

ÅRSRAPPORT 2024

Lier kommune

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering	3
Forslag til vedtak	4
Politisk organisering	5
Økonomi	8
Kommunens tjenesteområder	46
Utvalg for oppvekst, kultur og idrett	47
Utvalg for helse, omsorg og velferd	72
Utvalg for miljø og plan	92
Utvalg for landbruk og næring	121
Formannskapet - stab	132
Planer, befolkning og samfunn	147
Medarbeidere, HMS og internkontroll	161
Vedlegg	173

Kommunedirektørens oppsummering

Jeg vil innledningsvis rette en stor takk til alle medarbeidere, tillitsvalgte og vernetjeneste for fantastisk innsats til beste for våre innbyggere i 2024. En stor takk også for det engasjementet som er lagt ned for å finne tiltak som kan effektivisere driften og styrke kommuneøkonomien. Jeg vil også rette en stor takk til frivilligheten for dugnadsevne og engasjement som de frivillige bidrar med til liersamfunnet.

Lier kommune har høye ambisjoner for videre utvikling og vekst. I 2024 ble områdeplanene for Lierbyen og Tranby vedtatt. I en noe lenger tidshorison ligger utviklingen av Fjordbyen og Gullaug. I 2024 kom vi litt videre i arbeidet med innsigelsene på planene knyttet til fjordbyutviklingen, hvor tomt til skole er klar. Kommunen kom i en vanskelig situasjon da Statsforvalteren skjerpet sin praksis for utslipp, noe som innebar byggestopp i store deler av kommunen. Det ble igangsatt arbeid med å løse denne situasjonen gjennom en plan for utbedring av dagens renseanlegg, om enn for noen få års drift.

Med ambisjonen om vekst og utvikling følger at kommunen klarer å finansiere investeringer som er nødvendige for å bidra til ønsket stedsutvikling. Det har vært krevende i et år hvor økonomien var svært presset. Vi opplevde høy svikt i skatteinntektene, prisstigningen slo inn og vi hadde høye lånerenter. I tillegg erfarte vi økte behov for kommunens tjenester innen helse, omsorg og oppvekst.

I fjorårets årsrapport skrev jeg at vi gjennom 2023 så en utvikling i kommuneøkonomien som tilsa økt fokus på økonomioppfølging i 2024. Slik ble det også. Det ble lagt frem en kommunestyresak i juni 2024 med omstillingstiltak for å håndtere innsparingskrav på 30 millioner kroner i 2024, økende til 50 millioner kroner fra 2025. Til tross for at det ble gjennomført mange tiltak for å effektivisere tjenestene og styre økonomien mest mulig innenfor budsjett, ble 2024 økonomisk sett et krevende år, med et negativt driftsresultat på -57,3 millioner kroner.

En krevende kommuneøkonomi til tross, mye godt arbeid ble lagt ned av våre medarbeidere og mange viktige saker ble lagt frem for politisk behandling. Det ble blant annet satt i gang et arbeid med å utarbeide en handlingsplan mot utenforskap, og et arbeid med å få til flere sykehjemsplasser ved å renovere eksisterende bygg. Ny temaplan landbruk og jordvernstrategi ble vedtatt, og det ble lagt frem en plan for å igangsette arbeidet med å rydde plast langs Lierelva.

Sammen med hele kommune-Norge møter vi nå store utfordringer knyttet til å kunne tilby de tjenester som forventes av våre innbyggere. Det store og uløste spørsmålene for årene fremover er fortsatt; Hvordan skal vi sikre en bærekraftig tjenesteproduksjon som gir innbyggerne de tjenestene som kreves for å ha et trygt og godt liv i Lier kommune? Hva skal nivået på tjenestene være, og hvordan skal vi klare å gi verdighet til innbyggere i sårbare situasjoner? Løsningen og svaret på dette er ikke noe kommunen har alene. Det kommuneadministrasjonen må gjøre er å videreføre arbeidet med omstilling, være innovative og tørre å prøve ut nye arbeidsformer slik at vi evner å fornye oss i årene fremover. Jeg avslutter således som jeg gjorde i årsrapporten for 2022 og 2023 med å si at jeg fortsatt er sikker på at vi vil være i en «evig» omstilling fremover, både som organisasjon, tjenestetilbyder og som samfunnspåvirker.

Sikke Næsheim, kommunedirektør

Forslag til vedtak

Drift:

1. Kommunedirektørens årsrapport for 2024 vedtas.
2. Disponering av disposisjonsfond

I disposisjonsfondet avsettes 4 745 000 kroner til konkrete formål. Tidligere disponert avsluttes ved at 4 266 000 kroner tilbakeføres til disposisjonsfondet (se side 40)

Investering:

1. Ubrukte investeringsmidler pr. 31.12.2024, bevilges opp på de respektive prosjekt i 2025. (Se vedlegg 3)
2. Det avsluttes investeringsprosjekter med et mindreforbruk på 81 868 664 kroner. (se liste side 33)
3. Finansiering av investeringer
 - a) Finansieringen av investeringer for 2024 gjennomføres i følgende rekkefølge:
 - i) Inntekter fra innkommende spillemidler, salg, mva inntekt ol.
 - ii) Overføring fra drift til investering.
 - iii) Lån.
 - b) Akkumulerte ikke-opptatte lån til kommunens egne investeringer (eksklusive startlån) per 31.12.2024, utgjør 361 021 435 kroner.

POLITISK ORGANISERING

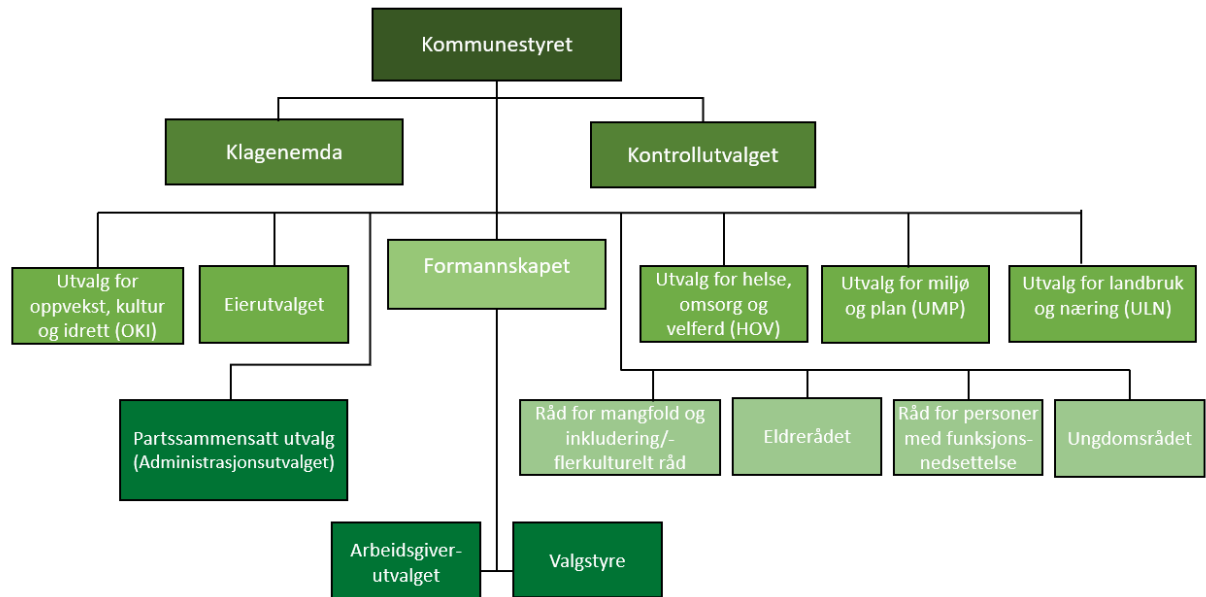
Lier kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Kommunestyret er øverste politiske organ og består av 41 representanter. Kjetil Kivle (H) er ordfører.

Politisk representasjon i Lier kommunestyre i perioden 2023-2027 har følgende fordeling:

Parti	Antall representanter
Høyre	18
Arbeiderpartiet	8
Fremskrittspartiet	5
Senterpartiet	2
Miljøpartiet De Grønne	2
Sosialistisk Venstreparti	2
Kristelig folkeparti	1
Venstre	2
Rødt	1
Totalt antall representanter	41

Tabell 1 Politisk representasjon i Lier kommunestyre i perioden 2023-2027

Lier kommune har obligatoriske politiske utvalg, nemnder og råd i henhold til kommuneloven. I tillegg til formannskapet er det følgende fem faste utvalg; utvalg for oppvekst, kultur og idrett, utvalg for helse, omsorg og velferd, utvalg for miljø og plan, utvalg for landbruk og næring og eierutvalg. Fra inneværende periode er det opprettet et nytt råd; mangfold og- inkluderingsrådet. I tillegg til det nye rådet er det følgende tre råd: eldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelser og ungdomsrådet. Modellen under viser politisk struktur og organisering.

Figur 1: Politisk struktur og organisering

ØKONOMI

Sammendrag økonomi

2024 har vært preget av omstilling og tilpasning til nye rammer i virksomhetene. I 2023 overforbrukte virksomhetene med 72,5 millioner kroner, i 2024 ble overforbruket på 35,2 millioner kroner.

Samtidig som virksomhetene hadde utfordringer ble det for første gang på mange år en skattesvikt på landsbasis. Lier hadde kalkulert med 30 millioner kroner høyere skatt enn prognosene i statsbudsjettet, og skattesvikten ble totalt på 119,5 millioner kroner i forhold til budsjett.

På slutten av året kompenserte regjeringen kommunene for noe av skattesvikten gjennom rammetilskuddet. Samlet sett ble skatt og rammetilskudd 63,7 millioner kroner lavere enn budsjett.

Ekstraordinære utbytter, lavere bruk av integreringstilskuddet, lavere pensjonskostnader og noe lavere bruk av lønnsreserven bidro i positiv retning. Regnskapsresultatet ble et negativt driftsresultat på -57,3 millioner kroner.

Handlingsreglene

Lier kommunes økonomireglement, vedtatt av kommunestyret 12.12.2023, slår fast tre handlingsregler for den økonomiske utviklingen i Lier kommune. Disse er:

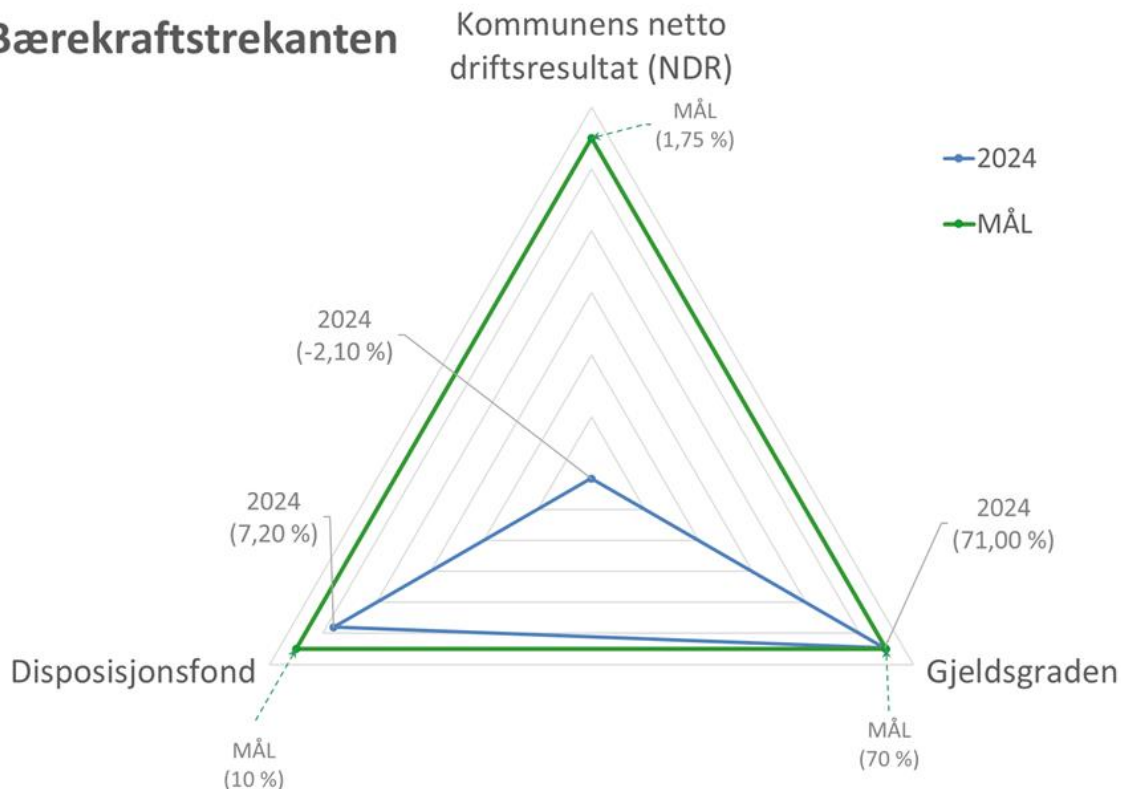
- Netto driftsresultat skal minst være 1,75 % av driftsinntektene
- Disposisjonsfond skal utgjøre minst 10 % av driftsinntektene
- Lån til investeringer (eksklusive selvkostområdene) skal ikke overstige 70 % av driftsinntektene.

	Handlingsregel	Resultat 2024
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene (eksklusive foretakene)	1,75 %	-2,1 %
Gjeldsgrad eks. selvkost i prosent av driftsinntektene	Under 70 %	71,0 %
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene	Over 10 %	7,2 %

Tabell 2 Resultat handlingsreglene 2024

Figuren nedenfor viser det økonomiske resultatet i 2024 målt opp mot handlingsreglene. Arealet i den grønne trekanten illustrerer vedtatt nivå kommunen ikke skal gå innenfor, mens den blå trekanten viser det faktiske resultatet.

Bærekraftstrekanten

Figur 2 Bærekraftstrekanten

Netto driftsresultat for kommunen eksklusive kommunale foretak ble et underskudd på -57,3 millioner kroner, eller -2,1 % av inntektene, og dette er under handlingsregelen som er et overskudd på 1,75 %.

Disposisjonsfondet utgjør 194 millioner kroner ved utgangen av 2024. Fondet utgjør nå 7,2 % av driftsinntektene, hvilket er under handlingsregelen, som er 10 %.

Handlingsregelen for gjeldsgrad beregnes av lånegjeld, eksklusive lån til investeringer innenfor selvkostområder (finansieres av gebyrer fra innbyggerne) og videreformidlingslån. Ved utgangen av året var denne delen av lånegjelden 1 916 millioner kroner, eller 71 % av driftsinntektene. Gjeldsgraden er altså rett i overkant av handlingsregelen på 70 % ved utgangen av 2024. Kommunen har utsatt låneopptak på 425 millioner kroner som følge av at vedtatte investeringsprosjekter er forskjøvet i tid. Hvis disse låneopptakene hadde blitt tatt opp, ville gjeldsgraden vært 86,8 %.

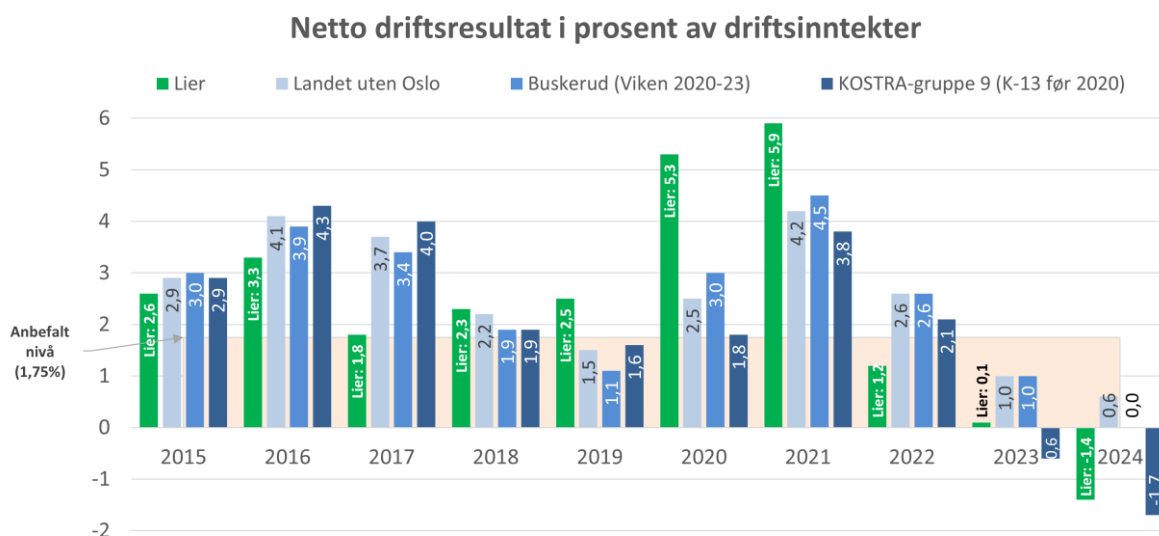
Sammenlignet med andre kommuner (konserntall)

Ved sammenligninger mellom kommuner brukes konserntall. Dette inkluderer kommunale foretak og interkommunale selskaper.

Liers netto driftsresultat er delt opp på følgende måte:

	Mill. kr	% av innt	
Lier kommune (egen kasse)	-57,3	-2,1 %	
Kommunale foretak	4,5	4,0 %	Lier vei, vann og avløp KF og Lier eiendomsselskap KF
Netto driftsresultat konsolidert	-52,9	-1,9 %	
Interkommunale selskaper	11,7	21,9 %	Drammensregionens brannvesen IKS, Glitrevannverket IKS, Renovasjonsselskapet for drammensregionen IKS, Viken kontrollutvalgssekretariat IKS
Netto drift konsern	-41,2	-1,4 %	

Tabell 3 Forholdet mellom Lier kommune som egen kasse, konsolidert og konserntall, tall i millioner kroner

Figur 3 Sammenligning netto driftsresultat mot Buskerud, KOSTRA-gruppe 9 og landet uten Oslo.

Etter flere år hvor Lier hadde et bedre netto driftsresultat enn sammenligningsgruppen, ble resultatet for Lier noe lavere i 2022. I 2023 ble resultatet i Lier 0,1 %, og i 2024 fikk Lier et negativt resultat på -1,4%. Dette er svakere enn gjennomsnittet for landets kommuner som var 0,6 %, men noe sterkere enn sammenligningskommunene i kommunegruppe 9 som var -1,7 %. Hovedårsakene til synkende netto driftsresultat er et økende merforbruk i tjenestene, samt en skattesvikt i 2024.

Disposisjonsfondet i Lier kommunekasse utgjør 7,2 % av driftsinntektene. Som konsern er disposisjonsfondet for Lier 7,9 %. Dette er lavere enn sammenligningsgruppene hvor landet totalt (uten Oslo) på 11,3 % og KOSTRA-gruppe 9 på 8,6 %.

Definisjonen på lånegjeld i KOSTRA avviker noe fra den som benyttes av kommunen i handlingsregelen. Definisjonen i Kostra er: Langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrullet totale utlån og ubrukte lånemidler.

Netto lånegjeld for Lier var på 95,9 % av driftsinntektene etter KOSTRA sin definisjon. Dette er over landsgjennomsnittet på 88,7 %, men under KOSTRA-gruppe 9 på 100,9 %. Selv om Lier har en lavere gjeldsgrad enn KOSTRA-gruppe 9 ved utgangen av 2024, vil gjeldsgraden legge press på økonomien i årene som kommer. Lier har utsatt låneopptak på vedtatte kommunale prosjekter på 425 millioner kroner, grunnet forskyvning i gjennomføring. Det er også vedtatt vesentlige investeringer i årene som kommer.

Regnskapsavvik i forhold til budsjett

Nedenfor vises kommuneregnskapet for kommunekassen eksklusive kommunale foretak, satt opp etter kommunelovens regler. Tabellen er delt opp i sentrale inntekter/utgifter, finansposter og inntekter/utgifter i tjenesteområdene.

Tallene er i hele tusen.

	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik
Sentrale inntekter			
Inntekter finans Vann og avløp	-61 937	-73 806	-11 869
Skatt på inntekt og formue	-1 167 614	-1 287 122	-119 508
Ordinært rammetilskudd	-834 009	-778 233	55 776
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-115 247	-96 071	19 176
1 Sum Sentrale inntekter	-2 178 807	-2 235 232	-56 424
Sentrale utgifter			
Lønnsreserve	-29	4 795	4 823
Overføring Kirken	15 415	15 573	158
Brannvesen	25 938	25 431	-507
Pensjon, premieavvik og amortisering	3 233	10 299	7 066
Annet	508	300	-208
2 Sum Sentrale utgifter	45 065	56 397	11 333
Driftsutgifter per tjenesteområde			
Utvalg for oppvekst, kultur og idrett	1 080 546	1 061 034	-19 512
Utvalg for helse, omsorg og velferd	881 436	863 006	-18 430
Utvalg for miljø og plan	37 783	41 564	3 781
Utvalg for landbruk og næring	7 510	8 164	654
Formannskapet - stab	131 162	127 418	-3 744

Årsmelding 2024

	Fellesområdet - kommunale foretak og fellesposter	-67 034	-64 978	2 056
3	Driftsutgifter inklusiv finans og avsetninger	2 071 403	2 036 208	-35 195
	Herav finans og avsetninger	6 287	10 788	
	Driftsutgifter pr tjenesteområde	2 077 690	2 046 996	-30 694
	Avskrivninger	66 978	66 981	3
	Brutto resultat (KOSTRA)	10 925	-64 858	-75 783
	Netto finansutgifter og inntekter			
	Utbytte	-69 505	-42 914	26 591
	Renteinntekter og eierbidrag	-42 465	-21 368	21 097
	Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	128 705	99 847	-28 858
	Avdrag på lån	96 289	96 289	0
	Finansutgifter i tjenesteområdene	378	0	-378
4	Sum Netto finansutgifter og inntekter	113 402	131 854	18 452
	Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	-66 978	-66 981	-3
5	Netto resultat	57 349	16	-57 333
	Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner			
	Bruk av ubundet avsetning	-50 685	-21 492	-29 193
	Til ubundne avsetninger	0	8 264	-8 264
	Overført til investering	0	24 000	-24 000
	Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-6 664	-10 788	4 124
6	Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-57 349	-16	-57 333
	Årsoverskudd / underskudd	0	0	0

Tabell 4 Kommuneregnskapet for kommunekassen eksklusive kommunale foretak

Kommentarer til enkeltposter:

1 Sentrale inntekter

Skatt og rammetilskudd

Skatt og rammetilskudd betegnes som kommunens frie inntekter. Rammetilskuddet inneholder også en inntektsutjevningsordning hvor kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet må avgi deler av merinntekten til kommuner med svakere skatteinntekter. Det er derfor naturlig å se skatt og rammetilskudd under ett.

Ser vi på skatteinngangen isolert, uten inntektsutjevning, endte Lier kommune 119,5 millioner kroner svakere enn budsjettet i 2024. Når inntektsutjevningen i rammetilskuddet og tilleggsbevilgning inkluderes, er avviket i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i 2024 på -63,7 millioner:

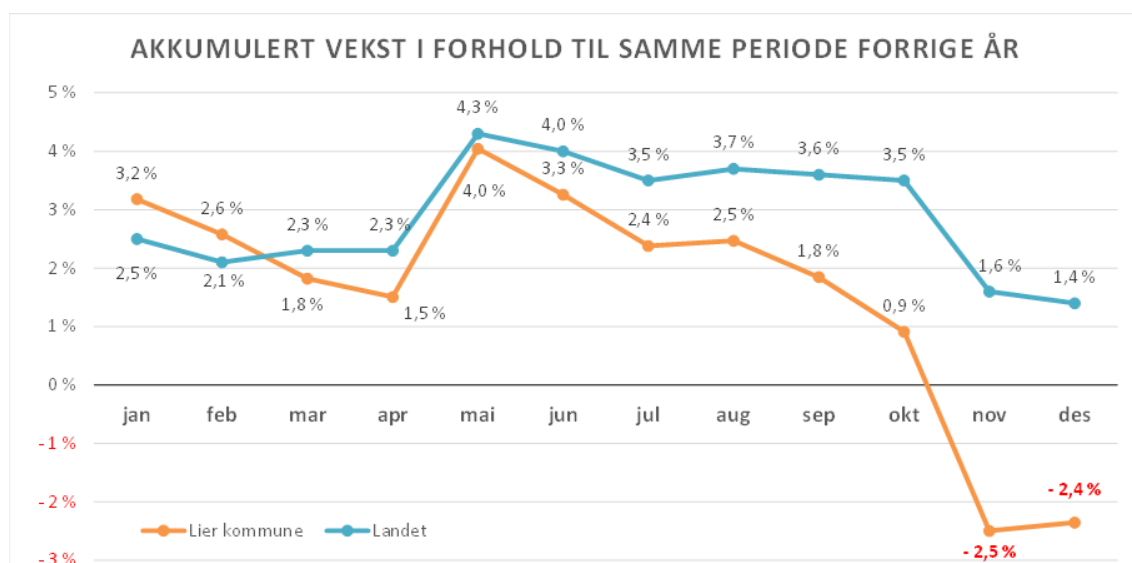
I forhold til budsjett	mill.kr
Skatteinngang	-119,5
Rammetilskudd:	
○ inntektsutjevning	32,8
○ ekstrabevilgning	23,0
Netto avvik	-63,7

Tabell 5 Skatt og rammetilskudd i forhold til budsjett

Resultatet er 20 millioner kroner svakere for frie inntekter enn det som ble lagt til grunn i månedsrapporten for oktober.

Lier hadde en skatteinngang som lå 6,3 % over landsgjennomsnittet i fjor. Dette er noe lavere enn de siste årene, hvor Lier har hatt rundt 10 % over landsgjennomsnittet,

Utvikling i skatteinntekter for kommunen og kommunesektoren totalt vises i figuren nedenfor.

Figur 4 Utvikling i skatteinntekter for kommunen og landet totalt

For 2024 hadde Lier kommune budsjettert skatteinntekten 30 millioner kroner høyere enn statsbudsjettets anslag, basert på at de nasjonale skatteanslagene hadde ligget for lavt over flere år.

De nasjonale skattetallene viser at kommunesektoren i fjor gikk fra flere år med merinntekter til en betydelig skattesvikt. I kommuneopplegget for 2024 ble det forutsatt en vekst i skatteinntektene på 4,7 % fra nivået i 2023. I oktober la regjeringen frem statsbudsjettet med nye prognoser for skatt for 2024. Disse prognosene indikerte en inntektssvikt på landsbasis på 2,5 milliarder kroner. I november kom regjeringen med nye prognoser igjen hvor det ble forventet ytterligere nedgang i skatteinntektene. Regnskapsresultatet nasjonalt ble en skattesvikt på 8,5 milliarder kroner for kommunesektoren. I prosent ble veksten i skatteinntekter for kommunesektoren fra 2023 til 2024 på 1,4 %, mot forutsatt vekst på 4,7 %.

Skattesvikten ble delvis kompensert ved at det i tilleggssnummer til statsbudsjettet ble bevilget 4,5 milliarder kroner i økt rammetilskudd til kommunene. Lier kommunes andel av dette var 23 millioner kroner.

Frem til sommeren hadde Lier kommune en utvikling i skatteinntektene som lå nokså likt den nasjonale trenden. Budsjettavvikene var imidlertid større, som følge av at kommunen etter flere år med merinntekter fra skatt hadde budsjettert skatteinntekten 30 millioner kroner høyere enn de nasjonale anslagene.

Avvik skatt	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Per måned	-10,5	-0,4	-14,1	-1,1	-7,8	13,8	-17,2	-0,3	-18,0	-11,7	-61,9	9,8
Akkumulert	-10,5	-11,0	-25,1	-26,2	-34,0	-20,2	-37,5	-37,7	-55,8	-67,4	-129,3	-119,5

Tabell 6 Avvik skatt per måned

November ble en unormalt dårlig måned for skatteinngangen i Lier kommune. Vi har hatt dialog med Skatteetaten for å finne årsakene til dette. Årsaken ligger i svakere marginoppgjør og korreksjonsoppgjør enn normalt. Disse to oppgjørene gjøres i november hvert år. Forenklet sagt kan vi si at de kommunene som de siste årene har fått skattevekst fra utbytte kommer tapende ut av korreksjonsoppgjøret, og at marginoppgjøret ble svakt fordi høyere renter har gitt høyere skattefradrag og derfor mer tilbakebetaling av forskuddsskatt enn normalt.

Foreløpig er det vanskelig å si hva dette gir av implikasjoner for skatteinntekten i 2025. Skatteetaten vurderer at det ekstraordinært svake resultatet i november er et engangsfenomen som ikke vil gjenta seg i 2025. Trenden med synkende skatt per innbygger, målt mot landsgjennomsnittet, kan imidlertid være en varig effekt. Dette henger sammen med at Lier kommune de siste årene har hatt høye inntekter fra utbytteskatt. Denne skattearten fordeles ikke til kommunene fra 2025. De siste årene har Lier kommune ligget på ca. 110 % av landsgjennomsnittet i skatt per innbygger. Dette sank til 106,3 % i 2024. For 2025 er det budsjettert med 106,5 %.

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Andre overføringer og tilskudd fra staten består i hovedsak av integreringstilskudd til flyktninger. Tilskuddet ble 17,8 millioner kroner høyere enn det virksomhetene hadde av utgifter. Dette er noe bedre enn siste prognose. Tilskuddet gis som et fullt års-tilskudd for nye flyktninger, selv om de kommer sent i året. Det vil derfor være utgifter i 2025 som er knyttet til tilskuddet som er inntektsført i 2024.

Inntekter finans vann og avløp

Grunnet lavere investeringer innen vann og avløp enn forutsatt, ble inntekt for leie av infrastruktur fra det kommunale foretaket en mindreinntekt på 11,9 millioner kroner i 2024.

2 Sentrale utgifter

Lønnsreserve

Lønnsreserven budsjetteres utfra makrotall og det vil normalt være noe avvik mellom reelle lønnsoppgjør og budsjettert avsetning. Kompensasjon av lønnsoppgjørene til virksomhetene ble 4 millioner kroner lavere enn budsjett.

Pensjon, premieavvik og amortisering

Regnskapsførte pensjonskostnader ble 7 millioner kroner lavere enn budsjett. Dette er 5,5 millioner kroner bedre enn prognosen i månedsrapporten for oktober.

3 Driftsutgifter per tjenesteområde

Utvalgene endte med et merforbruk på 35,2 millioner kroner. Dette er 19 millioner kroner lavere enn prognosen i månedsrapporten for oktober. En stor bidragsyter til dette var tilskudd for ressurskrevende brukere. Blant annet medførte en omlegging av tilskudsreglene at Lier kommune kom bedre ut enn forventet. Nærmere om avvikene på tjenesteområdene vil kommenteres under tjenesteområdene.

4 Sum netto finansutgifter og inntekter

Renteinntekter og renteutgifter

I budsjettet var det tatt høyde for en rentenedgang. Gjennomsnittsrenten gjennom året ble derfor høyere enn budsjettert. Dette har ført til både høyere renteutgifter og renteinntekter. Renteutgiftene ble 28,8 millioner kroner høyere enn budsjett, og renteinntektene ble 21 millioner kroner høyere.

Av dette utgjorde startlån en netto rentekostnad på 9,8 millioner kroner. Startlån lånes i stor grad ut med fast rente, mens innlånet overveiende har vært til flytende rente. Det er et mål at innlån og utlån skal være til mest mulig like betingelser for å unngå risiko ved rentendringer. I 2023 ble det startet en prosess med å binde en stadig økende andel av innlånene. Denne prosessen vil fortsette i 2025.

Utbytte

Utbytte ble 26,6 millioner kroner høyere enn budsjett etter at Vardar og Lier verk Holding utbetalte ekstraordinære utbytter i 2024.

<i>Tall i 1000 kr</i>	
Utbytte Drammen Havn AS	-900
Utbytte Lier Everk Holding	-20 000
Ekstra utbytte Lier Everk Holding AS	-8 000
Vardar utbytte for 2023	-19 040
VARDAR AS - Tilleggsutbytte	-16 960
Totalt	-64 899

Tabell 7 Utbytte

I tillegg ble et tidligere lån på 4,3 millioner kroner fra Lier boligselskap AS omgjort til ekstraordinært utbytte som følge av avviklingen av selskapet.

5 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat for kommunen ble på -57,3 millioner kroner. Dette utgjør -2,1 % av driftsinntektene.

6 Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Med det negative netto driftsresultatet ble overføringer til investeringer og planlagt avsetning til disposisjonsfond strøket.

50,7 millioner kroner brukes av disposisjonsfondet for å dekke opp for det negative driftsresultatet.

Vesentlige endringer siden månedsrapporten for oktober

Netto driftsresultat ble 10,8 millioner kroner bedre enn siste prognose som var basert på regnskapet for oktober.

Her er de største avvikene fra prognosen i oktober:

- Skatt og rammetilskudd -20,7 millioner kroner (november ble en svært svak skattemåned).
- Integreringstilskuddet ga 7 millioner kroner bedre resultat.
- Pensjon ble 5,6 millioner kroner bedre.
- Netto renteutgifter ble -6,7 millioner kroner dårligere.
- Omgjøring av et lån til Lier boligselskap AS til ekstraordinært utbytte 4,3 millioner kroner.
- Utvalgsområdene ble 19 millioner kroner bedre.

Resultatet i utvalgsområdene vil bli kommentert under utvalgskapitlene.

Driftsregnskap

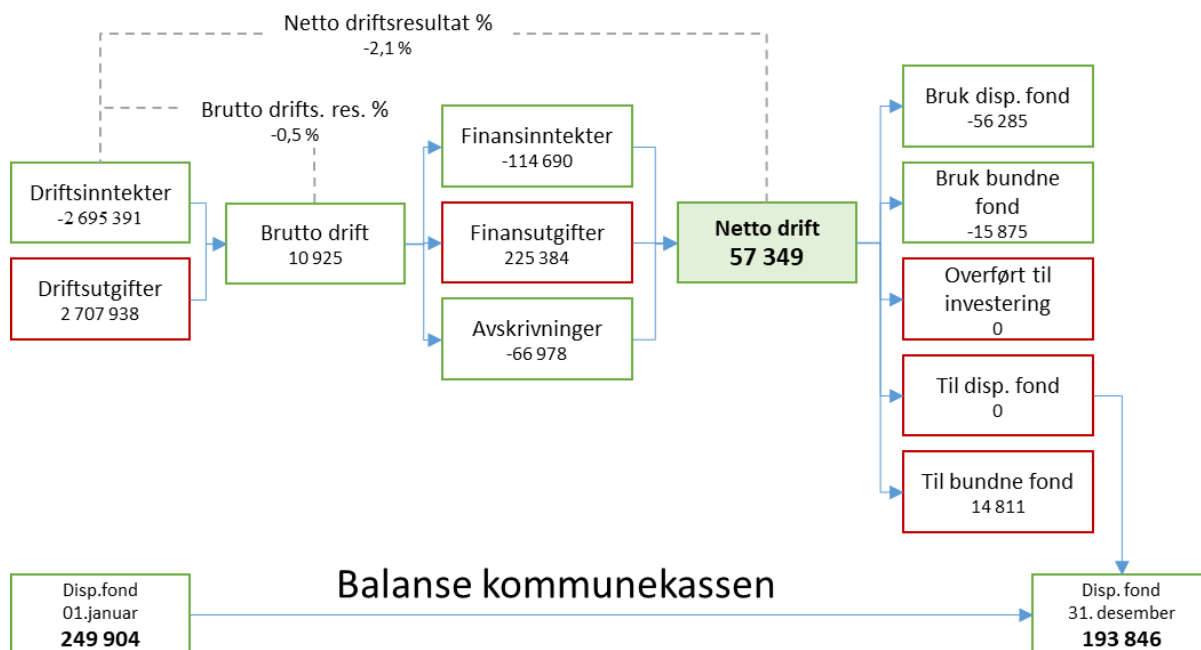
Tabellen nedenfor viser et sammendrag av kommunens regnskap og budsjett som egen kasse og regnskap konsolidert. Konsolidert regnskap inneholder de to kommunale foretakene. Denne tabellen inneholder inntekter og utgifter for både sentrale poster og kommunens virksomheter.

Brutto driftsresultat er overskuddet av driftsinntektene kommunen har igjen etter at de løpende driftsutgiftene er dekket (utenom renter og avdrag, men inklusive avskrivninger). Netto driftsresultat er overskudd etter renter og avdrag (eksklusiv avskrivninger). Netto driftsresultat tilsvarer omtrent den andelen av driftsinntektene som kommunen fritt kan benytte til finansiering av investeringene og avsette til senere bruk. Regnskapsmessig resultat i tabellen står i 0,- fordi budsjettert netto driftsresultat og mindreforbruk/merforbruk skal føres direkte mot kommunens disposisjonsfond etter ny kommunelov.

	Konsolidert Regnskap 2024	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik	Oppr. Budsjett 2024	Regnskap 2023
Sum driftsinntekter	-2 811 421	-2 697 013	-2 695 391	1 622	-2 492 085	-2 568 937
Sum driftsutgifter	2 896 553	2 707 938	2 630 534	-77 405	2 390 714	2 516 654
Brutto driftsresultat	85 132	10 925	-64 858	-75 783	-101 371	-52 283
Finansinntekter	-114 690	-111 982	-64 282	47 700	-127 029	-84 036
Finansutgifter	225 384	225 384	196 136	-29 248	196 136	192 411
Motpost avskrivninger	-142 999	-66 978	-66 981	-3	0	-63 975
Netto driftsresultat	52 826	57 349	16	-57 333	-32 264	-7 883
Overføring til investering	251	0	24 000	24 000	24 000	147 503
Bruk/avsetning bundne fond	2 202	-1 064	-5 188	-4 124	0	2 795
Bruk/avsetning disposisjonsfond	-56 340	-56 285	-18 828	37 457	8 264	-142 416
Dekning av tidligere års merforbruk	1 060	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig resultat	0	0	0	0	0	0

Tabell 8 Sammendrag kommunens regnskapstill

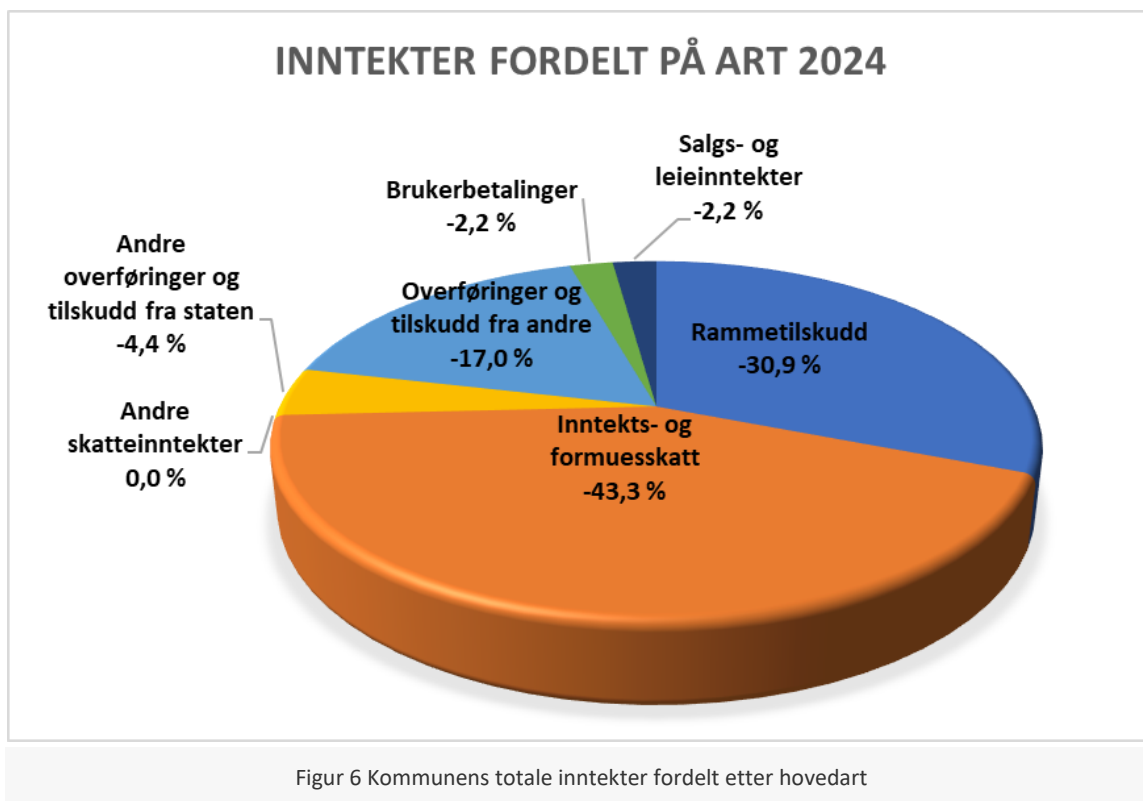
Driftsregnskap kommunekassen

Figur 5 Grafisk fremstilling av kommunens regnskap med påvirkning på disposisjonsfondet

Inntektssiden

Inntekter fordelt etter art

Kommunens største inntekter er skatt og rammetilskudd, som utgjorde 74 %. Av «Overføringer og tilskudd fra andre» i figuren over er eierbidrag fra internhusleiemodellen, tilskudd særlig ressurskrevende tjenester og kapitalinntekter fra vann- og avløpsgebyrer de største postene. Andre vesentlige poster er generelle tilskudd fra staten, syke- og fødselspenger, tilskudd ressurskrevende tjenester og refusjon for merverdiavgift. Av «Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter» utgjør brukerbetalinger innen oppvekst og helse, omsorg og velferd mesteparten av inntektene.

Tabellen nedenfor viser utvikling og budsjettavvik på inntektsartene i driftsregnskapet.

Tall i millioner kroner

Inntekter registreres som negative tall, i avvikskolonnen viser om avviket er positivt eller negativt i forhold til budsjett.

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Endring siste år	Opprinnelig budsjett 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik regulert budsjett
Rammetilskudd	-643,4	-735,4	-834,0	-98,6	-778,2	-778,2	55,8
Inntekts- og formuesskatt	-1 218,5	-1 195,8	-1 167,6	28,1	-1 287,1	-1 287,1	-119,5
Andre skatteinntekter	-0,2	-0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-67,7	-95,6	-118,0	-22,4	-40,2	-102,4	15,5
Overføringer og tilskudd fra andre	-378,2	-429,2	-459,0	-29,8	-306,9	-412,0	46,9
Brukerbetalinger	-61,2	-60,4	-58,7	1,7	-50,5	-55,0	3,8
Salgs- og leieinntekter	-45,5	-52,3	-59,7	-7,4	-29,1	-60,6	-0,9
Totalsum	-2 414,9	-2 568,9	-2 697,0	-128,1	-2 492,1	-2 695,4	1,6

Tabell 9 Kommunens totale inntekter fordelt etter hovedart

Forklaring til økonomitabellene:

1. **Summer av Regnskap 2022, 2023, 2024:** Viser de faktiske regnskapstallene for hvert år negative tall er inntekter og positive tall er utgifter.
2. **Endring siste år:** Viser endringen fra 2023 til 2024. Negative tall indikerer økt inntekt eller redusert kostnad, mens positive tall indikerer redusert inntekt eller økt kostnad.
3. **Opprinnelig budsjett 2024:** Viser det opprinnelige budsjettet for 2024.
4. **Regulert budsjett 2024:** Viser det justerte budsjettet for 2024.
5. **Avvik regulert budsjett:** Viser avviket mellom det regulerte budsjettet og de faktiske tallene for 2024. Positive tall indikerer høyere inntekt enn budsjett eller lavere kostnad enn budsjett, mens negative tall indikerer lavere inntekt eller høyere kostnad enn budsjett.

Kommentarer

Skatt og rammetilskudd

Skatt og rammetilskudd økte med 3,6 % samlet fra 2023 til 2024. Dette er vesentlig lavere enn de budsjetterte kostnadene. Skatt og rammetilskudd er beskrevet i kapittelet om regnskapsavvik over.

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Budsjettavviket og økningen er i hovedsak knyttet til integreringstilskuddet med stor økning i mottak av flyktninger de siste årene.

Overføringer og tilskudd fra andre

Budsjettavviket er i hovedsak knyttet mot tilskudd til ressurskrevende tjenester, finansinntekter fra selvkostområdene og økte leieinntekter. Det er også en del tilskudd som ikke er budsjettert og har sin motpost på utgiftssiden.

Brukerbetalinger

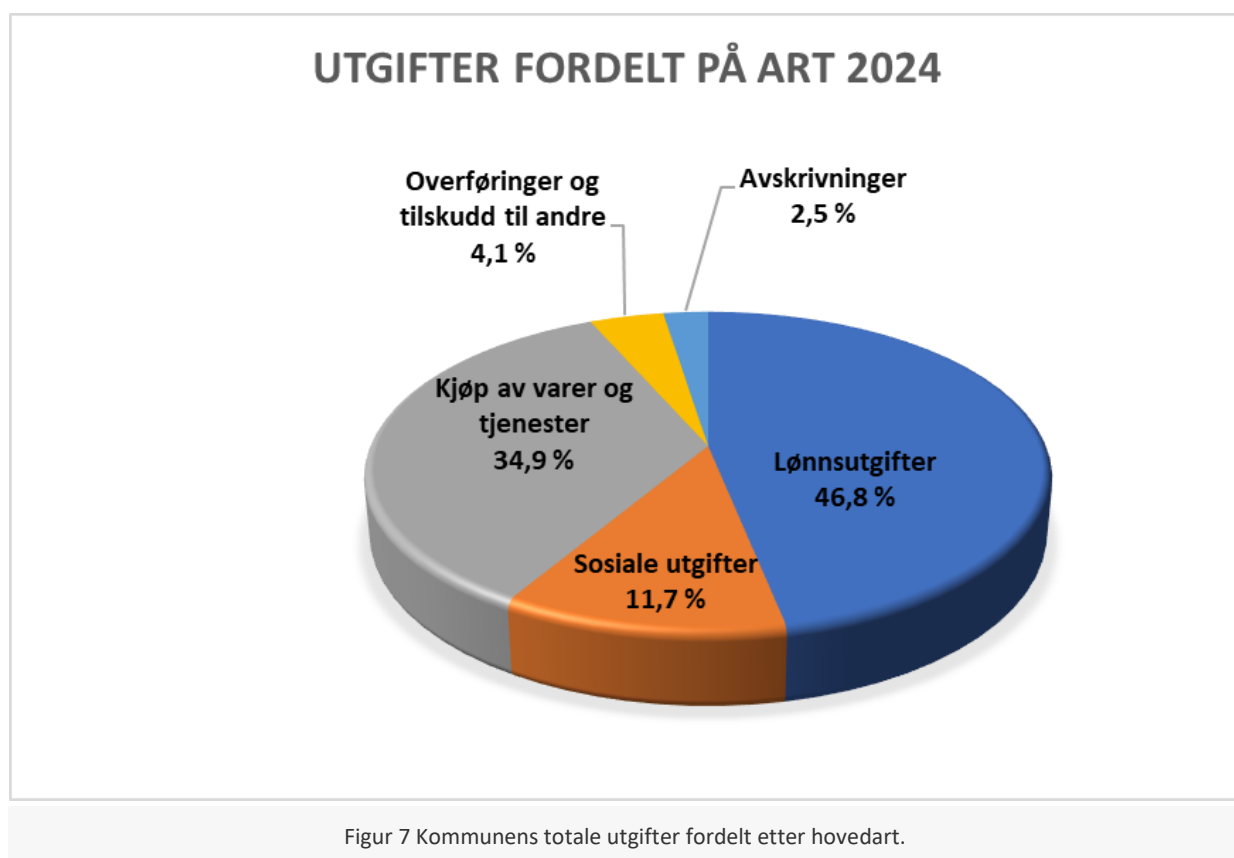
Brukerbetalinger har hatt en nedgang, hovedsakelig knyttet til lavere maksimalsatser for SFO og barnehage.

Salgs- og leieinntekter

Består av plan- og bygningsgebyrer, framleie av boliger, avgifter for små avløp og diverse annet salg. Det har vært en økning på 8 millioner kroner i framleie av boliger grunnet det store mottaket av flyktninger. Dette har en motpost på utgiftssiden.

Utgiftssiden

Utgifter fordelt etter art

Lønn inklusive sosiale kostnader utgjør 59 % av kommunens utgifter. I tillegg vil en stor del av kjøp av varer og tjenester være lønnskostnader hvis kommunen hadde utført tjenestene selv. Eksempel overføring til private barnehager og kjøp av eksterne plasser på pleie-, omsorg- og velferdsområdet.

Årsmelding 2024

Tall i millioner kroner

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Endring siste år	Opprinnelig budsjett 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik regulert budsjett
Lønnsutgifter	1 086,4	1 159,1	1 268,4	109,3	1 148,6	1 210,5	-57,9
Sosiale utgifter	255,4	272,2	317,6	45,5	295,9	326,1	8,4
Kjøp av varer og tjenester	834,4	912,8	943,9	31,1	839,4	908,4	-35,4
Overføringer og tilskudd til andre	101,1	108,7	111,1	2,4	106,8	118,6	7,5
Avskrivninger	56,5	64,0	67,0	3,0	0,0	67,0	0,0
Totalsum	2 333,7	2 516,7	2 707,9	191,3	2 390,7	2 630,5	-77,4

Tabell 10 Kommunens totale utgifter fordelt etter hovedart

Lønnsutgifter spesifisert

Tall i millioner kroner

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Endring siste år	Opprinnelig budsjett 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik regulert budsjett
Fastlønn	876,8	961,0	1 062,9	102,0	996,8	1 023,6	-39,3
Lønn til vikarer	87,2	93,6	91,7	-1,8	81,6	98,2	6,5
Lønn til ekstrahjelp	11,2	13,2	15,2	2,1	6,3	7,3	-7,9
Overtidslønn	48,9	23,8	21,4	-2,4	3,5	3,7	-17,7
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	38,1	36,1	39,7	3,6	35,9	39,7	0,0
Godtgjørelse folkevalgte	6,9	6,6	8,2	1,6	6,8	7,0	-1,2
Trekkpliktig/oppgav epliktig, ikke arbeidsgiveravgifts pliktig lønn	12,2	19,5	23,6	4,1	11,3	24,6	1,0
Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er oppgavepliktige	1,2	1,3	1,5	0,2	1,4	1,5	0,0
Andre oppgavepliktige godtgjørelser	4,0	4,0	4,0	0,0	5,0	5,0	1,0
Sum lønnsutgifter	1 086,4	1 159,1	1 268,4	109,3	1 148,6	1 210,5	-57,9

Tabell 11 Lønnsutgifter spesifisert

Fastlønnsutgiftene har økt mer enn lønnsoppgjøret. Overtiden har gått noe ned, men er fremdeles langt over budsjett. Lønn til ekstrahjelp viser en økende trend. Det vises ellers til omtale i de ulike tjenestekområdene.

Sosiale utgifter

Stor økning på sosiale utgifter er i hovedsak pensjonsutgifter med bruk av premiefond, dette er likevel lavere enn budsjett.

Kjøp av varer og tjenester

Postene med de største økningene er overføringer til private barnehager 21 millioner kroner og økte kostnader til framleie av boliger (som har motpost på inntekter).

Virksomheter og utvalg

Her presenteres netto regnskap og resultat for utvalg og virksomheter.

Regnskapsresultat pr område

Beløp i 1000 kr

Virksomhet/utvalg	Regnskap i fjor 2023	Regnskap 2024	% endring fra i fjor	Rev. budsjett 2024	Avvik budsjett	Budsjettavvik i %
Barnevernstjenesten	56 231	60 826	8 %	60 796	-30	0 %
Dambråtan barnehage	9 410	10 913	16 %	11 454	541	5 %
Egge skole	11 943	12 565	5 %	10 715	-1 850	-17 %
Felles Barnehage	253 124	272 069	7 %	268 230	-3 838	-1 %
Felles Grunnskole	119 188	122 985	3 %	124 627	1 641	1 %
Gullaug skole	25 279	27 923	10 %	25 935	-1 988	-8 %
Hallingstad skole	22 032	22 948	4 %	22 521	-427	-2 %
Hegg skole	51 376	55 526	8 %	53 674	-1 853	-3 %
Heia skole	26 050	27 167	4 %	27 591	424	2 %
Helsetjenesten	31 224	31 029	-1 %	32 133	1 104	3 %
Hennummarka barnehage	10 738	11 856	10 %	12 572	716	6 %
Hennummarka skole	39 024	40 818	5 %	39 887	-930	-2 %
Høvik skole	120 555	120 971	0 %	111 471	-9 500	-9 %
Kultur og Fritid	48 063	45 217	-6 %	44 604	-613	-1 %
Kulturskolen	10 553	10 414	-1 %	10 485	70	1 %
Lierbyen skole	26 999	30 225	12 %	30 277	52	0 %
Linnesstranda barnehage	8 597	8 442	-2 %	8 992	549	6 %
Nordal skole	5 037	5 786	15 %	6 261	475	8 %
Oddevall skole	11 164	11 116	0 %	10 251	-866	-8 %
PP-tjenesten	19 481	20 782	7 %	21 737	955	4 %
Sylling skole	31 448	32 806	4 %	30 113	-2 693	-9 %
Tjenester til barn og ungdom med funksjonsnedsettelse	39 310	43 109	10 %	36 138	-6 971	-19 %
Tranby skole	48 975	48 435	-1 %	47 908	-527	-1 %
Voksenopplæringen	11 557	6 620	-43 %	12 664	6 044	48 %
Sum Utvalg for oppvekst, kultur og idrett	1 037 356	1 080 546	4 %	1 061 034	-19 512	-2 %
Felles omsorg	19 051	11 283	-41 %	14 347	3 063	21 %
Felles velferdstjenester	86 337	100 988	17 %	94 018	-6 969	-7 %
Forebyggende tjenester	73 771	81 801	11 %	82 953	1 152	1 %
Forvaltning helse og bolig	25 801	25 169	-2 %	29 521	4 352	15 %
Fosshagen	125 886	121 897	-3 %	117 700	-4 197	-4 %
Hjemmetjenesten	88 063	93 618	6 %	84 741	-8 878	-10 %
Lege, legevakt og samhandlingsreformen	44 104	46 253	5 %	47 948	1 695	4 %
Liertun og Bratromveien BFF	58 886	56 802	-4 %	54 709	-2 093	-4 %
NAV	59 459	69 195	16 %	67 703	-1 492	-2 %
Nøstehagen	54 872	55 179	1 %	51 663	-3 516	-7 %
Personer med funksjonsnedsettelser voksne	136 254	145 187	7 %	138 952	-6 235	-4 %
Psykisk helse og rus - Tjenester til voksne	65 881	61 107	-7 %	63 588	2 481	4 %

Årsmelding 2024

Virksomhet/utvalg	Regnskap i fjor 2023	Regnskap 2024	% endring fra i fjor	Rev. budsjett 2024	Avvik budsjett	Budsjettavvik i %
Sentralkjøkken	13 441	12 958	-4 %	15 163	2 205	15 %
Sum Utvalg for helse, omsorg og velferd	851 805	881 436	3 %	863 006	-18 430	-2 %
Bygg og Geodata	10 940	7 025	-36 %	5 532	-1 494	-27 %
Stedsutvikling og plan	43 148	30 757	-29 %	36 032	5 275	15 %
Sum Utvalg for miljø og plan	54 088	37 783	-30 %	41 564	3 781	9 %
Landbruksforvaltningen	6 269	6 398	2 %	7 971	1 573	20 %
Spredt avløp	2 940	1 112	-62 %	193	-919	-475 %
Sum Utvalg for landbruk og næring	9 208	7 510	-18 %	8 164	654	8 %
HR enheten	24 965	27 254	9 %	25 140	-2 113	-8 %
IKT enheten	27 881	26 238	-6 %	24 487	-1 752	-7 %
Innbyggjerservice	27 715	26 941	-3 %	25 402	-1 539	-6 %
Kommuneadvokaten	6 087	5 434	-11 %	5 508	75	1 %
Kommunedirektøren	19 444	19 118	-2 %	19 176	57	0 %
Stab og støtte	2 260	2 357	4 %	2 357	0	0 %
Utviklingsenheten	6 173	7 239	17 %	7 690	451	6 %
Økonomi og virksomhetsstyring	15 451	16 581	7 %	17 659	1 077	6 %
Sum Formannskapet - Stab	129 975	131 162	1 %	127 418	-3 744	-3 %
Sum Totalt	2 082 433	2 138 437	3 %	2 101 186	-37 251	-2 %

Tabell 12 Virksomhetenes årsresultat

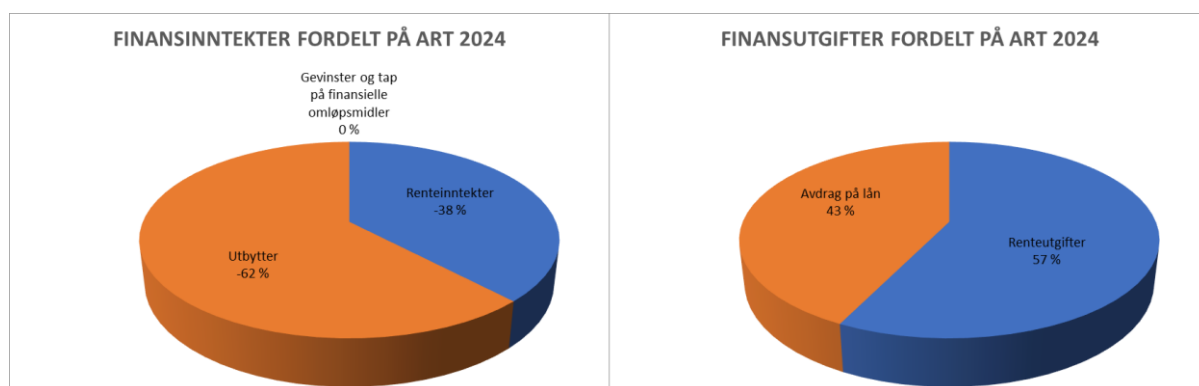
Avvik på utvalg og virksomheter kommenteres under utvalgsområdene.

Over- og underskuddsordningen

I handlingsprogrammet for 2025-2028 ble over- og underskuddordningen avviklet.

Netto finans

Utgifter fordelt etter art

Figur 8 Finansinntekter- og utgifter fordelt på art 2024

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Endring siste år	Opprinnelig budsjett 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik regulert budsjett
Renteinntekter	-23,2	-43,4	-42,5	0,9	-21,4	-21,4	21,1
Utbytter	-36,4	-40,6	-69,5	-28,9	-105,7	-42,9	26,6
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renteutgifter	54,5	97,7	129,1	31,4	99,8	99,8	-29,2
Avdrag på lån	97,1	94,7	96,3	1,6	96,3	96,3	0,0
Totalsum	92,0	108,4	113,4	5,0	69,1	131,9	18,5

Tabell 13 Finansinntekter- og utgifter

Forskjellen mellom opprinnelig budsjett og regulert budsjett for utbytte skyldes at budsjettet for eierbidrag fra Lier eiendomsselskap KF er flyttet til annen klassifisering.

Renter og utbytte er kommentert under avsnittet med regnskapsavvik over.

Avdrag

Avdragene var budsjettert med minimumsavdrag og innbetalingen er i henhold til budsjett.

Investeringsregnskapet

Lier kommune har en praksis m at budsjettene til investeringsprosjekter overføres fra ett år til det neste i takt med prosjektets faktiske gjennomføring. Det vil si at prosjekter med mindreforbruk får bevilget restmidler i årsrapporten for bruk i kommende år, dersom det er behov for det. Dette gjør at prosjekter i investeringsoversikten i regnskapsheftet kan fremstå med mindreforbruk i forhold til budsjett, uten at prosjektet derav har reelt mindreforbruk i forhold til totalt bevilget beløp. Faktisk mer- eller mindreforbruk fremkommer i årsrapporten når prosjekter avsluttes.

Hovedtall fra investeringsregnskapet for 2024

	Konsolidert 2024	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik	Oppr. Budsjett 2024	Regnskap 2023
Utgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	561 013	184 040	172 345	-11 696	586 273	136 450
Tilskudd til andres investeringer	4 233	342 062	436 782	94 721	8 233	170 330
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 297	4 120	3 750	-370	3 750	133 392
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	75
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	569 543	530 223	612 877	82 654	598 256	440 246
Inntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-48 039	-13 501	-19 166	-5 665	-41 695	-9 746
Tilskudd fra andre	-57 750	-56 934	-2 345	54 590	-731	-44 371
Salg av varige driftsmidler	-6 279	-2 490	-72 000	-69 510	-72 000	-720
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	-129 528
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-2 440	-2 440	0	2 440	0	0
Bruk av lån	-458 039	-458 039	-500 402	-42 363	-459 830	-116 163
Sum investeringsinntekter	-572 548	-533 405	-593 912	-60 507	-574 256	-300 527

Netto utgifter videreutlån	505	505	0	-505	0	1 209
Overføring fra drift	-251	0	-24 000	-24 000	-24 000	-147 503
Avsetninger til bundne investeringsfond	23 772	23 772	0	-23 772	0	30 911
Bruk av bundne investeringsfond	-22 010	-22 010	0	22 010	0	-31 963
Avsetninger til ubundet investeringsfond	10 364	10 364	10 364	0	0	7 629
Bruk av ubundet investeringsfond	-5 328	-5 328	-5 328	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	75	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	6 621	6 798	-18 964	-25 762	-24 000	-140 927
Fremført til inndeckning i senere år (udekket)	4 120	4 120	0	-4 120	0	0

Tabell 14 Sammendrag over kommunens investeringsregnskap, konsolidert og som egen kasse

Finansieringen av investeringene gjøres opp hvert år og udekket/til disposisjon i investeringsregnskapet skal derfor alltid stå i 0,-. 2024 ble et unntaksår da underskuddet i Lier kommune medfører krav om strykninger etter kommuneloven. Egenkapitalinnskuddet til KLP kan ikke finansieres med lån og når strykningen av overføring fra drift til investering gjennomføres, blir egenkapitalinnskuddet et merforbruk til inndeckning som må vedtas og dekkes inn i 2025. Dette fremmes som del av 1. tertialrapport 2025.

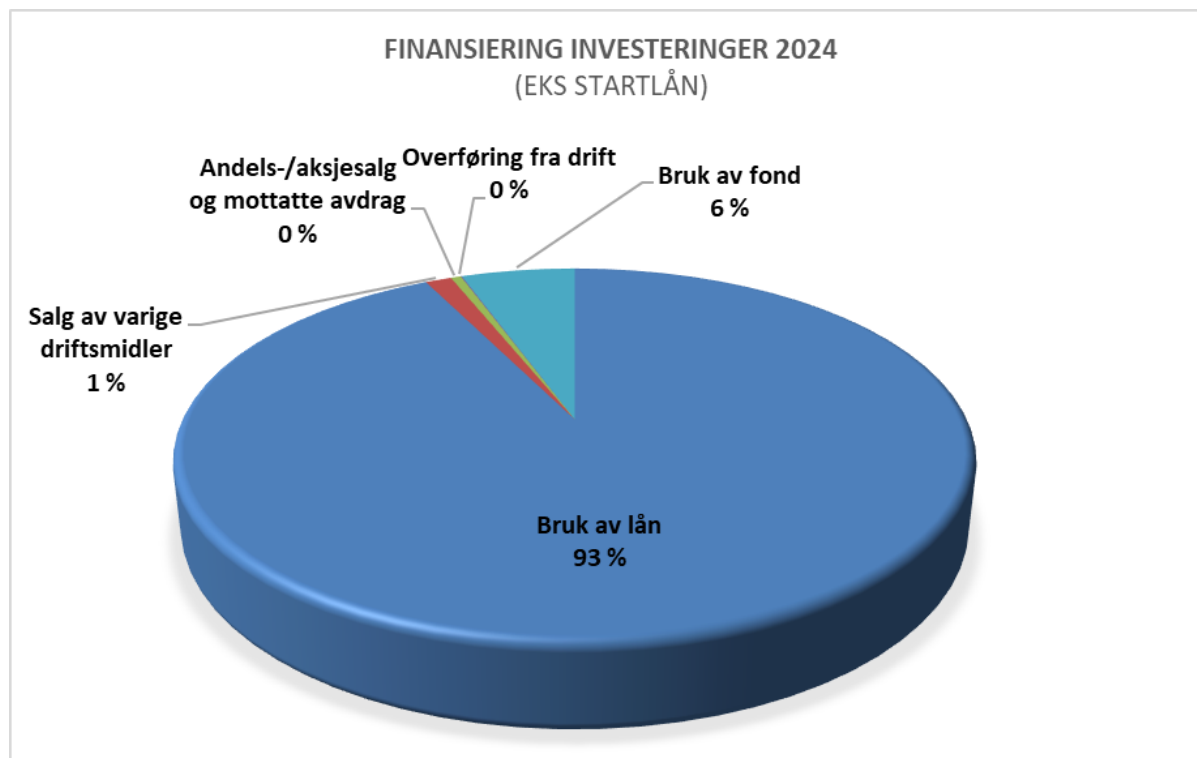
Forskjellen mellom hva som er planlagt brukt på investeringer (revidert budsjett) og hva som er faktisk brukt i ett år (regnskap) skyldes vanligvis tidsmessige forskyvninger av investeringsprosjektene. Dette gjelder også finansieringspostene, men under finansieringspostene vil deler av avviket mellom budsjett og regnskap skyldes inntekter som ikke budsjetteres. Dette gjelder i hovedsak justeringsavtalene, tilskudd til Buskerudby-prosjekter og HSØ-prosjektet (nytt sykehus Brakerøya) som styres etter anleggsbidragsmodellen. Mer- eller mindreforbruk på det enkelte prosjekt rapporteres i tertial og årsrapport som eget vedlegg, samt når det enkelte prosjekt avsluttes.

I 2023 ble etterslepet i gjennomføring av investeringer på 134 millioner kroner etter justering for faktisk fremdrift i 2. tertialrapport. I 2024 ble samme etterslep 146,7 millioner kroner. Prosjektene justeres i 2. tertial for å oppfylle kommunelovens §14-5 krav om realisme i budsjettene. Men etterslepet ved årsslutt er fortsatt høyere enn hva som ble beregnet ved 2. tertial, delvis fordi det ikke justeres for alle mindre prosjekter. Prosjekter som i 2. tertial ble forventet avsluttet i årsrapporten er inkludert i

etterslepsbeløpet. Nedjusteringen i 2. tertial på 476 millioner kroner budsjetteres opp igjen som økning i regulert budsjett i 2025. Status for investeringsprosjekter presenteres i vedlegg 2 og 3. Totalt etterslep i gjennomføring av investeringsprosjekter er om lag 554 millioner kroner.

Ubrukte lånemidler i 2024 var på 133 millioner kroner. Om lag to tredeler av dette gjelder startlån. Det ble tatt opp lån til investeringer på 458 millioner kroner i fjor. Av dette er 43 millioner kroner ikke benyttet.

Finansiering av investeringer konsolidert

Figur 9 Oversikt over hvordan kommunens investeringer er finansiert, konsolidert

Figuren over viser hvordan investeringene (eksklusiv startlån) ble finansiert i 2024. Merverdiavgift og tilskudd fra andre er ikke tatt med, da dette er koblet til driftsutgiftene.

93 % av investeringene ble finansiert med lån. Overføring fra drift til investering (skatt og rammetilskuddsmidler) ble strøket i driftsregnskapet og var derav 0 i 2024. Bruk av fond finansierte 6 % av investeringene. Dette gjelder bruk av Buskerudby-midler. Salg av varige driftsmidler er i hovedsak salg av utstyr som har delfinansiert nytt kjøp.

Prosjektavslutninger

Prosjektene i tabellen nedenfor foreslås avsluttet eller redusert bevilgning i 2024.

Selskap	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Totalt bevilget bruttoramme	Totalt regnskapsført brutto	Rest til avslutning	Kommentar
Lier kommune	8153	Stedsutvikling Lierbyen	3 000 000	36 836	2 963 164	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	8602	Inventar fellesarealer Heggtoppen og Vestsidenveien	300 000	-	300 000	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	8604	Inventar og utstyr til friskliv	100 000	-	100 000	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	8605	Fosshagen - Låser tilknyttet alarmanlegget.	1 750 000	2 168 042	- 418 042	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	9498	Velferdsteknologi F-sak 44/2014	15 614 242	9 614 241	2 000 000	Tilbaketrekk av 2 millioner kroner. Grunnet mindre behov.
Lier kommune	9545	Digitalisering av byggesaksarkiv	3 038 000	2 132 948	705 052	200 000 kroner blir stående som restmidler på prosjektet, ref. vedlegg 1.
Lier kommune	9576	Nytt alarmsystem Nøstehagen, Liertun og Bratromveien 7/9/1	6 000 000	5 977 273	22 727	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	9577	Miljøsikringstiltak ved kunstgressbane på Lier Stadion	1 050 000	1 011 316	38 684	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	5358	Toaletter ved Hvalsdammen	700 000	-	700 000	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	8569	Forsterket satsing kollektiv gang og sykkel vei	15 000 000	-	15 000 000	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	9522	Utstyr planseksjonen	368 506	313 750	54 756	Avsluttes, se vedlegg 2
Lier kommune	8200	Digitalisering inklusiv velferdsteknologi	11 509 004	2 221 340	8 287 664	Reduseres med 8,2 millioner kroner grunnet at prosjekter flyttes til gjennomføring i driftsregnskaper
LVVAKF	7007	Utbedring s Eggevei og Baneveien	26 774 404	25 633 846	1 140 559	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7501	Sanering vannledn. Fra red.kum Lier sykehus	14 000 000	12 788 202	1 211 798	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7549	Rehabilitering av dam Garsjø og dam Løken	12 000 000	14 518 049	- 2 518 049	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7546	Båhusveien	8 000 000	9 487 292	- 1 487 292	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7032	Forsterkning av veier i Giftstadområdet	5 200 000	3 923 004	1 276 996	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7020	Nedleggelse Egge Asfalt	5 132 000	1 026 060	4 105 940	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7021	Gullaugkleiva Kovestadv. Røyken grense	4 500 000	4 410 606	89 394	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7029	Opparbeidelse av parkeringsplass ved Haugestad	4 000 000	1 894 176	2 105 824	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7028	Etablering av ny parkeringsordning	2 000 000	2 758 488	- 758 488	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7034	Ekspres sykkelvei, planfri kryssing over Jensvollveien	2 000 000	35 815	1 964 185	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7022	Utredning av flom- og konsekvensreducerende tiltak	1 000 000	1 031 713	- 31 713	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7030	Båhusveien	1 300 000	2 451 136	- 1 151 136	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LVVAKF	7035	Forsterkning Åmotveien	1 000 000	1 000 000	-	Avsluttes, se LVVAKF sin årsrapport for status.
LEKF	9952	Tomtekjøp	60 121 315	33 315 999	11 805 316	reduseres, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	9550	Fosshagen fase 2	220 200 000	203 494 443	16 705 557	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	8584	Fjordbyen - skole, idrettshall og infrastruktur	200 000 000	199 875 585	124 415	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	8572	Lierbyen skole - økt kapasitet	50 000 000	36 644 398	8 000 000	reduseres, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	9739	Kulturskolen Stoppen	11 333 800	10 674 610	659 190	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	9580	Portnerbolig	7 000 000	2 628 166	4 371 834	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	9558	Oppgradering brann Lierhallen	5 500 000	4 347 916	1 152 084	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	8546	Syiling ungdomsskole solskjerming	2 000 000	1 394 486	605 514	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	8550	Heia skole oppgradering	2 000 000	1 346 443	653 557	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	8582	Nye lokaler IKT	2 000 000	2 110 824	- 110 824	Avsluttes, se LEKF sin årsrapport for status.
LEKF	8574	Helsetjenesten for barn og unge Lierbyen	45 000 000	41 859 533	2 200 000	reduseres, se LEKF sin årsrapport for status.
SUM			750 491 271	642 126 537	81 868 664	

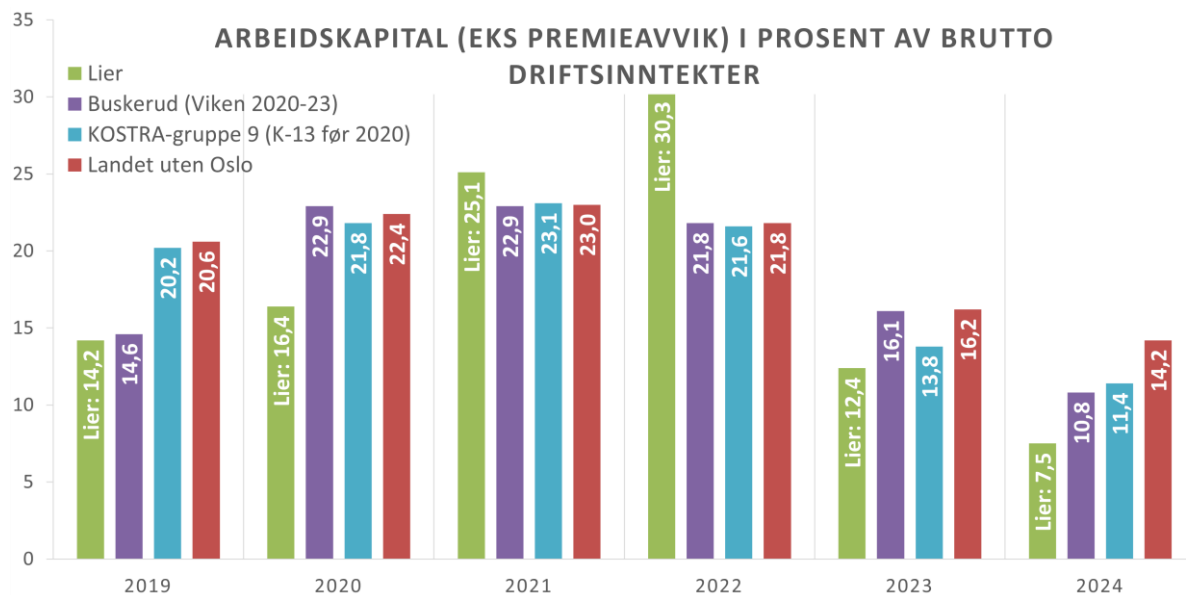
Tabell 15 Oversikt over kommunens samlede investeringer klare for avslutning

Ovenstående prosjekter avsluttes med et mindreforbruk på 81,8 millioner kroner. Beløpet er større enn vanlig. Det er gjennomført en streng vurdering og både avsluttet prosjekter og redusert bevilgningen på prosjekter i tråd med den vanskelige økonomiske situasjonen. 3 millioner kroner av det som avsluttes omdisponeres til prosjekt 9588 Legekontor Fosshagen. 705 557 kroner føres til ubundet investeringsfond hos Lier eiendomsselskap KF for garantiavsetning for Prosjekt 9550 Fosshagen fase 2. Resterende reduserer budsjettet mva inntekt og låneopptak.

Startlån

Utbetalte startlån var på 145 millioner kroner. Av dette er 45 millioner kroner etterslep fra tidligere år (bruk av tidligere års ubrukte lånemidler). Kommunens opptak av lån til startlån var som budsjett på 100 millioner kroner. Ubrukte lånemidler ved utgangen av 2024 er 90 millioner kroner. I 2024 er det innbetalt ekstraordinært avdrag på 20 millioner kroner til Husbanken grunnet ekstraordinære innbetalinger fra låntakere av startlån.

Arbeidskapitalen

Figur 10 Sammenligning arbeidskapital mot Buskerud, KOSTRA-gruppe 9 og landet uten Oslo

Arbeidskapitalen (omløpsmidler, eksklusive premieavvik, minus kortsiktig gjeld) skal dekke kommunens daglige pengebehov, det vil si likviditet. Arbeidskapitalen har vært høy de siste årene med overskudd i driften og høyt disposisjonsfond. Siden 2023 har det sunket vesentlig. Dette skyldes svakere driftsresultat, lavere nivå på ubrukte lånemidler, lavere disposisjonsfond og økt premieavvik.

Likviditet

Likviditetsgrad er et mål for kommunens evne til å møte utbetalinger. Minstekravet er at kommunen til enhver tid skal kunne betale sine forpliktelser ved forfall.

Kommunestyret har ansvar for å sikre at kommunen har så god likviditet at de løpende forpliktelser kan dekkes. Likviditetssituasjonen rapporteres til politisk nivå i forbindelse med årsrapporteringen, samt i forbindelse med budsjettarbeidet.

		Konsolidert	Kommunen som egen kasse				
Likviditetsanalyse	Anbefaling	2024	2024	2023	2022	2021	2020
Likviditetsgrad 1: OML/KG	>2	1,9	2,0	2,1	3,3	2,6	2,3
Likviditetsgrad 2: (Likvider + KF)/KG		1,5	1,5	1,6	3,1	2,5	2,0
Likviditetsgrad 3: Likvider/KG	>1	0,9	0,8	1,0	2,2	1,9	1,5
Likvider i forhold til driftsinntektene		14,3 %	12,5 %	18,5 %	33,4 %	31,1 %	24,3 %

Tabell 16 Likviditetsanalyse, konsolidert og kommunen som egen kasse

Likviditeten har vært økende fram til 2022, hvor kommunen gikk med overskudd og bygde opp et disposisjonsfond. I 2023 og 2024 har likviditeten gått ned. I 2023 ble det brukt 147,5 millioner kroner av disposisjonsfondet til å finansiere investeringer. Regnskapet for 2024 endte opp med et negativt netto driftsresultat på 57,3 millioner kroner som måtte dekkes av disposisjonsfondet. Disse forholdene har medført en noe strammere likviditet i 2024. Likviditeten er imidlertid fortsatt tilfredsstillende.

Lier har de siste årene hatt en kassakreditt på 100 millioner kroner tilgjengelig ved behov. Kassakreditten har ikke vært benyttet i 2024. Det er likevel ønskelig å opprettholde kassakreditten i tilfelle kommunen skulle få større uforutsette utgifter eller plutselig inntektssvikt. Kassakreditten må vedtas årlig, og dette blir vedtatt i forbindelse med handlingsprogrammet.

Fond

Fondsmidlene er penger kommunen har reservert for fremtidige investeringer, eller driftsutgifter. Disposisjonsfond og ubundne investeringsfond er frie midler, mens bundne driftsfond og bundne investeringsfond er tilskuddsmidler som er gitt til spesifikke formål eller prosjekter.

Tabellen under viser utviklingen av i 2024

1000 kr	Beholdning 01.01.2024	Avsetning 2024	Bruk 2024	Beholdning 31.12.2024	Endring
Disposisjonsfond	249 904	0	-56 285	193 619	-56 285
Ubundne investeringsfond	20 345	10 364	-5 328	25 380	5 036
Bundne driftsfond	37 363	14 811	-15 875	36 299	-1 064
Bundne investeringsfond	27 283	23 772	-22 010	29 045	1 762
Sum	334 894	48 947	-99 498	284 343	-50 551

Tabell 17 Hovedtall fondsoversikt, kommunen som egen kasse

Avsetninger til fond fra driftsregnskapet:

Virksomhet/område	Til bundet fond	Til disp.fond	Begrunnelse
Felles grunnskole	2 688 000		Trepartsamarbeid /SNELD
Felles grunnskole	1 349 280		Statlige midler til kompetanseløftet
Felles grunnskole	370 245		Utviklingsprosjekt skolebibliotek
Lierbyen skole	62 690		Lierbyen skole SAL
Lierbyen skole	72 249		Lektor2
Syilling skole	19 708		Uteskolerom Syilling
Syilling skole	21 760		Ungdommens kommunestyre
Kulturskolen	123 434		Den kulturelle spaserstokken - VFK
Felles barnehager	67 184		Regional ordnin+E4:E35g barnehage
Felles velferdstjenester	80 059		TryggEst - Bufdif
Helsetjeneste barn og unge	584 950		Tilskudd psykisk helse barn og unge
Helsetjeneste barn og unge	30 000		Lier sanitetsforening
Helsetjeneste barn og unge	202 820		Styrking av jordmortjeneste og helsestasjon/skolehelsetj.
Helsetjeneste barn og unge	400 000		Oppfølging av brukere med spiseproblemer - Helsedir.
Flyktningetjenesten	663 983		Liv i bygda
Felles omsorg	313 766		Kompetansetilskudd - Statsforvalteren
Felles omsorg	32 555		Ernæringsprosjekt fosshagen
Felles omsorg	7 339		Kompetansemidler BPA

Årsmelding 2024

Lege, legevakt	890 176		Trygg i vann
Lege, legevakt	37 706		ALIS-avtale Leger
Hjemmetjenesten	75 232		Demens prosjekt
Hjemmetjenesten	106 750		Velferdsteknologi - Hjemmetjenesten
Bofellesskap Bratromveien 7/9/11	53 451		Beboermidler
Nøstehagen	44 735		Beboermidler
Lier bibliotek	989 985		Inspirasjonsbibliotekar
Lier bibliotek	182 542		Sjakkprosjekt - Jølbergstiftelsen
Lier bibliotek	55 000		Digihjelpen - KMD
Lier bibliotek	3 068		Kultur - Kjøp av campingvogn
Lier bibliotek	4 749		Workshop for barn og unge
Lier bibliotek	100 000		Res bib folkeundersøkelse
Lier bibliotek	36 543		Tøffe gutter leser
Lier bibliotek	14 791		Bibliotekutvikling - Viken
Kultur og fritid	52 900		Egge gravfelt
Kultur og fritid	30 011		Skjøtsel av kulturmiljøer i Hennummarka
Kultur og fritid	280 167		Terminal 4
Kultur og fritid	468 836		Den kulturelle skolesekken - VFK
Kultur og fritid	120 320		Sr. Halvard - Vandreteater
Frivillighet og fritid	68 087		Fritidskassen
Kultur og fritid - Park og idrett	80 000		Friluftslivets ferdselsårer
Spredt avløp	989 400		Selvkostfond

Landbruk	538 200		Skogfond Tilskudd Sørumvollveien
Landbruk	292 975		Vannområdekoordinator - Statsforvalteren
Landbruk	92 598		Vannområdet Liervassdraget- kunnskapsgrunnlag
Landbruk	195 000		Vannmiljøtiltak i Øksnebekken -
Stedsutvikling og plan	1 906 000		Bredbåndsmidler - VFK
Fellesområdet	11 457		Oppgjør mot Asker kommune
Fellesposter ansvar 700		0	Budsjettetert avsetning til dispfond ble strøket
Sum	14 810 702	-	

Tabell 18 Avsetninger til bundet fond og disposisjonsfond

Overføringer til bundet driftsfond er ubrukte midler kommunen har mottatt fra ekstern tredjepart til et bestemt formål.

Disposisjonsfond:

Disposisjonsfondet ble redusert med 56 millioner kroner i 2024.

Det måtte brukes 29 millioner kroner for å dekke opp for merforbruket i 2024 (strykninger). I tillegg var det vedtak i tertialrapporter og andre saker om bruk av 27 millioner kroner til ulike formål.

Tall i 1000 kr	Beløp
IB 2024	249 904
1. tertial	-3 206
2. tertial	-9 523
Omstillingssaken	-8 763
KS sak 55/2024 Fjordbykontoret - Løse innsigelser	-4 500
Bruk vedtatt tidligere årsrapporter	-1 100
Strykninger	-29 193
Sum	193 619
Herav:	
Generelt	185 416
Disposisjonsfond knyttet til tiltak	8 430

Tabell 19 Disposisjonsfond

Det er tidligere vedtatt 8,4 millioner kroner til konkrete saker på disposisjonsfondet. Dette er tiltak som er bevilget opp på drift i et år og blitt forskjøvet i tid. Under er en oversikt over hvilke øremerkede tiltak som avsluttes og nye tiltak som foreslås vedtatt i denne årsrapporten.

Over og underskuddordningen ble avvirket i HP 2025-2028, den andelen av disposisjonsfondet som var koblet til ordningen er derfor overført til generelt disposisjonsfond.

Disponeringer fra disposisjonsfondet krever vedtak i kommunestyret. Etter en gjennomgang av disposisjonsfond som er tilknyttet tiltak foreslår kommunedirektøren følgende endringer:

Øremerket disposisjonsfond som avsluttes og overføres til det generelle disposisjonsfondet:

Øremerket disposisjonsfond	Til generelt disposisjonsfond	Forklaring
Tilretteleggelsestilskudd	405 000	Behovet dekkes av de årlige bevilgningene.
Frisklivssentralen	611 000	Dette er gamle midler avsatt i 2017. Det har ikke vært behov for midlene for driften av frivillighetssentralen.
Planarbeid Lierbyen	700 000	Arbeidet med områdeplanen er sluttført og det er ikke behov for midlene.
Planarbeid Gullaug	1 500 000	Områdeplanen er forskjøvet i tid. Det vil bli foreslått bevilget midler når behovet oppstår.
Planarbeid Tranby	1 000 000	Arbeidet med områdeplanen er sluttført og det er ikke behov for midlene.
Utvalgsmidler – inkluderende idrett	50 000	Tiltaket er gjennomført uten behov for fondsmidler.
Totalt	4 266 000	

Tabell 20 Øremerket disposisjonsfond som avsluttes

Kommunedirektøren foreslår at følgende tiltak disponeres fra disposisjonsfondet:

Virksomhet	Til øremerket disposisjonsfond	Tiltak
Helsetjenesten	763 000	Overgangsordning ved avvikling av over- og underskuddsordningen.
Voksenopplæringen	3 450 000	- Norsktilskudd fra IMDI for 2025. - Stipendmidler fra HK-direktoratet, som brukes i 2025
HR	500 000	Overgangsordning ved avvikling av over- og underskuddsordningen.
Utvalgsmidler HOV	32 000	Tiltak gjennomføres i 2025 i henhold til vedtak i HOV
Totalt	4 745 000	

Tabell 21 Nye øremerket disposisjonsfond

Sammenligning med andre kommuner

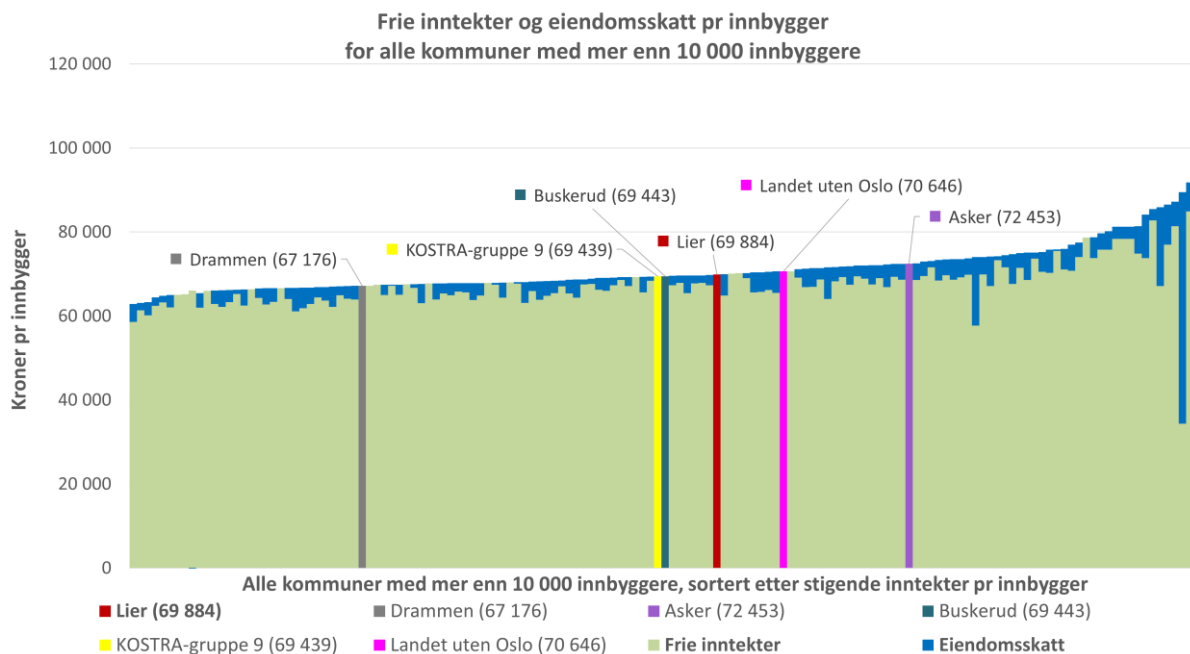
Lier sammenligner seg med andre kommuner for å vurdere kvalitet og kostnadsnivå i tjenestene. I målekortene er flere kvalitetsindikatorer benyttet, og der sammenligner vi oss med gjennomsnittet i landet. For kostnader som vi skal se på her i dette avsnittet, sammenligner vi oss med gjennomsnittet i landet (uten Oslo), nabokommunene våre Asker og Drammen samt gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 9 og Buskerud. KOSTRA-gruppe 9 består av kommuner med 20.000-29.999 innbyggere.

KOSTRA-tallene foreligger per 15. mars i en foreløpig versjon. Det må derfor tas forbehold om mulige endringer i tallene. Normalt blir det noen mindre justeringer frem til de endelige KOSTRA-tallene publiseres i midten av juni.

Frie inntekter

Kommunesektoren finansieres i hovedsak gjennom frie inntekter, det vil si rammetilskudd og skatteinntekter. Frie inntekter er avgjørende for økonomisk handlefrihet og utvikling av tjenestetilbudet i kommunen. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. Samlet utgjør disse inntektene om lag 70 % av Lier kommunes samlede inntekter.

Figuren under viser kommuner med mer enn 10 000 innbyggere sortert etter stigende frie inntekter, inkludert eiendomsskatt per innbygger (markert med blå farge), fra venstre mot høyre. Plasseringen til Lier er markert med rødt. Det er også markert plasseringene av KOSTRA-gruppe 9, Landet (uten Oslo), Buskerud, samt Asker og Drammen. Lier kommune har fortsatt lave frie inntekter i forhold til landsgjennomsnittet. Frie inntekter i Lier kommune utgjorde om lag 97 prosent av landsgjennomsnittet, til tross for at Lier hadde en skatteinngang som lå 6,7 % over landsgjennomsnittet. Inntektsutjevningsordningen i rammetilskuddet medfører at kommunen bare får beholde om lag 40 % av denne merinntekten.

Figur 11 Frie inntekter og eiendomsskatt per innbygger for alle kommuner med mer enn 10.000 innbyggere.

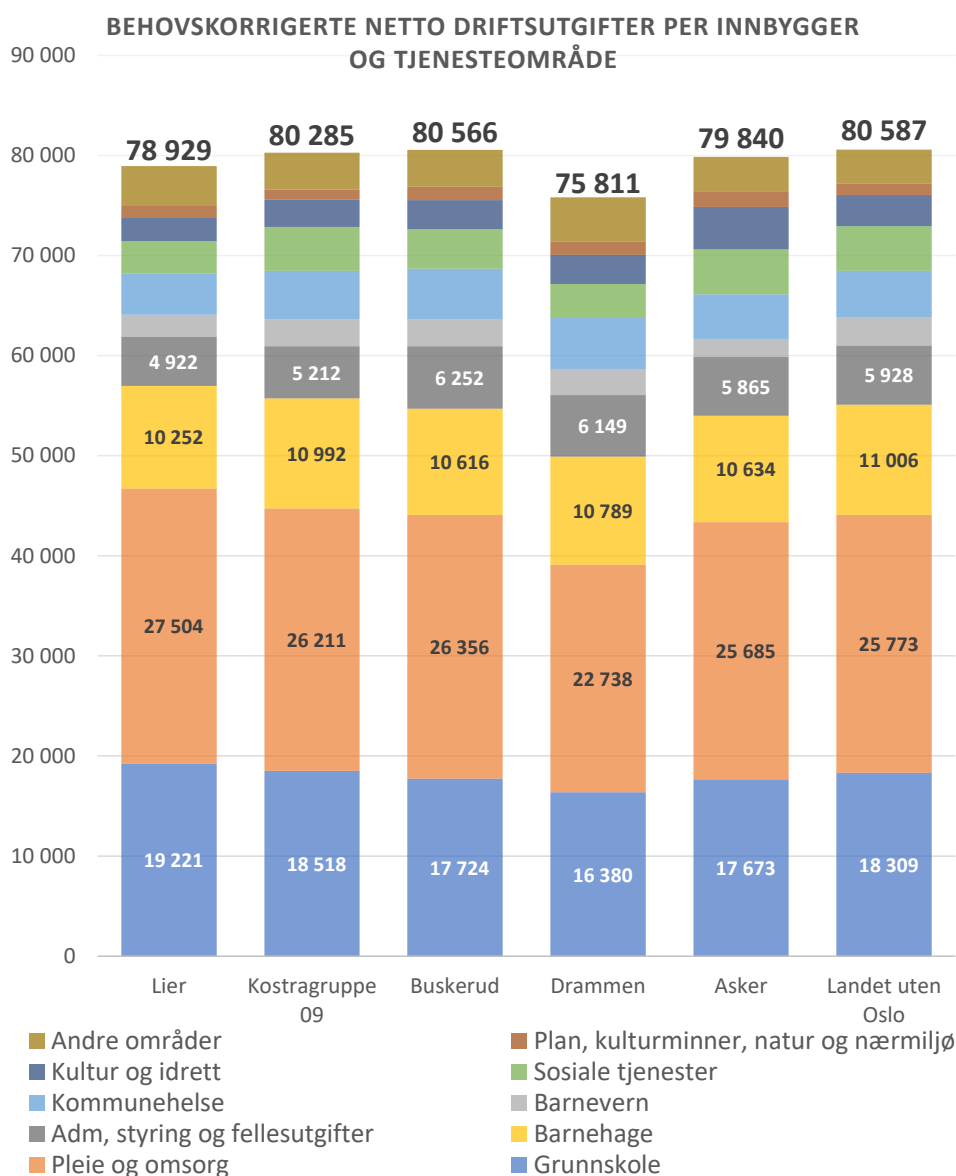
Kostnader til tjenestene per innbygger

Analysen opererer med tall per «behovskorrigert innbygger». Dette er et beregnet innbyggertall som er korrigert for ulikheter i befolkningssammensetning mellom kommuner. Denne korrigeringen innebærer at vi kan sammenligne nøkkeltall for tjenestene i kommuner med ulik alderssammensetning i befolkningen.

I tilfeller hvor netto kostnader er høyere i Lier enn andre kommuner, kan det komme av tre årsaker:

- Lier gir et mer omfattende tilbud til våre innbyggere enn andre kommuner gjør
- Lier produserer ikke tjenestene like rimelig som andre kommuner
- Lier har lavere brukerbetalinger enn andre kommuner

I figuren under ser vi på kostnadsnivå per behovskorrigert innbygger per tjenesteområde.

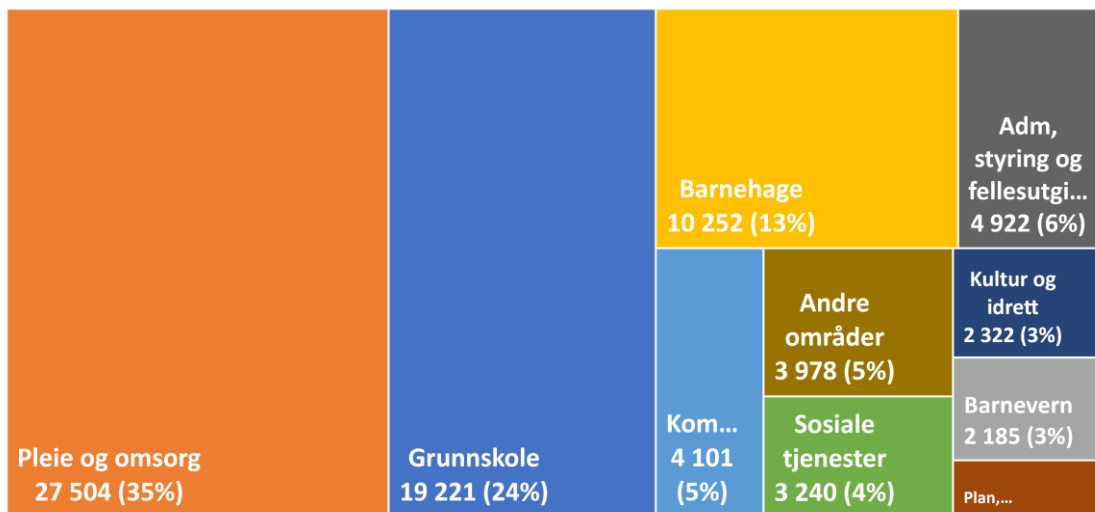

Figur 12 Behovskorrigerte netto driftsutgifter per innbygger og tjenesteområde

	Lier	Kostragruppe 09	Buskerud	Drammen	Asker	Landet uten Oslo
Grunnskole	19 221	18 518	17 724	16 380	17 673	18 309
Pleie og omsorg	27 504	26 211	26 356	22 738	25 685	25 773
Barnevern	2 185	2 699	2 695	2 601	1 804	2 780
Barnehage	10 252	10 992	10 616	10 789	10 634	11 006
Kommunehelse	4 101	4 834	5 039	5 094	4 467	4 676
Sosiale tjenester	3 240	4 397	3 947	3 402	4 482	4 464
Kultur og idrett	2 322	2 708	2 894	2 908	4 241	3 106
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1 204	1 007	1 357	1 341	1 506	1 162
Adm, styring og fellesutgifter	4 922	5 212	6 252	6 149	5 865	5 928
Andre områder	3 978	3 707	3 686	4 409	3 483	3 383
Brann og ulykkesvern	810	1 123	1 098	829	1 061	1 138
Kommunale boliger	374	300	750	991	276	386
Samferdsel	1 833	1 415	1 799	1 423	1 516	1 450
Næringsforv. og konsesjonskraft	25	42	-894	343	-174	-454
Landbruk	399	144	193	247	220	140
Kirke	537	683	740	576	584	723
Totalt	78 929	80 285	80 566	75 811	79 840	80 587

Tabell 22 Behovskorrigerte netto driftsutgifter per innbygger og tjenesteområde

Sammensetningen av netto driftsutgifter per behovskorrigerte innbygger per tjenesteområde i Lier kommune er slik.

Figur 13 Sammensetningen av netto driftsutgifter per behovskorrigerte innbygger per tjenesteområde

Pleie og omsorg, grunnskole og barnehage er de tjenesteområdene som har høyest andel av netto driftsutgifter.

Vi har tatt med Drammen og Asker som enkeltkommuner i sammenligningen. Dette er store naboer vi ofte ser til, men vi skal være oppmerksomme på at deres kostnadsnivå ikke er representativt for kommuner som ligner på Lier med hensyn til kvalitet i tjenesteproduksjonen, innbyggertall og inntekter per innbygger.

Grunnskolen i Lier driftes med høyere kostnad enn de vi sammenligner oss med i tabellen ovenfor. KOSTRA-gruppe 9 driftes 3,7 % billigere enn Lier og Landet uten Oslo driftes 4,7 % billigere enn Lier. Drammen har lavest kostnad, og driver grunnskole 14,8 % rimeligere per innbygger enn hva Lier gjør.

Kostnadsøkningen fra 2023 er 4,3%, litt høyere enn KOSTRA-gruppe 9 som har økt med 3,8%. Drammen har noe høyere økning fra forrige år, med 4,7%, men de ligger som nevnt med laveste kostnad av de vi sammenlikner oss med.

Kostnader til lokaler i lierskolen ligger fortsatt nokså høyt, og er nå omtrent likt med KOSTRA-gruppe 9. Disse kostnadene har økt med 8% fra 2023. Et viktig element i kostnader til lokaler er avskrivninger. Dette er ikke kostnader kommunen kan effektivisere bort på kort sikt, og noe som henger sammen med skolestruktur.

Kostnader til skolefritidsordning ligger fortsatt lavt i Lier, her ligger vi lavere enn alle vi sammenlikner oss med. Kostnader til skoleskyss har en markant økning fra 2023, og vi har nå høyere kostnader enn KOSTRA-gruppe 9.

Den største delen av kostnader for skolesektoren er likevel kostnader til ordinær undervisning, som også inkluderer spesialundervisning. Etter noen år med stor kostnadsøkning, ser det nå ut til at nivået har stabilisert seg, og Lier har lavere økning fra 2023 enn alle vi sammenlikner oss med. Lier øker med 1,4% fra 2023, mens KOSTRA-gruppe 9 øker med 4,9%, Drammen og Asker øker med 3,5%. Lier har fortsatt høyeste kostnad per innbygger, men har redusert kostnadsnivået det siste året. Gjennomsnittlig gruppestørrelse for 1.-10. trinn er fortsatt lavere i Lier enn de vi sammenligner oss med (12,1 i Lier mot 12,8 i KOSTRA-gruppe 9 og 14,0 i Drammen).

Barnehagesektoren i Lier driftes fortsatt med noe lavere kostnad enn de vi sammenligner oss med.

Pleie og omsorg driftes med høyere kostnad enn utvalget, og ligger 4,7 % høyere enn KOSTRA-gruppe 9. For helse- og omsorgstjenester i institusjon ligger kostnadene relativt lavt i Lier, mens for helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende ligger kostnadene relativt høyt. Det er her viktig å være klar over at hjemmeboende ikke kun er eldreomsorg løst av hjemmetjenesten. 40 % omfatter tjenester til eldre, mens øvrige tjenester går til personer med utfordringer knyttet til rus og/eller psykisk helse (16 %) samt unge og voksne brukere med funksjonsnedsettelse (37 %).

Når det gjelder omsorgstjenester for eldre brukere, er det både kvalitativt og kostnadmessig gunstig at brukere får hjemmebaserte tjenester i stedet for tjenester i institusjon, så langt det er mulig. De lave kostnadene Lier har til institusjon henger dels sammen med at vi tilrettelegger for at folk kan bo hjemme lenger, samt en effektiv drift av institusjonsplassene våre. Å jobbe for en god hjemmetjeneste og gode boforhold, som gjør det mulig at flest mulig bor hjemme livet ut, er viktig også fremover for å holde kostandene her nede.

Utgifter til administrasjon, styring og fellesutgifter ligger lavest i utvalget. Dette forteller oss at administrasjonen er effektiv. Lier kommune er imidlertid i vekst og administrasjonen merker kapasitetsutfordringer. Vi vil også bli stilt overfor kapasitetsmessige utfordringer fremover som følge av store utviklingsprosjekter, blant annet Fjordbyen. Kompetanse på utbyggingsavtaler, bestillerfunksjon for offentlig infrastruktur og plankompetanse vil bli viktig for å sikre en positiv utvikling og gode beslutningsgrunnlag for politisk nivå.

For andre områder ligger utgifter i Lier lavere enn i Drammen, men dyrere enn KOSTRA-gruppe 9, Drammen og Asker, Buskerud og Landet uten Oslo. Dette er områder som er vanskelig å sammenligne mellom kommuner.

I totale utgifter per innbygger ligger kostnadsnivået i Lier 1,7% lavere enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 9 og 2,1% lavere enn Buskerud og Landet uten Oslo.

Generelt om budsjettavvik og premisser/premissavvik

I henhold til kommuneloven skal det rapporteres om vesentlige beløpsmessige avvik i forhold til hva som er vedtatt i kommunestyrets årsbudsjett og avvik i premisser for budsjettet. Økonomikomiteet og økonomisk status på det enkelte utvalgsområde er i seg selv en rapport som skildrer hva som er de største avvikene mot budsjett. Dette summeres opp innledningsvis i økonomikomiteet. I tillegg rapporteres det på avvik på investeringsprosjekter i vedlegg. De kommunale foretakene rapporterer på de investeringsprosjektene de er ansvarlige for.

Premissene for årsbudsjettet er satt gjennom den rammen hver virksomhet har fått til å drifte sitt ansvarsområde, samt de måltall og politiske oppdrag som er kommet gjennom handlingsprogrammet. Disse premissene rapporteres det på i de respektive kapitlene for hvert utvalgsområde før økonomikomiteet.

Utover vedtatte premisser i handlingsprogrammet, er det følgende endringer i premisser:

- Resultat av lønnsoppgjør: Virksomhetene er kompensert for faktisk effekt av lønnsoppgjørene gjennom året.
- Økonomiske konsekvenser av flyktningssituasjonen er kommentert som eget kapittel.
- Avvik i fremdriften til investeringsprosjekter er kommentert ut både som vedlegg til årsrapporten og i lånekomiteet.

Øvrige endringer er vedtatt som del av behandling av 1. og 2. tertialrapporter.

TJENESTENE

Utvalg for oppvekst, kultur og idrett

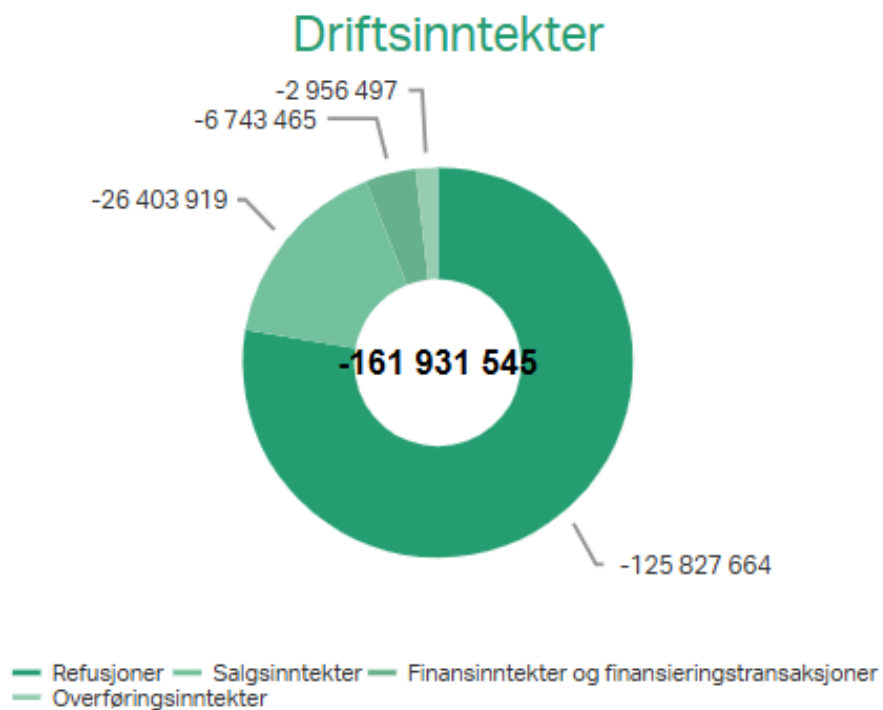
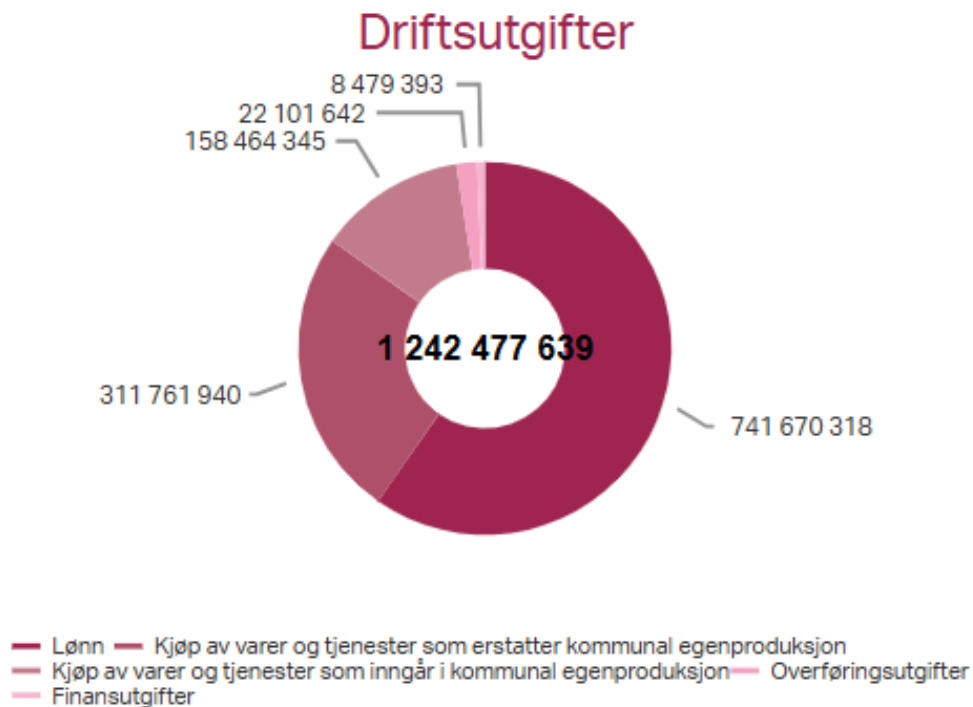
Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	707 655	741 670	666 931	-74 739	-11,2 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	164 372	158 464	158 058	-406	-0,3 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	283 151	311 762	300 378	-11 384	-3,8 %
Overføringsutgifter	28 437	22 102	17 889	-4 212	-23,5 %
Finansutgifter	6 982	8 479	2 688	-5 791	-215,5 %
Sum Driftsutgifter	1 190 597	1 242 478	1 145 945	-96 533	-8,4 %
Salgsinntekter	-32 801	-26 404	-25 948	456	-1,8 %
Refusjoner	-111 484	-125 828	-56 626	69 202	-122,2 %
Overføringsinntekter	-3 529	-2 956	-350	2 606	-744,7 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 426	-6 743	-1 988	4 756	-239,3 %
Sum Driftsinntekter	-153 240	-161 932	-84 911	77 020	-90,7 %
Netto resultat	1 037 356	1 080 546	1 061 034	-19 512	-1,8 %

Økonomisk resultat

Beløp i hele kr.

Lønn utgjør i 2024 60 % av driftsutgiftene til oppvekst. Merforbruket på lønnsrelaterte utgifter oppveies i noen grad av tilsvarende merinntekter fra sykepengerefusjoner, foreldrepenge-refusjoner fra Nav og andre refusjoner fra staten, men lønnsutgiftene er hovedårsaken til merforbruket i utvalgsområdet.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 25 % av driftsutgiftene. Dette er i hovedsak kommunalt tilskudd/kjøp av tjenester fra private barnehager.

Overføringsutgifter har stort sett med barnevern å gjøre (fosterhjemsplasseringer), men omfatter også tilskudd til foreningsliv og aktiviteter.

Salgsinntekter er for det meste foreldrebetaling i SFO og barnehage, men også billettinntekter for kulturscenen.

Refusjoner består blant annet av 39 millioner kroner i syke-, fødsels- og omsorgspenger, 22 millioner kroner i refusjoner fra andre kommuner (barn i barnehager, elever i fosterhjem) og 36 millioner kroner i refusjoner fra staten (tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Helsedirektoratet og ulike tilskudd til skoler og barnehager).

Overføringsinntekter er tilskudd fra fylkeskommunen og fra staten.

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet endte opp med et merforbruk på 19,5 millioner kroner.

Alle skolene var innenfor lærernorm høsten 2024. Skolesektoren endte opp med et merforbruk på 19,7 millioner kroner i 2024. Dette er et betydelig merforbruk, men likevel langt lavere enn i 2023, da merforbruket var 29,5 millioner kroner. Det var kun tre skoler som var innenfor budsjett i 2024, mens fire skoler hadde små avvik (1 - 5 %). Fem skoler hadde større merforbruk enn 5%.

Det er fortsatt svært mange elever som mottar individuell tilrettelagt opplæring (spesialundervisning). Etter noen år med kraftig økning i antall elever og timer, er nivået i 2024 omtrent likt med 2023. Det er nedgang i antall elever med små vedtak, og noe økning i antall elever med store vedtak. De skolene som har store merforbruk, forklarer avviket i hovedsak med bruk av individuell tilrettelagt opplæring og andre individuelle rettigheter for elevene. Disse rettighetene er basert på sakkyndige vurderinger, og medfører enkeltvedtak som gir elevene rett til blant annet individuell tilrettelagt opplæring. Skolen med størst prosentvist merforbruk, Egge skole, har fire elever med 100 % bemanning i skoletimene, friminuttene og delvis i SFO. Dette medfører store budsjettmessige avvik.

Fellesområdet for skole har et mindreforbruk på 1,6 millioner kroner. Det ble en besparelse på rundt 3 millioner kroner for leasing av datautstyr til elevene, grunnet forskyvning av kostnader ved overgang fra kjøp til leasing. Det største merforbruket er skoleskyss, med 1,9 millioner kroner. Kommunen betaler for skoleskyss når det er farlig skolevei eller eleven har funksjonsvansker.

PPT har et mindreforbruk i 2024 på nær 1 million kroner.

Barnehageområdet har et merforbruk på 2 millioner kroner (tilsvarer 0,7% av budsjett). Kommunalt tilskudd til private barnehager hadde et merforbruk på 9 millioner kroner. Årsakene til merforbruket er at satsene for tilskudd ble økt med 11,1% fra 2023, mens budsjettet ikke ble økt like mye, og at det ble forutsatt en nedgang i barnetall som var større enn hva den har vist seg å bli. Tilrettede tiltak endte 0,9 millioner lavere enn budsjett, moderasjonsordningene 2 millioner kroner under budsjett og de kommunale barnehagene hadde i sum et mindreforbruk lik 1,8 millioner kroner.

Barneverntjenesten fikk et kutt i sin ramme på 5 millioner kroner i 2024 basert på mindreforbruk de siste årene. Tjenesten driftet i 2024 i balanse.

Helsetjenesten barn, unge, foreldre og gravide drifter med et mindreforbruk.

Virksomhet barn og unge med funksjonsnedsettelse fikk et merforbruk på 6,9 millioner kroner. Dette skyldes økte lønnsutgifter som følge av flere vedtak for barn som har behov for avlastning og flere barn med behov for avlastning på et høyt nivå gjennom døgnet. I tillegg har virksomheten et høyt bruk av overtid.

Kultur og fritid hadde et merforbruk på 0,5 millioner kroner. I hovedsak skyldes dette drift av svømmehall med høyere utgifter og vesentlig mindre inntekter enn antatt. Overforbruket dekkes av overskuddsfond fra tidligere år.

Virksomhetene som har hatt et merforbruk har jobbet med følgende tiltak gjennom 2024:

- Skolene har jobbet med å tilpasse bemanningen til lærernorm.
- Antall kontaktlærere er redusert der det er forsvarlig. Det samme gjelder bruk av vikar og overtid. Det gjøres omdisponeringer der hvor det er mulig.
- Det er gjort en jobb ved alle skoler for å redusere antall stillinger, både pedagoger og andre.
- Praksis i forhold til henvisning til PPT, utarbeidelse av sakkyndig vurdering og enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (spesialundervisning) gjennomgås for å sikre riktig nivå på spesialundervisningen, og for å øke handlingsrommet til skolene knyttet til individuelt tilrettelagt opplæring. Endringen vil ta tid da de fleste sakkyndige vurderinger har en varighet på inntil tre år. PPT benyttes enda mer aktivt ut i klasser, for å hjelpe rektorene med å finne bedre og mer effektive måter å organisere tilbudet på.
- PPT er inne på alle skoler på 1. trinn for å observere og veilede. Målet er å sette inn riktig tiltak raskt nok for å unngå så stort omfang av individuelt tilrettelagt opplæring.
- Kultur og fritid har ved utgangen av 2024 nedbemannet med to årsverk. Det ene årsverket får effekt først fra 2025.

Utvikling og utfordringer

Ny opplæringslov innført fra 1.8.2024:

Ny opplæringslov har gjort det nødvendig med en gjennomgang av alle kvalitetsdokumenter, rutiner og skjemaer for å sikre at disse er i tråd med loven. Dette er svært tidkrevende og pågår fortsatt.

Mange elever med omfattende behov for tilrettelegging:

Det har de siste årene vært en stor økning i antall elever som har omfattende vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (spesialundervisning). Dette skyldes i stor grad elever med nevroutviklingsforstyrrelser og elever som har et bekymringsfullt stort skolefravær. Dette medfører økt bemanning og dermed økt ressursbruk.

PPT på 1. trinn for observasjon og veiledning:

PPT gjorde en pilot på to skoler skoleåret 2023-2024 der de observerte og veiledet lærerne i forhold til tilpasset opplæring og inkluderende praksis. Dette for å jobbe systematisk med tidlig innsats og iverksette tiltak tidlig der det er behov for det. Dette gjennomføres på alle 1. trinn i leirskolen skoleåret 2024-2025.

Oppvekstplan:

Det er utarbeidet en oppvekstplan for Lier kommune. Planen skal sikre at alt forebyggende arbeid skal gi alle barn og unge gode oppvekstsvilkår. En plan for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker er også utarbeidet og den konkretiserer strategiene i oppvekstplanen.

Sertifisering av skolene som dysleksivennlige skoler:

Arbeidet med å sertifisere skolene som dysleksivennlige er i gang. Søknad om sertifisering er planlagt sendt før sommeren 2025, og alle skolene skal etter planen være sertifisert til juni 2026.

Helsetjenesten barn og unge, foreldre og gravide:

Helsetjenesten har i 2024 fortsatt stor pågang av komplekse og sammensatte saker både knyttet til psykisk helseoppfølging av barn og unge, og behov for foreldreveiledning i familier med store belastninger. Ressurser har blitt omprioritert, slik at ungdomsskolene har jevnlig tilstedeværelse av psykiatrisk sykepleier sammen med helsesykepleier for å kunne bedre ivareta psykisk helsesamtaler. Det har vært behov for å prioritere flere familiesamtaler med oppfølging over tid og styrket arbeidet med tidlig innsats rettet mot sårbare gravide og spe-/småbarnsfamilier gjennom ulike gruppetilbud og individuell oppfølging/hjemmebesøk.

Helsetjenesten har også i 2024 søkt og blitt tildelt midler til ulike tiltak som har bidratt med mulighet til å opprettholde et tilbud i helsestasjon og skolehelsetjenesten som er i tråd med anbefalinger og retningslinjer fra Helsedirektoratet. Samtidig har det vært jobbet mye med å lage en plan for tverrfaglig samhandling og oppfølging av barn og familier med behov for oppfølging og hjelpetiltak over tid. Dette arbeidet er det søkt ulike tilskuddsmidler til å få igangsatt i 2025, og det har gjennom arbeidet kommet fram behov for både felles inntaksteam på ledernivå, et utøvende tverrfaglig sammensatt team som kan jobbe hjemme hos familiene og tettere samarbeid med fastlege og spesialisthelsetjenesten.

Kultur og fritid:

Kultur og fritid er i løpet av høsten 2024 omorganisert fra 4 til 3 avdelinger i forbindelse med at avdelingsleder for Frivillighet og fritid sluttet i sin stilling i mars 2024.

Avdeling bibliotek og kulturscene:

Bibliotekets samlede besøkstall for 2024 var høyere enn toppåret 2019, mens Tranby bibliotek opplevde et noe lavere antall besøkende sammenlignet med 2023. Biblioteket har i løpet av 2024 videreutviklet prosjekt vogna, som er et verktøy for oppsøkende virksomhet og demokratiutvikling gjennom dialog og ulike verksteder for medvirkning. Lier kulturscene har lagt til rette for stor aktivitet med bredt nedslagsfelt for lag, foreninger, barn og unge. Kulturscenen samarbeider også godt om sambruk av lokale med Hegg skole. Avdelingen samordner i stor grad interne arrangementer i Kultur og fritid gjennom arrangementskontoret.

Avdeling ung kultur og frivillighet og fritid:

Ungdomshuset V2 har vært godt besøkt, og det har vært gjennomført en rekke arrangementer med god oppslutning og store konserter med ungdom fra hele fylket. BUA utlån har satt nye rekorder i antall utlån, og befestet seg som en viktig leverandør av aktiv fritid for liungene. BUA Aktiv har økt aktivitetene sine grunnet tilskuddsmidler fra Bufdir. Nye tilbud er etablert på Tranby og på Hegg skole. I løpet en vanlig uke gis aktivitetstilbud til 350 barn og unge. Utfordringen fremover er at deler av tilbudet forsvinner i 2025 fordi det er slutt på Bufdir-midlene. BUA Aktiv samarbeider også med sunne og aktive liunger (SAL) om gjennomføring av aktivitetsturneer i lierskolene, noe som har vært veldig populært. Gratis ferietilbud for barn og unge, som tilbys i høst- vinter- og sommerferier, sikrer at alle barn og unge får gode opplevelser uavhengig av sosial bakgrunn og økonomi. Tilbyderne har vært varierte, blant annet Lier bygdetun, Stoppen SK, Lier IL, Helgerud gård og Skogli aktivitetsgård.

Avdelingen park, idrett og friluftsliv:

Avdelingen park, idrett og friluftsliv har jobbet med å gjennomføre endringer for helhetlig forvaltning og drift av svømmehallen og park-, idretts- og friluftslivsanlegg. Spesielt kan trekkes frem satsingen på nærmiljøløyper som har gitt skoler, barnehager og nærmiljøet bedre tilgang til å oppleve mestring og å være i fysisk aktivitet. Utviklingsprosjekter som Tranby Arena og mindre friluftslivs- og nærmiljøanlegg er jobbet frem i tett samarbeid med idrettslag, friluftslivorganisasjoner og elevråd på skolene. Digitalisering gjennom driftsweb og parkweb gir godt grunnlag for videre arbeid med grøntområder og anlegg for fysisk aktivitet og rekreasjon. Avdelingen er i løpet av 2024 blitt redusert med ett årsverk i forbindelse med naturlig avgang.

Kulturskolen:

I dag har Lier kulturskole ca. 700 elevplasser, noen elever har mer enn en plass. Dette utgjør ca. 19 % av barn og unge i skolealder i Lier kommune. Majoriteten av kulturskolens elever kommer fra nærområdene til basen vår.

De aller fleste lærerne i kulturskolen har en form for fagspesialisering og formell pedagogisk utdanning.

Lier kulturskole har i dag noen breddeprogram, et godt utviklet og forankret kjerneprogram og fordypningsprogram i musikk og teater. Alle gruppefag, med unntak av sirkus som trenger en gymsal samt slagverk, undervises på basen. Ellers underviser musikk lærerne også desentralisert ute på en del av skolene. Kulturskolens kjerneprogram i grupper er: dans, teater, sirkus, barnekor og visuell kunst. Individuell undervisning: Alle korpsinstrumenter, el-bass og el-gitar, piano, gitar, fiolin, cello, sang og musikkterapi. Samspill i form av band, storband, orkester og andre ensembler er prosjektbasert. Dagens breddeprogram er f.eks. sirkus i SFO-tiden, Sangskattekista for 1. og 2. trinn og Skaperglede for ungdomstrinnet. Sangskattekista og Skaperglede er prosjekter vi har i samarbeid med skole, som del av den kulturelle skolesekken.

Status handlingsprogramtiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak

Ramme år 1

Status Beskrivelse

Politiske vedtak HP

KS Hjerterstartere i store offentlige bygg. Verbalpunkt 3.38	50	Ferdig	Sak har vært oppe til politisk behandling i utvalg for helse, omsorg og velferd 23.10.2024 og Kommunestyret 05.11.2024.
KS Lavterskel musikktilbud. Verbalpunkt 3.11	100	I arbeid	Dette er på planleggingsstadiet, men kulturskolen ønsker å gjennomføre pilot på en eller flere skoler i vårsemesteret. Kulturskolen ser for seg et opplegg som kan utarbeides av dem, i samarbeid med utvalgte musikk lærere. Målet er at opplegget skal kunne brukes av musikk lærere på skolene i Lier. De ser på ulike modeller: EasyPlay- som er nevnt i verbalvedtaket (abonnement) Korps i skolen/blås i det El Sistema, bandundervisning, «repertoarbank» med egnede samspillstykker for fleksible besetninger. Det siste alternativet anses som det mest realistiske, da utstyrsnivået på instrumenter er ulikt på skolene. Kulturskolen forstår lavterskel som at det skal være mulig å gjennomføre ute på skolene, uten store investeringer eller bruk av eksterne lærerkrefter.
KS Vintervedlikehold Engersand fjordsti	100	Ikke startet	Tiltaket kan ikke gjennomføres med utstyr vi har i vår maskinpark i dag og må derfor settes ut. Det ble bevilget mindre penger til dette tiltaket enn kostnadsberegningen. Samtidig er det en prisøkning på slike tjenester på ca. 50% siden kostnadsberegningen ble gjort. Vi ser på løsninger for å få løst oppdraget innenfor dagens ramme, men vi ser at det neppe lar seg gjøre med innsparinger på personell og budsjetter slik det er nå. Bl.a. grunnet kutt i faste årsverk og manglende tilføringer til å ta økte kostnader på andre oppdrag.

Årsmelding 2024

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
KS Kulturkarusellen. Verbalpunkt 3.10	150	I arbeid Kulturkarusell på Gullaug, Heia og Sylling skole: De er i gang med første periode med sirkusaktiviteter i SFO-tiden på Gullaug skole. Det er planlagt perioder på 7 uker på hver skole- Gullaug og Sylling før jul, og Heia etter jul. Skolene er med på å forme tilbudet selv, i den forstand at de organiserer hvilke elever som skal delta.
KS Eplefondet. Verbalpunkt 3.17	200	Ferdig Melding om Styrking av Eplefondet HP 24-27 verbalpunkt 3.17, sak 2023/6095, var oppe i kommunestyret 3. desember 2024
KS Skole helsestasjon	204	Ferdig Dette er allerede igangsatt, og benyttes som deler av lønnsmidler til en tilskuddsmiddelbasert stilling.
KS Skole ny opplæringslov	241	Ferdig Midlene for 2024 er fordelt skolene og skal brukes til sertifisering av skolene som dysleksivennlige. Utgiftene her er til medlemskap i Dysleksi Norge og til litteratur.
KS Lønnspolitisk tiltak	300	Ferdig En melding om lønnspolitiske tiltak ble behandlet i utvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.05.2024 og i kommunestyret 11.06.2024. Tiltaket er iverksatt.
KS PPT styrkes med logoped	350	Ferdig PPT er i gang med ansettelsen med mål om å ha en person på plass fra høsten.
KS Engangsstøtte til lærebøker i skolen. Verbalpunkt 3.7	669	Ferdig Midlene er fordelt til skolene. Rektorkollegiet er enige om å prioritere fagene norsk, matematikk og engelsk i første rekke.
KS Mobilabonnement lærere	1 300	Ferdig En arbeidsgruppe har sett på hvordan midlene best skal fordeles ut fra behov. Tiltaket er iverksatt. PS 15/2024.
Sum	3 664	
Sum tiltak	3 664	

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
1.2 Naturen skal være lett å ta i bruk gjennom et allsidig og attraktivt friluftslivstilbud.	HP. Nye friområder skal sikres kommunale driftsressurser. Dette øker tilrettelegging og tilgang til grønne Lier.	HP. Økte rammer for økt drift sikres årlig i HP. Måloppnåelse ved 100% dekning	100 %	100 %	0%	Det er reduserte driftsrammer, og dermed ikke nye driftsressurser til sikring av nye friområder
2.2 Lier skal være blant Norges fremste frivillighetskommuner.	HP. Lier kommune skal ha en oppdatert og aktiv frivillighetspolitikk og etterleve denne	HP. Oppfølging av ny frivillighetspolitikk fra høsten 2023. Årlig mål om å gjennomføre frivillighetsmøter og frivilligbørs.				Frivillighets-møter ble gjennomført i 2024, men ikke frivillig-børs
	HP. Samarbeide tett med Lier Bygdetun, lokale foreninger, grunneiere og Viken fk.	HP. Årlige tilskudd og samarbeidsprosjekter med Lier Bygdetun i hht avtale. Gjennomførte samarbeidsprosjekter med frivillighet, andre lokale aktører og Viken fylkeskommune ut fra årlige prioriteringer		Ja	Ja	Samarbeider med omtalte aktører.
2.7 Innbyggerne skal ha tilgang på attraktive arenaer for sosialt samvær og aktivitet	HP. Alle skal ha mulighet for deltakelse i aktuelle samvær og aktiviteter	HP. Det skal være bredde i tilbud – noe for alle. Deltakelse og inkludering skal sikres best mulig – alle skal ha reell tilgang og anledning. Vurderinger avklarar måloppnåelse.		Vurdert som ivaretatt	Ivaretatt	Det arbeides fortløpende med tilrettelegging innenfor gjeldende budsjettammer.
	HP. Innenfor sine rammer og sitt mandat skal kulturskolen arbeide for at målet på 30% dekning av barn og unge i skolealder som har plass i kulturskolen nås. Publikum og uformelle deltakere teller ikke inn i målingen.	HP. Andel elever i grunnskolealder (6-15 år)	19,8 %	30,0 %	19,4 %	
	HP. Kommunale flerbrukslokaler og uteanlegg skal være enkelt tilgjengelig	HP. Utleie til trening for barn og unge skal være gratis. Booking skal være digitalt og enklest mulig.	ja	ja	Ja	Dette er levert som planlagt.
3.1 Lier skal ha helsefremmende og inkluderende barnehager og skoler som gir de	HP. Elevene i Lierskolen er robuste barn og ungdommer som takler hverdagen og er rustet for fremtidige utfordringer.	HP skolebidragsindikator 5.-7. trinn	-0.6	0,00	-0.6	En positiv verdi indikerer at skolen bidrar mer enn gjennomsnittet mens en negativ verdi indikerer at skolen bidrar mindre

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
beste muligheter for læring og sosial utvikling.		HP. Skolebidragsindikator 1.-4. trinn	0,40	0,50	0,40	
		HP. skolebidragsindikator 8.-10. trinn	0,0	0,3		Skolebidragsindikator for 8.-10. trinn foreligger ikke.
	HP Elevene i Lierskolen opplever tilhørighet i et inkluderende fellesskap preget av trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. De er robuste barn med et godt selvbilde som takler motgang og mestrer livene sine. Gjennom å utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger bidrar de til et samfunn preget av toleranse, respekt, åpenhet og inkludering.	HP. Andel skoler som oppfyller lærernorm.	12	12	12	
		HP. Grunnskolepoeng		43,80	42,60	Grunnskolepoeng er en samlet poengsum som beregnes ut fra standpunkt og eksamenskarakterer. Landssnittet var i 2024 42,2 poeng.
		HP. Mobbing	9,00	5,00	8,10	
		HP Motivasjon	3,45	3,88	1,50	
		HP. Trivsel	4,30	4,30	4,20	
	HP Helsetjenesten skal være en synlig og tydelig aktør inn i det helsefremmende arbeidet i skole og barnehage. Helsetjenesten skal bidra til et godt tverrfaglig arbeid rundt barn og unge som har behov for hjelpetjenester	HP Hjelpetjenestene deltar på 2 nettverksmøter i året pr barnehagenettverk	100,0 %	100,0 %	100,0 %	
		HP. Andel skoler som gjennomfører tverretatlige møter ifølge rutinen	100%	100%	100	
	HP Kulturskolen vil være et ressurscenter for integrering og samhandling mellom barn og unge med forskjellige oppvekstvilkår og kulturer.	HP. Antall friplasser i kulturskolen (egen telling)	25	65	25	

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
	HP Lierskolen skal gi den enkelte elev de beste muligheter for faglig og sosial utvikling.	HP. Gjennomføring av videregående skole etter 5 år (SSB)	84,5 %	83,0 %	84,0 %	
	HP. Barn i Lier barnehagen er robuste, mestrer hverdagen og er rustet for fremtidige utfordringer.	HP. Antall barnehager med i SAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	
		HP. Foreldreundersøkelsen: Barnas trivsel		4,80	4,80	
		HP. Foreldreundersøkelsen: Jeg har inntrykk av at personalet i barnehagen oppmuntrer mitt barns nysgjerrighet og lyst til å lære		4,8	4,7	
	HP. I lierbarnehagen har vi fokus på inkluderende barnehagemiljø hvor alle barn opplever tilhørighet og vennskap	HP. Foreldreundersøkelsen: barnet mitt har venner i barnehagen			4,7	
		HP. Foreldreundersøkelsen: jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å påvirke innholdet i barnehagedagen	4,6		4,2	
	HP. Kulturskolen skal tilby undervisning av høy kvalitet	HP. Elever i fordypning	23		17	
		HP. Tilfredshet tjenestemottaker (brukerundersøkelse)	5,30	0,00		Ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2024. Ikke prioritert grunnet ressursituasjonen. Planlagt gjennomført i 2025.
	HP. PP-tjenesten samarbeider med skolene og barnehagene om å videreutvikle et godt faglig og inkluderende læringsmiljø for elevene og en barnehage som gir barna gode forutsetninger for lek, læring og livsmestring.	HP. Sakkyndige vurderinger utarbeides ihht krav om forsvarlig saksbehandlingstid (max 3 mnd). Ønsket resultat = 100%	91,0 %	95,0 %	92,0 %	
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.	HP Voksenopplæringen skal bidra til deltakernes samfunnsforståelse og livsmestring gjennom at opplæringstilbudet er tilpasset gruppen.	HP. Lese (A2 eller høyere)	84,0 %	80,0 %	73,0 %	

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
		HP. Lytte (A2 eller høyere)	88,0 %	90,0 %	75,0 %	
		HP. Muntlig (A2 eller høyere)	97,0 %	90,0 %	93,0 %	
		HP. Skriftlig (A2 eller høyere)	85,0 %	80,0 %	85,0 %	
		HP. Bestått samfunnskunnskap-prøve	80		85 %	
		HP. Overgang til videregående skole	91		90 %	
	HP. Ventelisten i kulturskolen skal holdes på et forsvarlig lavt nivå og jevnlig rekruttering skal være i fokus	HP. Andel barn i grunnskolealder (6-15 år) på venteliste til plass i kulturskolen (KOSTRA)	2,9 %	0,0 %		I GSI rapporteres om at det 96 elever i grunnskolealder (6 til 15 år) som har søkt om undervisningstilbud og står på venteliste.
3.3 Liunger som trenger bistand skal tilbys tjenester på riktig nivå i alle livets faser.	HP Helsetjenesten skal være en synlig og tydelig aktør inn i det helsefremmende arbeidet i skole og barnehage. Helsetjenesten skal bidra til et godt tverrfaglig arbeid rundt barn og unge som har behov for hjelpetjenester	HP. Hjemmebesøk fra sykepleier innen 14 dager etter hjemkomst	100,0 %	100,0 %	98,0 %	
		HP. Andel barn med vedtak om IP og koordinator fra Helsetjenesten som har fått oppnevnt koordinator.	100,0 %	100,0 %	100,0 %	
		HP. Andel gravide med svangerskapsjournal	95,0 %	90,0 %	95,0 %	
		HP. Vaksinasjonsdekning MMR	0,0 %	95,0 %		Det har ikke kommet offisielle tall fra FHU ennå i fht vaksinasjonsdekning.
		HP. Barneverntjenesten skal være en synlig og delaktig aktør inn i barn og unges liv i kommunen med økt fokus på samhandling og samordning med andre hjelpetjenester. Det å jobbe forebyggende på alle nivå er viktig. Alle barn og unge skal føle tilhørighet, trygghet og personlig utvikling. Det skal jobbes med tidlig innsats inn i hjemmet, slik at barn kan få vokse opp hos sin familie og unngå å måtte flytte.	HP. Riktig hjelpetiltak til barn og unge, fokus på brukermedvirkning	80,0 %	95,0 %	80,0 %

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
		HP. Unngå å flytte barn ut fra sin familie	80,0 %	95,0 %	80,0 %	
		HP. Økt bruk av familieråd og nettverksarbeid i alle saker	60,0 %	95,0 %	60,0 %	
3.5 Kommunen skal bidra til bedre helse og livssituasjon for Liunger med oppfølgingsbehov.	HP Kulturskolen skal tilby en bredde av tilrettelagte tilbud og være en inkluderingsarena for de med behov for tilrettelegging	HP. Antall elever i faste tilrettelagte tilbud (institusjonstilbudene telles ikke med)	12	12	12	
	HP Med satsing på kompetanse og rekruttering vil vi sikre forsvarlige tjenester	HP. Andel saker i barnevernstjenesten med avvikende saksbehandlingstid, jf. Barnevernloven	2	0%	0,88%	
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværsprosent (fraværsprosent f.o.m. 2024)	95,0 %	5,0 %	8,0 %	
		HP. Nærværsprosent Barnehage (fraværsprosent f.o.m. 2024)	94,4 %	5,6 %	12,1 %	
		HP. Nærværsprosent Grunnskole (fraværsprosent f.o.m. 2024)	92,1 %	5,6 %	7,9 %	
	HP Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,2	4,5		
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	4,2	4,4		
		HP. Felles Etablere	781	470	1 440	
		tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik				

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 22 3.30 Legge til rette for at biblioteket får sin plassering på bakkeplan i omreguleringen av Lierbyen	Områdereguleringen for Lierbyen bør legge til rette for at biblioteket får sin plassering på bakkeplan i Lierbyen, ref HP 2019-22, punkt 2.7. (Ap)	Forsinket	Arbeidet fortsetter inn i 2025. Målet er å få et attraktivt bibliotek på bakkeplan i Lierbyen og samtidig ikke øke driftskostnadene
HP 23 3.09 Omorganisering av Statped	Som følge av omorganisering av Statped er flere oppgaver overført til kommunene. Kommunedirektøren kartlegger og utreder hvordan kommunen kan løse disse oppgavene, f.eks. logopedtjenester, og fremmer en egen sak i løpet av 2023.	Ferdigstilt	Ble behandlet i utvalg for oppvekst, kultur og idrett i 22.8.2023 (MS 42/2023).
HP 23 3.19 Fremtidig utvikling av Lier bygdetun	Fremtidig utvikling av Lier bygdetun er avhengig av at det utarbeides en ny reguleringsplan. Alle planlagte prosjekter med unntak av et formidlingssenter kan løses innenfor eksisterende plan. På sikt bør ny plan utarbeides i tett dialog mellom bygdetunet og Lier kommune.	Iht. plan	Kommunestyret har bevilget midler til bygdetunet, som står for reguleringsprosessen.
HP 23 3.31 Lønnsgodtgjørelse fritidskontrakter	Ordningen med fritidskontakter gjennomgås med sikte på å øke og differensiere lønnsgodtgjørelsen slik at tilbudet utvides og at dagens underdekning unngås. Frist 1. tertialrapport 2023.	Forsinket	I løpet av 2024 har det vært gjort vurderinger av den arbeidsrettslige stillingen til fritidskontaktene. Kjernen i problemstillingen er om fritidskontaktene skal være "oppdragstagere" eller arbeidstagere. Lønn, tariff og sosiale goder er noe av kjernen i problemstillingen. På tampen av 2024 ble det inngått en ny avtale mellom Kommunenes Sentralforbund og fagforeningene. SGS 1030. Denne klargjør spørsmålene, og er tydelig på hva som skal gis i lønn, hvilke sosiale goder som inngår, og hvilke som ikke inngår. Den nye avtalen gjelder fra januar 2025.
HP 23 3.32 Ungdomsbedrift/entreprenørskap	Lier virker å ha et gjennomarbeidet og godt opplegg for ungdomsbedrift/entreprenørskap som valgfag på ungdomstrinnet. Kommunen ser nærmere på om opplegget med entreprenørskap og ungdomsbedrift kan brukes som et særlig pedagogisk virkemiddel for å nå skoleslitere.	Iht. plan	Det er planlagt at saken kommer til politisk behandling høsten 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 24 3.02 Barnehagekapasitet	Kommunedirektøren bes sikre god barnehagekapasitet i alle skolekretser, med særlig fokus på pressområder som eksempelvis Lierskogen.	Iht. plan	Barnehagebehovsplanen gjennomgås med tanke på revidering.
HP 24 3.04 Tranby skole	Bygging/renovering av Tranby skole er prioritert med oppstart så snart idrettshallen er ferdigstilt.	Iht. plan	Det er nedsatt en styringsgruppe og en arbeidsgruppe, men siden det først er finansiering i 2028 så settes dette arbeidet noe på vent.
HP 24 3.05 Fjordbyen skole	Skolebehovsplanen ble vedtatt i KS 62-2022 da kapasiteten på Høvik og Lierbyen er presset og ny skole i Fjordbyen er derfor påkrevd for å avlaste Høvik skole, Hegg skole og Lierbyen skole. Ungdomsskoleelever fra Høvik, Gullaug, Lierstranda, Reistad og Utsikten vil sogne til ny skole i Fjordbyen.	Iht. plan	Skoletomt er kjøpt. Fjordbyen, investeringer i 10 års planen er skjøvet ut i tid.
HP 24 3.06 Hallingstad skole – uteområde	Gode uteområder på barneskoler er viktig for barns psykiske og fysiske helse og utvikling. Det er derfor ønskelig at kommunedirektøren ser på enkle og hensiktsmessige tiltak på Hallingstad skole og fremmer politisk sak innen sommeren 2025.	Iht. plan	Prosessen med å beskrive ønsker og behov er i startfasen. Forslag til tiltak legges frem til politisk behandling før sommeren 2025.
HP 24 3.07 Skolebøker	Det ekstraordinære statlige tilskuddet i 2023 som Lier mottar for å kjøpe inn skolebøker er ikke tilstrekkelig til å dekke behovet skolene har til lærebøker. Det er derfor nødvendig at kommunen bidrar med ekstraordinære midler til innkjøp av skolebøker.	Ferdigstilt	Midlene til innkjøp av skolebøker er sendt til skolene og fordelt per elev. Det er enighet i rektorkollegiet om at bøker i fagene norsk, matematikk og engelsk er det som prioriteres først.
HP 24 3.08 Logoped	Pedagogisk psykologisk tjeneste styrkes med logoped for å kunne gi et likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud til alle barn og unge med kommunikasjons-, språk- og talevansker	Ferdigstilt	Stillingen er besatt og logoped er på plass i PPT.
HP 24 3.09 Mobbing og vold i skolen	Skole er en kommunal kjerneoppgave og offentlig ansvar. Et trygt og godt læringsmiljø for elevene og et anstendig arbeidsmiljø for de ansatte er en forutsetning for en god skole. Vold, mobbing, trusler og trakassering av elever og ansatte er en utfordring også i Lier-skolen. Kommunedirektøren bes om å kartlegge omfanget og utviklingen i vold, trakassering og mobbing mot elever og ansatte, inkludert hvilke elevgrupper som har nevnte uønsket adferd. Kommunedirektøren bes videre om å skolere og kurse skoleledere i hvilke rettigheter og virkemidler de ansatte har i forhold til utagerende elever.	Iht. plan	Det ble levert en melding til utvalg for oppvekst, kultur og idrett (MS 24/24) og kommunestyret i melding 7.5.2024 (MS 22/2024), og en som kommer i september 2025 om temaet vold.
HP 24 3.10 Kulturkarusell	Kommunedirektøren bes legge til rette for utrulling av «Kulturkarusell» i SFO på Gullaug, Heia og Sylling skoler. Ramme for tiltaket settes til 150.000,- årlig. Det legges opp til at tiltaket skal være gratis for barn i SFO.	Iht. plan	Kulturkarusell på Gullaug, Heia og Sylling skole: De er i gang med første periode med sirkusaktiviteter i SFO-tiden på Gullaug skole. Det er planlagt perioder på 7 uker på hver skole, Gullaug og Sylling før jul, og Heia etter jul.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Kommunedirektøren legger frem en kortfattet evaluering etter skoleåret 2024/2025.		Skolene er med på å forme tilbudet selv, i den forstand at de organiserer hvilke elever som skal delta.
HP 24 3.11 Lavterskel musikktilbud i skolen	Gjennom lavterskel musikktilbud med fokus på samspill og mestring, vil barn og unge oppleve glede og utvikling med musikk. Vi ønsker å gjennomføre et pilotprosjekt med lavterskel musikktilbud som eksempelvis EC-Play i Lier med evaluering etter skoleåret 2024/2025.	Iht. plan	Dette er på planleggingsstadiet. Kulturskolen ønsker å gjennomføre pilot på en eller flere skoler i vårsemesteret. Kulturskolen ser for seg et opplegg som kan utarbeides av dem, i samarbeid med utvalgte musikk lærere. Målet er at opplegget skal kunne brukes av musikk lærere på skolene i Lier. De ser på modellene EasyPlay- som er nevnt i verbalvedtaket (abonnement), Korps i skolen/blås i det, El Sistema, bandundervisning, «repertoarbank» med egnede samspillstykker for fleksible besetninger. Det siste alternativet anses som det mest realistiske. Kulturskolen forstår lavterskel som at det skal være mulig å gjennomføre ute på skolene, uten store investeringer eller bruk av eksterne lærerkrefter.
HP 24 3.12 Øvingslokaler, musikk og scene	Gode kulturtilbud bygger felleskap og fremmer mestringsfølelse for personer i alle aldre. Det bes om at kommunedirektøren ser på mulighetene for å samarbeide med samfunnshusene og eventuelt skolene om musikk og scenetilbud også for voksne som er selvfinansierende. Kommunedirektøren bes undersøke nasjonale tilskuddsordninger som kan gi brukerne adekvate lokaler og utstyr.	Forsinket	Oppdraget planlegges å rapporteres på innen utgangen av skoleåret 24/25, i samarbeid med virksomhet for kultur og fritid.
HP 24 3.13 BUA	Kommunedirektøren bes om å sikre bevilgninger til opprettholdelse av tilbudet ved BUA Tranby og opprette et tilsvarende BUA-tilbud i Sylling.	Iht. plan	BUA Tranby fortsetter, og BUA Sylling opprettes. Kommunestyret vedtok den 5.11.2024 i sak 2024/14452 HP oppdrag 3-13 2024-2027, bevilgninger til opprettholdelse av BUA friske midler til prosjektet fra 2025, noe som sikrer framdrift.
HP 24 3.14 Bibliotek	Den nasjonale bibliotekstrategien: Rom for demokrati og dannelse er videreført frem til 2025, i tillegg vil det fremmes en Leselyststrategi i 2024. Som et ledd i fokuset på bibliotek og leselyst bes kommunedirektøren om å fremme en Strategiplan for skolebibliotek for Lier kommune som skal si noe om utvikling av skolebibliotekene fremover, blant annet anbefalt beløp brukt på bøker per elev til skolebiblioteket pr år, antall timer satt av til skolebibliotekansvarlig pr. uke osv. En strategiplan bør ta opp i seg hvordan man ser for seg videre utvikling. Strategiplanen fremmes til politisk behandling i løpet av 2024.	Iht. plan	Melding om skolebibliotek ble lagt fram for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 27.8.2024 (MS 41/24) og kommunestyret 10.9.2024 (MS 46/24). Lier kommune har mottatt 1,5 millioner i tilskudd til en inspirasjonsbibliotekar, som skal framme leselyst. Dette er et prosjekt som vil vare i ca. 1,5 år. Erfaringene fra dette vil være med på å gi et viktig kunnskapsgrunnlag for å utarbeide en skolebibliotek-strategi.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 24 3.15 Bibliotek på bakkeplan	Kommunedirektøren bes utrede og fremme politisk sak vedrørende hvordan bibliotek på gateplan i Lierbyen kan realiseres innen 2027. Det er ønskelig med vurdering av eventuelle midlertidige løsninger samt permanente løsninger. Det bes samtidig om at potensiale for samdrift med andre aktuelle kommunale tjenester og frivillige vurderes, samt utrede hvordan biblioteket kan styrke mandatet sitt til å styrke medborgerskap, bygge lokaldemokrati og være en aktiv del av lokalsamfunnet i Lierbyen.	Forsinket	Kommunens anstrengte økonomi har forsinket arbeidet med bibliotek på bakkeplan. Det har vært jobbet godt med saken, men de økonomiske kalkylene er utfordrende. Arbeidet fortsetter i 2025.
HP 24 3.16 Kulturscenen – Hegg	For å styrke kulturtilbudet og sikre et bredere tilbud bes kommunedirektøren utrede alternative driftsformer inkludert omgjøring til aksjeselskap. Resultat av utredning fremmes i første møterunde etter sommerferien 2025.	Ferdigstilt	Sak om Lier kulturscene ble lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 27.8.2024 (PS 49/24), formannskapet 29.8.2024 (PS 78/24) og kommunestyret 10.9.2024 (PS 144/24).
HP 24 3.17 Eplefondet	Flere familier opplever utfordringer med å betale for barnas aktiviteter og Eplefondet er en ubyråkratisk tilskuddsordning hvor klubbene kan søke om tilskudd til fritidsaktiviteter. Kommunedirektøren bes i samarbeid med Kiwanis om å styrke Eplefondet i samarbeid med ideelle, private aktører og legater for å imøtekomme det faktiske behovet.	Iht. plan	Melding ble lagt frem i kommunestyret 3. desember 2024. Sak 2024/153621, Styrking av Eplefondet HP 24-27 verbalpunkt 3.17 Arbeidet med å finne flere samarbeidsparter fortsetter i 2025.
HP 24 3.27 Gilhusodden rekreasjonsområde	Gilhusodden blir mye brukt som rekreasjonsområde. Kommunedirektøren bes legge fram en sak om oppgradering av Gilhusodden familiestrand. Kommunedirektøren bes om å undersøke om kommunen er tjent med at området blir statlig sikret med mulig til å søke om statlige midler til oppgradering. Det bes legge vekt på hvordan badestedet kan bli et enda triveligere sted for rekreasjon og hygge for flere av Liers innbyggere og gjester, uten at det går på bekostning av naturverdier og Linnestranda naturreservat. Universell utforming og tilgjengelighet for alle, uavhengig av funksjonsnivå, er en forutsetning. Kommunedirektøren bes om å legge fram forslag som gir muligheter for helårsbading og hvordan kommunen ser for seg å fjerne uønskede arter fra området. Videre må ettersyn av toalettfasiliteter, håndtering av forsøpling og avfall stå på listen over oppgaver som inngår i arbeidet, nå som Lier kommune eier området	Iht. plan	Politisk sak lagt fram i kommunestyret 3.12.2024. Sak 2024/15567-1 Statlig sikring av friluftslivsområdet Gilhusodden. HP2024-2027, oppdrag 3.27.
HP 24 3.30 Fritidskontakter	Kommunedirektøren bes om å legge fram en sak om rekruttering av fritidskontakter, der målet skal være at alle som har vedtak om fritidskontakt skal motta tjenesten. Rekruttering av unge som trenger jobb kan være ett aspekt, der samarbeid med Lier og St. Hallvard videregående kan være en del av løsningen. Finansielle utfordringer inkluderes i saksfremlegget	Iht. plan	Fritidskontakttjenesten har våren 2024 vært på rekrutteringsrunde på St.Hallvard VGS. Og med svært positive resultater. Det var flere som meldte interesse for å bli fritidskontakt, og tjenesten har gitt oppdrag til flere ungdommer. Videre arbeid med rekruttering avventes inntil sak om fritidskontakter er avklart.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 24 3.45 Rekrutering og kompetanse i barnehagene	Kommunedirektøren bes vurdere tiltak på hvordan vi kan sikre god rekruttering og kompetanse i barnehagene, samt tiltak for å sikre at vi beholder barnehagelærere med utvidet kompetanse. Det bes om at det fremmes politisk melding. Kommunestyret orienteres innen siste møterunde før sommeren 2024.	Ferdigstilt	Melding om temaet ble lagt frem siste møterunde før sommeren for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.5.2024 (MS 34/2024) og i kommunestyret 12.6.2024 (MS 38/2024).
Hp 24 3.03 Idrettshallen på Tranby	Idrettshallen på Tranby er essensiell med tanke på fysisk aktivitet blant elevene mens Tranby skole bygges om. Det er derfor viktig at idrettshallen blir høyt prioritert.	Iht. plan	Forprosjektet har vært jobbet med i 2024 i samarbeid med Lier IL, kommunen og eiendomsselskapet. Kommunens trange økonomi gjorde at prosjektet ble foreslått utsatt, men kommunestyret vedtok framdrift som planlagt. Arbeidet fortsetter derfor i 2025.

Politiske bestillinger

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
KS-22-09 - Melding - Integrering av ukrainske flyktninger under 18 år - Tove Hofstad (V)	Tove Hofstad (V) bestilte følgende melding: Integrering av ukrainske flyktninger under 18 år Lier kommune har foreløpig mottatt 33 barn og unge, 6 barn i barnehagealder, 21 barn i grunnskolealder og 6 unge mellom 16 og 17 år fra Ukraina, jamfør melding KS 36/2022. Uavhengig av politisk ståsted er det bred enighet om at de flyktningene som kommer til Norge skal integreres best mulig. For lokalpolitikere innebærer det å sørge for at flyktningene blir gitt nettopp dette nettverket og den sosiale tilhørigheten i kommunen som de er avhengig av. Dette gjelder særlig barn og unge, siden de er i en sårbar fase av livet, og er avhengig av trygghet og stabilitet for en god oppvekst. Oppveksten danner grunnlaget for resten av livet, og er en betingelse for at de skal bli ressurssterke samfunnsborgere. Fokuset som har vært på de ukrainske flyktningene i media i starten, har blitt redusert vesentlig den siste tiden. Det er forståelig at nyhetens interesse dør ut, men med bakgrunn i vårt mål om integrering, bør vi sørge for at lokalsamfunnet fortsetter å holde trykket oppe, også med det viktige integreringsarbeidet. Barndom og trygghet erstattes av en kamp for å overleve. Det er vanskelig å forestille seg hvordan det er å være et uskyldig barn midt oppi slike situasjoner. Uvissheten knyttet til om slektninger og venner vil komme levende fra det, legger ytterligere byrde til bekymringene. For mange unge er Norge endestasjonen for flukten, uten at de har verken nettverk eller sosial tilhørighet til landet. Den viktigste integreringsjobben ligger til kommunen og våre lokalsamfunn, og at det er nå den viktigste jobben begynner. Derfor ber jeg om følgende melding:- Hvilke tiltak har Lier kommune for varig integrering av barn og unge, både i og utenfor skolen?- Hvilke grep kan Lier kommune ta for at ungdommen selv tar initiativ til integrering? Det er ønskelig at denne meldingen svares ut i løpet av 1. kvartal 2023.	Ferdigstilt	Lagt frem for politisk behandling i utvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.05.24 MS 32/2024, utvalg for helse, omsorg og velferd 29.05.24 MS 42/2024 og kommunestyret 11.06.24 MS 35/2024
KS-23-14-11 - Melding - Tilleggsmelding til «Tilstandsrapport for kvalitet i Lierskolen.» - Janicke Karin Solheim (MDG)	Janicke Karin Solheim (MDG) bestilte følgende melding: Tilleggsmelding til «Tilstandsrapport for kvalitet i Lierskolen.» Viser til «Tilstandsrapport for kvalitet i Lierskolen 2022 - 2023». Vi savner en redegjørelse over lærernes erfaring med og vurdering av digitale	Ferdigstilt	Melding ble lagt frem våren utvalg for oppvekst, kultur og idrett 23.4.2024 (MS 24/2024) og kommunestyret 7.5.2024 (MS 22/2024).

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	læringsarenaer og -verktøy, og barnas skjermbruk i skolen; av internett og sosiale medier. Kommunedirektøren bes derfor om en melding om dette.		
KS-24-05 - Melding - Barneverntjenesten - Even Granberg (SV)	Barneverntjenesten Kommunedirektøren bes om å iverksette en brukerundersøkelse om hvordan barn og ungdom opplever kontakten med barnevernet og den hjelpen de får.	Iht. plan	Brukerundersøkelse er utarbeidet. Melding om resultatene og erfaringene kommer høsten 2025.
KS-24-05 - Melding - Kommunedirektøren bes om en oppdatering av arbeidet med å lukke lovbrudd/avvik - Janicke Karin Solheim (MDG)	Kommunedirektøren bes om en oppdatering av arbeidet med å lukke lovbrudd/avvik Høsten 2023 hadde barneverntjenesten i Lier tilsyn fra Statsforvalter i Oslo og Viken på barn som bor i fosterhjem. Gjennom tilsynet ble det avdekket tre lovbrudd/avvik. I årsrapporten vises det til at det er utarbeidet en tiltaksplan for å lukke lovbruddene/avvikene så raskt som mulig, og at det er opprettet en dialog med statsforvalteren. Kommunedirektøren bes om en orientering om dette arbeidet til kommunestyrets førstkommende møte 11. juni.	Ferdigstilt	Saken ble lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 24.9.2024 (MS 45/2024) og kommunestyret 8.10.2024 (MS 58/2024)
KS-24-05 - Sak - Ber om sak i forbindelse med elever med hjelpebehov i skolen - Thomas Klingen Andersen (FRP)	Ber om sak i forbindelse med elever med hjelpebehov i skolen. Alle barn har rett til tilpasset opplæring, jmf § 1-3 i opplæringsloven. Lierskolen har en økning i barn med ulike tilretteleggingsbehov som krever tett voksenoppfølging både i skoletiden og på SFO. Tidlig innsats i skolen er lovfestet i opplæringsloven § 1-4. Lærerne får stadig større ansvar og det er avgjørende at lærerne får lov til å drive med formidling fremfor oppgaver som de ikke rekker i arbeidshverdagen. Ansatte kan raskt oppleve de driver mer med brannslukningsarbeid fremfor det å være lærer. Ber om en sak basert på følgende forespørsler:- Hvor mange barn med vedtak går i Lierskolen i dag?- Hvor mange barn har en-til-en oppfølging i skolen knyttet til vedtak?- Hvor mange barn får oppfølging av kvalifisert spesialpedagog, og ikke?- Hvor mange barn i SFO har vedtak, og hvordan blir dette fulgt opp?- Hvordan utføres dette arbeidet innenfor skolenes rammer?- Hvordan følges opp tiltaksplaner som blir satt?- Hva gjør dette med lærernes situasjon i klasserommet?- Hvordan følges lærerne opp i Lierskolen, slik at fortsatt kommunen er et attraktivt arbeidssted for nye lærere?- Hvordan følges opp barn opp i overgangen barnehage/skole og skole/ungdomsskole slik at det blir en smidig overgang?	Ikke påbegynt	Saken er ikke påbegynt da ny opplæringslov og oppdatering av dokumenter og maler må prioriteres.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
KS-24-05 - Sak - Fleksibel skolestart - pilotprosjekt - Kjetil Kivle (H)	Pilotprosjekt - utsatt skolestart. Utsatt skolestart kan være med på å utjevne forskjeller og bidra til økt mestring. Tilpasset opplæring er et sentralt prinsipp i norsk skole, men dagens ordning innebærer potensielt ulemper for barn som er født i siste halvdel av året. Gutter synes her særlig utsatt for de negative konsekvensene, jf. Mannsutvalgets sluttrapport. Forsinket oppstart er også mye vanligere i naboland, som eksempelvis Danmark hvor 10-15 % av seksåringene i et årskull har utsatt skolestart. Hypotesen er at man i større grad slipper oppfølging og spesialundervisning på skolen, hvis barnet får følge sin egen modenhet. I dag krever forsinket skolestart en sakkyndig vurdering som støtter dette, og som sjeldent innvilges. Kommunedirektøren bes legge frem en sak innen siste møterunde i 2024 med vurdering av faglige, praktiske, økonomiske og juridiske implikasjoner for et pilotprosjekt hvor barn født i oktober, november og desember kan få utsatt skolestart ett år, dersom foreldrene ønsker dette. Kravet til sakkyndig vurdering vil da bortfalle for disse. Kommunedirektøren bes også vurdere hvordan Lier kommune eventuelt kan få godkjenning for å gjennomføre et slikt pilotprosjekt, med mål om oppstart fra skoleåret 2025/2026.	Ferdigstilt	Saken ble lagt for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 19.11.2024 (PS 68/2024) og i kommunestyret 3.12.2024 (PS 196/2024).
KS-24-05 - Sak - Folkehelsedata 2024 - Janicke Karin Solheim (MDG)	Folkehelsedata 2024Meldingen viser til at utfordringsområdene er de samme som for ti år siden, og til følgende folkehelsedata: * Sosiale forskjeller innad i kommunen er signifikant større enn gjennomsnittlige lokale forskjeller innad i kommuner i landet for øvrig.* Økende henvendelser til PPT (praktisk pedagogisk tjeneste i kommunen).* Økende henvendelser til helsestasjon for ungdom.* Økende henvendelser til barne- og ungdomspsykiatrien.* Økende mobbetall i barne- og ungdomsskole. Stigene andel barn med tiltak fra barnevernet.* Økende antall unge uføre.* Signifikant dårligere enn landet for øvrig, når det gjelder antallet unge som står utenfor opplæring, utdanning eller arbeid.* Signifikant dårligere enn landet for øvrig, når det gjelder attraktive treffsteder for unge.* Signifikant dårligere enn landet for øvrig når det gjelder personell i barnehage.* Andel barn og unge som er inaktive er økende. Folkehelsedata 2024 viser en utvikling i Lier som er svært bekymringsfull. Kommunedirektøren bes derfor om en redegjørelse og oversikt over de tiltak	Ferdigstilt	Saken ble lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 22.10.2024 (PS 60/24), utvalg for helse, omsorg og velferd 23.10.2024 (PS 51/24), utvalg for miljø og plan 23.10.2024 (PS 85/24) og kommunestyret 5.11.2024 (PS 186/24).

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	som har blitt iverksatt de siste fem årene for å forebygge en slik negativ utvikling, og over de tiltak som planlegges for å bedre situasjonen.		
KS-24-12 - Melding - Gratisprinsippet og foreldrearrangerte turer på ungdomstrinnet - Marian Hammer (V)	Gratisprinsippet og foreldrearrangerte turer på ungdomstrinnet Ved enkelte skoler i kommunen, som Lierbyen ungdomsskole, har turer arrangert av foreldregrupper blitt en tradisjon for avgangselever. Slike turer, som eksempelvis Hvite busser-turer, kan koste flere tusen kroner per elev. Når bare en del av elevene deltar, som i årets tur der kun 40 % deltok grunnet en kostnad på ca. 7 000 kroner per elev, utfordrer dette prinsippet om likeverdige muligheter for alle elever. Dette kan også bidra til utenforskap og marginalisering. Skolene har påpekt at slike turer ikke kan arrangeres innenfor egne rammer, og det er derfor viktig å avklare regelverket og sikre at slike aktiviteter holdes utenfor skolens regi. Målet er å styrke fellesskapet i skolen og sikre at alle elever har lik tilgang til opplevelser som en del av fellesskapet, i tråd med gratisprinsippet i skolen. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en orientering om hvordan praksisen med turer arrangert av foreldregrupper på 10. trinn vurderes opp mot gratisprinsippet i skolen. Orienteringen skal også beskrive hvilke tiltak og retningslinjer som kan eller skal iverksettes for å sikre at slike aktiviteter holdes utenfor skolens organisering og ikke medfører utenforskap blant elever som ikke har mulighet til å delta.	Ferdigstilt	Lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.1.2025 (MS 1/2025).
OKI-19-11- Sak - Dialogmøte knyttet til barnas beste - Thomas Klingen Andersen (FRP)	OKI-utvalget mener dialog kan være med å skape et bedre tilbud til innbyggere i Lier. Derfor er det ønsket å ha et dialogmøte fra 2025 med perspektiv knyttet til barnas beste der vi involverer helsetjenesten, barnevernet, kultur og fritid og andre aktuelle tjenestetilbudene i kommunen med fokus på barn.	Ferdigstilt	Sak lagt frem forutvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.1.2025 (PS 3/2025).
OKI-22-10- Melding - Orientering om barn på strengt fortrolig adresse «Kode 6» - Sofie Coucheron Støre (AP)	Orientering om barn på strengt fortrolig adresse «Kode 6» Viser til Aftenpostens av dekkelse av brudd hos barnevernet nasjonalt, på forvaltningsloven ved bruk av kode 6 «barn på strengt fortrolig adresse». Ber omen redegjørelse for hvordan barnevernstjenesten i Lier har håndhevet og forvaltet bruken av barn på strengt fortrolig adresse de siste 10 årene. Ber også om redegjørelse av følgende spørsmål: 1 Var lederen for barnevernet i Lier kjent med å være ansvarlig for vedtak om kode 6? 2. Dersom barnevernet i Lierkommune har benyttet kode 6, hvor ofte har det blitt gjort vurdering av om kode6 var nødvendig? 3 En vurdering av om Barnevernet i	Ferdigstilt	Lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 19.11.2024 i MS 61/2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Lier har bruttforvaltningsloven ved evt. Bruk av kode 6. Er det orientert om klagerett? 4. En orientering om hvor mange barn i Lier som i dag er omfattet av vedtak om kode6.		
OKI-22-10- Melding - Trafikksikkerhet ved Hennummarka skole - Sigmund Ruud (SV)	Det vises til referat fra SU ved Hennummarka skole 7. oktober 2024 og sak27/24. Som politisk representant i SU Hennummarka skole ønsker jeg å følge opp saken ved å bestille en melding. Det er to forhold som bekymrer: 1: Det er fartsdumper i Ringveien, men ikke skiltet fartsreduksjon til 30 km som det er i veier ved en del andre skoler. Om dette ble gjort ville det økt trafikksikkerheten.2: Det er en sti/gangvei på sør/vestsiden av Ringveien mot Vennerød. Denne blir hyppig brukt av elever. Stiens utgangspunkt ligger mellom to fartsdumper og gangfelt. Fortauet på denne siden dekker veien til busstopp, men dekker ikke fullt ut adkomst til sti/gangvei. Mange smetter over veien uten å bruke gangfelt og fortau. Dette oppleves som utrygt. Det ønskes at administrasjonen vurderer de nevnte forhold og at det gis tilbakemelding om dette.	Ferdigstilt	Lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 19.11.2024 (MS 59/2024).
OKI-23-23-04 - Melding - Teleslynge i kommunale bygg - Per Arne Bredesen (AP)	For personer med hørselsproblemer kan tilstedeværelse på arrangement i kommunale bygg til tider være en utfordring der hvor det ikke eksisterer teleslynger. Kan kommunaldirektøren gi OKI utvalget en redegjørelse for hvilket bygg i kommunal regi som har teleslynger (teleslyngeanlegg) Som for eksempel Lier Bibliotek, Lier kulturscene. Kan kommunedirektøren også si noe om kostnaden for et slikt anlegg?	Ikke påbegynt	Det vil bli lagt fram sak i møterunden i mai 2025.
OKI-24-08- Sak - Planleggingsdager på SFO - Sofie Coucheron Støre (AP)	Planleggingsdager på SFO Kommunen har satt i gang et løft i SFO-tilbudet gjennom å styrke det faglige innholdet i tjenesten som tilbys. Isolert sett er dette bra, vi vil alle at SFO skal være mer enn oppbevaring. Men selv om formålet er godt kan det ha utilsiktede konsekvenser. I og med at faginnholdet skal styrkes må det planlegges bedre og i SFO er det derfor innført planleggingsdager i løpet av et skoleår. På disse planleggingsdagene står foreldre uten kommunalt tilbud. Spesielt skjevt rammer dette foreldre til barn med spesielle behov hvor SFO i praksis er dagavlastning. Vi har mottatt klager over det som i praksis er et kutt i tilbudet. Vi ber derfor om en melding som kartlegger foreldrenes reaksjoner på og erfaring med at SFO er stengt ekstra dager, og med spesiell vekt på foreldre til barn med spesielle behov, i form av en spørreundersøkelse blant foreldrene som bruker SFO. Resultatet bes legges fram i løpet av høsten slik at eventuelle tiltak kan bakes inn i arbeidet med handlingsprogram.	Ferdigstilt	Lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 18.3.2025 (MS 12/2025).

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
OKI-24-09- Melding - Utredning om bruk av skolehund i Lier kommune - Sofie Coucheron Støre (AP)	Utredning om bruk av skolehund i Lier kommune Fra NRKs distriktsnyheter Østlandet i går (23.09.24), fikk vi se hvordan Stalsbergs kole i Buskerud benyttet skolehund som en del av tilbudet hos miljøterapeuter. Tilbudet var allerede å regne som en suksess med merkbar effekt hos barna. Skolehunder er en type terapihunder, trent for å omgås barn. Terapihunder har allerede en historie tilbake til minst 1800-tallet. Studier viser at hunder kan bidrasom unike læringsressurser for elever i pedagogisk sammenheng. Hunder har blant annet vist å kunne gi betydelig støtte i faglig og sosial opplæring, også forelever med særskilte behov. Bruk av skolehund er allerede i dag en ordning man finner i flere kommuner, som Fredrikstad-, Ski- og Modum kommune. På vegne av Sv og Ap ber vi derfor om en melding som viser hvordan en ordning med skolehund kunne vært implementert på skoler i Lier. Meldingen bes også belysemulighetene for bidrag fra frivilligheten i Lier.	Ikke påbegynt	Saken kommer til behandling i første møterunde høsten 2025.
OKI-24-19-03 - Evaluering av leksefri skole i Lier - Thomas Klinge Andersen (FRP)	Vi ber om en evaluering knyttet til leksefri skole i Lier. Vi har fått tilbakemeldinger om at leksefri skole gjør det vanskeligere for foreldre å følge fremgangen til elevene, i tillegg ser elevene på det som en utfordring knyttet til overgangen barneskole- ungdomsskole.	Ferdigstilt	Sak lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 27.8.2024 (PS 43/2024) og kommunestyret 3.12.2024 (PS 200/2024).
OKI-24-19-03 - Sak - Digitalisering og læremidler - Rishamdeep Kaur Kamboj (H)	Ønsker å bestille en sak om evaluering av bruk av digitale læremidler satt opp mot fysisk oppslagsverk. Bakgrunnen for bestillingen begrunnes kort i at det er lite informasjon rundt bruken av digitale læringsmidler satt opp mot bruken av fysiske oppslagsverk som bøker, notatbøker etc.	Ferdigstilt	Denne ble levert som en del av kvalitetsmeldingen for lierskolen for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 19.11.2024 (PS 65/2024) og kommunestyret 3.12.2024 (PS 200/24).
OKI-24-19-03 - Sak - Innsamling og oppbevaring av telefoner i Lierskolen - Sofie Coucheron Støre (AP)	Ber om sak som belyser hvordan innsamling og oppbevaring av telefoner i Lierskolen, kan gjøres på en måte som ikke stigmatiserer elever som ikke har telefon. Ber også om at det belyses hvordan innsamlingen og oppbevaringen av telefonene kan gjøres på en måte som ikke skader elevenes telefoner, slik det er eksempler på at forekommer i Lierskolen i dag.	Ferdigstilt	Sak lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett i 17.8.2024 (PS 42/2024).
OKI-28-11 - Sak - Samarbeidsavtale mellom Lier Kulturråd og Lier Kommune - Sigmund Ruud (SV)	Det vises til samarbeidsavtalen mellom Lier Idrett- og aktivitetsråd og Lierkommune. Det vises også til brev fra Lier kulturråd datert 22. januar 2025. Det bestilles en sak som følger opp innholdet i brevet, som har som intensjon at det lages en samarbeidsavtale mellom Lier kulturråd og Lier kommune.	Iht. plan	Samarbeidsavtalen med Lier kulturråd vil bli utarbeidet i 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
OKI-28-11-2023 - Sak - Paviljong for ansatte på Hennummarka skole - Thomas Klingen Andersen (FRP)	Etter omvisning og orientering på Hennummarka skole ber vi om en sak på hva det vil koste kommunen å sette opp Paviljong for ansatte slik at vi får flere grupperom tilgjengelig for barna på miljøverkstedet på skolen.	Ferdigstilt	Sak ble lagt frem for utvalg for oppvekst, kultur og idrett 27.8.2024 (PS 44/2024).
OKI-28-11-2023 - Sak - Skoletransport for elevene - Thomas Klingen Andersen (FRP)	Vi ber kommunedirektøren komme tilbake med en sak om hva som kan gjøres i forbindelse med at kommunen tar over ansvaret for elevenes skyss til og fra skolene. Kostnadseffektivitet, forutsigbarhet og planlegging opp mot skolene i fokus.	Iht. plan	Saken vil ikke komme opp før tidligst i 2025. Grunnet prosjektets omgang vurderes det nå om det må engasjeres ekstern bistand til utredning.
OKI-31-10-2023 - Sak - Alternativ læringsarena - Thomas Klingen Andersen (FRP)	Alternativ læringsarena Ønsker å be om en sak om effekten på alternativ læringsarena som Samarbeidsarena mellom Stoppen og Gullaug, og mulighet for eventuell utvidelse til flere skoler basert på modellen utarbeidet mellom Stoppen og Gullaug.	Iht. plan	Tiltaket er iverksatt. Det vil komme en politisk sak høsten 2025 da effekten tiltaket evalueres i juni 25.
OKI-SAK-Plan for gjennomføring av tiltakene i forslag til HP 2022-2025- Signe Ramson Høie (AP)	Signe Ramson Høie (AP) bestilte følgende sak: "Kommunedirektøren bes om å legge frem plan for gjennomføring av tiltakene i forslag til handlingsprogram 2022-2025. Planen skal inneholde: - Midler til prosjektering av utvidelse av Linnesstranda barnehage, regulering av utvidelse av tomta til FUS Heia barnehage og regulering av tomt for utvidelse av Regnbuen, eller en annen ny, foreldreeid barnehage i Heia krets i økonomiplanen for 2022-2025. - Tiltak for å sikre at det blir avsatt tilstrekkelig tomteareal til en barnehage med plass til 140 barn nær nytt sykehus på Brakerøya. - Utrede tomtebehov for barnehage i området Gilhusbukta Tømmerterminalen."	Ferdigstilt	Ivaretas i barnehagebehovsplan.

Utvalg for helse, omsorg og velferd

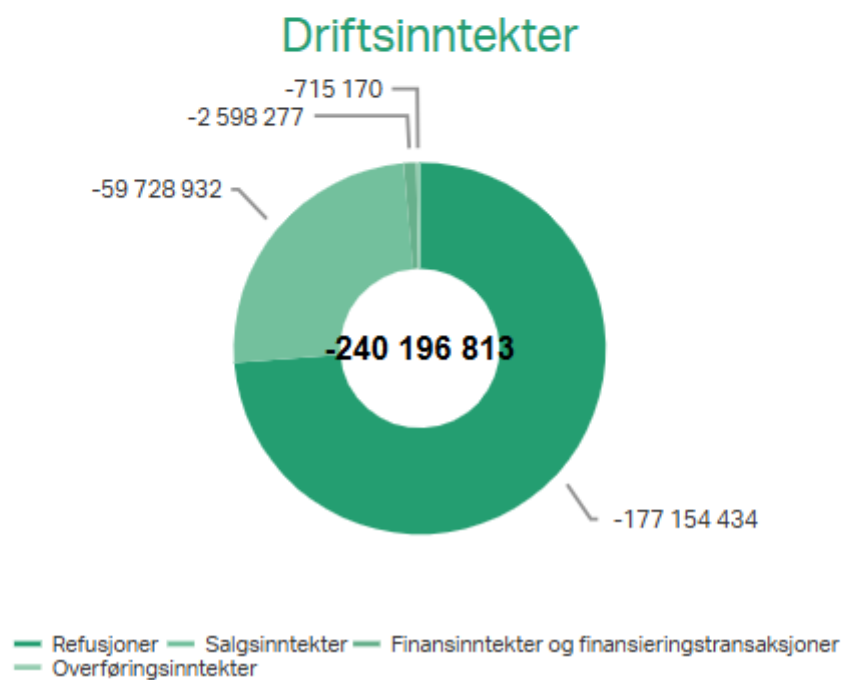
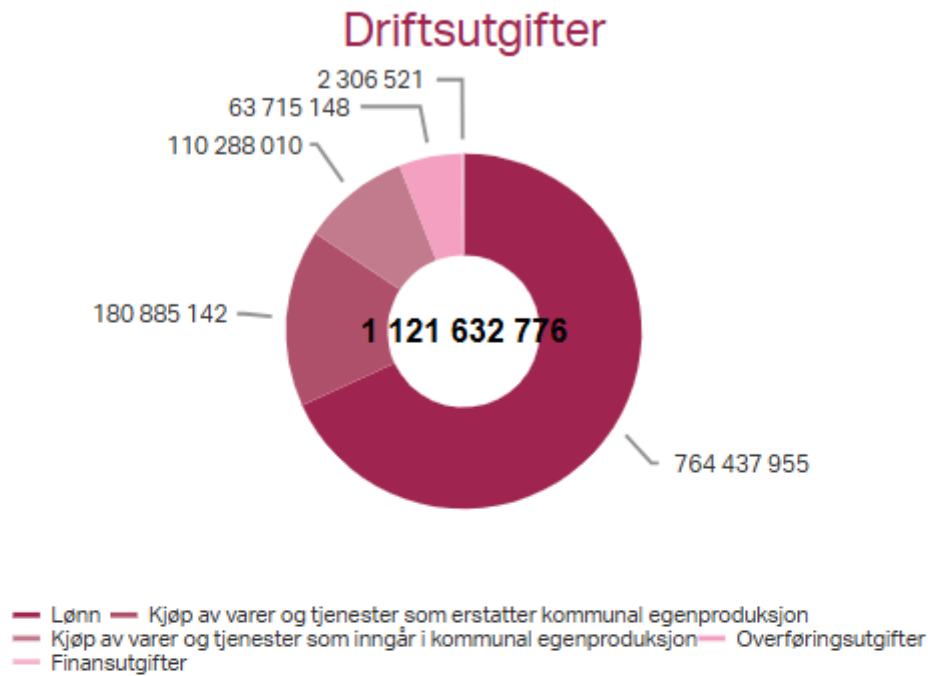
Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	732 360	764 438	697 717	-66 721	-9,6 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	97 695	110 288	107 768	-2 521	-2,3 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	181 859	180 885	163 720	-17 166	-10,5 %
Overføringsutgifter	49 803	63 715	52 554	-11 161	-21,2 %
Finansutgifter	1 273	2 307	0	-2 307	0,0 %
Sum Driftsutgifter	1 062 990	1 121 633	1 021 758	-99 875	-9,8 %
Salgsinntekter	-45 845	-59 729	-52 691	7 038	-13,4 %
Refusjoner	-162 174	-177 154	-102 920	74 235	-72,1 %
Overføringsinntekter	-1 510	-715	-2 278	-1 563	68,6 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 656	-2 598	-862	1 736	-201,3 %
Sum Driftsinntekter	-211 185	-240 197	-158 752	81 445	-51,3 %
Netto resultat	851 805	881 436	863 006	-18 430	-2,1 %

Økonomisk resultat

Beløp i hele kr.

Utgiftene består av:

Lønn utgjør 68 % av driftsutgiftene til helse, omsorg og velferd. Merforbruket på lønnsrelaterte kontoer utlignes i delvis av merinntekt fra refusjon sykepenges og foreldrepenger fra NAV. Disse refusjonene inntektsføres under posten refusjoner. Hovedårsaken til merforbruket ligger likevel i lønnsutgifter.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon utgjør 10 % av driftsutgiftene. Dette er utgifter som mat fra kjøkkenet, medisinsk forbruksmateriell og medikamenter, kurs, drivstoff, husleie, inventar og utstyr, leasingsbiler og renhold.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 16 % av driftsutgiftene. Dette er tjenester som kjøpes og leveres av eksterne aktører. Egne foretak og interkommunale selskap regnes ikke som eksterne. Brukerstyrt personlig assistenter fra konsesjonærer, kjøp av plasser hos eksterne, driftstilskudd leger og fysioterapeuter.

Overføringsutgifter utgjør 6 % av driftsutgiftene, og inneholder tilskudd og overføringer som ikke er knyttet til kjøp eller avtale om produksjon av konkrete tjenester. Dette er hovedsakelig økonomisk sosialhjelp.

Inntektene består av:

Salgsinntekter som utgjør 25 % av driftsinntektene, og består stort sett av brukerbetaling for tjenester.

Refusjoner som utgjør 74 % av driftsinntektene, og består først og fremst av tilskudd for særlig resurskrevende brukere. I tillegg er det syke-, fødsels- og omsorgspenger, refusjoner fra staten og mva-refusjon.

Finansinntekter og finansieringstransaksjoner utgjør 1 % av driftsinntektene, og består av bruk av bundne fond og bruk av disposisjonsfond.

Overføringsinntekter utgjør 0,3 % av driftsinntektene, og består hovedsakelig av bostøtte fra Husbanken.

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet endte samlet sett med et merforbruk på 18,4 millioner kroner.

Merforbruket er ved seks av virksomhetene, og i tillegg fellesområdet velferdstjenester, med kostnader utenfor rammen til kjøp av sykehjemsplasser hos privat leverandør. I tillegg gjennomførte Helsedirektoratet tilsyn av tilskuddet i Lier kommune hvor det ble avdekket en feilberegning. Dette medførte at kommunen fikk utbetalt for mye tilskudd til resurskrevende tjenester i 2022 og 2023. Merforbruk og krav om tilbakebetaling av 5,8 millioner kroner grunnet for mye mottatt tilskudd ble i månedsrapporten for september meldt inn og plassert på felles velferdstjenester.

Virksomhetene som fikk et merforbruk i 2024 har jobbet med følgende tiltak gjennom året:

- Opphør av en eksternt kjøpt plass, der bistandsbehovet vil bli dekket av kommunens eget tilbud innenfor psykisk helse.
- Gjennomgang av bruk av institusjonsplasser for å sikre at langtidsplasser faktureres riktig og at alle plasser utnyttes optimalt og uten opphold. Dette vil gi økte inntekter og reduserte utgifter til eksterne kjøp.

- Sørge for at rett pasient får tjenester på rett sted slik at innleie av ekstra bemanning reduseres.
- Reduksjon i bruk av overtid - og bruk av ekstrahjelp i tjenesteområdene.
- Etablering av vikarpool for bruk av helsepersonell på tvers av virksomhetene. Fosshagen sykehjem og Tjenester til voksne med funksjonsnedsettelser har iverksatt vikarpool.
- Team rundt hver virksomhet som gjennomgår turnus, bemanningsfaktor, kortere vakter, organisering av driften og effekten av tiltak.
- Aktive tiltak i virksomheter med lavt nærvær for å redusere utgifter til sykefravær og innleie.
- Virksomheter med høyt merforbruk har startet prosess med effektivisering av driften og bemanningen.

Det har gjennom året vært rettet en innsats mot å redusere overtidsbruken og innleie i forbindelse med sykefravær. Virksomhetene med høyest merforbruk har ikke lyktes med å redusere overtidsbruken nevneverdig. Det gjøres nå et stort arbeid med å innføre andre arbeidstidsordninger som vil kunne redusere vikarbruken og overtid i virksomhetene.

I løpet av 2023 ble Fosshagen pilot for TØRN-prosjektet i regi av KS. Ytterligere to avdelinger på Fosshagen er i overgangen 2024/2025 i ferd med å implementere TØRN. Målet er å sikre bærekraftige helse- og omsorgstjenester i fremtiden. Reduksjon av antall deltidsstillinger og øking av ansatte med hele stillinger, vil gi reduserte kostnader på lang sikt og samtidig øke kvaliteten i tjenestene.

Det ble våren 2024 foretatt en oppsigelse av kjøpt plass innenfor psykisk helse og rus og lagt til rette for tjenestetilbud i kommunen. Det vil fremover bli tatt en vurdering av om kommunen kan si opp flere plasser og legge til rette for tjenestetilbud i kommunal regi.

Det ble høsten 2024 opprettet en omstillingsgruppe for sykehjem, der det ble startet et arbeid med gjennomgang av institusjonsplasser på sykehjemmene, slik at vi får god utnyttelse av plassene, bedre kvalitet i tjenestene og reduserte kostnader. Resultatene viser at vi har lyktes med å få en bedre utnyttelse av allerede etablerte plasser og bedre tilpasset innbyggernes behov.

De største merforbrukene:

Virksomheter med de største merforbrukene er hjemmetjenesten, tjenester til voksne med funksjonsnedsettelser og de tre sykehjemmene Fosshagen, Liertun og Nøstehagen.

Hjemmetjenesten har et merforbruk på 8,8 millioner kroner. Tjenesten har fått en økning av flere brukere med store vedtak. Økningen har vært stor innenfor praktisk bistand til enkeltbrukere. Merforbruket skyldes også innleie av vikarer som følge av et høyt sykefravær og mye bruk av overtid.

Tjenester til voksne med funksjonsnedsettelser har et merforbruk på 6,2 millioner kroner. Virksomheten har enkeltsaker der det benyttet mye innleie av ekstrahjelp rundt enkeltbrukere utenfor rammen. I tillegg har også virksomheten hatt utfordringer med høyt sykefravær og innleie av vikarer.

For sykehjemmene skyldes merforbruket et høyt sykefravær med behov for å leie inn vikarer, bruk av overtid og utfordringer med å tilpasse driften til de økonomiske rammene.

Liertun har hatt et merforbruk i hovedsak knyttet til økt bemanning i boligene i Brattromveien.

De største mindreforbrukene:

Forvaltning helse og bolig fikk et mindreforbruk på 4,3 millioner kroner. Mindreforbruket omhandler kommunal bostøtte, Husbankens virkemidler, overliggerdøgn, fremleie flyktning boliger og

mindreforbruk på lønn. Det har gjennom hele 2024 vært stort fokus på å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehusene og redusere utgiftene til betalingsdøgn. Virksomheten har et mindreforbruk til betalingsdøgn på 500 000 kroner. Husbankens boligformidling ga et mindreforbruk på til sammen 1,4 millioner kroner. Deler av dette skyldes at kommunen fikk tilbakebetalt i overkant av 860 000 kroner. Kommunal bostøtte hadde også et mindreforbruk på omtrent 770 000 kroner. Virksomheten hadde også et mindreforbruk på lønn på omtrent 650 000 kroner, grunnet vakanser, der det ikke lot seg rekruttere ved fravær.

Felles omsorg hadde et mindreforbruk på 3 millioner kroner. Dette skyldes mindreforbruk på inventarbudsjetten og opplæringsmidler i helse, omsorg og velferd. I tillegg fikk kommunen inn økte inntekter på egenandeler og avgiftsfritt salg av alkohol og tobakk og noe frikjøp av ansatt i TØRN-prosjektet.

Psykisk helse og rus fikk et mindreforbruk på 2,4 millioner kroner i 2024. Dette skyldes økt tilskudd til særlig ressurskrevende brukere.

Sentralkjøkkenet hadde et mindreforbruk på 2,2 millioner kroner, som delvis skyldes en vakans som kokk uten tilsettelse gjennom året.

Utvikling og utfordringer

Økte behov innen rus og psykiatri:

Også i 2024 ser vi at behovet øker for tjenester til personer med psykiske lidelser. I tillegg er det en økning av nye brukere med behov for sammensatte tjenester innenfor rus og psykiatri. Spesielt er det en økning av døgnbemannede tjenester til personer med store og sammensatte behov. Dette er ofte brukere som har behov for tett oppfølging og bemanning utover hva kommunen selv er i stand til å etablere på kort sikt.

Hjemmetjenesten

I 2024 ser vi en økning av yngre brukere som ønsker å få tilbud i hjemmet med heldøgnsomsorg, og da også med en høy bemanningsfaktor. Dette er en av årsakene til et stort merforbruk i hjemmetjenesten gjennom 2024.

Rekruttering og kompetanse:

Det har gjennom året vært utfordringer med å rekruttere helsepersonell til vakante helgestillinger innenfor spesielt sykehjem, hjemmetjenesten og voksne med funksjonsnedsettelse. Dette kan være noe av årsaken til overtidsbruk i helger, for å sikre forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Flyktninger:

Andelen flyktning som ble bosatt i 2024 var vesentlig lavere enn de to foregående årene, med totalt 88 bosatte flyktninger. Å lykkes med integrering krever at mange av kommunens virksomheter jobber sammen for et helhetlig og koordinert tilbud. Dette opplever vi at Lier kommune lykkes godt med. I 2024 har man blant annet fått på plass et samarbeid rundt migrasjonshelse, samt planlagt for et nytt og mer smidig samarbeid mellom NAV og flyktningetjenesten for raskest mulig å få flyktninger ut i lønnet arbeid. Ved årsslutt har 76% andel av flyktningene kommet over i arbeid eller utdanning. Lier kommune har også gjennom året sørget for at alle barn som har kommet som flyktninger til kommune raskt har

blitt integrert i skole. De fleste som har vært i barnehagealder har fått plass i barnehage, men ved årets slutt var det to flyktningbarn som stod på venteliste for plass i barnehage.

Status handlingsprogramtiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Politiske vedtak HP		
KS Demenskor	65	Ferdig Innarbeidet i rammene.
KS Fysioterapisaken KS 96/2023	570	Ferdig Innarbeidet i rammene.
KS Psykisk helse rus	765	Ferdig Innarbeidet i rammene.
Sum	1 400	
Sum tiltak	1 400	

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
2.2 Lier skal være blant Norges fremste frivillighetskommuner.	HP Helse-, omsorg og velferd fremstår som et tjenesteområde der frivillige gis mulighet til bidra på egen premisser. Frivillig innsats verdsettes og skaper merverdi i tjenesten.	HP. Antall frivillige bidragsytere totalt.	187	160	162	Målet for 2024 er oppnådd.
2.5 Lier sine innbyggere skal leve i trygge lokalsamfunn.	HP Helse, omsorg og velferd skal sikre at innbyggerne får forsvarlige helse, og omsorgstjenester og har god kommunikasjon med kommunens innbyggere	HP. Svarprosent bruker og pårørendeundersøkelser	0	0		Helse, omsorg og velferd har i begynnelsen av 2025 vedtatt at virksomhetene skal utføre lokale bruker - og pårørendeundersøkelser. Det vil dermed bli satt individuelle mål for den enkelte virksomhet rundt mål for 2025.
2.7 Innbyggerne skal ha tilgang på attraktive arenaer for sosialt samvær og aktivitet	HP Helse-, omsorg og velferd etablerer og drifter attraktive arenaer som gir ulike brukergrupper mulighet for sosialt samvær og aktivitet	HP. Alle eksisterende arenaer videreføres og det etableres minst en ny arena i løpet av året.	56	10	207	Målet for 2024 er oppnådd.
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.	HP Helse, omsorg og velferd har aktiviteter som bidrar til meningsfylte dager for de som faller utenfor det ordinære arbeidslivet	HP Andel av utsatte grupper som deltakere på ulike tiltak	0,0 %			Det vil bli utarbeidet ny indikator i 2025.
	HP Helse, omsorg og velferd har arbeidsmetoder som gir flere sosialhjelpsmottakere mulighet for selvforsørgelse	Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	38,0 %	35,0 %	31,0 %	
		HP. Redusere andel barnefamilier med sosialhjelp som hovedinntektskilde	15,0 %	20,0 %	11,0 %	
3.3 Liunger som trenger bistand skal tilbys tjenester på riktig nivå i alle livets faser.	HP Helse, omsorg og velferd har samarbeidsarenaer og arbeidsmetodikker som sikrer rett tjenestenivå til alle brukere	HP. Antall klager der Statsforvalter gir klager medhold	0	3	0	Målet for 2024 er oppnådd.

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
3.4 Lier skal ha tilrettelagte boforhold for de som trenger det.	HP Helse, omsorg og velferd bidrar med kunnskap, planarbeid, tildeling og oppfølging som sikrer riktig tilrettelegging.	HP. Antall boligsaker som blir omgjort i den lokale klagenemnda	0		0	Målet for 2024 er oppnådd.
3.5 Kommunen skal bidra til bedre helse og livssituasjon for Liunger med oppfølgingsbehov.	HP Helse, omsorg og velferd skal øke antallet institusjonsplasser	HP. Antall innbyggere som venter på langtidsplass/omsorgsbolig	-		15	Av disse er det 6 som bor hjemme (1 er fra en annen kommune) og 9 er på korttidsplass i påvente av langtid. I tillegg til de 15, kjøper kommunen 3 langtidsplasser på Villa Skaar.
	HP Helse, omsorg og velferd skal øke innsatsen innenfor lavterskeltilbud psykisk helse og rus	HP Andel deltakere i innenfor lavterskeltilbud psykisk helse				Virksomheten vil i løpet av 2025 utvikle andre resultatmål.
4.4 Lier kommunes egen virksomhet skal være klimanøytral i 2025.	HP Helse, omsorg og velferd tar klimavennlige valg	HP. Andel klimasertifiserte virksomheter		100,0 %	80 %	De fleste virksomheter i helse, omsorg og velferd er klimasertifisert. Kun hjemmetjenesten og Nøstehagen som ikke er det per dags dato.
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværprosent (fraværprosent f.o.m. 2024)	91,3 %	8,0 %	11,3 %	Nærværprosent lavere enn resultatmål.
	HP Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,0	4,5		Undersøkelse gjennomføres neste gang høsten 2025.
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	3,9	4,4		Undersøkelse gjennomføres neste gang høsten 2025.
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	2 623	3 300	3 574	Antall meldte avvik er bedre enn forventet for året.

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 21 3.08 Ufaglærte medarbeidere tilbys fagbrev	Ufaglærte medarbeidere tilbys fagbrev gjennom jobb mot avtalefestet binding til kommunen som arbeidsgiver i henhold til gjeldende lov- og avtaleverk.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 25.09.2024, partssammensatt utvalg 26.09.2024 og kommunestyret 08.10 2024.
HP 21 3.15 Tilskudd husbanken vedlikehold og rehabilitering borettslag	Kommunen har tildelingsrett til en del boliger organisert som borettslag. Flere av disse har omfattende vedlikeholds- og rehabiliteringsbehov som vanskelig kan dekkes av beboerne, men som kan finansieres ved hjelp av Husbanken. Det forutsettes imidlertid at kommunen står som søker. Kommunedirektøren går i dialog med styrene i borettslagene for å avklare behov og etablere rutiner for hvordan søknadsprosessen kan gjennomføres.	Ferdigstilt	Saken kan ses i sammenheng med sak PS 42/2023, som er behandlet tidligere. Sak behandlet i kommunestyret 11.06.2024.
HP 22 3.26 Evaluering og revidering av Handlingsplan for barnefattigdom fra 2016	Handlingsplan mot barnefattigdom, vedtatt i 2016, evalueres og revideres i løpet av 2022. (SV)	Ferdigstilt	Planen har vært til politisk behandling i utvalg for oppvekst, kultur og idrett 19.11.2024 og i kommunestyret 03.12. 2024
HP 22 3.28 Fornyet fokus på arbeidet med heltidskultur	Fornyet fokus på arbeidet med heltidskultur gjennom bl.a. at prosjektet «Nytt Blikk» gjenopptas lokalt. Her ligger arbeid med videreutvikling og økt bruk av alternative turnusordninger, vikarpool-ordning og tilrettelegging av flere heltidsstillinger. Prosjektet ble stillet i bero bl.a. pga pandemien, men arbeidet gjenopptas og reorganiseres i løpet av 1 halvår 2022. (Ap)	Ferdigstilt	TØRN-prosjektet er etablert og behandlet i partssammensatt utvalg 27.04.2023
HP 23 3.08 Fysisk aktivitet for beboere i alle døgnbemannede institusjoner	Fysisk aktivitet er en viktig verdi hele livet. Kommunedirektøren gis i oppdrag å sikre at beboere i alle døgnbemannede institusjoner får minst 1 time daglig aktivitet. I tillegg bør det utarbeides rutiner som sikrer at avtalte individuelle aktiviteter gjennomføres som planlagt. Det fremmes en egen sak i løpet av 2023 om eventuelle dekning av merutgifter til gjennomføring.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 29.05.2024 og kommunestyret 11.06.2024.
HP 24 3.18 Liertun cafe	Kommunedirektøren bes vurdere hvordan kommunen kan opprettholde tilbudet ved Liertun cafe og eventuelt utvidelse. Kommunestyret orienteres tidsnok til å kunne behandle dette i 1.tertial.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 29.05.2024 og kommunestyret 11.06.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 24 3.19 Ungt utenforskap	Arbeidet mot ungt utenforskap skal prioriteres ved alle kommunale prioriteringer. Dette gjelder unge i alderen 15-29 år som ikke er i arbeid, under utdanning/opplæring eller med varige trygdeytelser. Vi ber om at kommunedirektøren legger frem en sak i løpet av 2024 med fokus på hvordan oppfølgingen av denne gruppen kan bedres, samt sikre et enda bedre samarbeid mellom skole, helsetjeneste, NAV og arbeidsgiver. Vi ber også om at kommunedirektøren vurderer ulike befolkningsrettede forebyggende tiltak i samråd med helsetjenesten for å forebygge angst og depresjon i den aktuelle gruppen, i tillegg til den ordinære behandlingsrettede helsetjenesten.	Forsinket	Det er påbegynt et arbeide med en plan mot utenforskap for aldersgruppen 19 - 29 år. Planen forventes ferdig i 2025. Det ble lagt frem en politisk sak vedrørende arbeidet med planen i utvalg for oppvekst, kultur og idrett 19.11.2024, utvalget for helse, omsorg og velferd 20.11.2024 og for kommunestyret 03.12.2024.
HP 24 3.24 Flere inn på boligmarkedet	Lier kommune skal jobbe aktivt for å bidra til at flere kommer inn på boligmarkedet. Kommunen må gjøre allment kjent og være aktive i å markedsføre muligheter, dette innebærer tydeliggjøring av hvem som kan veilede gjennom de ulike mulighetene som Husbanken, startlån, leie til eie og eventuelt lignende ordninger. Sikre at kommunens handlingsrom i forhold til Husbanken og muligheten for kommunen som garantist benyttes fullt ut. (AP, MDG, R)	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.11.2024 og kommunestyret 10.12.2024.
HP 24 3.31 Privatpleien i Lier	Kommunedirektøren bes om å legge frem sak om den historiske privatpleien i Lier. Saken skal ta opp i seg hvilken utbredelse denne virksomheten har hatt, hvilken betydning den har for sysselsetting og opprettholdelsen av gårdsbruk i kommunen hadde denne driftsformen for virksomheten tidligere og i nåtid. I saken skal det fremgå hvilket omfang kommunen selv benytter seg av tjenestene, hvilke kriterier man legger til grunn i dag. Saken skal vise sammenlignbar kostnadskalkyle ved kjøp av plass i privat helseinstitusjon. For brukere som anses å være i behandling tilnærmet hele livsløpet skal kostnadskalkylene så langt det lar seg gjøre vise kostnadene på hele behandlingstiden/livsløp. (SP)	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 29.05.2024 og kommunestyret 11.06.2024.
HP 24 3.32 Sykehjemsplasser	Med bakgrunn i den forestående demografiske utviklingen er det ventet at Lier kommune vil trenge et betydelig antall sykehjemsplasser de nærmeste 10 årene. Dette gjelder både rehabiliterings/korttids- og langtids plasser. Vi ønsker økt bruk av private/ideelle aktører for å løse kapasitetsutfordringen, samtidig som dette vil gi større grad av mangfold og valgfrihet. Dette skal sees i sammenheng med sak «Institusjonsplasser i sykehjem» (sak 51/23 i utvalg for helse, omsorg og velferd) hvor «Kommunedirektøren utreder en sak om struktur og organisering av institusjonsplasser som legges frem for politiskbehandling i løpet av 2024.» Korttids plasser: Det er uheldig at korttids plasser benyttes til beboere som har vedtak på langtidsopphold, både av hensyn til pasientene og de ansatte. Samtidig skal bruken av overliggerdøgn på sykehus være på et absolutt minimum. For å løse disse utfordringen vil vi kjøpe et økt antall korttids plasser av privat og/eller ideell aktør som kan tilby plasser lokalisert i Lier.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 29.05.2024 formannskapet 30.05.2024 og kommunestyret 11.06.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Langtidsplasser: Det vil også være et økt behov for flere langtidsplasser på sykehjem fremover. Behovet skal dekkes ved kjøp av tjeneste fra privat og/eller ideell aktør med plasser i Lier etter anbud, med mindre det foreligger særlig tungtveiende grunner. Prosjektet Fosshagen 3 videreføres i henhold til investeringsplanen. Oppdrag: Kommunedirektøren gis fullmakt til å organisere og gjennomføre en anbudsprosess for kjøp av sykehjemsplasser i privat/ideell regi innen mai 2024 for å dekke behovet for både korttids- og langtidsplasser utover det Lier kommune har kapasitet til i dag og som er forventet i den neste 5 års perioden. Korttidsplasser og langtidsplasser må være lokalisert i Lier. Det er et skissert et behov på inntil 15 plasser i 2024 og inntil 30 plasser i 2026. Kommunedirektøren bes vurdere antallet og fordelingen mellom korttids- og langtidsplasser samt fordelingen av ulike pleiebehov. De ansattes lønns- og arbeidsvilkår skal vektlegges høyt. Avtalen skal være langsiktig og forutsigbar for begge parter. Som en konsekvens av dette bes det om at sak «Institusjonsplasser i sykehjem» legges frem innen april 2024 hvor kommunedirektøren også vurderer private/ideelle sykehjemsplasser opp mot utvidelse av kommunale sykehjemsplasser. Det presiseres at de pågående arbeidene i Liertuns 3. etg ferdigstilles.		
HP 24 3.33 Brosjyrer - senioraktiviteter	Kommunen har mange aktiviteter som er rettet mot innbyggere over 65 år. Informasjon om aktiviteter er tilgjengelig på kommunens nettsider, men ikke alle innbyggere er digitale og kommunedirektøren bes derfor om å ha oppdaterte brosjyrer tilgjengelig for seniorer på seniorsentrene og til pensjonistforeningene. (SP)	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 28.08.2024 og kommunestyret 10.09.2024.
HP 24 3.34 Fosshagen – smartlåser	Beboere med kognitiv svikt på sykehjem er spesielt sårbare og har ekstra behov for å føle seg trygge. Montering av smartlåser på Fosshagen vil øke sikkerheten til beboerne og forenkle arbeidsdagen til de ansatte.	Ferdigstilt	Iverksettelse av vedtak er gjennomført sommer/høst 2024.
HP 24 3.35 Medisindispensere	Kommunedirektøren bes om å utrede hvor mye tid Hjemmetjenesten kan spare ved å lease eller kjøpe medisindispensere og komme tilbake til kommunestyret med en forsvarlig plan for utrulling uten at tryggheten for hjemmeboende blir borte.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 28.08.2024.
HP 24 3.36 Seniorsenter – Lierbyen	Det er behov for å utvikle seniorsenteret i Lierbyen slik at det møter behovene på en tilfredsstillende måte. OKI utvalget sendte sak 56/23 til kommunedirektøren for å få aktivitetstunet på stasjonsområdet ytterligere utredet med sikte mot å innarbeidelse i 1. tertial 2024.	Ferdigstilt	Sak behandlet i oppvekst, kultur og idrettsutvalget 27.08.2024, helse, omsorg og velferdsutvalget 28.08.2024 , formannskapet 29.08.2024 og kommunestyret 10.09.2024.
HP 24 3.37 Fastlege tilbud – Grønn resept	Kommunedirektøren bes utrede en utvidelse av fastlege-tilbudet «Grønn resept» gjennom samarbeid med lokale treningssentre med tilknyttede personlig trenere, i tillegg til dagens ordning gjennom Frisklivssentralen. Modeller for finansiering	Forsinket	Melding er forsinket og er forventet lagt frem første halvår 2025

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	presenteres sammen med relevant folkehelseinformasjon og -statistikk, samt «beste praksis»-eksempler fra fastleger som i dag benytter denne ordningen.		
HP 24 3.38 Hjerterstartere	Kommunedirektøren bes se på hvordan vi kan sikre hjerterstartere i større kommunale bygg hvor det ut fra en samfunnsmedisinsk vurdering er tilrådelig, samt får oversikt over hjerterstartere i Lier og sikre gode rutiner for service/vedlikehold.	Ferdigstilt	Saken har vært til politisk behandling i utvalg for helse, omsorg og velferd 23.10.2024 og i kommunestyret 05.11.2024
HP 24 3.41 Økonomikurs til flyktninger	Kommunedirektøren bes om å se på tiltak for å styrke opplæringen i privatøkonomi for norske forhold blant våre nyankomne flyktninger gjerne i samarbeid med ideelle og private aktører.	Ferdigstilt	Flyktningtjenesten har allerede to kurs til flyktninger i introduksjonsprogrammet som gjelder økonomi; faktura og bank og økonomi. Disse kursene er obligatoriske. I tillegg har flyktningtjenesten drop-in tilbud til alle deltagere der alle har mulighet til å få veiledning i privatøkonomiske spørsmål.

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
15. Indirekte utslipp - Redusere matsvinn ved kommunens omsorgsvirksomheter	I 2022 vil det bli gjennomført et prosjekt for å redusere matavfallet ved kommunens sykehjem. Det er tidligere gjennomført et pilotprosjekt ved en avdeling ved et av sykehjemmene med gode resultater. Prosjektet er igangsatt, men ikke ferdigstilt.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.03.2024 og 02.04.2024.

Politiske bestillinger

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
FS-24-01 - Melding - Utvidelse av stilling som hørselskontakt - Synnøve Hannisdal Thorsrud (H)	Utvidelse av stilling som hørselskontakt Ber om at det gis en orientering om dagens situasjon og behov.	Ferdigstilt	Oppdraget er svart ut med en politisk melding til utvalg for helse, omsorg og velferd den 20.03.24. Meldingen ble videresendt til formannskapet den 21.03.24 og i henhold til protokoll tatt til orientering.
FS-24-05 - Sak - Saksbestilling til 62/24 - Silje Kjellesvik Norheim (AP)	Det bes om sak som reelt belyser kommunens egne muligheter for utvikling av boliger til mennesker med funksjonsnedsettelse med tanke på type boliger, antall og det viktigste: reell mulighet for ferdigstillelse til gitt tid.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget. 20.11.2024 og kommunestyret 03.12.2024.
HOV 01-06-22 Melding: Resultater av overordnet handlingsplan iht tjenester i virksomhet for voksne personer med funksjonsnedsettelse	Wala Abuelmagd (AP) bestilte følgende melding: Lier Ap og MDG ber om en melding som presenterer resultatene av den overordnede handlingsplanen iht tjenester i virksomhet for voksne personer med funksjonsnedsettelse så snart den er utarbeidet, i tråd med forslaget fra rådet for personer med funksjonsnedsettelse. Dette gjelder særlig temaer hvor scor i bruker- og pårørendeundersøkelse var bekymringsfulle.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 23.11.2022 og 25.09.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HOV 22-9 - Melding - Kvartalsvis statusoppdatering om bemanning av faglærte helsepersonell i Lier kommune - Utvalget	Walaa Abuelmagd (AP) bestilte på vegne av utvalget følgende melding :Melding om kvartalsvis statusoppdatering om bemanning av faglærte helsepersonell i Lier kommune. Arbeiderpartiet ber om at Kommunedirektøren utarbeider en melding hvert kvartal til HOV-utvalget og kommunestyret som synliggjør antall vakante stillinger i helsesektoren i Lier kommune samt tiltakene for å øke bemanning av faglærte helsepersonell.	Ferdigstilt	Fast kvartalsvis rapportering.
HOV-01-11-2023 - Melding - Avlastningstilbud - Nils Gaute Voll (SP)	Avlastningstilbud Lier Senterparti vil bestille en melding som viser omfanget i bruken av avlastningstilbudet i kommunen. Noe av det som ønskes belyst er hvor mange som benytter tilbudet, hva som er det typiske tilbudet, hvor mange som får avslag samt hvor mange som klager på kommunens vedtak i tillegg til andre forhold ved bruken av tilbudet som kan være relevante. Svar ønskes innen første halvår 2024.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 24.04.2024.
HOV-01-11-2023 - Melding - Fast politisk melding-fysioterapitjenesten - Walaa Abuelmagd (AP)	Fast politisk melding-fysioterapitjenesten Lier Ap vil bestille en fast politisk melding som viser årsrapport til fysioterapitjenesten i Lier kommune for året 2023. Meldingen ønskes levert til HOV innen utgangen av 2.kvartal i 2024	Ferdigstilt	Er lagt frem til politisk behandling i utvalg for helse, omsorg og velferd 29.05.24
HOV-01-11-2023 - Melding - Konkurransedyktighet - Walaa Abuelmagd (AP)	Konkurransedyktighet Lier Ap vil bestille en melding som viser hvordan Lier kommune er konkurransedyktig for å rekruttere/øke samt beholde faglærte og ufaglærte i helsevirksomheter.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.03.2024 og partsammensatt utvalg 21.03.2024.
HOV-01-11-2023 - Sak - BPA - Walaa Abuelmagd (AP)	BPA Norge har, gjennom sin forpliktelse til FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, presisert at brukermedvirkning i helsetjenesten er en lovfestet rettighet som går på at individer som berøres av en helserelatert beslutning, enten selv eller gjennom representanter fra brukerorganisasjoner, får innflytelse på beslutningsprosesser og på utformingen av helse- og omsorgstjenestetilbudet. Lier Arbeiderparti vil bestille en melding der det redegjøres Lier kommunens erfaringer med, og holdninger til avlastning av personer med funksjonsnedsettelse på hjemmebanen. Vi ønsker blant annet svar på følgende: Hvilke alternative ordninger tilbyr Lier kommunen når BPA ikke fungerer? Hvilke tjenester tilbyr Lier kommune på hjemmebanen og hva er omfanget av tilbudet? Hva skjer	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.11.2024, formannskapet 21.11.2024 og kommunestyret 03.12.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	dersom avlasteren ikke møter opp pga ferieavvikling eller sykdom?Hvilken kompensasjon får pårørende for tapt arbeid mm? Hvor lang ventetid mellom søknad om avlastning til avlastningen er på plass? Og hva slags tilbud får bruker lla denne perioden? Hva er koordinator sin kapasitet og hvilke økonomiske kostnader forbundet med økning i koordinator kapasitet for å følge opp brukerne? Hvilke erfaringer vet/har Lier kommune om avlastning på hjemmebanen fra nabokommunene, Asker, Bærum, Drammen og Kongsberg? Hvordan følger Lier kommune opp ansatte når de er hos brukerne på hjemmebanen (opplæring, rutiner, avvikshåndtering, etc) Hva skal til for at voksne med nedsatt funksjonsevne får bestemme selv hvor de vil bo? Meldingen ønskes håndtert i/av HoV, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og i kommunestyret.		
HOV-020621-Melding-Faktorer for mindre utagering og bedre trivsel ved Glitre bfsk. - Hanne Garås (H)	Hanne Garås (H) bestilte følgende melding: Melding som belyser hvilke (avgjørende) faktorer som har ført til mindre utagering og bedre trivsel på Glitre. Formålet med dette er å bringe erfaringene til andre bofellesskap.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 15.03.2023.
HOV-24-04 - Melding - Erfaringer med etablering av pårørendekoordinator - Walaa Abuelmagd (AP)	Erfaringer med etablering av pårørendekoordinator Så nær som alle vil i kortere eller lengre perioder i livet komme i en situasjon der de er pårørende til andre mennesker som er syke, har funksjonsnedsettelse eller rusproblemer (sitat: Helsedirektoratet). Pårørendealliansen har anslått at det til enhver tid er om lag 800 000 personer i Norge som befinner seg i et pårørendeforhold til andre mennesker som innebærer at de bidrar med hjelp og omsorg, som det ellers ville vært behov for at det offentlige ivaretok. Lier Ap vil gjerne bestille en melding som ser på muligheter for å etablere en pårørendekoordinator i Lier kommune og hvilke erfaringer Asker kommune har fra sitt prosjekt «sett, møtt og hørt». Meldingen bes legges fram i eldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelse, rådet for mangfold og inkludering, HoV og kommunestyre.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 25.09.2024 og kommunestyret 08.10.24.
HOV-24-08 - Sak - Bestilling av sak om vakante årsverk i helsevirksomheter - Walaa Abuelmagd (AP)	1. På bakgrunn av den oppsiktsvekkende informasjonen i meldingen om vakante årsverk (melding 52/24), ønsker Lier Arbeiderparti, Lier Sp og Rødt å bestille en sak som belyser effekten av de nevnte tiltakene i meldingen i å minske antall vakante årsverk i de ulike helse virksomhetene i Lier kommune. Saken ønskes blant annet å belyse samt spesifisere antall vakante årsverk i faglærte og ufaglærte grupper, effekten av kompetansehevende tiltak og	Ferdigstilt	Fast kvartalsvis rapportering.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	hvor mye av midlene som ble brukt og på hvilke stillingsfunksjoner. Saken ønskes håndtert innen 1.kvartal 2025. Saken legges for behandling i OKI,HOV og i kommunestyret. 2. En kvartalsvis melding om status på vakante årsverk i helsevirksomheter legges frem i HoV til orientering.		
HOV-24-20-03 - Melding - Frivilling hjelp til barnefamilier - Brita Sangolt (H)	Jeg vil bestille melding som sier noe om hvordan frivilligheten bistår barnefamilier i hverdagen i Lier. Både i relasjon til fødsler, inkludert flerfødsler, men også flyktningefamilier med ekstra behov.	Ferdigstilt	Politisk behandlet i utvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.05.2024 og i kommunestyret 11.06.2024.
HOV-24-20-03 - Melding - Fysioterapeut hjemmelsutlysning - Lars-Wiggo Stabæk (H)	HOV vedtok i 2023 at ny hjemmelsutlysning til fysio skulle være 100%, men nå utlyses det 65% i Lierbyen, med begrunnelse at behov er dekket. Hva er begrunnelsen for reduksjonen av hjemmelsutlysningen?	Ferdigstilt	Politisk behandlet i utvalg for helse, omsorg og velferd 24.04.2024.
HOV-24-20-03 - Sak - Tiltak basert på funn i innbyggerundersøkelsen 60 + - Walaa Abuelmagd (AP)	HoV ber kommunedirektøren kartlegge mulige tiltak basert på funnene i innbyggerundersøkelsen 60+. Saken bes legges frem for eldrerådet, i HoV møte 25.09.2024 samt påfølgende kommunestyremøte.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.03.2024.
HOV-29-11-2023 - Melding - Kriesentertilbud-Bærum - Walaa Abuelmagd (AP)	HoV ønsker en årlig rapportering om kriesentertilbudet og bruken av det ved sisterunde i utvalget, begynner fra 2024.	Ferdigstilt	Årlig melding.
HOV-31-01- Sak- Demenskoret - Unni Kristin Helno (H)	Kommunedirektøren bes sikre videre drift av demenskoret på Fosshagen og fremme sak i HOV og kommunestyret for innarbeidelse i 1.tertial i neste møterunde. Finansiering av demenskoret fra og med 2025 innarbeides i årets HP.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 24.04.2024 og kommunestyret 07.05.2024.
KS-24-02- Sak - Melding nummer 4/24 - Bitten Holst Haugerud (H)	Jeg ber kommunedirektøren legge frem en sak, der det vurderes andre bruker -og pårørendeundersøkelser i Lier kommune. Undersøkelsen bør tilpasses brukergruppen og gjennomføres digitalt. Bakgrunnen for at jeg ber om dette er at undersøkelsen har gitt en for lav svarprosent. Den må gi oss noe tilbake noe denne dessverre ikke har gjort.	Ferdigstilt	Sak er behandlet i helse, omsorg og velferd og kommunestyret 29.01.2025, formannskapet 30.01.2025 og kommunestyret 11.02.2025.
KS-24-05 - Melding - Behovsvurdering ifm fysioterapihjemler i Lier kommune med mer - Walaa Abuelmagd (AP)	Behovsvurdering ifm fysioterapihjemler i Lier kommune med mer Lier kommune bør ikke lyse ut avtaler eller gjennomføre tildelinger so mer i strid med «Forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale» § 21.Inngåelse av ny individuell avtaleKommunen fatter vedtak om tildeling av ledig avtalehjemmel. Avtalehjemmel skal være i samsvar med omfanget fysioterapeuten forutsettes å arbeide.Kommunen	Ferdigstilt	Melding er politisk behandlet i utvalg for helse, omsorg og velferd 25.09.24 og kommunestyret 08.10.24

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	skal ikke inngå driftsavtaler som er mindre enn 50 prosent av fullt tilskudd. Kommunene skal kun utlyse deltidshjemler når dette samsvarer med kommunens tjenestebehov. Hverken i melding presentert for HOV 24. april eller i kommunedirektørens utvidete svar kan vi se at det er gjort en behovsvurdering, slik forskriften krever. Basert på tidligere saker, som: Fremtidig organisering av fysioterapitjenesten okt 22· Fysioplan Lier kommune aug 23· Fremtidig dekning av fysioterapitjenesten og ergoterapitjenesten i Lier aug 22· Årsrapport avtalefysioterapi 2022 Lier Ap ber om en melding som ser på: 1-Hvilke behovsvurderinger er gjort i forkant av utlysningen av en 65% hjemmel ved Lierbyen? «utlysningene av avtalehjemler, inkludert den gjenværende på 65% er i tråd med behovsvurdering for fysioterapihjemler i kommunen.»2- I sak Fremtidig organisering av Fysioterapitjenesten fra 2022 har Kommunedirektøren har innhentet opplysninger om fysioterapeutdekningen i omkringliggende kommuner for å kunne gjøre sammenligninger med Lier- (Kongsberg, Modum, Ringerike, Drammen Øvre Eiker og Asker)Hvordan ligger Lier ann i forhold til disse kommunene? Meldingen bes behandlet i kommunestyre og HoV		
KS-24-06 - Melding - Tilleggsopplysninger til melding KS 34/24 - Tove Hofstad (V)	I meldingen fra Nav Lier står det at "Lettere/moderat/alvorlig psykisk uhelse er overrepresentert i gruppen brukere som avklares mot varig ytelse" Kommunedirektøren bes om å forberede en melding hvor følgende spørsmål belyses:Hvor mange med henholdsvis lettere, moderat og alvorlig psykisk uhelse har gjennom rettighetsavklaring fått vedtak om uføretrygd i perioden 2014-2024, fordelt på alder og kjønn.	Forsinket	Meldingen vil bli lagt frem til politisk behandling før sommeren 2025.
KS-24-06 - Sak - Egenandel for BPA tjenester - Tone Christine C. Skustad (KRF)	Viser til melding 47/23 i HOV, 1. november 2023 - Egenandel og satser for praktisk bistand, der det kom fram at innbyggere med behov for BPA-tjenester i Lier kommune betaler en egenandel for tjenesten på bakgrunn av husstandens samlede inntekt. I våre nabokommuner betaler mottakere av tjenesten kun på bakgrunn av sin egen inntekt. En må kunne anta at en lavere egenandel gjør det mer attraktivt for den enkelte å ha lønnet arbeid og at det øker selvfølelsen og uavhengigheten. Kommunedirektøren bes om å forberede en sak for kommunestyret som belyser temaet og som sier noe	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.11.2024, formannskapet 21.11.2024 og kommunestyret 03.12.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	om hvor mange dette gjelder i Lier kommune, hvilke konsekvenser dette har for mottakerne, og hvilke konsekvenser det har for Lier kommune. Kommunedirektøren bes om å presentere en kort oversikt over hvilken praksis sammenlignbare kommuner (Kostragruppe 9) har i denne type saker. Kommunedirektøren bes om å legge fram sak om betalingssatser for denne tjenesten til politisk behandling i god tid før behandling av neste budsjett og handlingsprogram.		
KS-24-06 - Sak - Evaluering av den kommunale bostøtteordningen - Tove Hofstad (V)	Med referanse til vedtatt kutt i ordningen med kommunal bostøtte i kommunestyrets møte, sak 70/2024, 11. juni 2024, og kommunestyrets vedtak 6. desember 2022 i sak 135/2022 om evaluering av den kommunale bostøtte-ordningen, bes kommunedirektøren å legge fram følgende sak: Kommunedirektøren legger fram en evaluering av den kommunale bostøtteordningen som ble etablert i 2000, revidert sist i 2022. Evalueringen skal ha innbyggerperspektiv med vekt på forsvarlige tjenester for enkeltmennesket. Saken bes legges fram for kommunestyret i god tid før budsjett og handlingsprogram skal behandles høsten 2024.	Ferdigstilt	Sak behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 20.11.2024, formannskapet 21.11.2024 og kommunestyret 03.12.2024.
KS-24-06 - Sak - Redusere kostnader til økonomisk sosialhjelp - Lars Haugen (FRP)	Det anmodes om en utredning - sak - om mulighetene til å få redusert Lier kommunes kostnader til økonomisk sosialhjelp med videre. Hensikten er å finne ordninger, tiltak med videre som gjør at utbetalingene i minst mulig grad overstiger de veiledende statlige satsene (tilsvarende).	Ferdigstilt	Saken har vært til behandling i utvalg for helse, omsorg og velferd 23.10.2024, i formannskapet 24.10.2024 og i kommunestyret 05.11. 2024
KS-24-06 - Sak - Styrke fysioterapi- og ergoterapitilbudet - Janicke Karin Solheim (MDG)	Liertun trenger å få styrket fysioterapi- og ergoterapitilbudet, slik at alle som har behov for opptrening får tilbud om dette, tilsvarende det de ville fått ved rehabiliteringsavdelingen på Fosshagen. Kommunedirektøren bes derfor om å vurdere dette. Saken bør legges frem før HP-behandling.	Iht. plan	Vil bli levert til politisk behandling i løpet av våren 2025
KS-24-09 - Melding - Lier kommunes folkehelsearbeid på flått sykdommer - Sofie Coucheron Støre (AP)	Lier Arbeiderparti ber om en melding med vurdering av Lier kommunes forebyggende helsetiltak på flått sykdommer, der særlig vurderinger og arbeid rundt virus sykdommen TBE (Tick-Borne Encephalitis eller Skogflåttencefalitt) belyses. Vi ber også om at det utredes hvilke muligheter kommunen har for å styrke arbeidet på dette feltet. Herunder med vurderinger av lokal folkeopplysning og muligheter for økonomisk støtte for innbyggere som ikke har råd til å ta vaksinen.	Ferdigstilt	Meldingen var til behandling i utvalg for helse, omsorg og velferd 23.10.2024 og i kommunestyret 05.11.2024 Meldingen ble her sent tilbake med ønske om avklaringer på enkle punkt.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
KS-24-11 - Melding - Tilbakesendelse av melding 65 - Sofie Coucheron Støre (AP)	Tilbakesendelse av melding 65 (Lier kommunes folkehelsearbeid på flåttsykdommer - Melding bestilt i kommunestyret 10.09.2024) Lier Arbeiderparti ber om at melding 65/24 sendes tilbake for å rette faktafeil vist til i den opprinnelige meldingen.	Iht. plan	Saken er planlagt for politisk behandling i første møterunde i 2025
PSU 28-4-2022 - Melding: Rutiner-beredskapsplaner-mistanke om vold fra medarbeider	Omforent Partssammensatt utvalg bestilte følgende melding: "Utvalget ber om en melding som synliggjør rutiner, og eventueltberedskapsplaner, der en medarbeider mistenkes for å utsette tjenestemottakerfor vold etc."	Ferdigstilt	Sak er behandlet i helse, omsorg og velferdsutvalget 08.09.2021 og formannskapet 09.09.2021 og igjen i helse, omsorg og velferdsutvalget 27.04.2022 og partssammensatt utvalg 28.04.2022.

Utvalg for miljø og plan

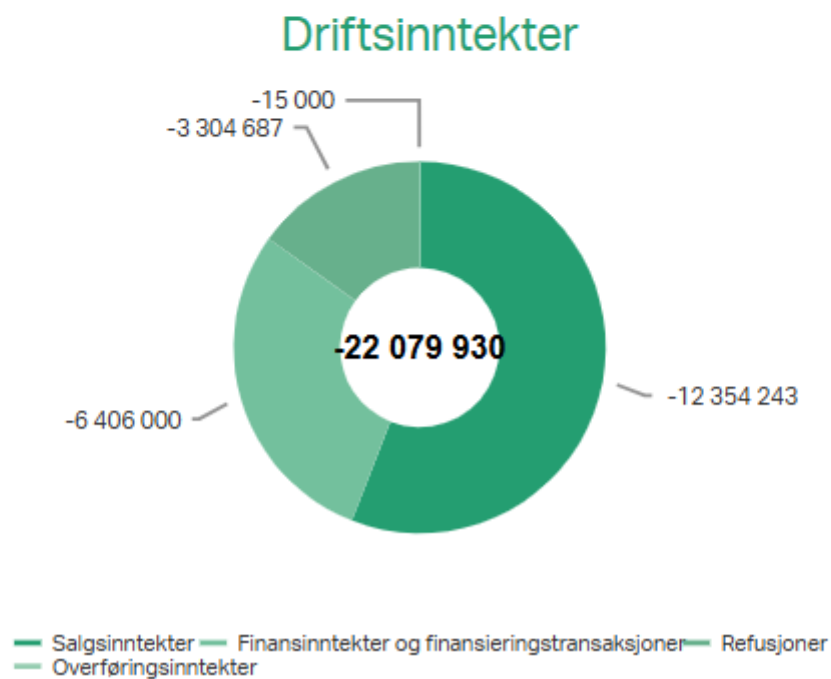
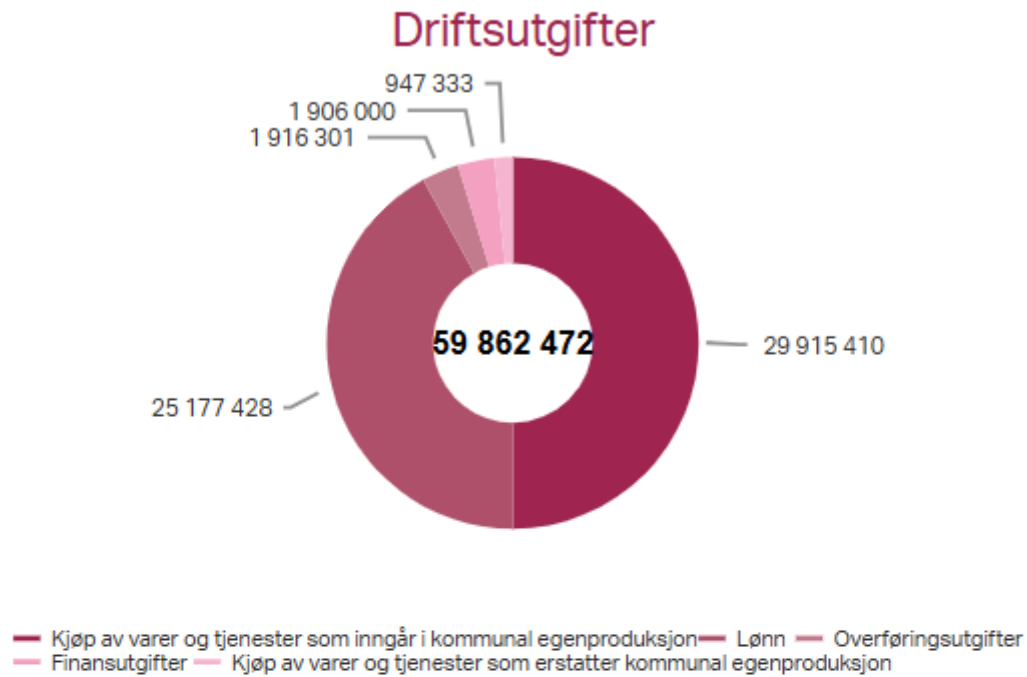
Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	28 556	25 177	29 579	4 401	14,9 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	42 801	29 915	32 481	2 565	7,9 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	328	947	353	-594	-168,4 %
Overføringsutgifter	4 122	1 916	2 301	385	16,7 %
Finansutgifter	2 506	1 906	0	-1 906	0,0 %
Sum Driftsutgifter	78 313	59 862	64 714	4 851	7,5 %
Salgsinntekter	-10 299	-12 354	-16 744	-4 390	26,2 %
Refusjoner	-7 900	-3 305	0	3 305	0,0 %
Overføringsinntekter	-15	-15	0	15	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-6 010	-6 406	-6 406	0	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-24 225	-22 080	-23 150	-1 070	4,6 %
Netto resultat	54 088	37 783	41 564	3 781	9,1 %

Økonomisk resultat

Beløp i hele kr.

Lønn utgjør 37 % av driftsutgiftene til miljø- og planutvalget.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon utgjør 55 % av driftsutgiftene. Det meste relaterer seg til internhusleien. Andre større kostnadsposter er konsulenttjenester planområdet.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 0,4 % av driftsutgiftene. Det meste relaterer seg til eksternt kjøp av tjenester innen bygg og geodata.

Overføringsutgifter er mva-kostnad.

Finansutgiftene er tilskudd ført til bundet fond.

Salgsinntekter er i hovedsak gebyrinntekter fra selvkostområdene plansaksbehandling, kart og oppmåling og bygg og geodata.

Refusjoner og overføringsinntekter består av syke-, fødsels- og omsorgspenger, refusjoner fra staten og mva-kompensasjon.

Finansinntekter består av bruk av øremerket driftsfond.

Kommentar til status økonomi

Utvalget endte med et mindreforbruk på 3,8 millioner kroner.

Stedsutvikling og plan endte med et mindreforbruk på 5,2 millioner kroner. Hovedårsaken er at virksomheten ble tilført 4,5 millioner kroner i KS sak 55/2024 til Fjordbykontoret for å løse innsigelser. Det har ikke vært mulig å gjennomføre dette i 2024. Utover dette skyldes underforbruket oppgaver/planer som ikke er gjennomført enda. Dette gjelder gatebruksplan (Lierbyen) og oppstart/konsulentbistand knyttet til kommuneplanens samfunn/arealdel.

Bygg og geodata endte med et merforbruk på 1,5 millioner kroner. Årsaken er en inntektssvikt på -3,6 millioner kroner. Dette skyldes bla. byggestopp grunnet brudd med utslippstillatelse ved Lannes renseanlegg. Noe av inntektssvikten er løst ved å holde stillinger ledige og ikke leie inn ved sykdom.

Oppsummering tiltak

Det arbeides med omstilling og effektivisering i virksomheten Bygg og geodata. Det er en reduksjon av antall årsverk innen geodata og vi har styrket teamet som arbeider med ulovligheter og tilsyn. Det er stort fokus på inntekter, arbeidsmetodikk og effektivisering. Byggesak deltar nå i et nasjonalt prosjekt der det arbeides med bruk av KI for effektivisering av byggesaksbehandling.

Utvikling og utfordringer

Stedsutvikling og plan:

Kommunen er inne i en periode med mange parallelle store arealplansaker med Fjordbyplanene, Gullaugplanen, samferdselsplanen på Lierskogen, reguleringsplanen for E134 og oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel som de største.

Dette utfordrer kapasitet og kompetanse og har gjort det nødvendig å omfordele noen av de ressursen virksomheten besitter. Utover dette er også erfaringen at kompleksiteten i planene medfører at

dialogen med de statlige/regionale myndighetene er stadig mer krevende, dette igjen gjør at sakene tar lengre tid og koster mer. En annen utfordring er manglende kapasitet/kompetanse innenfor fagområdet utbyggingsavtaler, hvor endringer i lovverket gir kommunen større muligheter enn tidligere til bruk av områdemodell innenfor større planområder. I en tid med stadig trangere kommuneøkonomi, bør denne muligheten utnyttes enda bedre.

Kompetanse knyttet til transport generelt er også ett fagområdet som er der det er manglende ressurser i virksomheten.

Bygg og geodata:

Saksmengden gjennom året har vært stabilt høy med lite tegn til nedgang. Avdelingen har hatt en inntektssvikt som beskrevet i kommentar til status økonomi over. Dette skyldes byggestopp grunnet avløpssituasjonen i Lier. Dette medførte at det kom inn færre større byggesaker (boligblokker, næringsbygg o.l.) i løpet av året. Dette er saker som normalt genererer høyere gebyrinntekter per sak. I stedet måtte byggesak behandle mindre byggesaker som i snitt tar like lang tid, men gir mindre inntekter.

Det har kommet inn en del byggesøknader hvor tillatelse ikke kan gis før avløpssituasjonen er løst. I stedet for å avslå disse søknadene gjennomgås sakene, eventuelle manglebrev sendes ut slik at saken klar for å gi tillatelse når byggestopp oppheves. Så snart avløpssituasjonen er løst kan tillatelsen da gis umiddelbart. Denne måten å jobbe på er gunstig både for virksomheten og utbyggere. Selv om dette ikke generer gebyrer nå, vil inntekten komme den dagen tillatelsen kan gis. Det er også gunstig for å unngå en propp i saker den dagen avløpssituasjonen er i orden. En slik propp i systemet kunne medføre kapasitetsutfordringer og at kommunen mister gebyrer grunnet saksbehandlingstid.

I første halvdel av 2024 mistet avdelingen ressurser, og manglet virksomhetsleder. I tillegg var en saksbehandler i permisjon. Dette medførte at restansene bygget seg opp og det var en belastende situasjon for saksbehandlerne. Avdelingen benyttet konsulenter i arbeidet med å få ned restanser frem til og med desember 2024, noe som resulterte i at restansene gikk ned og var lave ved årsslutt. Ny virksomhetsleder ble ansatt i midten av september, og ansatt i permisjon kom tilbake i august.

Store deler av året har avdelingen bestått av kun en til to landmålere grunnet avgang som følge av alder og noe sykefravær. Dette har resultert i et økt behov for konsulenttenester til å gjennomføre nye oppmålingsforretninger, slik at disse gjennomføres innenfor lovpålagt frist. Det er bestemt at vi skal gå fra fire landmålere til tre landmålere i 2025. Den tredje landmåleren vil bli rekruttert i 2025.

Det er gjennomført prosjekt for Lier vei, vann og avløp om klarlegging av eiendomsgrenser i Fagerliåsen, totalt ca. 112 eiendommer. Prosjektet ble påbegynt i 2023 og fortsatt videre i 2024. Dette ga en gebyrinntekt på i overkant av 1,7 millioner i 2024.

Status handlingsprogramtiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Beskrivelse
Politiske vedtak HP		
KS Matveien -inntekt. Verbalpunkt 3.29	-300	Ferdig Inntekten er hensyntatt i planleggingen.
KS Gründerplan. Verbalpunkt 3.40	200	Ferdig Kommunedirektøren la fram sak i juni møtet.
Sum	-100	
Sum tiltak	-100	

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd Statusbeskrivelse indikator resultat
1.2 Naturen skal være lett å ta i bruk gjennom et allsidig og attraktivt friluftslivstilbud.	HP Gode og allsidige kultur, idrett og friluftslivstilbud er viktige forutsetninger for god folkehelse og livsmestring.	HP. Rekkefølgekrav i bestemmelser	100%	100%	100%
		HP. Vise hvordan en kan ta seg frem til "marka"/friområder i alle arealplaner	100,0 %	100,0 %	100,0 %
2.3 Lier skal bruke kulturarven som en identitetsbærende ressurs	HP Sikre langsiktig vern og bruk av viktige kulturminner og kulturmiljøer i Lier	HP. Antall bygg med svært høy verneverdi revet	0	0	1
		HP. Antall godkjente byggetiltak som kan medvirke til bevaring av verneverdige kulturminner	0	>0	0
		HP. Antall tiltak som forringer de definerte kulturmiljøene	0	0	0
2.4 By- og stedsutvikling skal bygge på Lier sin identitet.	HP. Alle stedsutviklings-prosjekter skal aktiv synliggjøre og konkretisere hvilke kvaliteter som er særlig viktig for det konkrete prosjektet	HP. Gjeldende og pågående planprosjekter skal følge opp delmålet	100,0 %	100,0 %	100,0 %
2.7 Innbyggerne skal ha tilgang på attraktive arenaer for sosialt samvær og aktivitet	HP. Alle reguleringsplaner skal sikre at det etableres gode sosiale møteplasser for alle aldersgrupper	HP. Gjeldende og pågående planprosjekter skal følge opp delmålet	100,0 %	100,0 %	100,0 %
4.1 Liersamfunnet skal omstille reisemønsteret ved å prioritere grønne mobilitetsløsninger.	HP. Prioritere de «grønne» transportsystemene i alle plansaker	HP. Gjennomsnitt pr. døgn i sommerhalvåret målt av Statens vegvesen.. Sykkelvei v/Protan	517	300	272 Antall passeringer
		HP. Gjennomsnitt pr. døgn i sommerhalvåret målt av SVV. Sykkelvei over Strandveien v/Brakerøya	0	400	263 Antall passeringer
4.2 Nullvekstmålet for personbiltransporten skal være førende for kommunens utbyggingsmønster.	HP. Ekstra restriktiv dispensasjonspraksis for bygging i LNF der det ikke er god kollektivdekning.	HP. Antall dispensasjonssaker for nye boliger utenfor prioriterte områder	3	0	0

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd Statusbeskrivelse indikator resultat
	HP. Lavere utnyttelsesgrad i utbyggingsområder som ligger langt unna gode kollektivtraseer	HP. Antall kjørende målt på Drammensveien øst for Liertoppen (årsdøgntrafikk)	9185	<9200	8329
		HP. Antall kjørende målt på Lierbakkene v/Damtjern (årsdøgntrafikk)	4999	<4900	4924
		HP. Antall kjørende målt på Nøsteveien v/Stoppen (årsdøgntrafikk)	4047	<4100	4031
		HP. Antall kjørende målt på Ringeriksveien v/E-verket (årsdøgntrafikk)	7333	<7400	7952
		HP. Antall kjørende målt på Strandveien på grensen til Drammen (årsdøgntrafikk)	19561	<19 900	19203
5.1 Lier kommune skal være en utviklings-orientert næringslivs-partner	HP. Effektiv og korrekt saksbehandling	HP. Andel byggesaker med overskredet frist	37 %	<10%	52,5%
		HP. Behandlingstid byggesak med 12-ukers saker (antall dager)	23	<84	65
		HP. Behandlingstid byggesaker med 3 ukers frist (antall dager)	19	<21	55
		HP. Behandlingstid oppmåling (antall dager)	59	<112	67
		HP. Omgjøringer i klagesak hos Statsforvalteren	13.3 %	<10 %	11%
	HP. Jevnlige dialogmøter mellom kommunen og næringslivet	HP. Antall møter mellom Lier kommune og næringslivet	2	4	3
	HP. Næringslivet skal oppleve Lier kommune som en utviklingsorientert samarbeidspartner.	HP. Plassering NHO kommune NM	11 plass	Topp 10	12 plass
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværprosent (fraværprosent f.o.m. 2024)	95,0 %	5,0 %	5,4 %
	HP Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,0	4,7	Undersøkelsen ble ikke utført i 2024.

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	4,6	4,7		Undersøkelsen ble ikke utført i 2024.
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	5	55	5	

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 18 2.11 Helhetlig plan for området rundt Meierigården, inkludert godslageret i samarbeid med private grunneiere	Rådmannen gis i oppdrag å utrede en helhetlig plan for området rundt Meierigården, inkludert godslageret i samarbeid med private grunneiere. Området bør videre vurderes ut fra sin historiske verdi sett opp mot tettstedsutvikling i Lierbyen.	Ferdigstilt	Områdeplanen for Lierbyen ble vedtatt i kommunestyrets møte 11.6.2024. Området rundt Meierigården er i planen avsatt til bevertning/handel/tjenesteyting og bestemmelsene sier at det skal opparbeides som et attraktivt og offentlig byrom/møteplass med beplantning, sitteplasser og dekke av høy kvalitet og at uteservering er tillatt. Kravet er at før bygging i dette området igangsettes skal det utarbeides et kvalitetsprogram som fastsetter detaljer om utforming og kvalitet. Området inngår i en fremtidig utbyggingsavtale for Lierbyen, som forventes lagt frem for politisk behandling før sommeren 2025.
HP 19 2.07 Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan	HP 19 2.07 Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan og inkludere dette i pågående stedsutviklingsprogram for Lierbyen.	Under arbeid	Inngår i områdeplanen for Lierbyen. Kommunedirektøren la frem sak som ble behandlet i utvalg for oppvekst, kultur og idrett 28.1.2025 (PS 9/2025 Bibliotek på bakkeplan), som gjorde følgende vedtak: <i>“Kommunedirektøren bes legge frem saken på nytt med et bredere beslutningsgrunnlag. Dette bør inneholde, men er ikke begrenset til, et kunnskapsgrunnlag om nåværende bibliotek samt en vurdering av fordeler og ulemper med flytting av biblioteket. Det bør også sees på om andre kommunale virksomheter kan samlokaliseres med biblioteket. Kommunedirektøren bes også gå i nærmere dialog med utbygger vedrørende kostnader både med etablering og fremtidig leie. Det er ønskelig at saken legges frem senest i første møterunde etter sommeren 2025”</i>
HP 19 2.09 Rådmannen reviderer og oppdaterer Lier kommunes sykkelplan	HP 19 2.09 Rådmannen reviderer og oppdaterer Lier kommunes sykkelplan i tråd med nye målsetninger og behov som fremkommer av Kommuneplan for Lier frem mot 2028 i løpet av 2019. Ulike brukergrupper sikres medvirkning.	Ikke påbegynt	Sykelplan ligger inne i kommunen sin planstrategi vedtatt av kommunestyret 12.6.2024. Kommunedirektøren har ikke hatt kapasitet til å igangsette arbeidet. Fremkommelighet for både gående og syklende er imidlertid høyt prioritert i alle kommunen

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			arealplansaker og inngår som en betydelig aktivitet i Buskerudby-samarbeidet.
HP 20 2.15 Rapportering i henhold til Energi- og klimaplan og klimabudsjett	Rapportering i henhold til Energi- og klimaplan 2017-20 videreutvikles. Fra 2021 utarbeides det klimabudsjett og klimaregnskap for konkret oppfølging av enkelttiltak som gir lavere klimagassutslipp.	Ferdigstilt	Klimabudsjettet utarbeides årlig og utgjør en del av HP. Klimaregnskap utarbeides hvert andre år og fremlegges/offentliggjøres sommeren det påfølgende år (vedtatt i KS 10. september 2024, sak PS 141/2024)
HP 20 2.22 Forprosjekt - fremtidig bruk av rådhuset	I tilknytning til stedsutvikling «Lierbyen 2030» utarbeides det er forprosjekt for fremtidig bruk av rådhuset. I tillegg til behov for oppgradering og innvendig rehabilitering, skal man utrede mulige møteplasser og publikumsrettede løsninger på bakkeplan. Dette kan omfatte bibliotek, seniorsenter og andre sentrumsfunksjoner. Endelig kostnadsramme fastsettes ved behandling av forprosjektet.	Forsinket	Områdeplanen for Lierbyen legger til rette for en eventuell utvidelse av rådhuset, der "lavblokka" er i dag. Arbeidet er ikke prioritert på grunn av kommunens økonomiske situasjon.
HP 22 3.09 Tilskuddsordning for elbilladning i borettslag, sameier og tilsvarende.	Det vurderes en egen tilskuddsordning for elbilladning i borettslag, sameier og tilsvarende. Egen sak fremmes i løpet av 2022	Ferdigstilt	Egen sak lagt frem i møterunden i april 2024 (UMP) og behandlet av kommunestyret i møte 7.5.2024, sak PS 56/2024.
HP 22 3.13 Pilot med dele-bil-løsning	Det vurderes en mulig pilot med dele-bil-løsning for personbil der innbyggerne kan få en enkel og effektiv tilgang til bildelingstjeneste. Det vises til Lier kommunes strategi for grønn mobilitet og arbeidet med forhandlinger om byvekstavtale i Buskerudbyen.	Ferdigstilt	Kommunedirektøren la frem egen sak knyttet til pilot delebilordning i møterunden i august/september 2024 (UMP). Kommunestyret behandlet saken i møte 10.9.2024 hvor det ble vedtatt at pilot delebilordning ikke gjennomføres.
HP 22 3.25 Arbeidet for å redusere støybelastningen i utsatte områder intensiveres	Arbeidet for å redusere støybelastningen i utsatte områder intensiveres. Støyskjermingstiltak må gjennomføres i samarbeid med Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet, ref HP 2019-22, punkt 2.6. Det igangsettes et arbeid med en egen temaplan for støy i løpet av 2022. (V)	Forsinket	Temaplan støy ble vedtatt av kommunestyret i vedtak av planstrategien 12.6.2024. Kommunedirektøren har i begrenset grad hatt kapasitet til å prioritere dette arbeidet. Det er høyt fokus på støy/støyproblematikk i alle reguleringsplaner. Ny E134 og valg av trase i langs tunnel vil forbedre støyforholdene i store deler av ytre Lier. Kommunen har fått utarbeidet støykart som viser de teoretiske støyforholdene langs de kommunale veiene, tilsvarende finnes det kart som viser støyforholdene langs overordnet veisystem.
HP 23 3.20 Rehabilitering av rådhuset	Planlegging av rehabilitering av rådhuset videreføres innen rammen av stedsutviklingsprosjektet for Lierbyen. Det legges opp til en effektiv, funksjonell og nøktern arealbruk. Godt arbeidsmiljø må ivaretas. Flere publikumsrettede tiltak som café-drift med uteservering vurderes på gateplan.	Forsinket	Det legges til rette for dette i områdeplanen for Lierbyen. Forprosjektet er utsatt i tid da det ikke er avsatt investeringsmidler før etter 2034, ref. 10-årig investeringsplan 2024 i HP 2024-27.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 23 3.34 Temaplan for støy	Temaplan for støy startes opp vinteren 2022/23, ref punkt 3.25 i HP 2022 – 25 og 2. tertialrapport 2022. I tillegg til økt fokus på støy og støyreducerende oppmerksomhet generelt må ansvarsforholdet for støy fra vei/bane mellom kommunen, fylkeskommunen og staten komme mer tydelig frem. Stat og fylke må ansvarliggjøres. (V og Ap)	Forsinket	Temaplanen ligger inne i planstrategien over planoppgaver med forventet vedtak i 2025. Arbeidet har på grunn av kapasitet ikke blitt prioritert. Arbeidet vil være viktig mht rulleringen av arealdelen og kommunens arealstrategi (og vurderes inn i dette arbeidet). Kommunen har fått kartlagt støyforholdene langs de kommunale veiene, tilsvarende er også støyforholdene langs statlige/fylkeskommunale veier kartlagt. Kunnskapen brukes i inn i alle arealplansaker og vektas høyt.
HP 24 3.20 Kommuneplan	Lier kommunes fremtidige kommuneplan skal legge føringer for at bolig/utbyggingsprosjekter skal inneholde et rikt utvalg av boenheter, f.eks. generasjonsboliger, mikrohus, økolandsby, bokollektiv og boligsosiale tiltak slik at vi sikrer mangfoldig og bærekraftig boligtilbud. Alle utbyggingsprosjekter i Lier skal vurderes nøye med tanke på alternative boformer som passer, hvor målet er å treffe demografiske behov og bidra til større mangfold.	Iht. plan	Vil bli ivarettatt i det kommende arbeidet.
HP 24 3.22 Ekspress busser	Kollektivtransport til/fra Oslo å gå til/fra Lier slutter å gå utpå kvelden samtidig som ekspressbusser fortsetter å i rute gjennom kommunen uten å stoppe. Det er i dag ikke bussholdeplasser ved E18 i Lier. Kommunedirektøren bes legge frem sak i løpet av 2024 der det redegjøres for hvordan man kan legge til rette for bussholdeplasser langs E18 slik at ekspressbussene kan stoppe i Lier. (SP)	Iht. plan	Ekspressbusstopp er tatt opp med SVV i forbindelse med oppstart av reguleringsplan for E134, da med en mulig plassering på Kjellstad. Tilsvarende er ekspressbusstopp et eget tema som skal utredes/vurderes i forbindelse med KDP for samferdsel på Lierskogen (ligger i planprogrammet som formannskap la ut til offentlig ettersyn i møte 30. januar (sak PS 10/25 Forslag til planprogram for KDP for samferdsel på Lierskogen, Tranbykrysset - Asker grense)
HP 24 3.25 Solkraft	Kommunedirektøren bes utrede hvordan kommunen kan legge bedre til rettefor solkraft på privat eiendom og hvordan godkjenning av dette kan forenkles,og gjøres bedre kjent.	Ferdigstilt	Kommunedirektøren la frem en melding knyttet til solceller på privat eiendom (fritak for søknadsplikt) i utvalg for miljø og plan sitt møte 23.8.2023.
HP 24 3.26 Rentefrie lån, energitiltak	Kommunedirektøren bes utrede lån opptil 100 000 kr til energi- og klimatiltak som er innvilget støtte fra Enova som eksempelvis solcelleanlegg og smart strømstyring til privatboliger samt utrede rentefrie lån opptil 100 000 kr til tiltak ENØK tiltak som for eksempel etterisolering og lavenergivinduer. Politisk sak fremmes innen juni 2024.	Forsinket	Kommunedirektøren la frem sak for formannskapet i møterunden mai/juni 2024 hvor kommunestyret i møte 12.6.2024 sendte saken tilbake for videre avklaring. Saken vil bli lagt frem igjen i formannskap og kommunestyre juni 2025.
HP 24 3.40 Gründerplan	Kommunedirektøren bes innen juni-24 legge frem sak om en overordnet gründerplan frem til politisk behandling. Vi ønsker en målrettet satsing	Iht. plan	Kommunedirektøren la frem en sak for utvalg for landbruk og næring i møte 27.8.2024 (PS 37/2024). Utvalg for landbruk og nærings vedtak:

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	på nyskapning, og ber kommunedirektøren som et minimum vurdere følgende: 1) Vurdere hvordan Lier kan bidra både lokalt i Lier og gjennom et regionalt samarbeid for å stimulere oppstarts- bedrifter 2) Vurdere et pre-såkorfond hvor kommunen delfinansierer prosjekter sammen med private investorer 3) Sikre gode møteplasser som samler gründere og kompetanse. Vurdere regional samlokalisering med satellitt i Lier, eksempelvis i regi av næringsforeningen 4) Vurdere hvordan Lier kommune kan legge bedre til rette for innovasjon for private bedrifter.		1. Lier kommune jobber aktivt med Drammen interkommunale råd (IPR) og Drammen Works for å iverksette en regional gründerplan. 2. Behovet for en lokal gründerplan avventer utviklingen av pågående regionale gründerinitiativ. Det legges frem en melding med en orientering om status i arbeidet senest innen utgangen av 2025. 3. Lierlaben vurderes videreført og eventuelt i andre lokaler. 4. Det legges frem en sak om arbeidet med etablering av et AgriTech- og Vitensenter høsten 2024/våren 2025. 5. Partnerskapsavtale med Drammen Works er inngått for 2025

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
07. Direkte utslipp - Implementering av strategi for grønn mobilitet	Strategi for grønn mobilitet vedtatt av kommunestyret 5.5.2020, har som formål å bidra til en felles retning på kommunens mobilitetsarbeid. Strategiens mål er samordnet med kommuneplanen innhold om grønn mobilitet. Strategiens tre innsatsområder er i samsvar med transportpyramidens prioriteringer, men tilpasset lokale hensyn.	Iht. plan	Grønn mobilitet har høy prioritering/fokus i alle arealplansaker i kommunen
08. Direkte utslipp - Kampanjer for mer grønn mobilitet (gange, sykkel og kollektivt)	Lier kommune arbeider sammen med Buskerudbyen om kampanjer for mer grønn mobilitet (gange, sykkel og kollektivt).	Iht. plan	Eksempel hjertesoneprosjektet
09. Direkte utslipp - Viken fylkeskommune- Innføring av elektriske busser	Kommunen skal være en pådriver for utslippsfri busstrafikk i kontaktsområdet Drammen og Lier.	Ferdigstilt	Bussene er i all hovedsak nå elektriske, ble igangsatt sommeren 2024.
1. Arealplanlegging som tilrettelegger for redusert transportbehov	Det daglige transportbehovet bestemmes i stor grad av avstanden mellom hjem og arbeidsplass, og avstand til barnehage, skoler, butikker, og andre servicetilbud. Gjennom arealplanlegging med nærhet til daglige gjøremål og god tilrettelegging for kollektivtransport, sykkel og gange, reduseres både transportbehovet og behovet for egen bil.	Iht. plan	Grønn mobilitet er høyt prioritert i alle arealplansaker og har de siste årene vært førende for kommunens utbyggingsmønster (eks. sentrumsutvikling i Lierbyen og på Tranby). Dessverre har det viktigste og største enkelt prosjektet (Fjordbyen), vært vanskelig å få vedtatt på grunn av innsigelser fra regionale/statlige myndigheter.
10. Indirekte utslipp - Delta i klimanettverk for kommuner i Viken	I Viken er det lagt opp til geografiske klimanettverk. Lier er en del av nettverket Midtre Viken. I ordningen er det lagt en delfinansiering fra hver av kommunene til drift av nettverket.	Iht. plan	Kommunen deltar med klimarådgiver
11. Indirekte utslipp - Gratis energirådgivning mot private boligeiere	Det er satt av 200 000 kr årlig til energirådgivning for privathusholdninger i kommunen.	Iht. plan	Gratis energirådgivning er ett av flere virkemidler kommunen har i aktiv bruk for å øke bevisstheten knyttet til energieffektivisering hos private husholdninger.
12. Indirekte utslipp - Implementering av klimakalkulator i arealplanleggingen	Kommuneplanens bestemmelse § 7-3 stiller krav om plan for redusert klimabelastning (pbl. § 11-9 nr. 6 og 8). Ved utarbeidelse av reguleringsplan for utbygging til næringsformål og offentlig formål av enhver art eller ved utbygging av tre eller flere boenheter, skal det utarbeides en redegjørelse for valg av materialer og tekniske løsninger med tilhørende energi- og klimagassbudsjett. Planen skal klargjøre på hvilken måte utbyggingen bidrar	Iht. plan	Klimakalkulator brukes i alle arealplansaker

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	til målsettingen om et klimanøytralt Liersamfunn innen 2030, og Liers mål om å bli et lavenergi- og lavutslippssamfunn. Klimakalkulatoren er utarbeidet som et overordnet og forenklet verktøy for å synliggjøre klimagassutslipp i reguleringsplanarbeidet. Klimakalkulatoren vil både bli brukt på utvikling av næringsprosjekt og private boliger.		
13. Indirekte utslipp - Klimakommunikasjon - bevisstgjøring	God og tydelig kommunikasjon er nødvendig for at egne ansatte og innbyggerne skal forstå hva som kan gjøres for å kutte utslipp av klimagasser. Det er satt av midler til å gjennomføre en årlig kampanje eller liknende tiltak.	Iht. plan	Høy oppmerksomhet i kommuneadministrasjonen. Eks på tiltak, nytt parkeringsregime i Lierbyen
14. Indirekte utslipp - Opprettholde Miljøfyrtårn i kommunens virksomheter	Miljøfyrtårn er en del av kommunens kvalitet- og miljøstyringssystem. Alle virksomheter er sertifisert.	Iht. plan	Rådhuset ble resertifisert våren 2024. Det jobbes med miljøfyrtårn i alle kommunens virksomheter, med noe hjelp fra klimarådgiver
19. Indirekte utslipp - Utarbeide årlig klimagassregnskap	Det utarbeides årlig et klimaregnskap for Lier kommunes egen virksomhet. Dette er utarbeidet hittil for årene 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022.	Iht. plan	Utarbeides hvert 2. år
2. Tilrettelegging for gange, sykkel og kollektivt	Tilrettelegging for økt gange, sykkel og kollektivt finansieres både gjennom midler fra Lier VVA og Buskerudbyen (statlige belønningsmidler).	Iht. plan	Gang/sykkel prioriteres i alle arealplansaker
23. - Direkte utslipp - Utarbeide pilot delebilordning	Det ble i 2021 politisk vedtak om å utarbeide et pilot-prosjekt for delebilordning i Lier. En delebilordning vil ha to hensikter. Gi ansatte som må bruke bil i tjenesten tilgang til elbiler istedenfor å benytte egne fossilbiler. Samtidig vil tilgang på delebiler gi mulighet for at ansatte kan gå, sykle eller ta kollektivt til og fra jobb. Det bør vurderes om Liers innbyggere kan bruke ordningen utenfor arbeidstid. Omfang og derfor finansiering av dette tiltaket er uavklart.	Ferdigstilt	Kommunestyret vedtok at dette ikke skulle prioriteres pga. økonomi
3. Utskifting av fossile tjenestebiler til elbiler - utskifting av fossile maskiner og tyngre kjøretøy til fossilfrie	I første halvår av 2023 er 38% av tjenestebilene elbiler - 92 av 148 tjenestebiler går fortsatt helt eller delvis på fossilt drivstoff. For å nå målet om at kommunens egen drift skal være klimanøytral i 2025 må tjenestebilparken være 100% elektrisk. Kommunen skifter løpende ut bilparken når leasingavtaler går ut. Det er minimum 34 leasingavtaler på personbiler og varebiler som går ut i 2024. Utskifting av fossile maskiner og tyngre kjøretøy lar seg ikke gjøre uten ekstra finansiering. Det er behov for å sette av en betydelig sum for å øke utskifting av maskinparken i kommunen. Det ble bevilget opp 4 millioner kroner på investeringsbudsjettet i 2022.	Ferdigstilt	Virksomheten har ingen fossile biler

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Det er ikke alle maskiner som kan skiftes til elektriske alternativer grunnet behov for blant annet ytterligere teknologisk utvikling og beredskap. Dette gjør at kommunen ikke klarer å nå målet om nullutslipp i maskinparken innen 2025. Kommunen må derfor kompensere for resterende utslipp i 2025 ved kjøp av klimavoter.		
4. Utfasing av fossile energikilder TVS	Tranby Varmesentral AS (TVS) forsyner både kommunale og private bygg i området. Arbeidet med utvikling av fossilfri varmesentral ses i sammenheng med områdereguleringen av Tranby sentrum. Dette gjør at arbeidet er noe forsinket.	Iht. plan	Tranby varmesentral (TVS) har inngått en avtale med Solør Norsk Bioenergi om leveranse av fossilfri varme fra 1. september 2025.

Politiske bestillinger

"-" vises der det ikke er registrert data
Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
FS-24-05 - Sak - Prosjekt: Bekker som kan eller bør åpnes - Janicke Karin Solheim (MDG)	Kommunedirektøren bes om å vurdere oppretting av et eget prosjekt (i regi av kommunens VA – avdeling) hvor det gjøres en overordnet vurdering og valg av hvilke bekker i kommunen som kan eller bør åpnes.	Ikke påbegynt	Vi arbeider nå med en bekkeåpning i Øksnebekken. Vi vil se på muligheter i andre bekker. Vi må se på prioritering av ressurser og kostnader.
KS-22-10 - Sak - Etablering av AgriTech og Viten senter - Frode Sundseth (H)	Sak bestilt av Frode Sundseth (H) Gjennom generasjoner har bøndene i Lier opparbeidet seg mye kunnskap men de er fremdeles sultne på mer kunnskap. Lier har dermed særskilt gode forutsetninger til å etablere et Agri Tech senter som vil bidra med forskning og utvikling av ny teknologi i nært samarbeid med næringen. Med et slikt senter vil vi kunne legge til rette for nye og spennende arbeidsplasser innenfor landbruket som også vil ha ringvirkninger utover selve næringen. I fjordbyen vil Lier få mange nye innbyggere og vi mener at et Vitensenter i Lier med et fokus på matproduksjon og miljø vil sørge for å ivareta Liers identitet i en ny bydel og gi innbyggerne en tilhørighet til kommunen. Vitensenteret bør også ha etablerte satellitter hos næringa andre steder i	Iht. plan	Kommunedirektøren jobber med denne bestillingen, og vil komme tilbake med en sak. Forslaget er spilt inn som et tiltak i strategien til Drammensregionen interkommunale politiske råd (IPS) under avsnitt 1.4 Landbruk, tiltak 4. <i>Kartlegge muligheten for å etablere en landbruksbasert teknologi og vitensenter som arena for forskning, utvikling og utveksling av kunnskap.</i> Denne strategien ble lagt frem for politisk behandling i 2023. PS 37/2024 Oppfølging av næringsrelaterte bestillinger og meldinger Utvalg for landbruk og nærings vedtak: 1. Lier kommune jobber aktivt med Drammen interkommunale råd (IPR) og Drammen Works for å iverksette en regional gründerplan. 2. Behovet for en lokal gründerplan avventer utviklingen av

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	kommunen. Et slikt senter kan og bør være attraktivt også for skoler og publikum utenfor Lier å benytte seg av. Lier Høyre mener krysningspunktet mellom primærnæringen og den urbane fjordbyen gir meget spennende grunnlag for et kombinert Viten, og AgriTech senter lokalisert i Lier. Jeg bestiller en sak som ser på muligheten for å etablere AgriTech og Viten senter som vil bli arenaer for forskning, utvikling og utveksling av kunnskap. Her må man også se på mulige lokasjon(er), finansiering gjennom Vitenforeningen og andre finansieringsformer og hvordan det kan driftes etter etablering.		pågående regionale gründerinitiativ. Det legges frem en melding med en orientering om status i arbeidet senest innen utgangen av 2025. 3. Lierlaben vurderes videreført og eventuelt i andre lokaler. 4. Det legges frem en sak om arbeidet med etablering av et AgriTech- og Vitensenter høsten 2024/våren 2025. 5. Lier kommune inngår en partnerskapsavtale med Drammen Works for 2025 for å styrke satsingen på gründere.
KS-23-05-09 - Melding - Matsvinn må reduseres - Janicke Karin Solheim (MDG)	Hvert år kastes minst 450 000 tonn spiselig mat i Norge. Butikkene kaster 44 tonn frukt og grønt hver dag. På konferansen «Matveien» i Lier nylig, ble det informert om en undersøkelse ved Liertun som avdekket omfattende matsvinn ved institusjonen. Dette til tross for at et av FNs bærekraftsmål er at matsvinn skal reduseres med 50 prosent innen 2030. For å lykkes med dette må mange ulike tiltak benyttes gjennom hele prosessen, fra jord og fjord til bord, og ulike aktører må være med i dugnaden for å redusere matsvinn. Kommunedirektøren bes derfor om å utrede ulike muligheter for å redusere matsvinn i Lier kommune, både blant offentlige og private aktører og forbrukere, og vurdere matsentraler i kommunen.	Iht. plan	Det jobbes med prosjektet
KS-23-09-05 - Sak - Tiltak for ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv - Tove Hofstad (V)	Kommunestyret ber om at det legges fram en sak om status og framdrift for Lier kommunes arbeid med oppfølging av aktuelle tiltak i henhold til «Helhetlig plan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Tiltak for avrenning fra landbruk og samarbeid med lokale virksomheter og næringsliv for å begrense forsøpling inkluderes i arbeidet som allerede gjøres.	Forsinket	Saken er forsinket grunnet manglende ressurser.
KS-24-05 - Melding - Kantvegetasjon og kantslått langs kommunale veier - Kjetil Kivle (H)	Kantvegetasjon og kantslått langs kommunale veier. Bestanden og mangfoldet av pollinerende insekter er utsatt. Kantvegetasjonen langs veiene våre kan være et av mange bidrag for å ivareta artsrikdom og et rikt insektliv. Dette fordrer at kantslått blir gjort til rett tid og måte, og må vurderes opp mot trafiksikkerhet som er viktigste grunn til kantslått, samt andre faktorer som bl.a. å hindre spredning av fremmede skadelige arter.	Ikke påbegynt	Saken vil bli utredet og besvart innen møterunden juni 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Ber om en kort redegjørelse over kunnskapsgrunnlaget, og hvordan Lier kommune ved Lier VVA praktiserer dette i dag, samt eventuelle tiltak som kan bedre dette.		
KS-24-09 - Melding - Relatert til sak 141 klimaregnskap for Lier kommune - Lars Haugen (FRP)	Ber om en melding som viser kostnaden ved å utarbeide klimaregnskap. Det forutsettes også kostnaden ved å bruke fast ansatte saksbehandlere i kommunene medregnes.	Ikke påbegynt	Saken vil bli utredet og besvart innen møterunden juni 2025.
KS-24-09 - Sak - Plastforurensning i Lierelva - Tove Hofstad (V)	Plastforurensning i Lierelva Kommunedirektøren bes umiddelbart om å kontakte Statsforvalteren, NVE, Landbrukskontoret, grunneiere og andre relevante aktører til et møte som tar for seg temaet «Oppryddning av plastforurensning og villfyllinger langs Lierelva». Kommunedirektøren bes om å ta en koordinerende rolle i arbeidet. Kommunedirektøren bes om å legge frem en sak for kommunestyret som belyser følgende punkter:1. Hvilke tiltak som kan settes inn i arbeidet for å fjerne plastavfall og villfyllinger langs Lierelvas bredder, jamfør rapporten fra NORCE og listen over tidligere kartlagte villfyllinger.2. Hvilke ressurser som kan og må involveres og plassering av ansvar.3. Rammer for en framdriftsplan4. Kartlegging av søkbare midler til oppryddingsarbeidet og kostnadsestimat for Lier kommunes innsats Kommunedirektøren bes og om å kartlegge hvilke foreninger, lag, organisasjoner og frivillige som kan bidra med sin innsats for å rydde Lierelva fri for plastavfall og forsøpling og om det er faglige ressurser fra øvrige myndigheter som kan bistå i arbeidet. Begrunnelse:Det vises til forskningsrapporten fra Norwegian Research Center (NORCE) om plastforurensning i Lierelva fra juli 2024, som gir Lierelva førsteplass på listen over de mest plastforurensede elvene i landet. Det vises også til de svarene kommunedirektøren har gitt til politikere på spørsmål rettet til kommunedirektøren om saken. Den massive mediedekningen av saken må kommunens folkevalgte og ansatte ta på største alvor. Hovedtyngden av avfallet er gamle fyllinger, villfyllinger og landbruksplast på avveie. En stor del av ansvaret ligger på grunneiere som ikke har deponert avfall forskriftsmessig eller har gamle fyllinger på eiendommen. Omfanget av fyllinger i Lier har tidligere vært kartlagt av administrasjonen og er så stort at det må et krafttak til for å få fjernet	Iht. plan	Arbeidet er påbegynt. Ressurssituasjon og mulig fremdrift avklares nærmere.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	avfallet. Sannsynligvis vil ikke alle være i stand til dette på egenhånd. Lierelva er viktig for landbruket som vanningskilde, habitat for fisk og smådyr, som en kilde til rekreasjon langs bredden og i vannet og ikke minst for Liers identitet. Visjonen «Grønne Lier» henger ikke sammen med en elv full av plastavfall. Utfordringen er at mye av avfallet er vanskelig tilgjengelig slik at fjerning av dette kan være risikabelt og krever fagkompetanse og utstyr for sikker fjerning. Dette må hensyntas i et slikt arbeid.		
KS-24-11 - Melding - Naturrestaurering - Megan Fjeld (H)	Naturrestaurering Kommunedirektøren bes kort redegjøre for aktuelle prosjekter i Lier kommune for naturrestaurering i 2025/2026 hvor kommunen kan søke Miljøverndirektoratet om tilskudd. Det er i forslag til statsbudsjett for 2025 bevilget totalt 30 millioner på landsbasis. Kommunedirektøren bes særskilt vurdere om restaurering knyttet til Lierelva kan være et aktuelt prosjekt. Ber om at meldingen sees i sammenheng med tidligere bestilt melding vedrørende restaurering av myr.	Iht. plan	Det er søkt midler for videre arbeid. Vi er avhengige av tilskuddsmidler for gjennomføring.
UMP - 22 - 03 - Melding - Lysforurensning fra næringsområder - Vidar Havellen (MDG) og Tove Hofstad (V)	Lysforurensning fra næringsområder Vi ber om en melding om å etablere krav i nye reguleringsplaner med hensyn til lysforurensning/strølys utover reguleringsplansområdet. Flere industri- og næringsområder i dag har utendørsbelysning (fasadebelysning og plassbelysning) samt innendørsbelysning som kan stå på hele året og som i mange tilfeller sjenerer nabolag. I tillegg har uønsket lysbruk negative effekter på fauna. I dag er det ikke hjemler for å pålegge anleggseiere til å endre/begrense belysningen. Moderne lysarmatur har langt mindre strølys enn eldre armatur, slik at dette bør ikke være problematisk eller kostnadskrevende å oppnå. Eventuelt regelverk i dag som foreligger, bør også inngå i meldingen.	Iht. plan	Kommunedirektøren har som et foreløpig tiltak innarbeidet følgende krav i rutinen knyttet til reguleringsplanbestemmelser i kommunens planpakke, når det gjelder næring/industri 3-5. Industri (IND) • Det tillates ikke oppføring av sjenerende lyssetting mot nærliggende boligbebyggelse.
UMP - 22 - 04 - Melding - Fremtidige felles løsninger for vann og avløp i Hennumgrenda - Morgan Langfeldt (FRP)	Fremtidige felles løsninger for vann og avløp i Hennumgrenda. I forbindelse med utbygginger i Hennumgrenda og dagens eksisterende anlegg bes det om en melding hvor man ser på en helhetlig vurdering av muligheten for en fremtidig felles løsning for vann og avløp, for hele området.	Forsinket	Dette arbeidet har blitt noe nedprioritert på grunn av avløpssituasjonen i Lier. Arbeidet er påbegynt og ligger i grenselandet mellom vertskommunekontoret for spredt avløp/ Lier VVA KF.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
UMP - 22 - 04 - Sak - Mulig erverv av skogsarealene i Kværnerskogen - Vidar Havellen (MDG)	Med henvisning til melding MS28/2022 vedrørende Kværnerskogen har vi følgende saksbestilling: «Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med grunneiere om mulig erverv av skogsarealene i Kværnerskogen.	Ferdigstilt	Sak 2022/2073-1 Kværnerskogen - Mulig erverv eller makebytte. Kommunestyret 8.10.2024.
UMP - 22 - 06 - Sak - Veileder for grønn mobilitet - Tove Hofstad (V)	Kommunedirektøren lager en veileder for bedrifter og virksomheter i Lier for å legge til rette for, og fremme, strategi for grønn mobilitet.	Ferdigstilt	Veileder er utarbeidet og melding lagt frem for utvalg for miljø og plan i mars 20.3.2024 (MS 15/24).
UMP - 22 - 09 - Melding - Tettbygde områder - Camilla Synøve Celius (SP)	Tettbebygde områder Ønsker en melding om prinsippvurdering for å se på om det er hensiktsmessig og fastslå utnyttelsesgrad og om tomtestørrelsen skal endres i tettbebygde områder.	Ikke påbegynt	Må ses på ved rullering av kommuneplanens arealdel
UMP - 23 - 03 - Melding - Sikring av byggeskikk og visuell kvalitet - Jan Erik Alverdus Berg (H)	I de neste 20-30 årene skal Lier kommune ha store utbygginger i Lierbyen, Tranby, Fjordbyen og Gullaug. I tillegg vil det være økt press på eksisterende boligområder for fortetning. Utbyggingen vil prege samfunnet og dens innbyggere i lang tid. Derfor er det viktig at byggeskikk og visuell kvalitet sikres både for det enkelte bygg, bebyggelsesstruktur og landskap. God byggeskikk har stor betydning for Liers identitet og folkehelse. Lier kommune og dens politikere har vist at de er opptatt av dette gjennom kommunens nye bygg og at det er etablert en egen byggeskikkpris. Det er viktig at dette fortsetter og at kommunen og politikere også settes i stand til å sikre like god kvalitet fra private utbyggere. Jeg ber derfor om en melding hvordan kommunen i dag og i fremtiden sikrer god byggeskikk og visuell kvalitet både på private og offentlige tiltak. Meldingen må minimum omfatte følgende: • Kompetanse i egen organisasjon, og hvordan den eventuelt må styrkes. • Bruk av ekstern kompetanse (offentlig/privat) og fordeler og ulemper ved å bruke ekstern kompetanse. • Vurdere etablering av en veileder innenfor byggeskikk og visuell kvalitet. • Foreslå tiltak som kan forbedre kvalitet for byggeskikk og visuell kvalitet for hele Lier kommune. • Hvordan kommunen i arealplaner og planbestemmelser kan sikre byggeskikk og visuelle kvaliteter. • Beskrivelse av hvilket handlingsrom politikere og administrasjonen har i forhold til byggeskikk og visuell kvalitet.	Ferdigstilt	Svart ut i utvalg for miljø og plan 28.08.2024 i melding MS 35/24.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
UMP - 23 - 03 - Sak - Meldeplikt for hogst av skog - Tove Hofstad (V)	Hogstvirksomheten drives i dag uten krav til kommunal saksbehandling og godkjenning, og uten noen form for mulighet til medvirkning for oss som bor i kommunen. Kommunen kan fastsette rutiner som sikrer at hogstmeldingene blir vurdert og avgjort innenfor fristene i skogbrukslovens § 11. Paragraf 11 gir adgang til å innføre kommunal meldeplikt "når det er nødvendig for å holde kontroll med at loven blir fulgt". Meldeplikt kan gjelde hele eller deler av kommunen. Lovens § 8, 2. ledd gir kommunen rett til å nekte hogst dersom den kan få uheldige virkninger for miljøverdiene. Skogsdrifter, enkeltvis og i sum, utgjør den største trusselen mot mange av artene på «rødlistene» over truede og sårbare arter. Områder som er preget av flatehogster, tette plantefelt og monotone produksjonsskoger reduserer skogens opplevelsesverdi og egnethet for friluftsliv. Avsløringer i NRK, om mangelfull registrering av skogens naturverdier og næringens frihet til selv å avgjøre om hogst skal gjennomføres, uavhengig av andre samfunnsinteresser, gir en god grunn til å innføre en viss samfunnskontroll med virksomheten. Allmennhetens rett til innsyn og medvirkning i saker som angår miljøet etter miljøinformasjonsloven og Norges tilslutning til Århuskonvensjonen, drar i samme retning. Siden 2015 har fire av de største selskapene i skognæringen fortalt om nesten 200 tilfeller av feilhogst: Spesielt viktig natur som skulle stå i fred, er hogd. På tross av stadige brudd på egne regler er det ingen som har mistet stempelet som viser at de driver bærekraftig. Miljømerket PEFC skal være en garanti for at tømmeret vi kjøper hos trelasthandlerne og papiret vi handler i bokhandelen kommer fra bærekraftig skogbruk, men hvordan vet vi at standarden blir fulgt? Omfattende hogster basert på manglende kunnskapsgrunnlag om naturverdiene kan utgjøre en sterk trussel mot naturmangfoldet i skogen og reduserer dens verdi for friluftslivet. Trusselen kan både være fra enkelthogster i områder med store naturverdier, eller summen av mange hogster, som til sammen reduserer livsgrunnlaget for naturmangfoldet eller skogens egnethet for naturopplevelse. Lier kommune er omgitt av skog på alle kanter og er en viktig del av liungenes identitet. Skogen brukes til tur og rekreasjon året rundt. Flatehogst i turområder skaper uro og grobunn for konflikt mellom de som	Ferdigstilt	Behandlet i Utvalg for landbruk og næring 22.11.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	driver skogen og de som ferdes der. Involvering og gjensidig hensyn og respekt demper konflikt og kan bidra til å skape samhold og trivsel. Innbyggerne i Lier skal være trygge på at de som driver skog i vår kommune gjør det på en bærekraftig og hensynsfull måte. Jeg ber i denne forbindelse om en sak: Kommunedirektøren utreder hvordan Lier kommune kan sikre at de som eier eller driver med skog i vår kommune gjør dette på en bærekraftig måte - der viktig natur får stå i fred, der naturmangfold blir ivaretatt og der medvirkning blir inkludert i henhold til § 11 i skogloven.		
UMP - 23 - 06 - Sak - Lokal forskrift for å begrense avrenning fra landbruket - Tove Hofstad (V) på vegne av MDG og V	Lokal forskrift for å begrense avrenning fra landbruket Viser til melding UMP 27/2023, Årsrapport 2022 og status Lierelva vannområde Hovedutfordringen i vannområdet Lierelva er høyt næringsinnhold, hovedsakelig av nitrogen og fosfor. De største påvirkningene på elver og bekkefelt kommer fra diffus avrenning fra landbruk. Det er flere andre middels påvirkningskilder, som urban avrenning/avløp, påvirkning fra veitrafikk og fra dammer, sluser og barrierer i tillegg til punktutslipp fra søppelfyllinger, men avrenning fra jordbruk er klart størst. Nøkkeltiltak for å sikre økologisk god tilstand i Lierelva er hovedsakelig knyttet til reduksjon av næringssaltavrenning fra jordbruk (47 % av vannforekomstene) og etablering eller oppgradering av avløpsanlegg (18 % av vannforekomstene) Statsforvalteren i Oslo og Viken har i samarbeid med Bondelaget i 2021 bidratt til en egen Forskrift om krav til jordarbeiding og miljøtiltak i nedbørfelt til sårbare vassdrag, Oslo, Akershus og Østfold. For-2022-12-06-2182 Forskriften avgrenses til nedbørsfelt og deler inn alt areal (sone 2 og 1) hvor sone 2 får de strengeste kravene og sone 1 noe mildere. Eksempelvis: Et belte på 50 meter langs alle vassdrag skal ikke høstpløyes i sone 2. Når det gjelder Buskerud-delen av Viken så gjenstår arbeidet med en slik forskrift. Vi ber derfor om en sak der kommunedirektøren utarbeider et forslag til lokal forskrift med tilsvarende miljøkrav som omtalt med mål om å begrense avrenning fra landbruket.	Iht. plan	Avventer fullstendige regionale miljøkrav. De fleste kravene til redusert avrenning er innført.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
UMP - 23 08 - Melding - Ledige bygninger i landbruket - Tone Elisabeth Svendsen (AP)	Ber om en melding om behovet for å oppdatere og revidere veilederen for bruk av ledige bygninger i landbruket.	Ikke påbegynt	Ikke påbegynt grunnet manglende ressurser. Melding legges frem i møterunden juni 2025.
UMP - 23 08 - Melding - Planfri undergang for gang-/sykkelvei Nøsteveien/Jensvollveien - Tove Hofstad (V)	Tove Hofstad (V) bestilte følgende melding: Planfri undergang for gang-/sykkelvei Nøsteveien/Jensvollveien Jamfør opplysninger gitt i melding 23/44 Evaluering av gjennomkjøringsforbudet i Kjellstadveien ber vi om en melding: Kommunedirektøren bes om å orientere kommunestyret om hvilken prosess som må til for å etablere en planfri undergang	Iht. plan	Førstegangsbehandling i UMP sak PS 6/2025 29. januar 2025. Buskerud fylkeskommune har utarbeidet et planforslag for en ny gang- og sykkelvei langs fv. 2704 Nøsteveien. Det vil ikke bli etablert planfri undergang.
UMP - 23 08 - Melding - Strandsoneoppfølging - Tone Elisabeth Svendsen (AP)	Tone Elisabeth Svendsen (AP) bestilte følgende melding på vegne av AP, MDG og V: Melding om strandsoneoppfølging Det har i den senere tid blitt mer oppmerksomhet om den forverrede miljøsituasjonen i Oslofjorden. Kommunene spiller en sentral rolle for å iverksette tiltak, herunder også å følge opp ulovligheter etter plan- og bygningsloven i strandsonen. Det er byggeforbud i 100-metersbeltet i strandsonen i Lier, og det bes om en melding om hvorledes kommunen følger opp dette forbudet i forhold til faktiske bygg og andre små og store tiltak.	Ferdigstilt	Svart ut i utvalg for miljø og plan 20.03.2024, MS 12/24.
UMP - 24 - 01 - Melding - Arkitekturstrategi - Marius Svartås (H)	Arkitekturstrategi Jeg ønsker at Lier kommune skal lage en lokal arkitekturstrategi, samt stille krav til estetikk i nye byggeprosjekter. For å få til dette er det en god idé å utvikle en estetisk veileder for Lier kommune. I den forbindelse ber jeg om en melding om hva slag planer, strategier og tiltak Lier kommune allerede har på arkitekturfeltet som et ledd i å opprette denne arkitekturveilederen. Jeg ønsker også at det i denne meldingen kartlegges hva slags kompetanse og ressurser administrasjonen i Lier kommunen har innen byggeskikk og visuell kvalitet.	Ferdigstilt	Svart ut i utvalg for miljø og plan 28.08.2024 i melding MS 35/24
UMP - 24 - 05 - Melding - Solceller på yrkesbygg - Vidar Havellen (MDG)	Solceller på yrkesbygg Installasjon av solceller på flate tak på yrkesbygg	Ferdigstilt	Sak 2024/14781 Solceller på yrkesbygg - bestilling av melding i UMP, Utvalget for miljø og plan 23.10.2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Lier kommune krever i dag at det skal foreligge samtykke fra Arbeidstilsynet i tilfeller hvor det skal etableres byggetiltak i tilknytning til en arbeidsplass og hvor tiltaket er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Nå er det sånn at solceller på tak og fasade (på bygg) er et relativt nytt type tiltak som i liten grad passer godt med dagens lovverk. For at vi skal klare å nå målet om fornybar energi innen 2030 er det avgjørende at investeringskostnadene knyttet til solceller på tak og fasader ikke blir så høye at det ikke er økonomisk forsvarlig å realisere denne type prosjekter. Slik det er nå står søknadsprosessen for den prosentvis høyeste andelen av investeringen, etter selve anlegget. Prosessen utgjør en betydelig kostnad (for ansvarlig søker, prosjekterende, byggesaksgebyrer). Ettersom installasjon av solceller på tak i svært liten eller ingen grad påvirker naboer eller de som arbeider i bygget hverken i byggefasen eller ettertid i driftsfasen, bør det ikke være nødvendig med samtykke fra Arbeidstilsynet eller nødvendig med nabovarsel. Dette gjelder spesielt i typiske områder regulert for næringsvirksomhet. I tillegg bør Lier kommune vurdere å fjerne eller redusere byggesaksgebyret for slik søknader. Disse tiltakene vil redusere kostnadene og behandlingstiden for søknader om solcelleinstallasjoner, og gjøre det mer lønnsomt med denne type anlegg. Slik vi erfarer krever ikke kommunene Oslo, Bærum, Stavanger, Trondheim, Bergen, Kristiansand, Vestby, Lillestrøm samtykke fra Arbeidstilsynet for solcelleanlegg for denne typen bygg. Vi ber om en melding om hvilke tiltak i tråd med dette som kommunen kan iverksette for reduksjon av kostnader for solcelleinstallasjoner.		
UMP - 24 - 08 - Melding - Forurensning i Lierelva - Vidar Havellen (MDG)	Forurensning i Lierelva Det vises til rapport fra Norwegian Research Center (NORCE) om plastforurensning i Lierelva som gir elva en førsteplass over de mest forurensede elver i landet. Det vises også til de svar kommunedirektøren har gitt til politikere gjennom spørsmål rettet til kommunedirektøren og medieoppslag om saken. Hovedtyngden av avfallet er gamle fyllinger, villfyllinger og landbruksplast på avveie. En stor del av ansvaret ligger på grunneiere som ikke har deponert avfall forskriftsmessig eller har gamle	Iht. plan	Arbeidet med en plan for opprydding er påbegynt. Politisk sak lagt frem for utvalg miljø og plan 23.10.2024 og 20.11.2024 (PS 84/2024 og PS 106/2024) og kommunestyret 5.11.2024 og 3.12.2024 (PS 183/24 og PS 220/24).

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	yllinger på eiendommen. Omfanget er så stort i Lier at det må gjøres en stor innsats for å fjerne dette avfallet. Sannsynligvis vil ikke alle være i stand til dette på egen hånd. Lierelva er viktig for landbruket som vanningskilde og for Liers identitet. Slagordet «Grønne Lier» blir meningsløst med en elv full av avfall. Det bes derfor om en melding om hvordan dette kan ryddes opp i så snart som mulig og vurdere om 2025 skal bli året for en storstilt ryddeaksjon i Lierelva hvor grunneiere (i hovedsak landbruket), kommunen, organisasjoner og frivillige sammen gjør en innsats for å få en elv uten plastavfall og forsøpling. Det må også vurderes om det er mulig å søke på statlige midler til oppryddingsarbeidet og om det er faglige ressurser fra Statsforvalteren som kan bistå i arbeidet. Utfordringen er at mye av avfallet er vanskelig tilgjengelig slik at fjerning av dette kan være risikabelt og krever fagkompetanse og utstyr for sikker fjerning. Dette må hensyntas i et slikt arbeid.		
UMP - 24 - 10 - Melding - Høgdeskogen - Kartlegging / oversikt over verneverdige naturforekomster - Vidar Havellen (MDG)	Høgdeskogen - kartlegging/oversikt over verneverdige naturforekomster Vi ber kommunedirektøren redegjøre for om det er gjort kartlegging av naturforekomster som krever spesielt vern, spesielt rødlistearter. Det er forekomster av myrflangre på Haugerudmyrene, men det resterende av skogen ligger i kalkrik grunn, og det er grunn til å anta at det er forekomster av arter som er rødlistede. Det er derfor svært viktig at disse områdene ikke utsettes for hugst. Kulturminnene er vernet slik vi forstår det, men det er uklart om hvilke vern som gjelder for skogen og de naturforekomstene som måtte være der. Er det melde- og søknadspunkt ifm hugst i området? Iht Lovens § 8, 2. ledd kan kommunen nekte hogst dersom den kan få uheldige virkninger for miljøverdiene og vi ber om at dette vurderes. Vi ønsker meldingen til neste møte i utvalget.	Ikke påbegynt	Skyldes manglende kapasitet.
UMP-20-04 - Sak - Hule eiker i Lier - Tove Hofstad (V)	Viser til melding 14/2020 i Utvalget for miljø og plan «Hule eiker i Lier» Hule eiker er eiketrær som har en diameter på minst 63 cm og/eller en omkrets på minst to meter. Hule eiker er beskyttet av naturmangfoldloven og trenger bedre vern. Hele 11 områder i Lier har ett eller flere hule eiketrær fra Gullaug til Mork ved Justad. Som beboer på Nøste har jeg Eikeliparken hvor et 20-talls gamle eiketrær ruver og skaper en helt spesiell atmosfære. Det største treet står på eiendommen til Protan og måler hele 420cm i omkrets. Tre trær rett i nærheten ligger hakk i hæl med sine 390cm, 385cm og 380 cm. Dette er trær som er mange hundre år gamle og som huser hundretusener av insekter og småkryp, og et mangfold av sopp og andre arter. Noen av trærne herdes på naturlig vis, men andre preges av elde og	Ferdigstilt	Melding lagt frem for utvalg for landbruk og næring 24.9.2024 (MS 35/24). Skal komplimenteres med oppdatert kart.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	vind og vær. De har stor verdi selv om de faller, så lenge de blir liggende på stedet. Det er også viktig at det plantes eiketrær i nærheten av de gamle trærne slik at artene som livnærer seg i og av hule eiker sikres et habitat i framtiden også. Jeg ber om at rådmannen lager en skjøtselplan for hule eiker Lier.		
UMP-21-01-Sak-sak om El-sparkesykler-Jan Erik Alverdus Berg (H)	Rådet for personer med funksjonsnedsettelse anmodet Utvalget for miljø og plan om å bestille en sak om El-sparkesykler. Det må legges frem forslag for hvordan el-sparkesykler ikke blir en snublefelle for de som har synsnedsettelser, samt hindrer fremkommeligheten for de som bruker rullator/rullestol. Saken bør også inneholde forslag til retningslinjer for parkering av el- sparkesykler, hvem som har ansvar for å fjerne feilparkerte/henslengte el- sparkesykler, mulige begrensinger for omfang av bruk: tid, sted og fart.	Ikke påbegynt	Saken er ikke startet grunnet manglende kapasitet.
UMP-21-09-Melding-Muligheten for etablering av et testanlegg for biokullproduksjon-Vidar Havellen (MDG)	Med bakgrunn i MS 46/2021 Rapport for 2020 – Energi- og klimaplan for Lier kommune (2017-2020) bes kommunedirektøren utrede muligheten for etablering av et testanlegg for biokullproduksjon i Lier med bioavfall (hageavfall, GROT mm) som råstoff for produksjon av varme, eventuelt elektrisitet og biokull. Biokull kan benyttes som jordforbedring i landbruksproduksjonen i Lier. Varmen kan leveres inn i fjernvarmenettet slik at et slikt anlegg må etableres i nærheten av en varmesentral for fjernvarme. Teknologien gir negativt CO2-utslipp, og er en interessant teknologi for et lavkarbonsamfunn og sirkulærøkonomi. Biokull produseres ved hjelp av pyrolyse. Teknologien er utprøvd, og det er installert et anlegg blant annet i Sandnes kommune: (https://www.sandnes.kommune.no/teknisk-og-eiendom/biokullanlegget-pa-vatne-driftsstasjon/) Anlegget kan etableres helt eller delvis i samarbeid med private aktører. Mulighet for støtte fra Enova og andre kanaler må utredes.	Ferdigstilt	Mulighetsstudiet ble fremlagt i utvalg for miljø og plan 29.1.2025 (MS 5/25). Kommunedirektøren har inngått et samarbeid med Asker kommune knyttet til utarbeidelse av en felles mulighetsstudie.
UMP-24-03 - Melding - Midlertidig gangsti på Lierskogen som følge av guardrail - Marius Svartås (H)	Etter oppføring av guardrail (autovern) langs Drammensveien på Lierskogen har befolkningen fått en mer trafikkfarlig hverdag på en strekning som allerede mangler gang - og sykkelvei. Situasjonen har blitt slik at folk som ønsker å gå fra Heiatoppen til Nedre Stabæk Barnehage er tvunget til å gå i en vei med fartsgrense 60 km/t, heller enn å gå i grøfta ved siden av slik man kunne før opprettelsen av guardrail. I UMP møte 31.01.24 ble det i sak 16/2024 «Prioritering av trafiksikringstiltak 2024» vedtatt at kr 600.000,- som kan disponeres til	Iht. plan	Det er tatt kontakt med Buskerud fylkeskommune vedr. dette. Deres konklusjon/tilbakemelding er at de kun vil gjøre noe svært små justeringer av det oppsatte autovernet. Det vil bli lagt frem en melding i UMP 07.05.2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	ulike trafikksikkerhetstiltak. Etter mine kunnskaper kan ikke Lier VVA benytte disse på Drammensveien ettersom dette er en fylkesvei. De trenger et politisk vedtak som sier at dette er i orden. På bakgrunn av dette ønsker jeg en melding så fort som mulig (helst innen neste møte) hvor det kartlegges muligheter for gjennomføring og finansiering. Tiltaket vil trolig koste lite penger, ettersom man kan lage en sti på siden av guardrailen med grus. Derfor er det høyst relevant å vedta at de 600 000,- kronene kan brukes på blant annet dette, da stien vil ha stor betydning for trafikksikkerheten langs Drammensveien som er blitt livsfarlig. Se PDF i saken for kart illustrasjon. Jeg mener man i det minste må få utbedret sti mellom punkt A-B, ideelt A-D.		
UMP-24-04 - Melding - Kommunale gressplener som kan være egnet som blomster- og slåtteeng - Per-Olav Sørhus (V)	Oversikt over kommunale gressplener som kan være egnet som blomster- og slåtteeng Det har de senere årene blitt mer fokus på hva det private og det offentlige kan gjøre, for å legge til rette for pollinerende insekter. Ønsker derfor en oversikt over kommunale områder (gressplener/enger/skråninger) som kan egne seg som blomster- og slåtteeng.	Ikke påbegynt	Saken er ikke startet grunnet manglende kapasitet
UMP-24-04 - Melding - Oversikt over myr som kan restaureres - Per-Olav Sørhus (V)	Oversikt over myr som kan restaureres i Lier Økt karbonlagring i myr er et godt klimatiltak. Ber derfor om en oversikt over gjengrodde, ødelagte og drenerte myrer i Lier. Et eksempel på slik myr er på Gjellebekk.	Ikke påbegynt	Det vil gjøres en vurdering om hvordan dette kan gjennomføres og gis en prioritering.
UMP-24-04 - Melding - Ulovlighetsoppfølging - Vidar Havellen (MDG) på vegne av AP og MDG	Ulovlighetsoppfølging Det bes om en melding om oppfølging av varsel om ulovligheter, hvor mange varsler som har kommet i 2023 og 2024, og hva er status på oppfølging av dette, samt om det er en plan for forsering av dette arbeidet. Vi ber også om en redegjørelse om det gjøres kontroller om ulovligheter på eget initiativ. Det ble bevilget en ekstra stilling til ulovlighetsoppfølging, slik at det bør være ressurser til dette arbeidet i Lier kommune.	Ferdigstilt	Svart ut i utvalg for miljø og plan 29.1.2025 (MS 3/2025).

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
UMP-24-04 - Sak - Oslofjorden er i økologisk krise - Tone Elisabeth Svendsen (AP) på vegne av AP og MDG	Oslofjorden er i økologisk krise- politisk oppfølging i Lier kommune Bestilling av sak Vi viser til meldingene 12/2024 og 23/ 2024 til Utvalg for miljø og plan. Vi ber om en sak som følger opp disse meldingene. Oslofjorden er i en alvorlig økologisk krise. Statsråd Bjelland Eriksen i Klima- og miljødepartementet har understreket alvoret i sitt brev om oppfølging av Oslofjordplanen til kommunene av 15. desember 2023. Det er behov for omfattende tiltak innenfor mange sektorer, særlig hos kommunene som har kystlinje i Oslofjorden. Lier har kystlinje i Drammensfjorden, som er en del av Oslofjorden, og det er behov for å se helhetlig på hvilke tiltak kommunen skal og kan gjøre. Statsråden oppfordrer kommunene til politisk behandling av saken, og vi ber derfor om en sak der kommunedirektøren ser på denne saken med stort alvor, og presenterer tiltak, både eksisterende og nye. Statsråden ber kommunene stramme inn byggeforbudet i strandsonen, og vi vil i den anledning peke på at ulovlighetsoppfølging i strandsonen er et viktig tiltak innenfor kommunens ansvar for praktisering av plan- og bygningsloven. Det bes også om at statsrådets brev til kommunene også oversendes formannskapet og kommunestyret, fordi det har direkte betydning for den kommende politiske behandlingen av kommunedelplan for Gullaug, der strandsonen er et sentralt tema.	Ikke påbegynt	Store deler av kystlinjen er berørt av Gullaug planen og Fjordbyplanen hvor økologien i Drammensfjorden blir hensyntatt. Det vil bli utarbeidet en sak iht. bestilling.
UMP-24-08 - Sak - Veileder for arkitektur og byggeskikk i Lier - Marius Svartås (H)	Veileder for arkitektur og byggeskikk i Lier Med bakgrunn i melding UMP 35/2024 bes kommunedirektøren om å utvikle en estetisk veileder for arkitektur og byggeskikk i Lier og legge den fram til politisk behandling innen utgangen av 2025. Veilederen skal vise hva kommunen anser som god, bærekraftig og vakker arkitektur og byggeskikk, og dermed spille på lag med grunneiere og eiendomsutviklere for å sikre best mulig utvikling av kommunen. Estetikk påvirkes både av historie, natur og funksjon. Den estetiske opplevelsen av bygg påvirkes også av omgivelsene rundt. Gode visuelle kvaliteter er når et byggverk oppleves som vakkert og godt tilpasset omgivelsene. Det er mange elementer som påvirker utseendet til et byggverk. For å få et helhetlig uttrykk, må elementene ses i sammenheng. Plan- og bygningslovens § 29-2 stiller krav til visuelle kvaliteter for alle byggverk.	Ikke påbegynt	Arbeidet er ikke påbegynt grunnet manglende kapasitet.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	En veileder for arkitektur og byggeskikk i Lier kan gi kvalitative vurderinger av fargebruk, materialvalg, lyssetting, fasadeutforming og utforming av offentlige rom/allmenninger/grøntområder knyttet til eiendommer. Den kan også vise til hva som menes med god arkitektur i forskjellige format, f.eks. boligblokker i sentrumsnære områder eller lager/logistikk-bygninger. Lier kommune står foran store utviklingsprosjekter i mange år framover. Henvisning til historiske bygg i Lier med høy arkitektonisk kvalitet eller stedstypisk karakter kan være til stor inspirasjon og sikre lokal tilhørighet for både eksisterende og nye innbyggere. Et mål for veilederen kan være å vise utviklere og grunneiere, arkitekter og befolkning, et forslag til hvordan man kan skape et variert og estetisk vakkert Lier med utgangspunkt i kommunens identitet og historie. Det er naturlig å se for seg at en vedtatt veileder for arkitektur og byggeskikk i Lier, fører til en endring av Kommuneplanens arealdel § 3-6, der det stilles krav til estetikk og at dette vil få konsekvenser for alle nye bygge- og rehabiliteringsprosjekter i kommunen. Kommunedirektøren bes om å innhente inspirasjon fra kommuner/fylkeskommuner som har, eller er i ferd med å etablere arkitektoniske og/eller estetiske retningslinjer og veiledere.		
UMP-24-09 - Melding - Verneverdige bygg - Camilla Synøve Celius (SP)	Verneverdige bygg Ber om en oversikt over tilstand av byggene som er vernet, og de med svært høy verneverdig verdi. Hva kan kommunen bidra med og hva kan vi pålegge eier i forhold til å bevare byggene og bruk gjennom vern?	Ikke påbegynt	Følges opp, ikke igangsatt ab hensyn til kapasitet.
UMP-24-10 - Melding - Fartshumper Fjordsvingen - Engersandhavn - Liesl Mindt (FRP)	Fartshumper Fjordsvingen -Engersandhavn Det skal tidligere være lovet fartsdempere i dette området når siste byggetrinn er ferdig. Engersand Havn Nord og Syd er nå ferdig utbygd for 1 år siden og trafikkmengden har økt betydelig. Fellessameiet Engersand begynner nå å bli utålmodige, og har over lengre tid vært i kontakt med kommunen om dette uten at noe skjer.	Ikke påbegynt	Saken tas opp med LVVA.
UMP-24-10 - Sak - Periodisk byggesaksrapportering til UMP - Espen Sagvolden (H)	Periodisk byggesaksrapportering til UMP Utvalg for miljø og plan ber kommunedirektøren rapportere jevnlig på mål for saksbehandling i byggesaker. Det bes om status fom. 2025, i form av melding, i påfølgende møterunde etter 1. jan, 1. mai og 1. september hvert	Iht. plan	Rapporteringen utføres nå iht. bestillingen, jf. MS 3/25.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	år om status ved disse tidspunktene. Det bes om rapportering på følgende mål: 1. Antall ufordelte byggesaker – bolig 2. Antall ufordelte byggesaker – næring 3. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist 4. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist 5. Antall registrerte ikke påbegynte ulovlighetssaker 6. Antall pågående ulovlighetssaker		
UMP-24-11 - Sak - Innføring av meldeplikt i Høgdeskogen - Vidar Havellen (MDG) på vegne av AP, MDG og SP	Høgdeskogen - innføring av meldeplikt Det vises til melding MS 56/24Kommunedirektøren bes fremme en sak for Landbruk- og næringsutvalget iht skogbruksloven §8, 2. ledd for innføring av meldeplikt for hugst i skogområdet begrenset av Joseph Kellersvei og Høgdebakkene slik at kommunen i hvert enkelt tilfelle kan vurdere om det skal innføres hugstnekt på grunn av miljø-, kultur- eller friluftsmål. Området har iht meldingen betydelige natur- og kulturverdier og er et viktig nærskogområde for unge og voksne på Tranby. Enhver hugst i dette området vil være svært uheldig av nevnte grunner.	Iht. plan	Er under utarbeidelse. Avventer juridisk veiledning. Saken skal opp til politisk behandling første halvår 2025.

Utvalg for landbruk og næring

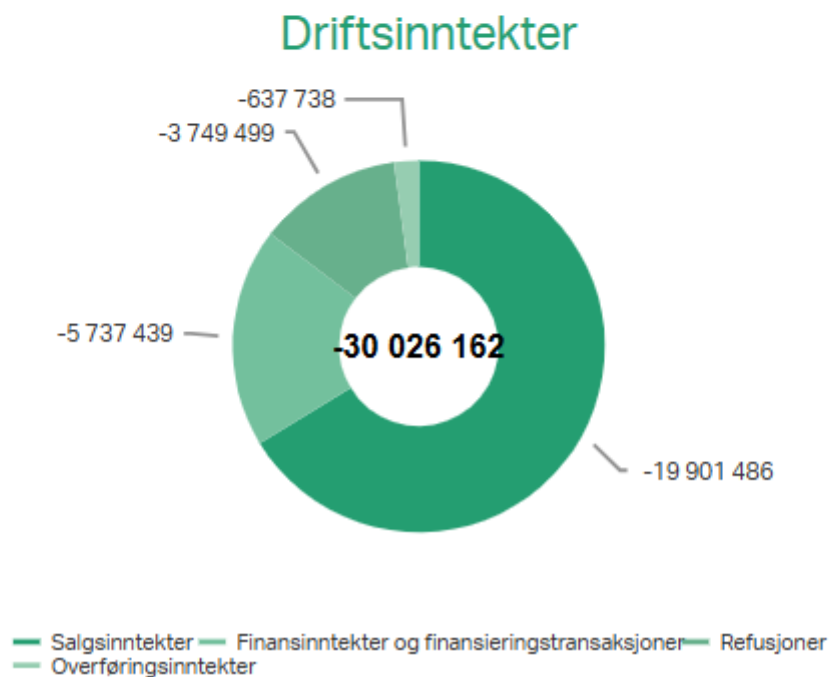
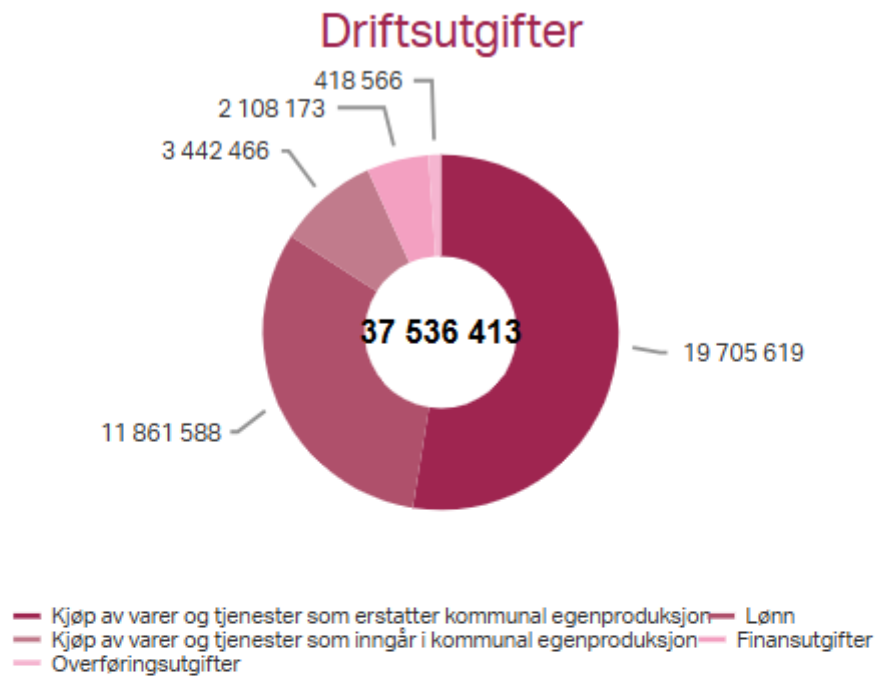
Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	12 055	11 862	11 830	-32	-0,3 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 751	3 442	3 722	280	7,5 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	18 025	19 706	19 305	-401	-2,1 %
Overføringsutgifter	554	419	435	17	3,8 %
Finansutgifter	4 005	2 108	989	-1 119	-113,1 %
Sum Driftsutgifter	36 389	37 536	36 282	-1 255	-3,5 %
Salgsinntekter	-23 705	-19 901	-20 118	-217	1,1 %
Refusjoner	-3 437	-3 749	-2 152	1 598	-74,2 %
Overføringsinntekter	0	-638	-638	0	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-40	-5 737	-5 210	528	-10,1 %
Sum Driftsinntekter	-27 181	-30 026	-28 118	1 909	-6,8 %
Netto resultat	9 208	7 510	8 164	654	8,0 %

Økonomisk resultat

Beløp i hele kr.

Lønn utgjør 33 % av driftsutgiftene til landbruksutvalget.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon utgjør 5 % av driftsutgiftene.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 50 % av driftsutgiftene. Det meste relaterer seg til eksternt kjøp av tjenester innen spredt avløpssektoren.

Overføringsutgifter er mva-kostnader.

Finansutgiftene er i hovedsak føringene mot bundet fond for spredt avløpssektoren da dette er selvkost.

Salgsinntekter er hovedsakelig gebyrinntekter selvkostområdet spredt avløp.

Refusjoner og overføringsinntekter består av syke-, fødsels- og omsorgspenger, refusjoner fra staten og diverse tilskuddsmidler til enkeltprosjekter.

Finansinntekter består av bruk av bundne driftsfond.

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet endte med et mindreforbruk på 0,7 millioner kroner.

Landbruk hadde et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner som skyldes langtidsfravær som ikke er erstattet.

Spredt avløp står igjen med et merforbruk på om lag 1,0 millioner kroner.

Dette merforbruket er da summen av følgende: Tilskudd fra Regionalt Forsknings Fond (RFF) hvor inntekten kommer inn høsten 2025, rentekostnader kommunen må dekke for de høye selvkostfondene på slamtømming samt renteinntekter kommunen får inn på underskuddsfondene for tilsyn og søknader.

Både underskuddsfondene og overskuddsfondene innenfor selvkostområdene har redusert seg noe sammenlignet med fjoråret.

Utvikling og utfordringer

Næring:

Kommunen samarbeider med øvrige kommuner i Drammensregionen interkommunale politiske råd innen næringsutvikling. Det gjennomføres tre årlige møter med lokalt næringsliv og Næringslivsforeningen i Drammensregionen.

Etableringen av lokal gründerplan er i 2024 utsatt i påvente av konklusjoner fra regionale initiativer, slik at tiltakene i regionen henger sammen. Kommunen har gjennomført konferansen Matveien på Store Gilhus Gård. Det er aktiv deltakelse i drift og utvikling av regionens etablererveiledning Gründerboost. Kommunen har inngått en samarbeidsavtale med Drammen Works for å stimulere til et gründermiljø i Drammensregionen.

Landbruk og miljø:

Stadig mer sammensatte og krevende lovsaker kan være svært ressurskrevende. Saksbehandling knyttet til klagesaker og ulovlighetsoppfølging er tidkrevende. Flere saksbehandlere har eneansvar for sine fagområder. Dette gjør tjenesten mer sårbar ved at saksbehandlingen i landbrukssaker kan bli forsinket ved blant annet sykefravær.

Det har over tid vært behov for økt kapasitet på fagområdet ytre miljø til å styrke innsatsen på miljøområde, blant annet økt gjennomføring av kommunalt tilsyn, dokumentasjon og oppfølging av grunnforurensning samt rådgivning til innbyggere og næring. Det ble i kommunestyrets behandling av handlingsprogram for 2025 – 2028 satt av midler til miljørådgiver tilsvarende en 50 % stilling. Økt kompetanse på vannmiljø/miljøspørsmål vil styrke virksomheten. Virksomheten vil utvikle dette videre spesielt med tanke på håndtering av vannmiljørelatert saksbehandling.

Temaplaner for landbruk og for jordvernstrategi ble vedtatt i kommunestyret 12. juni og 8. oktober 2024.

En forskningsrapport fra Norwegian Research Center (NORCE) om plastforurensning i Lierelva fra juli 2024, beskriver Lierelva som den mest plastforurensede elven i landet. Hovedtyngden av avfallet er gamle fyllinger, villfyllinger og landbruksplast på avveie. Omfanget av fyllinger i Lier har tidligere vært kartlagt av administrasjonen og er så stort at det må et krafttak til for å få fjernet avfallet. Lierelva er viktig for landbruket som vanningskilde, habitat for fisk og smådyr, som en kilde til rekreasjon langs bredden og i vannet og ikke minst for Liers identitet. Utfordringen er at mye av avfallet er vanskelig tilgjengelig slik at fjerning av dette kan være risikabelt og krever fagkompetanse og utstyr for sikker fjerning. Dette må hensyntas i et slikt arbeid.

Det er muligheter for å engasjere seg i prosjektarbeid ved å hente inn ekstern finansiering. Eksempler kan være deltagelse i prosjektene Matveien, oppfølging av Haugerudmyra og arbeidet med fremmede arter og utvikling av helhetlig forvaltningsløsning for spredt avløp.

Avdelingen spredt avløp har effektivisert og styrket

Avdelingen spredt avløp har effektivisert og styrket kvaliteten gjennom bruk av nye IT-verktøy. Etablering av rutiner i nytt kvalitetssystem gir grunnlag for bedre internkontroll og forbedringsarbeid. Det arbeides med en kontinuerlig utvikling av tilsynskontoret for små avløpsanlegg. Økt delegering til administrasjonen har gitt en mer effektiv saksbehandling.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat indikator	Statusbeskrivelse
1.1 Lierdalen skal være et produksjonsområde for frukt, bær og grønnsaker av nasjonal betydning.	HP. Praktisere et strengt jordvern, redusere omdisponering og nedbygging av dyrket mark.	HP. Lokalt mål mindre enn 6 daa årlig utover kommuneplanens arealdel.	9,2 daa	<6 daa	7,2	
	1.2 Naturen skal være lett å ta i bruk gjennom et allsidig og attraktivt friluftslivstilbud.	HP. Øke kunnskapen om og forståelsen av landbruket. Alle elever i Lier skole skal gjøres kjent med natur og skogbruk	100,0 %	100,0 %	100,0 %	
2.6 Liersamfunnet skal skjermes mot forurensning.	HP. Gjennomføre møter i forurensningsgruppa for å bedre kommunikasjon og samhandling	HP. Gjennomføring av møter	0	10	9	
5.6 Lier kommune skal arbeide aktivt for en bærekraftig samfunnsutvikling.	HP. Fremme grønn og bærekraftig næringsutvikling.	HP. Inspirasjonsseminar for nye og kommende gårdbrukere hvert andre år	Ikke gjennomført	Gjennomføres	Ikke gjennomført	Kapasitetsutfordring i 2024, gjennomføres 2025
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværsprosent (fraværsprosent f.o.m. 2024)	95,0 %	5,0 %	8,8 %	
	HP Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)	4,4	4,5		Undersøkelsen ble ikke utført i 2024.
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)	4,3	4,4		Undersøkelsen ble ikke utført i 2024.
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	8	4 000	5	

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 24 3.29 Matveien – Gilhus gård	Matveien arrangeres av Lier kommune i samarbeid med flere aktører i matnæringen. Konferansen har etter et par år nådd et høyt nivå og det er naturlig at flere aktører bidrar økonomisk til at arrangementet blir økonomisk bærekraftig. Det bes om at kommunedirektøren sørger for at aktører bidrar økonomisk i langt større grad enn tidligere. Dersom aktørene bidrar økonomisk vil det også fremme innovasjon og utvikling av Matveien.	Ferdigstilt	Ansvar for gjennomføring av Matveien ligger i ULN ved næring. Fra 2026 vil Matveien være et regionalt prosjekt. Matveien har et mål om å kunne finansieres uten kommunal støtte. Planen er at økonomiske bidrag fra næringsaktørene, tilskuddsordninger og billettsalg skal finansiere prosjektet.
HP 24 3.46 Kunnskapsformidlingen og veiledningen mot landbruksnæringen	Landbrukskontoret bes intensivere kunnskapsformidlingen og veiledningen mot landbruksnæringen generelt og grunneiere i direkte nærhet til Lierelva og Drammensfjorden spesielt med det mål å begrense avrenning og redde livet i fjorden, og med det imøtekomme Lier kommunes forpliktelser knyttet til Helhetlig plan for en ren og rik Oslofjord. Landbrukskontoret bes bidra til å gjøre støtteordningene som finnes i Regionale miljøprogram (RMP) og Spesielle miljøtilskudd i landbruket (SMIL) kjent og tilgjengelig for landbruket i denne sammenheng.	Iht. plan	Det gjennomføres flere infomøter i løpet av året med fokus på vann og miljø. I februar/mars hvert år gjennomføres kontaktutvalgsmøte med landbruksnæringa for å prioritere - og fastsette satser for miljøtilskudd. I disse møtene informeres det om tema på fagområdet med interne eller eksterne foredragsholdere. Statistikk viser at antall søkere er i økning over flere år. Det informeres gjennom infoskriv som sendes ut til landbruksnæringa, om mulighet til å søke om miljøtilskudd (SMIL og RMP). Landbruksdirektoratet sender ut informasjon direkte til landbruksnæringa om tilskuddsordninger.

Årsmelding 2024

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
21. Indirekte utslipp - Oppfordre til klimatiltak i landbruket	Videreføre arbeidet med å legge til rette for et nettverk, formidle kunnskap og konkrete klimatiltak i landbruket - blant annet gjennom den årlige konferansedagen Matveien.	Ikke påbegynt	Virksomheten landbruk og miljø har ikke startet med å svare ut alle bestillinger grunnet manglende ressurser og kapasitet i virksomheten. Det arbeides nå videre med prioritering av arbeidet med å svare ut bestillingene.

Politiske bestillinger

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
24 - 03 - ULN - Melding - Konsekvenser for landbruksutvalgets virkeområde av Statsforvalters forventning - Runar Gravdal (MDG)	Statsforvalterens forventninger gir svært detaljerte og strenge krav for behandling av saker etter Jordloven og ser ikke ut til å kunne oppfattes som veiledende. Det brukes i stor grad skal i stedet for bør og statens føringer synes å gi en betydelig innstramming av utvalgets frihetsgrader i hvert fall for omdisponering av LNF områder. Utvalget ber om administrasjonens vurdering av konsekvenser for våre vedtak og dispensasjoner i forhold til arealdisponeringer i fremtidig saksbehandling.	Ikke påbegynt	Virksomheten landbruk og miljø har ikke startet med å svare ut alle bestillinger grunnet manglende ressurser og kapasitet i virksomheten. Det arbeides nå videre med prioritering av arbeidet med å svare ut bestillingene.
KS-23-05-09 -Melding - Bruk av lokalproduserte landbruksprodukter i Lier kommunes virksomheter - Vidar Havellen (MDG)	Bruk av lokalproduserte landbruksprodukter i Lier kommunes virksomheter Vi ønsker en melding om i hvor stor grad landbruksprodukter fra lokale småskalaprodusenter av landbruksprodukter (frukt, bær, grønnsaker, kjøttprodukter med mer) som kjøpes inn av Lier kommunes virksomheter og i forbindelse med arrangementer i Lier kommunes regi. Vi ber også om hvordan andelen av slike produkter kan økes. Småskala produksjon er viktig for mangfoldet i landbruket, og Lier kommune kan gjennom sine innkjøp være en viktig kunde for disse produsentene.	Ikke påbegynt	Virksomheten landbruk og miljø har ikke startet med å svare ut alle bestillinger grunnet manglende ressurser og kapasitet i virksomheten. Det arbeides nå videre med prioritering av arbeidet med å svare ut bestillingene.
KS-23-09-05 - Melding - Lierlaben hva skjer - Morgan Langfeldt (FRP)	Hva er fremdriften med Lierlaben, FrP etterspør fremdrift i forbindelse med Lier sines grundere sitt samarbeid på Lierlaben. Per i dag står lokalene	Forsinket	Det arbeides nå med å få avklart hvilke behov og planer det er for bruken av Lierlaben. Det er ikke avklart per nå,

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	tomme og det er ikke drift. Hva som er status og hva skjer videre. Dette må på det rene og det må tas et initiativ for å restarte eller avslutte opplegget.		dette arbeidet vil bli prioritert da det er mange avhengigheter i forhold til utfallet.
KS-23-20-06 -S ak - Reetablering av Lierlaben - Frode Sundseth (H)	Reetablering av Lierlaben Vi er kjent med den selvdrevne Facebook gruppen for Lierlaben og hvor det er et ønske om at det utvikles videre gjerne i samarbeid med en profesjonell aktør. Gjennom de faste møtene i kontaktforum med Lier og Næringsforeningen i Drammensregionen ble Lierlaben diskutert. I etterkant av møtet har det vært samtale mellom Administrasjonen og Drammen Works, og et møte mellom ordfører og daglig leder i Drammen Works for å snakke om Lierlaben og arbeidet som gjøres for gründere. Saken tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, strategisk næringsplan, Lierlaben, områdereguleringen og etableringen av helseparken. Det bestilles herved en sak om hvor og hvordan Lierlaben kan reetableres, samt belyse hvem som kan være naturlige samarbeidspartnere og gjøre en vurdering av mulighetene for å få etablert et investeringsfond sammen med private investorer særlig med fokus på å få etablert agritech. Også om dette kan vurderes i forbindelse med arbeidet av Drammensregionen	Forsinket	Det arbeides nå med å få avklart hvilke behov og planer det er for bruken av Lierlaben. Det er ikke avklart per nå, dette arbeidet vil bli prioritert da det er mange avhengigheter i forhold til utfallet.
KS-24-04-Sak - Administrativt vern av Lier kommunes nyervervede skogteig i området Flagret - Tove Hofstad (V)	Administrativt vern av Lier kommunes nyervervede skogteig i området Flagret Jamfør Lier kommunes politiske reglement § 23-12-4 bestilles sak "Administrativt vern av et større areal i Lier kommuneskoger". Det å verne et område administrativt betyr at grunneier bestemmer seg for at i dette området skal kommunen ikke hogge eller gjøre andre skogbrukstiltak. Kommunen som grunneier velger rett og slett at man avstår fra å utnytte skogressursene i området. Vedtak om makeskifte med skogeier Simen Heslien i mars 2023 ble tatt med den hensikt å utvide området med administrativt vernet naturskog i området Flagret på Øverskogen. Nå er saken ferdig behandlet i jordskifteretten, skogeier har betalt mellomlegget, og makeskiftet er gjennomført. Saken skal belyse administrativt vern av kommunens nyervervede skogteig, 202 daa, etter makeskifte med skogeier Simen Heslien i området Flagret. Kjernen i saken anses behørig belyst i tidligere behandling av sak 32/2023 Makeskifte for administrativt vern av et større areal i Lier Kommuneskoger, fra utvalget for Miljø og Plan 15.03.2023	Ferdigstilt	Sak fremlagt i kommunestyret i desember 24

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	og Formannskap 16.03.2023. Likevel fortjener kommunestyret å få en sak til behandling som ikke føres for lukkede dører.		
LBU - 22-11 - Melding - Matkultur- og kompetansesenter på Store Gilhus gård - Lise Hafskjold Kivle (V)	Det bes om at kommunedirektøren utreder muligheten for å etablere et matkultur- og kompetansesenter på gården etter modell fra Geitmyra i Oslo, Kristiansand, Trondheim og Ringsaker, med svar til LU siste møte før sommeren 2023.	Forsinket	Det arbeides nå med en mulighetsstudie som skal gi svar på hva Store Gilhus Gård skal brukes til.
ULN-23-11 - Melding - Rådyrbestand - Gina Elisabeth Ekeberg (H)	Rådyrbestand Vi er blitt kjent med fra forskjellige hold at rådyrbestanden i Lier er altfor høy. Det rapporteres om mye rådyrskader i frukthagene og mye rådyrpåkjørsler. Det som begrenser rådyrbestanden er jakt og rovdyr. Rødrev er rovdyr for rådyrkalv, og det er nyttig å oppretteholde en revebestand som stadig blir mindre pga «lystjakt». Rødreven bidrar dessuten til å redusere møllpaukbestanden (jordrotte) som også etterhvert er blitt en stor skadegjører i frukthagene. Hva er mulighetene for en større fellingskvote for rådyr og hvordan kan jakt på rødrev begrenses?	Ikke påbegynt	Virksomheten landbruk og miljø har ikke startet med å svare ut alle bestillinger grunnet manglende ressurser og kapasitet i virksomheten. Det arbeides nå videre med prioritering av arbeidet med å svare ut bestillingene.
ULN-24-01 - Melding - Tiltak langs Lierelva ved Gyrodactylusbekjempelse - Kaja Elisabeth Flesjø Kværner (SP)	Tiltak langs Lierelva ved Gyrodactylusbekjempelse Det ble besvart spørsmål i ULN om metode for bekjempelse av Gyrodactylus salaris datert 3.11.2023. Metoden er ikke avklart per dags dato, men dersom det blir valgt rotenon, som er dødelig for alt liv med gjelder, vil det da kunne åpne opp for at tiltak i erosjonsutsatte områder vil kunne bli innvilget i behandlingsperioden? Under de store nedbørsmengdene som kom etter flommen "Hans" i 2024, ser man rasskader som reduserer areal med dyrket mark langs elven. Å kunne åpnet opp for å iverksette tiltak slik at slike skader kan forebygges, vil bidra positivt for jordvernet. Kan kommunedirektøren redegjøre for om det vil bli en mulighet for å åpne for slike tiltak i perioden behandlingen skal foregå?	Forsinket	Svares ut første halvår 2025
ULN-24-04 - Sak - Vannforvaltningsarbeidet - Janicke Karin Solheim (MDG)	Vannforvaltningsarbeidet Viser til melding med årsrapport over status Lierelva vannområde, kapasitet og finansiering. I henhold til vannforskriftens kapittel 2 er miljømålene for vann i Norge at alt overflatevann, sterkt modifiserte vannforekomster og grunnvann skal oppnå god økologisk tilstand og/eller potensial innen utgangen av inneværende planperiode 2022-2027 (§ 4 – 8).Hele 38 av totalt 79 vannforekomster i	Forsinket	Virksomheten landbruk og miljø har ikke startet med å svare ut alle bestillinger grunnet manglende ressurser og kapasitet i virksomheten. Det arbeides nå videre med prioritering av arbeidet med å svare ut bestillingene.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Lierelva vannområde er imidlertid i moderat, dårlig eller svært dårlig tilstand og/eller i risiko for ikke å nå miljømålene om god økologisk tilstand innen 2027 og 2033. En oversikt over Lier kommunes ansvar og forpliktelser i forbindelse med vannforvaltningsarbeidet som ligger til virksomhet Landbruk og miljø, viser at det ikke er overenstemmelse mellom estimert antall årsverk for oppfølging av lovkrav, statlige og politiske forpliktelser/retningslinjer og faktisk kapasitet i administrasjonen hos Landbruk og miljø. Andre miljørådgiveroppgaver, som oppfølging av naturmangfold, ravinedaler og andre lovkrav, forventninger og oppfølging av retningslinjer er ikke medtatt i nevnte oversikt. Kommunedirektøren foreslår en løsning med å øke vannområdekoordinatorstillingen og miljørådgiverstillingen til å dekke inn de oppgavene som Lier kommune i dag ikke har kapasitet tilgjengelig til å utføre. Drammen kommune har gitt signaler om at de kan være vertskommune for en 100 % prosjektlederstilling for Ren Drammensfjordprosjektet, dersom Lier kommune går med på en slik løsning. Da kan en 50 % stilling gjøres tilgjengelig til økning av vannområdekoordinatorstilling fra 40 % til 60 % og miljørådgiverstilling fra 10 % til 40 %. På denne måten kan Lier kommune dekke opp dagens behov i vannforvaltningsarbeidet. En økning i vannområdekoordinatorstilling vil også øke de statlige bidragene fra vannregionmyndighetene. Kommunedirektøren bes derfor om en sak til politisk behandling der denne løsningen vurderes nærmere.		
ULN-24-05 - Melding - Tømmerterminalen - Runar Gravdal (MDG) på vegne av AP og MDG	Tømmerterminalen Kommunedirektøren utreder mulige konsekvenser av vedtaket om å gi anledning til å utvide driften av terminalen for et år av gangen etter 2027. Både praktiske konsekvenser av oppsigelsestid og strategiske usikkerheter ved dette.	Ikke påbegynt	Avventer arbeidet med lokasjon av tømmerterminal. Lier og Drammen kommune i samarbeid med Buskerud fylkeskommune.
ULN-24-05 - Sak - Kartlegging av naturtilstand - Janicke Karin Solheim (MDG) på vegne av AP og MDG	Kartlegging av naturtilstand og retningslinjer for bevaring av naturverdiene Den viktigste årsaken til tap av naturmangfold er at artenes leveområder blir forringet eller går tapt som følge av endret arealbruk. Nedbygging av arealer, kommersielt skogbruk, drenering, gjengroing og oppdyrking er eksempler på hvordan vi endrer artenes leveområder gjennom vår bruk av arealene. Av	Ferdigstilt	Melding ble lagt frem for utvalg for landbruk og næring i møte 19. desember 2024. Arbeidet videreføres i temaplan naturmangfold som ble besluttet da kommunestyret vedtok planstrategien i juni 2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	artene som er truet i Norge er 90 % truet på grunn av ulike typer arealendringer. Lier har ingen samlet oversikt over kommunens naturtilstand. En slik samlet oversikt er imidlertid nødvendig for å kunne utarbeide hensiktsmessige retningslinjer for bevaring av natur som det er særlig viktig å bevare, og natur som kan være egnet for restaurering. Kommunedirektøren bes derfor om å vurdere kartlegging av kommunens naturtilstand, om en samlet oversikt over truede arter i Lier og natur som kan være egnet for naturrestaurering, og om retningslinjer for bevaring av naturverdiene. Kommunedirektøren bes samtidig om å vurdere å utarbeide en egen kommunedelplan for naturmangfold som grunnlag for videre planlegging og forvaltning.		
ULN-24-08 - Melding - Lierlabben - Kaja Elisabeth Flesjø Koppegård (SP)	Meldingsbestilling I forbindelse med sak 37/24 behandlet i Utvalg fra Landbruk og Næring bestilles det en melding som redegjør hvordan Lierlabben fungerte ved oppstart og frem til de måtte stanse virksomheten da Lierlegene gikk inn i lokalene. Hvordan fungerte det i forhold til målsettingene ved opprettelse, og hva er planen og ønsket målsetting for Lierlabben videre?	Forsinket	Det arbeides nå med å få avklart hvilke behov og planer det er for bruken av Lierlabben. Det er ikke avklart per nå, dette arbeidet vil bli prioritert da det er mange avhengigheter i forhold til utfallet.

Formannskapet - stab

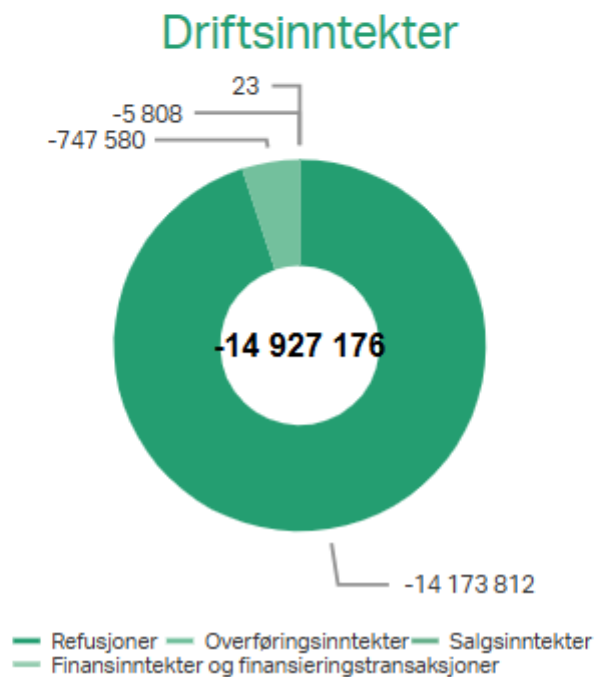
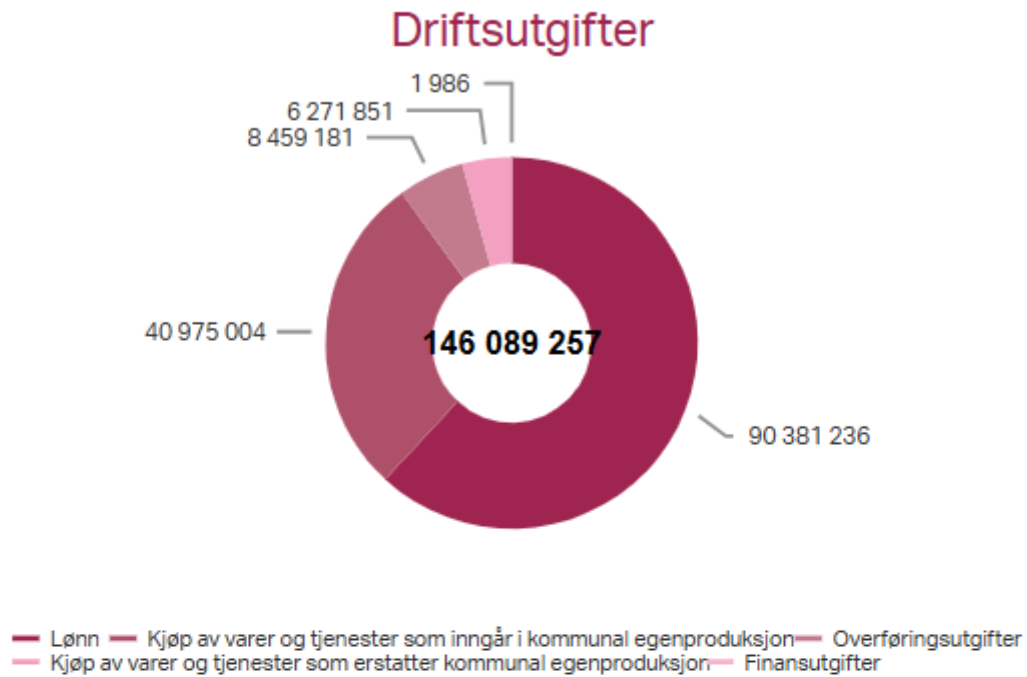
Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	85 183	90 381	85 276	-5 106	-6,0 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	44 063	40 975	36 832	-4 143	-11,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 695	6 272	7 586	1 314	17,3 %
Overføringsutgifter	9 284	8 459	953	-7 506	-787,8 %
Finansutgifter	0	2	0	-2	0,0 %
Sum Driftsutgifter	145 225	146 089	130 647	-15 442	-11,8 %
Salgsinntekter	-53	-6	-21	-15	72,2 %
Refusjoner	-14 448	-14 174	-3 208	10 966	-341,8 %
Overføringsinntekter	-749	-748	0	748	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-15 250	-14 927	-3 229	11 698	-362,3 %
Netto resultat	129 975	131 162	127 418	-3 744	-2,9 %

Økonomisk resultat

Beløp i hele kr.

Lønn utgjør 62 % av driftsutgiftene til tjenesteområdet.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon utgjør 28 % av driftsutgiftene. Dette gjelder eksempelvis lisenser for kommunens datasystemer, konsulenttjenester, forbruksmateriell, internhusleie og annet som trengs for å drifte kommunen sentralt.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon utgjør 4,3 % av driftsutgiftene. Dette gjelder revisjonstjenester, depotarkiv, lønssamarbeidet, bedriftshelsetjenesten og lignende.

Overføringsutgifter er i hovedsak mva.

Salgsinntekter er blant annet gebyrer for innfordring og salg av regnskapstjenester.

Refusjoner er blant annet mva-refusjon, inntekt for frikjøp av tillitsvalgte, lærlingtilskudd samt sykepengerefusjoner fra NAV.

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet endte med et merforbruk på 3,7 millioner kroner.

Økonomi og virksomhetsstyring endte opp med et mindreforbruk på 1,0 millioner kroner. Dette skyldes flere forhold: Det er inntektsført en ekstraordinær refusjon på 0,4 millioner kroner for tidligere års arbeid med etableringen av Viken Vest innkjøpssamarbeid. Det ble gitt en bevilgning på 0,2 millioner kroner til konkurranseutsetting av kommunens pensjonsordning. Denne kostnaden vil først komme i 2025, og besparelsen må derfor bevilges på nytt i 2025. Øvrig mindreforbruk skyldes i hovedsak at det er brukt noe mindre enn budsjettet til forvaltningsrevisjoner, samt at det er gjort generelle innsparinger der det har vært mulig.

Utviklingsenheten endte med et mindreforbruk på 0,45 millioner kroner, dette var i hovedsak grunnet bevist besparelse på flere arter, samt sykefraværsrefusjoner, det kom på slutten av året også inn noe mer refusjoner i form av OU midler fra Kommunenes sentralforbund en forventet i forbindelse med lederutviklingsprogrammet.

IKT hadde et merforbruk på 1,75 millioner. Dette var i hovedsak knyttet opp mot økte lisenskostnader ut over normal deflator samt lav kronekurs.

HR endte på et merforbruk på 2,1 millioner kroner, grunnet økte lisenser og forsikringspremier som ikke var kompensert i budsjett.

Innbyggerservice hadde et merforbruk på 1,5 millioner kroner som i hovedsak skyldes underbudsjettering på politisk sekretariat da flere poster her er økt uten at budsjetter er tilsvarende justert.

Utvikling og utfordringer

Arbeidet med omstilling har vært en hovedprioritet i 2024. I handlingsprogrammet for 2024 ble det vedtatt et generelt omstillingskrav på 30 millioner kroner i 2024, økende til 50 millioner kroner fra 2025. Det ble lagt frem en kommunestyresak i juni 2024 med omstillingstiltak for å håndtere innsparingskravet. Det ble hentet inn en ekstern utredning for å bistå med å identifisere omstillingsmuligheter. Videre ble det jobbet tett sammen med tillitsvalgte og lokale

medbestemmelsesutvalg for å identifisere og utrede omstillingsforslag. Det ble også etablert en egen kanal for kommunikasjon med ansatte, hvor det var mulig å spille inn forslag.

Parallelt med omstillingsprosjektet ble det jobbet med tiltak for å klare å holde budsjettene i virksomhetene, eller redusere merforbruk. Behovet for tjenester har vært økende, og dette medførte en stor utfordring for mange virksomheter. Det har vært gjennomført mange tiltak for å effektivisere tjenestene og styre økonomien mest mulig innenfor budsjett. Resultater og tiltak har vært rapportert til politisk nivå gjennom månedsrapporter og tertialrapporter.

Status handlingsprogramtiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak

Ramme år 1

Status Beskrivelse

Politiske vedtak HP

Midler til utredning av salg av
finansielle verdier

0

Ferdig Midlene er foreslått inndratt i
forslaget til HP for 2025.

Sum

0

Sum tiltak

0

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
3.2 Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.	HP Kommunen skal tilby en lærlingplass pr. 750 innbygger	HP. Antall lærlinger.	35	38	39	
6.1 En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.	HP felles Høyt nærvær blant kommunens ansatte	HP Felles Nærværsprosent (fraværsprosent f.o.m. 2024)	95,0 %	5,0 %	5,0 %	
	HP Kommunen skal sikre en effektiv innkreving av kommunale krav	HP Utestående saldo til innfordring pr. innbygger	112	250	72	Det ble etablert felles innfordring av kommunale krav med Drammen kommune fra 2022. Det er etablert gode rutiner mellom Lier kommune og den felles innkreivingsavdelingen i Drammen.
	HP Organisasjonsutvikling	HP Felles Mestringsklima (annethvert år)		4,5		Undersøkelsen ble ikke utført i 2024.
		HP Felles Mestringsorientert ledelse (annethvert år)		4,4		Undersøkelsen ble ikke utført i 2024.
		HP. Felles Etablere tilbakemeldingskultur, øke meldte avvik	62	140	148	Støtteavdelingene melder avvik dersom det er brudd på etablerte rutiner i virksomhetene. Disse registreres ikke på dette utvalgsmrådet, men på den enkelte virksomheten. Det meldes også avvik der det gjelder støttetjenestenes egne tjenester. Det er imidlertid et forbedringspotensiale i å få opp antallet slike avvik. Dette vil bli prioritert i 2025. Ellers vises det til egen årsrapport for internkontroll.
	HP Økonomi	HP. Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	9,7 %	>10%	7,2 %	
		HP. Gjeldsgrad ekskl. selvkost	61 %	<70% av driftsinntekt	61 %	

Årsmelding 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	2023	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Statusbeskrivelse indikator
		HP. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,3 %	1,8 %	-2.1	
	HP. Lier kommune skal ha et omdømme som en god og attraktiv arbeidsplass	HP. Andel ledere som er internsertifisert i rekruttering	55,7 %	50,0 %	69,2 %	

Status politiske vedtak

HP Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
HP 23 3.22 Modernisering og oppgradering av kommunens hjemmesider	Som følge av mange tilbakemeldinger om at det er vanskelig å navigere i kommunens hjemmesider, startes et prosjekt for modernisering og oppgradering av disse, slik at de blir mer tilgjengelige og publikumsvennlige. En prosjektplan med budsjett legges frem sammen med 1. tertialrapport 2023.	Forsinket	Det legges frem en politisk sak i løpet av våren 2025 for å avklare midler til prosjektet
HP 23 3.24 Styrke kompetansenivået innen innkjøp og kontraktsoppfølging	Arbeidet med å styrke kompetansenivået innen innkjøp og kontraktsoppfølging må gis prioritet, ref HP 2022-25, punkt 3.3. Dette omfatter også arbeidet med å forhindre arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. Krav til etiske retningslinjer vurderes inntatt i evalueringskriteriene. Kommuneadvokaten er styrket betydelig og må inngå i dette arbeidet.	I hht plan	Lier kommune gjør de fleste anskaffelser av rammeavtaler gjennom Viken Vest innkjøpssamarbeid (VVI), som vi deltar i sammen med Øvre Eiker, Modum og Ringerike. Kontraktsoppfølging på fellesavtalene skjer gjennom dette samarbeidet. Gjennom 2023 og 2024 har samarbeidet ansatt to stillinger som utfører kontraktsoppfølging. For avtaler i regi av Lier kommune skjer kontraktsoppfølging i regi av kommunalavdeling for økonomi og virksomhetsstyring. Kommunen har per i dag 1,6 årsverk som jobber med innkjøp. Dette innebærer koordinering av prosesser mot VVI, bistand til virksomheter som skal gjennomføre anskaffelser selv, gjennomføre innkjøp som kommunen står for selv utenfor VVI, oppfølging av leverandører og kontrakter, samt utarbeidelse og oppfølging av kommunens prosedyrer for gjennomføring av innkjøp og kontraktsforvaltning. Det holdes jevnlig kurs for kommunens ledere/ansatte innenfor innkjøp. Det vil bli lagt frem en melding som orienterer om dette i 2025.
HP 24 3.01 Følgende måltall videreføres i 2024	Fravær maks 5%Læreplassordningen 1:50 Læreplass/innbyggere Introduksjonsprogram – kvalifisering for skole/utdanning/arbeid – 80%	Ferdigstilt	Måltallene er videreført. Det rapporteres under aktuelle utvalgsområder.
HP 24 3.42 Pensjon	Ansattes pensjonsrettigheter og ytelser er tariffbestemte og identiskuavhengig av leverandør, men Lier kommune kan ha økonomisk gevinst av åbytte leverandør av den kommunale tjenstepensjonen. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med en utredning av hvordan	Iht. plan	Det vises til kommunestyresak i mars 2024 med fremdriftsplan for arbeidet. Kommunedirektøren har utført en enkel vurdering av om det er formålstjenlig å opprette egen pensjonskasse. Vurderingen ble lagt frem til politisk behandling i september.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	en anbudspesifikasjon for den kommunale tjenestepensjonsordningen kan gjennomføres i 2024 og om de mulige økonomiske og andre effekter av en slik konkurranse for kommunen. Dette omfatter også en vurdering av opprettelse av en kommunal pensjonskasse i Lier. Det skal også legges fram en tidsplan foreventuell gjennomføring av en slik prosess, slik at vedtak om anbud kan fattes senest i løpet av første halvår 2024 og eventuelt vedtak om skifte av leverandør kan gjøres av kommunestyret før 1. desember 2024.		Det ble vedtatt å konkurranseutsette pensjonsordningen i løpet av 2025. Dette arbeidet er i rute.
HP 24 3.43 Kvalitetssikring ved ansettelser	Feilansettelser kan koste mye penger og kan få uheldige konsekvenser både for utførelse av den enkelte tjeneste, for den ansatte og for kommunen som institusjon. Vi ønsker at Kommunedirektøren følger opp HR-avdelingen spesielt, og den enkelte virksomhet generelt ved ansettelser, slik at rutiner blir fulgt opp, referanser blir sjekket opp osv.	Ferdigstilt	Kommunen benytter Webcruiter som rekrutteringssystem, det kreves her at alle som skal gjennomføre en rekruttering må gjennomføre en digital opplæring før de får tilgang til rekrutteringssystem. Webcruiter er utarbeidet for å sikre rekruttering i tråd med lover og kommunens rutiner. Det vil bli prøvet ut et verktøy for digital referansesjekk ved ansettelser.
HP 24 3.44 Nyansettelser	Ved opphør av arbeidsforhold i administrasjonen i 2024 må det være særs tungtveiende grunner for nyansettelser.	Ferdigstilt	Det foretas en streng vurdering forut for hver utlysning.

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
17. Indirekte utslipp - Tilrettelegge for mer gjenbruk av møbler og utstyr i kommunal virksomhet.	Legge til rette for et godt system for gjenbruk i Lier kommune. Se på muligheten å ta i bruk et digitalt kartleggingsverktøy til dette.	Iht. plan	I Rettesnora er det nå beskrevet støtteprosesser for kjøp og salg av blant annet brukte møbler på finn.no. Det arbeides nå med å vurdere anskaffelse av en digital ombruksplattform.
22. Indirekte utslipp - klimavennlige innkjøp	Klimabelastningen fra innkjøp står for en stor del av kommuneorganisasjonens klimafotavtrykk. Kommunens bygg- og anleggsvirksomhet og øvrige relevante innkjøp skal definere områder med særlig høy klimagevinst, og implementere klimakrav samt nødvendige retningslinjer og internrutiner for å nå kommunes klimamål. Kommunen må sikre god innkjøpskompetanse på klimaområdet, og benytte Viken fylkeskommunes veiledningstjeneste for klimavennlige innkjøp der dette er relevant. Virksomheter skal utarbeide egne handlingsplaner som følges opp årlig.	Iht. plan	Klima og miljø vektet inn i vurderingen av alle anskaffelser. VVI har styrket kompetansen innenfor miljøsertifiseringer og bistår faggrupper med kompetanse.

Politiske bestillinger

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
14-03 - RMI - Melding - Utrede mulighet til å markere flere høytider - Khatima Haidari (AP)	Bestilling av melding om å utrede muligheten til å markere flere høytider. Lier kommune skal utrede muligheten for om vi kan belyse/pynte/markere under forskjellige høytider. Dette vil signalisere inkludering av det mangfoldige innbyggerne i vår kommune. Et helhetlig bilde av blant annet følgende punkter; hvilke religioner/livssyn finnes det i Lier som vi kan markere? samarbeid med barnehager, hvilke kostnader vil slike markeringer ha for kommune? Er det mulig å opprette et utvalg for arrangement av markeringen?	Ikke påbegynt	Ikke påbegynt grunnet manglende ressurser.
FS-23-02-11 - Sak - Gullaug - Frode Sundseth (H)	Gullaug Det ønskes en videre utvikling av Gullaughalvøya med en moderat utbygging som tar hensyn til naturverdier og dyrket mark. Kommunedelplan for Gullaug 1. gangsbehandling legges ut på høring i samsvar med kommunedirektørens forslag til vedtak i Kommunestyret sak 41/23.	Ferdigstilt	Gullaug 1. gangsbehandling ble lagt ut på høring i samsvar med kommunedirektørens forslag til vedtak i kommunestyrets sak 41/23 (Lagt ut i juni 2024).
FS-23-02-11 - Sak - Sak om finansreglement - Espen Lahnstein (SP)	Sak om nytt finansreglement. Lier kommunes finansreglement ble sist vedtatt av kommunestyret i møte den 06.10.2020, som sak 113. Det bes om en sak, der det tas en gjennomgang med en eventuelle revideringer av dagens finansreglement. Dette for at det nye kommunestyret kan ta eierskap til styringen av kommunens finanser. Det har siden 2020 skjedd mye i det internasjonale pengemarkedet dette må tas høyde for.	Iht. plan	Arbeidet med rullering av finansreglementet er igangsatt. Sak planlegges lagt frem i løpet av 2025.
FS-24-01 - Melding - Statusorientering stengt gangbru på Lierstranda - Brakerøya - Tove Hofstad (V)	Statusorientering stengt gangbru på Lierstranda - Brakerøya Ber om at kommunestyret raskt blir orientert om plan og framdrift i prosjekt med å erstatte stengt gangbru som er plassert parallelt med påkjøringsrampa til E18 på Brakerøya. Gangbrua er hovedtraseen for gående og syklende til og fra Lier - Drammen og har vært stengt siden juni 2023. Siden da har ingenting skjedd. Tilrettelegging for gående og syklende er en viktig faktor for å kunne redusere trafikkveksten i regionen. Da kan ikke en hovedferdselsåre for denne målgruppa stå stengt i lang tid.	Ferdigstilt	Bruen er nå åpnet for ferdsel igjen.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
FS-24-04-Melding - Bebyggelse Egge, Oddevall - Frode Sundseth (H)	Bebyggelse Egge, Oddevall Langs vestsiden av Lier, fra Egge til Oddevall er det ubebygde tomter som er ferdig regulert. Hvilket handlingsrom har kommunen til videre fremdrift slik at vi oppnår økt bosetning i nevnte områder?	Ferdigstilt	Langs vestsiden av Lier, fra Egge til Oddevall er det ubebygde tomter som er ferdig regulert. Kommunen har ikke prioritert markedsføring av disse tomtene. Det vi hører fra utbyggere er at byggekostnaden er for høy til at det er regningssvarende å bygge ut. (Markedsprisen for nye boliger i området er for lav).
FS-24-04-Melding - Lier kommunes skogområder - Tove Hofstad (V)	Lier kommunes skogområder Formannskapet ber om en melding hvor kommunedirektøren presenterer en samlet oversikt over skog i kommunal eie, nåværende og fremtidig inntekspotensiale samt hvordan disse er planlagt driftet videre. I tillegg ønskes et estimat på skogeiendommenes verdi.	Ferdigstilt	Sak er lagt frem
FS-24-08 - Sak - Utredning av fylkesbytte - Frode Sundseth (H)	Kommunedirektøren bes, i henhold til Lov om fastsetting og endring av kommune- og fylkesgrenser, å utrede samt fremme sak om søknad til Stortinget om overgang for Lier kommune fra Buskerud til Akershus fylkeskommune fra 1. januar 2028. Saken skal legges frem til politisk behandling for kommunestyret innen utgangen av 2024, og initieres etter §8 i nevnte lov. Vi viser også til tidligere vedtak i sak FS 2/2022 «Deling av Viken fylkeskommune - Lier kommunes høringssvar». Lier kommune er en naturlig del av et felles bo- og arbeidsmarked i Stor-Oslo, og Lier har i dag en rekke sammenfallende interesser med de vestre delene av Akershus. Dette forsterkes av at de tidligere kommunene Røyken og Hurum, som Lier kommune har hatt et godt og tett samarbeid med, i dag er en del av Asker kommune og Akershus fylkeskommune. Etter oppløsningen av Viken fylkeskommune ser vi at Lier kommune kan være tjent med å bytte fylke fra Buskerud til Akershus for å ivareta tjenestetilbudet for Liers innbyggere på best mulig måte. For Lier er gode kollektiv- og samferdselsløsninger mot Asker, Bærum og Oslo særlig viktig, og dagens tilhørighet til Buskerud fylkeskommune begrenser dette vesentlig. En overgang til Akershus vil kunne gi bedre tjenester til innbyggerne i Lier kommune. Det er god grunn til å tro at de samlede fylkeskommunale oppgavene som kollektivtilbud, videregående opplæring, klima/miljøtiltak, næringsutvikling, fylkesveger, kultur, idrett, folkehelse, integrering, tannhelse og regional	Forsinket	Sak framlagt for formannskapet og kommunestyret i februar 2025. Saken ble sendt tilbake for ytterligere utredning, og legges frem på ny så snart en innbyggerundersøkelse er gjennomført.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	planlegging kan løses bedre for våre innbyggere ved overgang til Akershus fylkeskommune, og på denne bakgrunn bestilles saken.		
FS-24-09 - Sak - Bestilling av sak-alternativ 4 Gullaug - Frode Sundseth (H)	Kommunedelplan for Gullaug er førstegangsbehandlet og ligger ute til offentlig ettersyn, ref. SAK FS 61/24. På bakgrunn av innspill som har kommet inn i høringsperioden, ønsker formannskapet å behandle et fjerde alternativ som legges ut til offentlig ettersyn i iht. plan- og bygningslovens § 11-14. Høringsfrist for alle alternativer forlenges til 6 uker etter utleggelse av alternativ 4. Det bestilles en sak som foreslår å legge ut et alternativ 4 til offentlig ettersyn (i tillegg til alternativ 3 og alternativ 3 + GUB6 og GUB7).- Alternativ 4 skal ta utgangspunkt i alternativ 3 + GUB6 og GUB7, men hvor formålsgrensen mellom areal avsatt til boligbebyggelse og areal avsatt til LNFR, følger eiendomsgrensen til gnr/bnr 113/132 både i vest, sør og øst. Kartutsnitt som skisserer nyttforslag til formålsgrense legges ved (se vedlegg for komplett saksbestilling) - Høringsparter varsles allerede nå om utvidet høringsfrist for alle alternativer	Ferdigstilt	Sak lagt frem
KS-23-20-06 - Sak - Lier kommunes politikere og deres vilkår for å fremme lokaldemokratisk arbeid - Tove Hofstad (V)	Lier kommunes politikere og deres vilkår for å fremme lokaldemokratisk arbeid Når nyoppussede lokaler på Gamle Hogsbro ikke kan brukes utover gruppemøter pga tekniske årsaker og når politiske partier nektes å stå utenfor nærbutikker for å drive valgkamp, så må noe gjøres. Grunnlovens §100 – Ytringsfrihet skal finne sted, gjelder også i Lier. Kommunedirektøren bes om å legge fram en sak for kommunestyret, hvor folkevalgte vilkår for å drive lokaldemokratiske aktiviteter belyses. • Kommunedirektøren bes legge vekt på tilrettelegging av tilgjengelige og adekvate møtelokaler. • Kommunedirektøren bes om å utbedre de politiske partienes vilkår for å drive valgkamp i Lier. §100 Det kan være valgtorg Målet med saksfremlegget må være å se på hvordan Liers politikere i samspill med kommuneadministrasjonen og Liers innbyggere kan bidra til økt valgdeltakelse, medvirkning og engasjement.	Ferdigstilt	Er lagt frem til politisk behandling i formannskapet 21. mars og kommunestyret 2. april 2024.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
KS-24-04-Sak - Nye retningslinjer for oppføring av mikrohus i LNFR-områder - Tove Hofstad (V)	Nye retningslinjer for oppføring av mikrohus i LNFR-områder Ulike boformer er et pluss. Kommunestyret ser positivt på alternative boformer slik at flere har mulighet til å komme seg inn på boligmarkedet og eie sin egen bolig. Det vises til melding 42/23, behandlet i kommunestyret 12/12-2023, og bestiller følgende sak: Kommunestyret ber kommundirektøren om å etablere egne retningslinjer for oppføring av mikrohus i LNFR-områder. Målet er at disse retningslinjene skal fungere som styringsverktøy ved behandling av søknad om dispensasjon for oppføring av mikrohus og med det bidra til økt interesse for, og etablering av, mikrohus i Lier.	Ikke påbegynt	Sak vil bli lagt frem i møterunde juni 2025
KS-24-05 - Melding - Bistand fra kommuneadvokaten - Espen Lahnstein (SP)	Bistand fra kommuneadvokaten. Demokratiers grunnlag er loven og at vi alle handler i tråd med loven. For at kommunen skal kunne handle i tråd med loven har vi en egen kommuneadvokat som bistår administrasjonen. Vi folkevalgte har et særlig ansvar for å forsikre oss om at de vedtakene vi gjør er i tråd med loven og at vi alltid er på trygg juridisk grunn, men vår tilgang til bistand fra kommuneadvokaten er uklar. I og med at saker kommer opp som navigerer i vanskelig juridisk farvann er det viktig å få klarhet i i hvor stor grad de folkevalgte og deres organer kan be kommuneadvokaten om hjelp. Vi ønsker derfor svar på følgende spørsmål:1: Hva er kriteriene for at kommunestyret og andre utvalg som utgår av kommunestyret kan be kommuneadvokaten om bistand?2: I hvilken grad kan den enkelte folkevalgte be kommuneadvokaten om bistand? Det forutsettes at bistanden ikke angår private forhold.3: I hvilken grad kan det enkelte politiske parti be kommuneadvokaten om bistand?4: I hvilken grad har mindretallet i en sak anledning til å be kommuneadvokaten om en vurdering av den konkrete saken? Vi ber om at meldingen viser til hjemmelsgrunnlag for sin tolkning.	Ferdigstilt	Lagt frem for formannskapet 28-08-2024 og kommunestyret i 10-09- 2024.
KS-24-09 - Sak - Sak om forsterket kommunal rettshjelp for ofre for voldslovbrudd med mer - Lars Haugen (FRP)	Voldskriminalitet er et betydelig samfunnsproblem i både Akershus og Buskerud. Etter dagens ordning i straffeprosesslov, lov om rettshjelp med mer, har de antatte gjerningsmennene tilnærmet ubegrenset tilgang på gratis advokatbistand. I noen grad har også de som blir utsatt for voldskriminalitet rett på juridisk bistand dekket av det offentlige. Men bistanden til ofrene er stor grad	Iht. plan	Arbeidet med saken er igangsatt.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	behovsprøvd. Dette knyttet til ofrene sin økonomiske situasjon med mer. Manglende tilgang på juridisk bistand hos ofrene kan føre til at en del gjerningspersoner spiller unna økonomisk erstatningskrav. Det kan være uheldig. Det er også her viktig at en lovbrøyer som er under den kriminelle lavalder (15 år), kan bli pliktig til å betale økonomisk erstatning, ikke-økonomisk erstatning / oppreisning. Det anmodes om en sak om en mulig utvidet og forsterket rettshjelp fra Lier kommune for voldsofre bosatt i Lier. En er klar over at det primært er et statlig ansvar å bekjempe kriminalitet. Det likevel klart at det her er en kjent svakhet i dagens ordning for rettshjelp. Videre vises det til at det for noen år tilbake var et prøveprosjekt med generelt utvidet rettshjelp hvor Lier kommune deltok.		
KS-24-12 - Sak - Sak om gebyrberegning (K sak 230 / 24) - konkurranseutsetting - Lars Haugen (FRP)	Bestiller sak om mulig konkurranseutsetting av tjenesteproduksjon omfattet av gebyrberegningen i sak 230 / 24. Forslag til ferdigstillelse 010925.	Ferdigstilt	Sak lagt fram
KS-24-12 - Sak - Særskilte utgifter knyttet til flyktninger i Lier kommune - Carl William Nordby (FRP)	1. Med utgangspunkt i melding 116/24 bes det om en sak om særskilte utgifter knyttet til flyktninger i Lier for alle flyktninggrupper. 2. Det legges frem forslag til hvordan utgiftene beskrevet i MS/116 skal dekkes inn	Ikke påbegynt	Planlagt levert i løpet av første halvår 2025

PLANER, BEFOLKNING
OG SAMFUNN

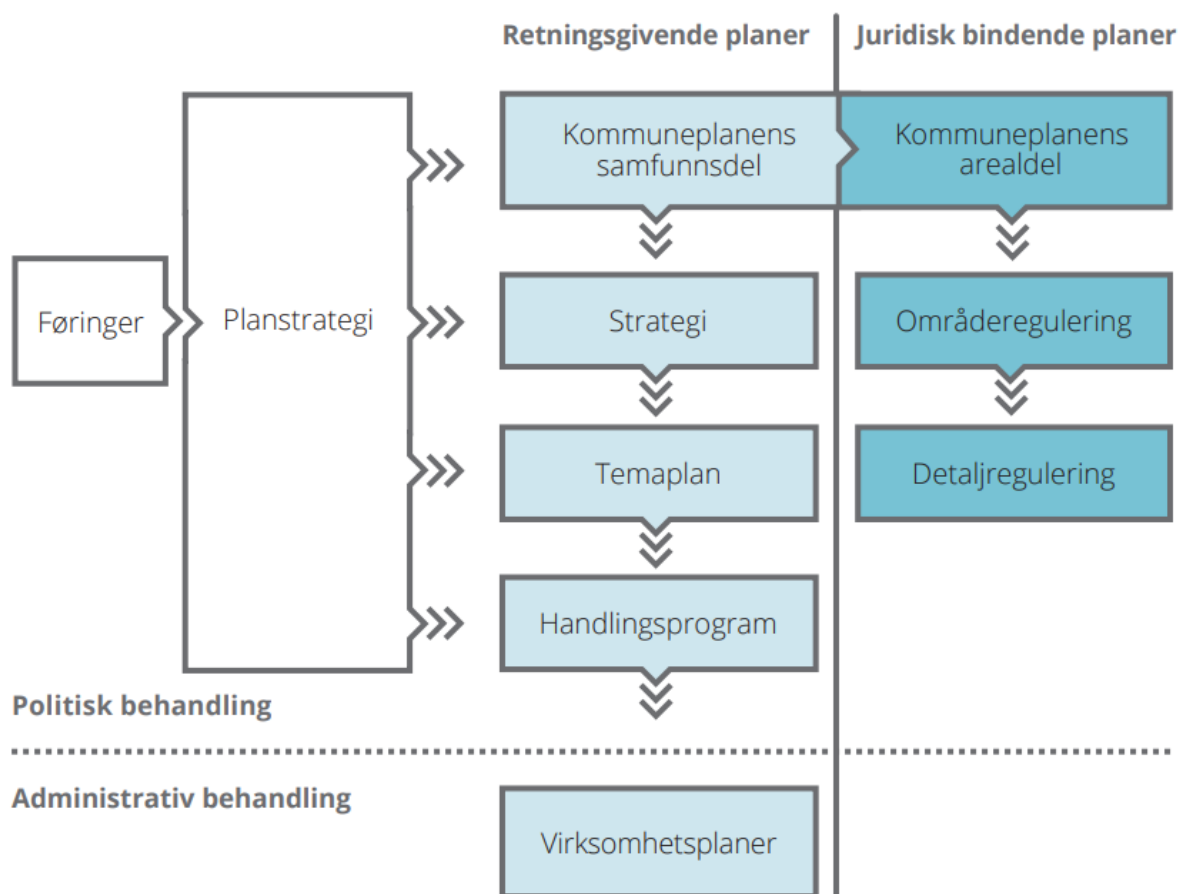
Det kommunale plansystemet

Det kommunale plansystemet er et rammeverk for planlegging av den fysiske og samfunnsmessige utviklingen i kommunen. Systemet viser sammenhengene mellom de ulike plantypene og skal sikre at planleggingen er helhetlig og samordnet. Hensikten er å oppnå god politisk måloppnåelse.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede politiske styringsverktøy, og skal bidra til strategisk styring og prioritering av kommunale ressurser. Samfunnsdelen fastsetter mål og strategier som viser hvordan kommunen skal utvikle tjenestene og legge til rette for ønsket samfunnsutvikling.

En handlingsdel skal angi hvordan samfunnsdelen gjennomføres i praksis, og gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver. Dette bidrar til en effektiv og målrettet oppfølging. I Lier utgjør økonomiplanen kommuneplanens handlingsdel.

Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene i kommunens arealdisponering, og gir rammer og betingelser for arealbruk som kan settes i verk. Arealdelen skal vise sammenhengen mellom ønsket samfunnsutvikling og kommunens arealbruk.

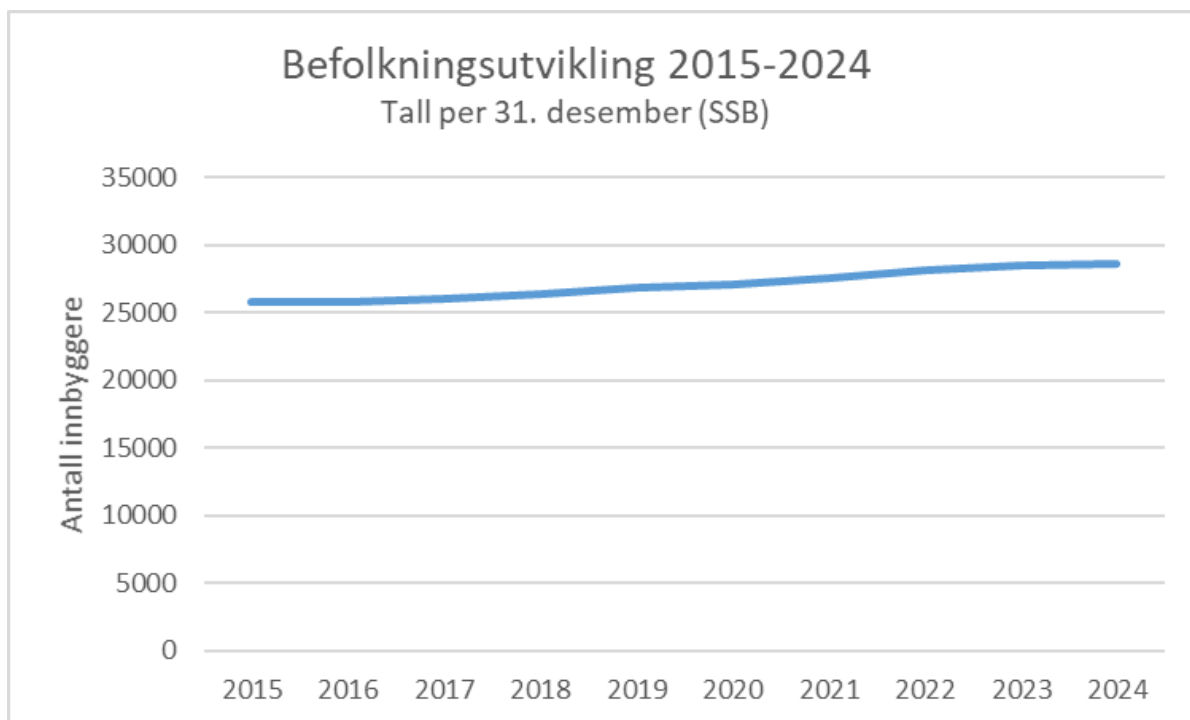

Figur 14 Det kommunale plansystemet

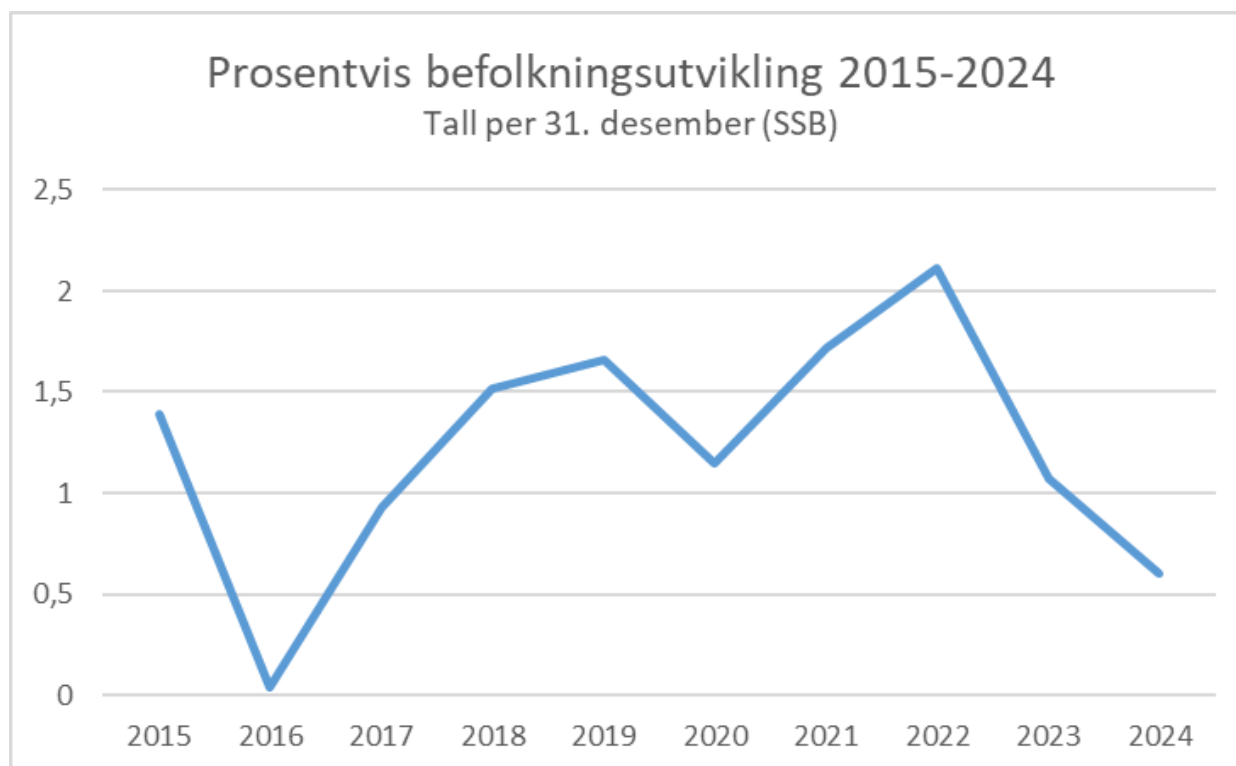
Befolkningsdata

I 2024 økte Liers befolkning med 172 personer, noe som brakte det totale innbyggertallet opp til 28 642. Denne økningen tilsvarer en vekst på 0,6 prosent. Til sammenligning har befolkningsveksten i Lier i gjennomsnitt vært på rundt 330 personer per år de siste ti årene, noe som tilsvarer en årlig vekst på 1,2

prosent. Dette betyr at befolkningsveksten i 2024 var omtrent halvparten av gjennomsnittet for det siste tiåret.

Figur 15 Befolkningsutvikling i Lier kommune for perioden 2015-2024 (kilde: Statistisk sentralbyrå).

Figur 16 Prosentvis befolkningsutvikling i Lier kommune for perioden 2015-2024 (kilde: Statistisk sentralbyrå).

Befolkningsdata i tabellen under viser en generell økning i de fleste aldersgrupper, spesielt blant eldre pensjonister. Antallet nyfødte har gått ned med 2,2 % per år, mens barnehagebarn (1-5 år) har hatt en liten økning på 0,8 % per år. Dette tyder på en ganske stabil barnehagepopulasjon. For barneskolebarn (6-12 år) har antallet vært relativt stabilt, og ungdomsskoleelever (13-15 år) har opplevd en svak økning. Innbyggere i videregående skolealder (16-19 år) er gruppen som har økt nest mest. Unge voksne (20-44 år) og voksne (45-66 år) har også økt jevnt. Blant de eldre aldersgruppene har unge pensjonister (67-79 år) økt med 0,8 % per år, mens eldre pensjonister (80-89 år) har hatt den største prosentvise økningen på 6,3 % per år. De aller eldste (90 år eller eldre) har derimot opplevd en nedgang på 2,3 % per år.

Aldersklasser	Folketall (per 31.12)				Snitt endring per år	
	2021	2022	2023	2024	antall	prosent
0-åringer	288	271	261	263	-6	-2,2
Barnehage (1-5 år)	1557	1592	1578	1606	12	0,8
Barneskole (6-12 år)	2501	2513	2513	2481	-5	-0,2
Ungdomsskole (13-15 år)	1103	1080	1110	1124	5	0,5
Videregående skole (16-19 år)	1343	1429	1446	1455	28	2,1
Ung voksen (20-44 år)	8459	8657	8719	8737	70	0,8
Voksen (45-66 år)	8208	8406	8515	8558	88	1,1
Ung pensjonist (67-79 år)	3076	3132	3175	3169	23	0,8
Eldre pensjonist (80-89 år)	866	905	972	1083	54	6,3
De eldste (90 år eller eldre)	183	182	181	166	-4	-2,3
Sum	27584	28167	28470	28642	265	1,0

Befolkningsdata etter aldersklasser for perioden 2021-2024 (kilde: Statistisk sentralbyrå).

Tabell 23 Befolkningsdata etter aldersklasser for perioden 2021-2024

Planer

Planstrategi:

Planstrategien for Lier kommune 2024 – 2027 ble lagt frem for behandling og vedtatt i kommunestyrets møte 11. juni 2024. I planstrategien skal kommunestyret blant annet ta stilling til behovet for rullering av kommuneplanens samfunn-/arealdel og prioritering av planoppgaver i inneværende kommunestyreperiode.

Planarbeid i Fjordbyen:

I 2010 ble kommunene Lier og Drammen enige om en avtale om plansamarbeid for Lierstranda og Brakerøya om felles utvikling av en fjordby.

Planprogram for områderegulering (OR) Fjordbyen ble vedtatt i april 2018, og planprogrammet for kommunedelplan (KDP) kollektivknutepunkt og samferdsel ble vedtatt i februar 2019.

Begge planene ble sendt til politisk 1.gangsbehandling og deretter lagt ut til høring og offentlig ettersyn før sommeren 2023. Det har i 2024 blitt lagt ned en betydelig arbeidsinnsats for å løse innsigelsene som kom til begge planene etter høringsperioden. Det har vært tett samarbeid med prosjekterende konsulenter, men også med grunneiere og eiendomsutviklere for å sikre at planene er gjennomførbare. Målsettingen er at både KDP og OR skal vedtas i løpet av 2025.

Fjordbykontoret henter i stor grad ressursene fra steds- og samfunnsutvikling og noe fra kommuneadvokaten.

Planarbeid Gullaug:

Det ble arbeidet mye med kommunedelplanen for Gullaug vinteren/våren 2023. Planen ble på grunn av sin kompleksitet, sendt på forhåndshøring til statlige og regionale myndigheter før førstegangsbehandling, og kommunen mottok en rekke uttalelser. Planmaterialet ble deretter justert noe før planen ble lagt frem for førstegangsbehandling. Det daværende politiske flertallet stoppet planarbeidet og vedtok at kommunedelplanen skulle inngå i kommende rullering av arealdelen.

Planarbeidet ble igangsatt igjen, etter kommunevalget og planen ble lagt frem til ny førstegangsbehandling i formannskapet våren 2024. I forbindelse med høringen kom det frem forhold som medførte at formannskapet i sitt møte i september ba kommunedirektøren legge frem et fjerde og nytt planalternativ. Formannskapet behandlet/vedtok dette nye alternativet i sitt møte i oktober, men saken ble anket til kommunestyret som behandlet/vedtok utleggelse av det fjerde alternativet til offentlig ettersyn i november. Høringsfristen ble da forlenget med 6 uker.

Planarbeid Lierbyen:

Områdeplanen for Lierbyen ble lagt ut til offentlig ettersyn sent på høsten 2022, og i forbindelse med ettersynet varslet NVE og Statsforvalteren innsigelse til planen. Innsigelsene knyttet seg primært til geoteknikk (kvikkleire) og vannmiljø. Det har vært krevende/kostbart å løse innsigelsene, da det var nødvendig å foreta en rekke grunnundersøkelser rundt hele planområdet i form av grunnboringer i to omganger. I tillegg til selve planarbeidet har det også vært jobbet med utbyggingsavtaler. Våren 2023 ble det vedtatt at en skulle bruke områdemodellen. Kommunedirektøren har hatt en rekke møter med de største grunneierne i planområdet for å komme frem til en avtale som er mest mulig rettferdig og som økonomisk muliggjør de nødvendige felles infrastrukturiltakene som forutsettes i planen.

Innsigelsene ble løst i løpet av vinteren/våren 2024 og planen ble lagt frem og sluttbehandlet/vedtatt i kommunestyret sitt møte 11. juni 2024.

Planarbeid Tranby:

Områdeplanen for sentrumutvikling på Tranby ble lagt frem for førstegangsbehandling sent på høsten 2023. Planen legger opp til fortetting med bolig og noe næring rundt sentrumsområdet, torg/grøntstruktur/ikke organisert aktivitet, videre utvikling av skoleområdet, tilrettelegge for bygging av idrettshaller og «rydde opp» i trafikk/parkeringssituasjonen i området.

Planen ble lagt frem for sluttbehandling og vedtatt i kommunestyrets møte 11. juni 2024.

Transport og samferdsel:

E134 Dagslett – E18: Etter at kommunedelplanen for veistrekningen Dagslett – E18 ble vedtatt ved årsskifte 2022/2023 stoppet planarbeidet opp på grunn av manglende planleggingsmidler hos SVV. Rett før årsskifte 2023/2024 bekreftet imidlertid Statens vegvesen (SVV) at detaljreguleringsarbeidet ville fortsette og at en så for seg fullt trykk på dette arbeidet i 2024/2025. Dette er en viktig plan da realiseringen av E134 Dagslett-E18 er en viktig premiss/forutsetning for de øvrige planene i ytre Lier. Etter planoppstart og i forbindelse med varslingen av planarbeidet, ble det relativt raskt avklart at det måtte lages et nytt og mer detaljer planprogram for denne planfasen. SVV legger opp til at et revidert planprogram for detaljreguleringsplanen vil bli lagt frem for politisk behandling vinteren 2025. Arbeidet

med selve reguleringsplanen pågår parallelt, og SVV ser for seg ett planvedtak/sluttbehandling vinteren 2026/27 i god tid før Nasjonal Transportplan som vil bli behandlet sommeren 2028.

Buskerudbyen: Buskerudbyen har på tilsvarende måte som tidligere år også i 2024 mottatt belønningsmidler, og mye av disse går fortsatt til forsterket busstilbud i samarbeidsområdet. Noe av belønningsmidlene går imidlertid til mindre infrastrukturtiltak som bygger opp om gange, sykkel og kollektivtilbudet. I 2024 har det blant annet vært bygging av flere lehus ved bussholdeplassene, prosjektering/planlegging av noen manglende sykkelvei forbindelser, etablering av lys langs gang- og sykkelveier samt forebyggende/holdningsskapende arbeide som delfinansiering av hjertesoneprosjektet. En viktig premiss for belønningsmidlene er nullvekstmålet knyttet til biltransport, noe Buskerudbyen klarte i 2024.

Økt pendlerparkeringsplasser ved Lier stasjon: Det er Bane Nor som har vært byggherre og ansvarlig for gjennomføringen, men prosjektet har blitt delfinansiert med Buskerudby-midler og Lier kommune har vært en stor pådriver. Det ble planlagt for ca.75 nye pendlerparkeringsplasser og disse ble ferdigstilt og åpnet for pendlere primo februar 2025.

Planarbeid i 2024:

God stedsutvikling betyr mye for næringsliv, et steds konkurransekraft, folks trivsel, trygghet og tilgjengelighet til viktige tilbud og tjenester i hverdagen. Gode sosiale møteplasser for alle for å forhindre ensomhet er viktig i arealplanlegging, tilsvarende er arkitektonisk utforming og tilpassing av bygningsmasse til stedets identitet.

Kommunedirektøren har i 2024 videreført arbeidet med fjordbyen, Gullaug og Lierbyen, i tillegg til områdeplan for Tranby sentrum, og oppsummert har det vært jobbet med følgende planer:

Overordnede planer (kommunens egne arealplaner):

- Kommunedelplan og områdeplanen for fjordbyen (fjordbykontoret)
- Kommunedelplan Gullaug (fremlagt for ny 1. gangs behandling)
- Områdeplan for nytt hovedrenseanlegg på Gullaug, sluttbehandlet, vedtatt
- Områdeplan for Tranby sentrum inkludert idrettsområdet, sluttbehandlet, vedtatt
- Områdeplan for Lierbyen, sluttbehandlet, vedtatt
- Kommunedelplan for samferdsel på Lierskogen, Tranbykrysset - Asker grense, planarbeidet startet opp

Av andre og private/offentlige reguleringsplanforslag nevnes:

- Detaljreguleringsplan for Øgård og Skogli
- Detaljreguleringsplan for Gjellebekkstubben 2 og 6, Felleskjøpet (sluttbehandling)
- Detaljregulering for Lyngås næringsområdet (sluttbehandling)
- Detaljregulering for ny hovedvannforsyning, Kleivdammen – Liertoppen
- Detaljregulering for G/S Fv 2704 (Nøsteveien) Kirkeveien – Jensvollveien
- Detaljregulering for Heia FUS barnehage
- Detaljregulering for Stoppe idrettspark (sluttbehandlet)
- Detaljregulering for Lyfjellveien på Kjenner
- Detaljregulering for Sagtomta, Sjøstad, (1. gangsbehandling)
- Detaljregulering for Lierbakkene 1,
- Detaljregulering for Linnesvollen hestesportssenter, (1. gangsbehandling)

- Detaljregulering for Søndre Bråtan,
- Detaljregulering for Søndre Solspillet
- Detaljregulering for E134 Dagslett – E18

I tillegg kommer en rekke mindre reguleringsendringer, prinsippavklaringer, planinitiativ, opphevinger av gamle/utdaterte planer etc.

Boligpolitikk

På lik linje med 2023 har Lier kommune hatt en krevende periode innen boligsektoren i 2024, preget av både eksterne faktorer som Ukraina-krigen, prisstigning og renteøkning, samt interne utfordringer knyttet til boligtilbud og tjenestekapasitet. Helhetlig boligstrategi 2023-2027 som ble vedtatt i mars 2023, er et viktig skritt for å håndtere disse utfordringene mer systematisk og bredt, ikke bare innen det boligsosiale området, men for hele boligfeltet i kommunen.

Den store tilstrømningen av flyktninger, både i 2023 og 2024, har lagt betydelig press på behov for boliger og administrasjon rundt husleiekontrakter. Ved utgangen av 2024 hadde kommunen leid inn 128 privateide boliger til bosetting i 2024 og starten av 2025. Dette viser avhengigheten av det private leiemarkedet, som i seg selv har blitt mer utfordrende.

I 2024 var det 603 husstander i Lier som mottok statlig bostøtte fra Husbanken, i 2023 var det 575 husstander. Av husstandene som mottok statlig bostøtte i Lier ser vi at gjennomsnitt for boutgifter har økt fra 9 921 kroner i 2023 til 10 499 kroner i 2024. Samtidig har gjennomsnittlig bostøtte beløp økt fra 2 628 kroner i 2023 til 3 005 kroner i 2024.

Det var en liten nedgang (8,6 %) i boligsøknader fra 2023 til 2024, men det oppleves at sakene blir stadig mer komplekse. Mange søkere har omfattende behov, og kommunen har ikke tilstrekkelig egnede boliger eller tjenester for disse gruppene. Spesielt mangelen på bo- og tjenestetilbud for personer med funksjonsnedsettelse, samt personer med psykiske helseutfordringer og rusproblematikk, er en vedvarende utfordring.

Kommunens forslag om å utvide det ambulerende tjenestetilbudet både innen psykisk helse/rus og for personer med funksjonsnedsettelse, kan være et viktig tiltak. Dette kan bidra til at flere kan bo i selvstendige boliger med tilpasset oppfølging, noe som igjen kan redusere behovet for boliger med heldøgnsomsorg eller kjøp av eksterne omsorgstilbud.

Antall husstander som fikk startlån til kjøp eller refinansiering av bolig økte fra 23 i 2023 til 48 i 2024. Noe av bakgrunnen for dette er et kjøpers marked med mange boliger til salgs og færre interessenter. Barnefamilier er en prioritert målgruppe i startlånsordningen, og i 2024 var 73 % av husstandene som kjøpte eller refinansierte boliger barnefamilier. Dette er med å bidra til økt bostabilitet for disse.

Forvaltning helse og bolig opplever en økt etterspørsel etter råd og veiledning i forbindelse med lånesøknader og økt forespørsel om avdragsfrihet på lån, noe som indikerer at mange fortsatt sliter økonomisk. Dette kan være en konsekvens av den vedvarende renteøkningen og økte levekostnader.

Energi og klima

Hovedmålet i Energi- og klimaplanen for Lier kommune (2017-2020) er et klimanøytralt lersamfunn innen 2030, og at Lier kommunes egen drift skal være klimanøytral innen 2025. Denne målsettingen er videreført i kommuneplanens samfunnsdel, som ble vedtatt sommeren 2019.

Utkast til Klimaplan 2024-2030 ble lagt ut på høring siste møterunde i 2024, og skal etter planen vedtas våren 2025. Klimaplan 2024-2030 tar utgangspunkt i innsatsområdene i samfunnsdelen, og peker ut en retning for hvilke tiltak som skal utarbeides i det årlige klimabudsjettet. Planen inneholder også egne kapitler om klimakompensasjon og tilpasning til klimaendringer.

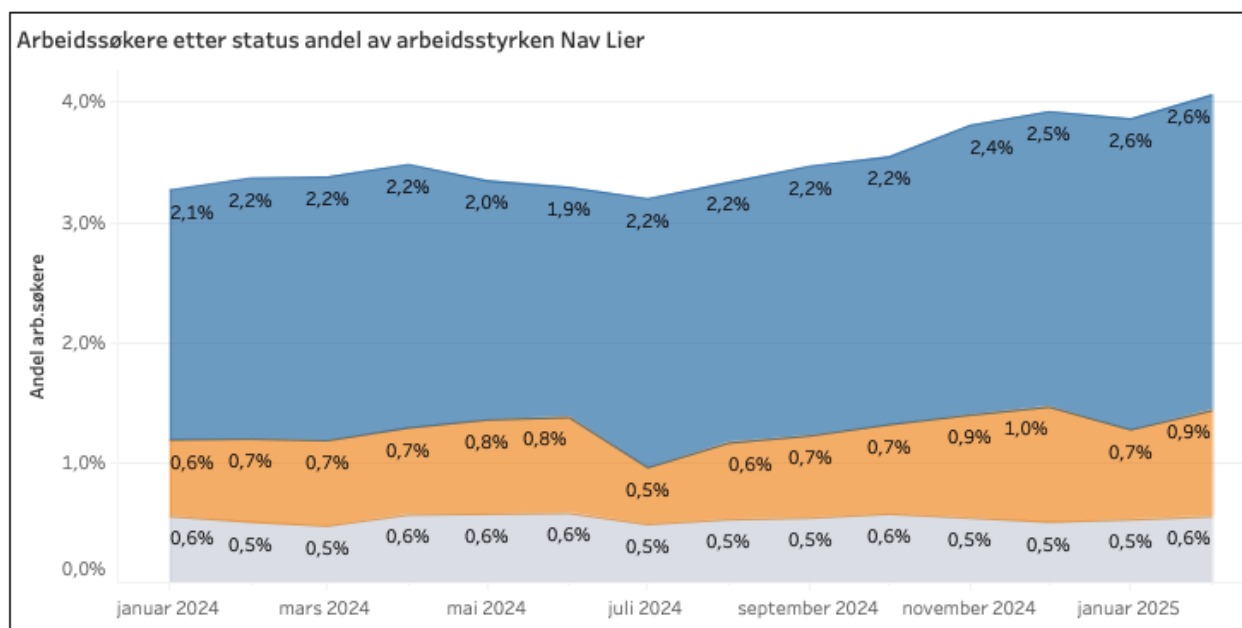
I 2024 ble Lier rådhus og flere andre kommunale virksomheter resertifisert som Miljøfyrtårn etter nytt kriteriesett for kommuner. Kommunen startet også med å jobbe mot 100% sirkularitet innen IKT-utstyr, som i første omgang går ut på å samle inn alt av ubrukt IKT-utstyr ute på virksomhetene og sikre at det som kan gjenbrukes blir det, og at det resterende resirkuleres og kommer tilbake til verdikjeden.

Klimagassregnskapet for Lier kommunes egen drift for 2024 er planlagt ferdig i juni 2025, og vil publiseres på kommunens hjemmeside.

Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten (helt ledige) har i 2024 vært stabil i hele Norge, og ved årsslutt er det 2,5% av arbeidsstyrken som er registrert som helt ledige i Lier kommune, opp 0,3% fra desember 2023. Dette ligger på snitt med landsgjennomsnittet.

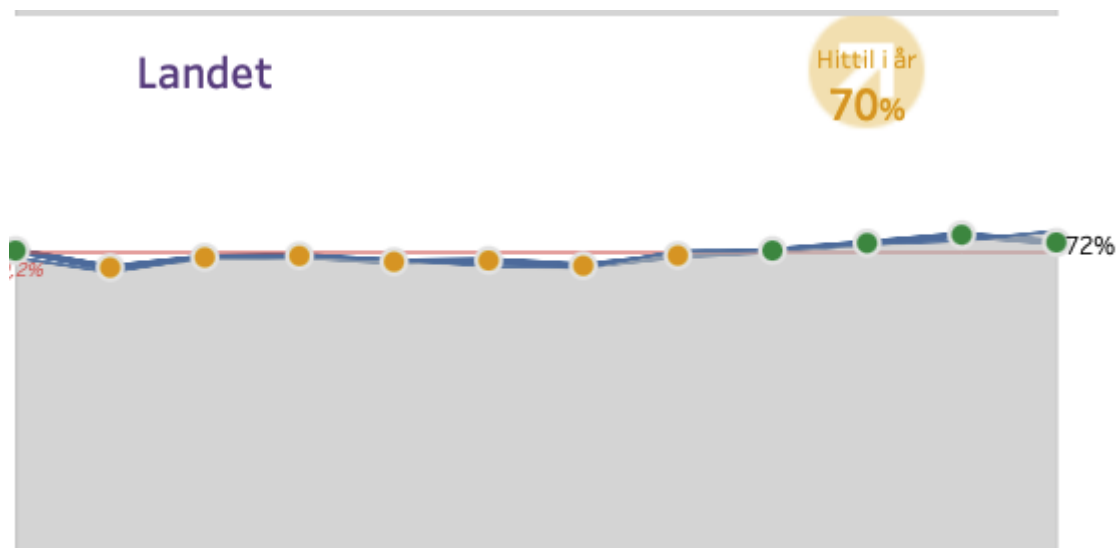
Oversikt pr. desember 2024 viser at den totale arbeidsledigheten, som inkluderer gruppen helt ledige, delvis ledige og arbeidssøker på tiltak i Lier kommune, har økt gjennom året.

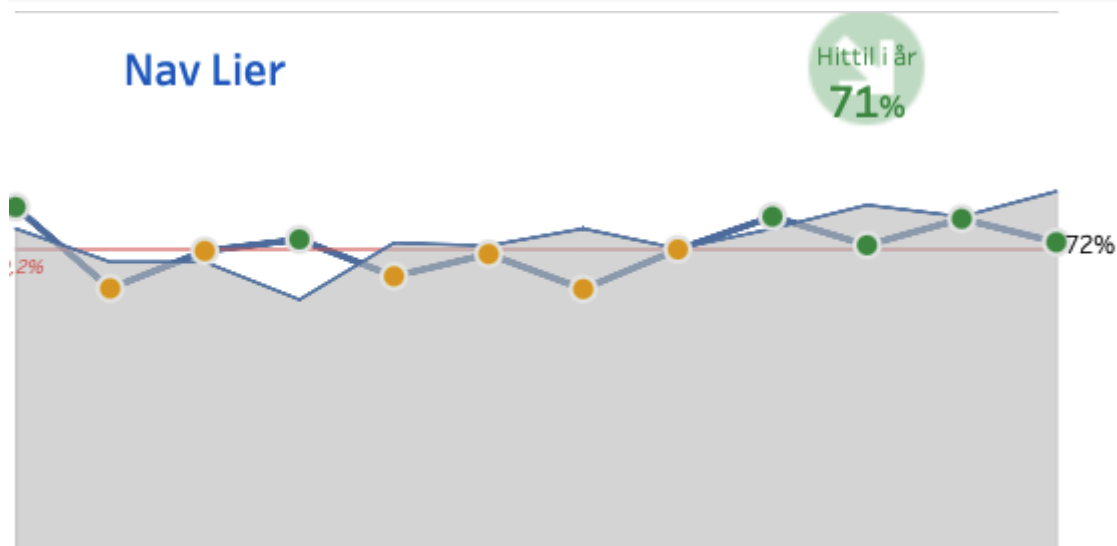
Figur 17 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser oversikt gjennom året for henholdsvis helt ledige (blått felt), delvis ledige (orange felt) og arbeidssøkere på tiltak (grått felt)

NAV Lier har et tydelig fokus på bruk av tiltak for å fremme muligheten for overgang til arbeid og varig arbeidstilknytning, med særskilt fokus på gruppen med nedsatt arbeidsevne. I tillegg har NAV Lier jobbet systematisk med overgang til jobb for aldersgruppen under 30 år.

Andel arbeidssøkere med overgang til arbeid, målt åtte måneder etter tiltredelse. Måltall er 70%. Lier ligger her 1% over måltall.

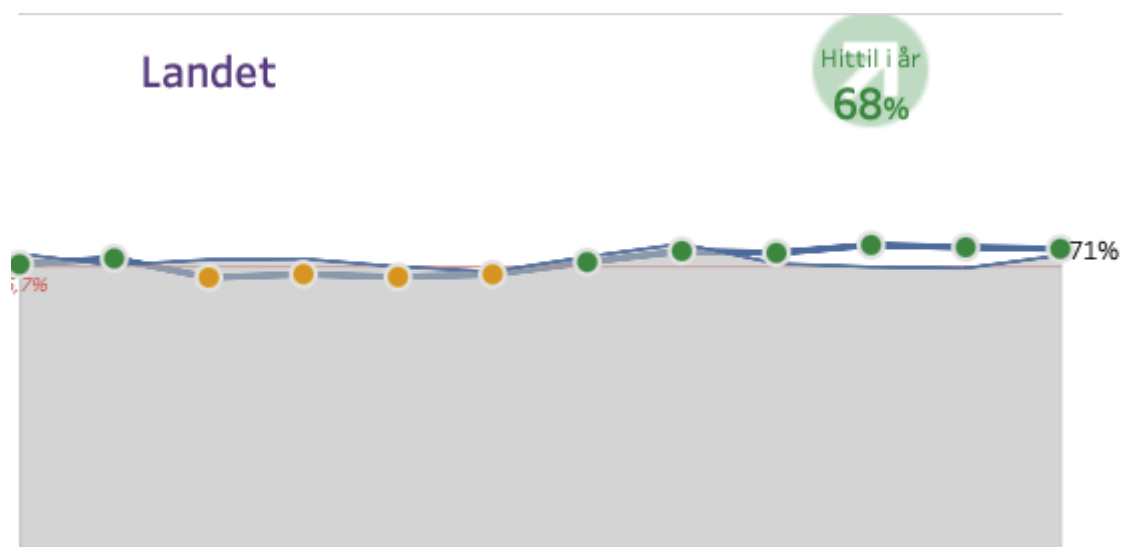

Figur 18 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid, 8 måneder etter tiltredelse for landet.

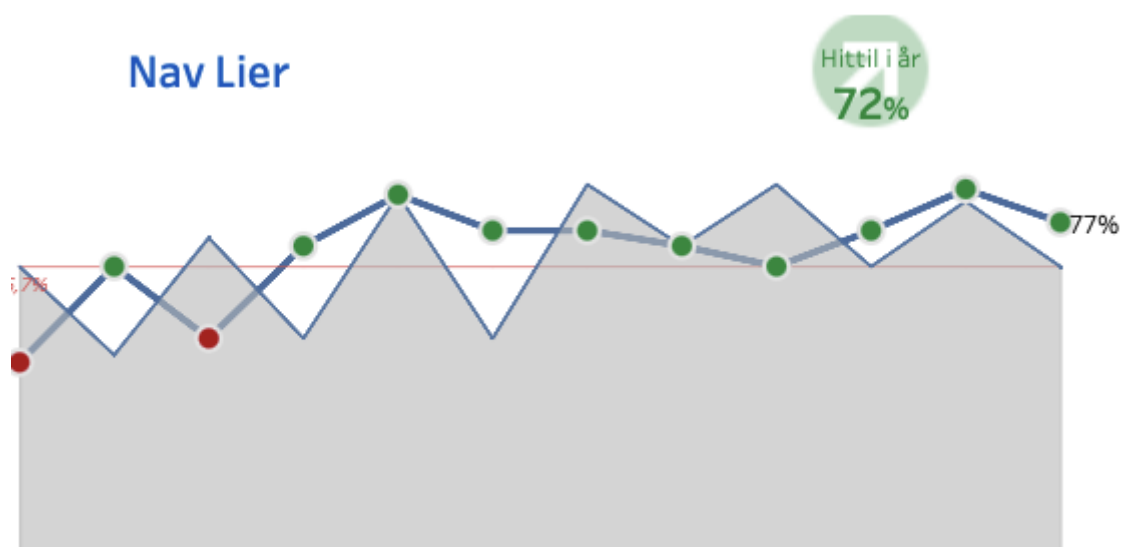

Figur 19 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid, 8 måneder etter tiltredelse for Lier kommune.

Målet ved bruk av tiltak fra Nav er økt mulighet for varig arbeid. Dette måles blant annet gjennom andel arbeidssøkere med overgang fra tiltak til arbeid. Måltallet er 70%. Lier ligger her 2% over måltall.

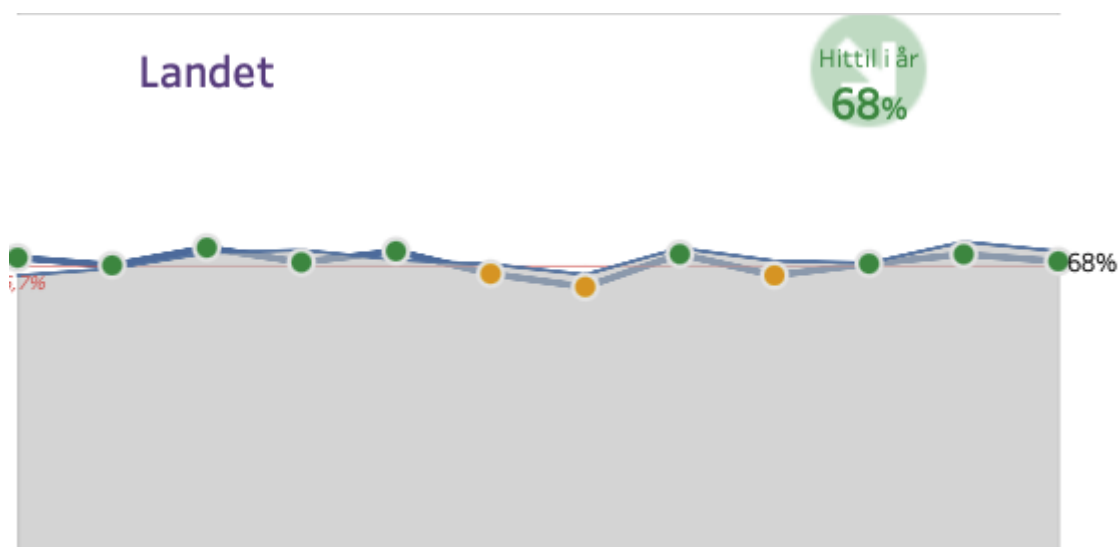
Figur 20 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid fra tiltak for landet.

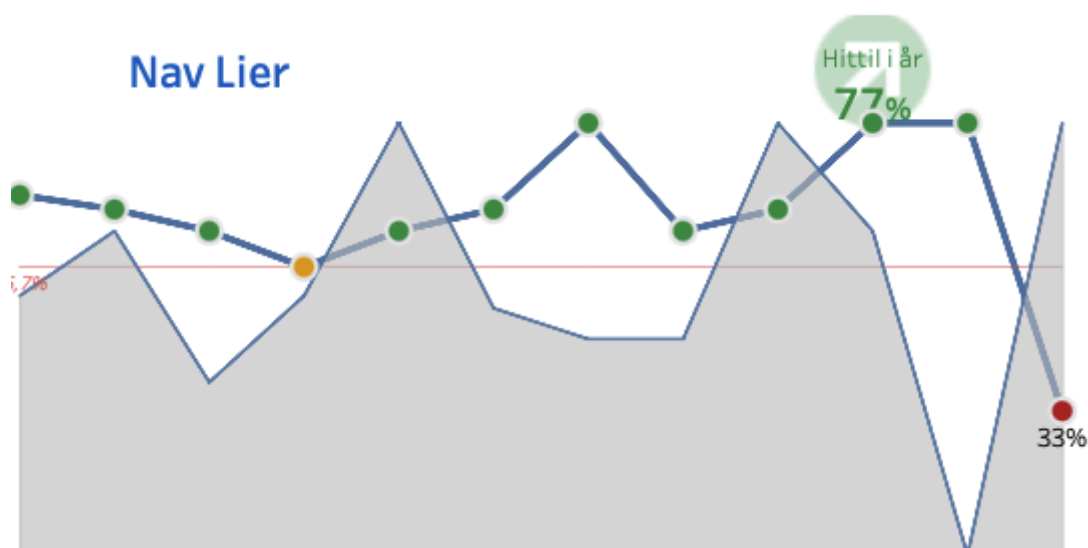
Figur 21 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid fra tiltak for Lier kommune.

Et prioritert område for Nav er inkludering av personer i brukergruppen som har helt eller delvis nedsatt arbeidsevne. Resultatet for andel arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne, med overgang til arbeid er for Lier 77%. Måltallet her er 60%.

Merk at det er registrert en feil den visuelle fremstillingen i diagrammet for Nav-kontorene. Total prosentvis beregning er riktig, som for Lier kommune viser 77%.

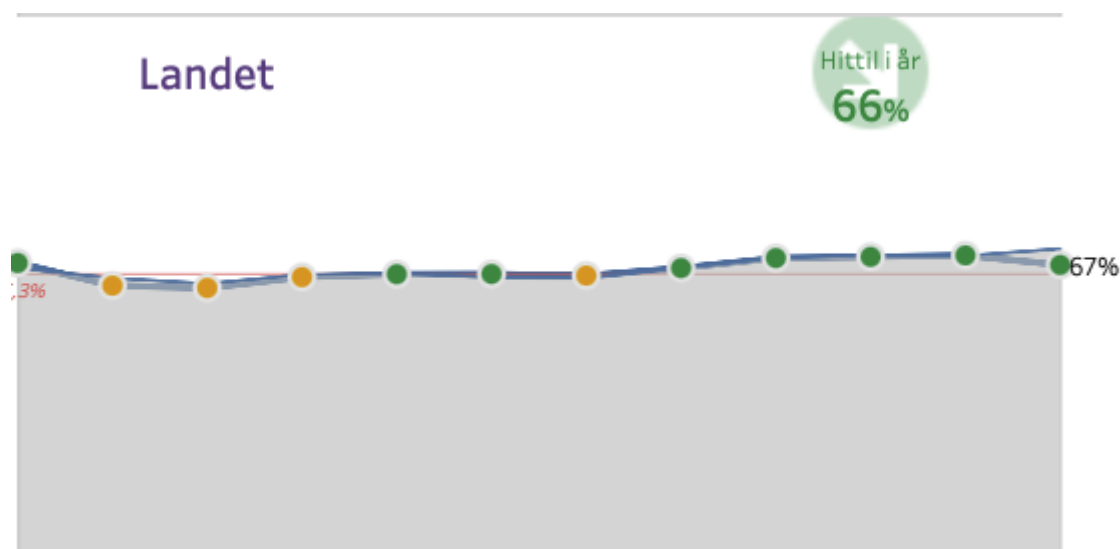
Figur 22 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid for brukere med nedsatt arbeidsevne, for landet.

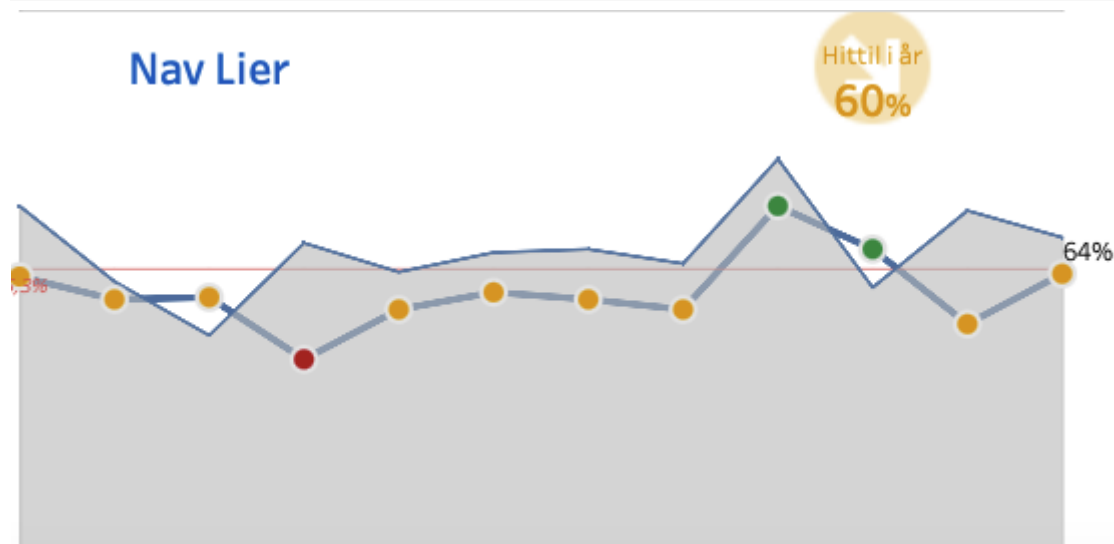
Figur 23 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid for brukere med nedsatt arbeidsevne, for Lier kommune.

Resultat i tabell viser også at NAV Lier har lyktes godt i arbeidet med å få sosialhjelpsmottakere i aldersgruppen 18 – 30 over i arbeid. I denne gruppen finner vi også mange sosialhjelpsmottakere med barn. Å få en større andel av denne gruppen over i lønnet arbeid og selvforsørgelse er viktig, ikke minst med tanke på sosial arv og konsekvensen for barns oppvekstvilkår.

Et viktig satsningsområde for Nav Lier er ungdom, som inkluderer ungdom i aktivitet og/eller arbeid. Tabellene viser andel personer under 30 år med overgang til arbeid. Måltallet er 65%.

Figur 24 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid for brukere under 30 år, for landet.

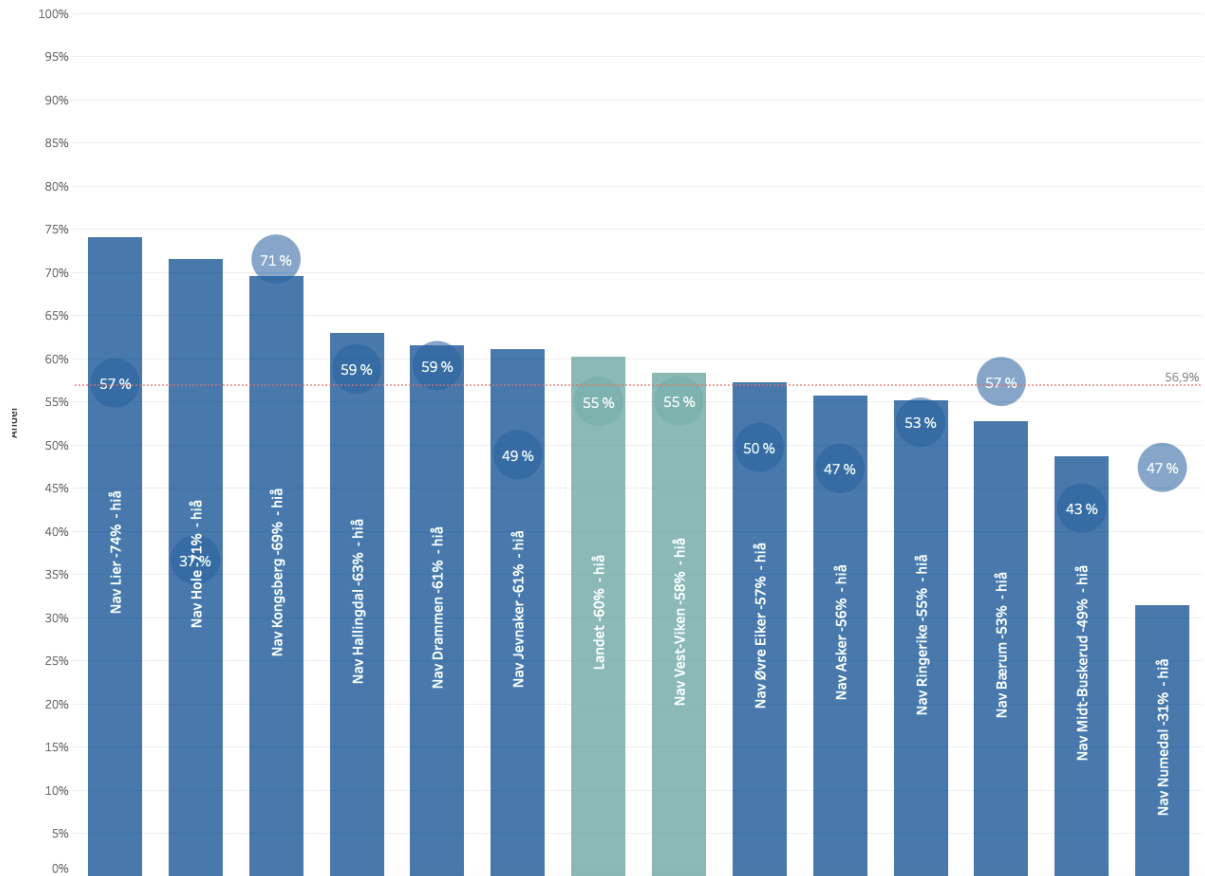

Figur 25 hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser prosentvis overgang til arbeid for brukere under 30 år, for Lier kommune.

Samlet viser denne oversikten at NAV Lier har lyktes med å øke overgangen til arbeid i 2024 sett mot resultat fra 2023. Den største økningen finner man i gruppen «personer med nedsatt arbeidsevne». Her har NAV Lier lyktes med å få hele 77% over i arbeid mot 75% i 2023. Dette er også langt over landsgjennomsnittet, som her ligger på 68%.

NAV Lier ønsker også å trekke frem et av de andre fokusområdene, ungdom under 30 år. Her har man ikke klart å nå helt opp til måltallet i 2024, men man ser en vesentlig økning i andelen som har kommet over i arbeid siste halvår av 2024. I denne perioden har også NAV Lier jobbet enda mer bevisst med brukergruppen for felles mål om aktivitet.

NAV Lier viser i sammenligning med andre NAV-kontor i regionen at vi lykkes godt med å være tilgjengelige å få til møtepunkter med brukergruppen som er i behov av dette. Her er NAV Lier helt i toppen. 74% av brukergruppen har vært i dialog med NAV siste måned.

Figur 26 er hentet fra Nav Vest Viken - Statistikk og analyse. Tabellen viser møteaktivitet for brukergruppen som er i behov av veiledning fra Nav - Andel dialog med Nav siste måned.

Folkehelse

Systematisk folkehelsearbeid i 2024

Folkehelsearbeidet i Lier bygger på tett samarbeid. Gjennom dialog og koordinering på tvers av sektorer unngår vi dobbeltarbeid, og sikrer best mulig bruk av eksisterende kompetanse og ressurser. Aktiv søknad på eksterne tilskuddsmidler gjør det mulig å forbedre og øke kvaliteten på eksisterende tiltak uten å påføre kommunen nye kostnader.

Utfordringer og innsatsområder

For å opprettholde en positiv folkehelseutvikling er det fortsatt behov for innsats innen:

- Sosiale ulikheter – lavinntekt, barnefattigdom og utenforskap
- Psykisk helse – ensomhet, depresjon og angst
- Tidlig innsats barn og unge – skolevegring og adferd som utfordrer
- Levevaner – stillesitting og fedme

Kommunens helhetlige innsats gir positiv utvikling på målepunkter i folkehelseprofilen og oppvekstprofilen. Dersom den positive utviklingen skal fortsette må innsatsen opprettholdes. Gevinster

av folkehelsearbeid fører til mindre kostnader i fremtiden innen helse- og sosialtjenester, samt økt verdiskapning.

Innbyggerkommunikasjon

Nettsiden www.lier.kommune.no er kommunens viktigste kommunikasjonskanal mot innbyggere.

I forbindelse med behandlingen av handlingsprogrammet for 2023-2026 bevilget kommunestyret til sammen 2 millioner kroner til nye nettider. Summen er fordelt med 1 million kroner i 2023 og 1 million kroner i 2024.

Gjennom 2024 har en intern prosjektgruppe jobbet med å innhente brukerbehov, erfaringer fra andre kommuner og kartlegge leverandørmarkedet, samt gjennomført en innbyggerundersøkelse. Det er opprettet referansegrupper blant politikere og de ulike rådene. Prosjektgruppen er ledet av en intern prosjektleder, som har rapportert til en styringsgruppe. Prosjektet var ved årsskiftet klar til å gå ut på anskaffelse av ny publiseringsløsning for nettsiden, men prosjektet ble satt på vent i påvente av en politisk sak om finansiering av digitaliseringsprosjekter i Lier kommune våren 2025.

Lier kommune bruker nettsiden og sosiale medier for å oppfylle kravet i kommunelovens § 4. Loven pålegger kommunen å aktivt informere om egen virksomhet og den virksomheten andre parter utfører på vegne av kommunen.

I 2024 ble det publiserte rundt 140 nyhetssaker på nettsiden om kommunens tjenestetilbud, andre offentlige tjenestetilbud eller saker som er relevante for våre innbyggere. Mange av disse sakene ble delt i sosiale medier og sendt som pressemeldinger.

Sosiale medier er supplerende kommunikasjonskanaler der vi når mange - både innbyggere og tidligere innbyggere. Antall følgere av kommunens Facebook-side har nå passert 9300 og 2700 på Instagram.

MEDARBEIDERE, HMS
OG INTERNKONTROLL

Antall ansatte og årsverk

Tabellen under viser antall ansatte og årsverk som er aktive i kommunens lønssystem pr. 31.12.24

	2024	2023	2022	Konsoliderte tall *		
				2024	2023	2022
Årsverk fast ansatte	1 495,25	1 459,50	1 405,05	1 613,14	1 576,30	1 513,94
Årsverk midlertidig ansatte	110,02	130,20	126,99	110,02	130,20	128,99
Årsverk totalt	1605,27	1589,70	1532,04	1723,15	1706,50	1642,92
Antall fast ansatte	1 769	1 736	1 680	1 889	1 855	1 795
Antall midlertidig ansatte	139	155	144	139	155	146
Antall ansatte totalt	1908	1891	1824	2028	2010	1 941

* inkluderer de kommunale foretakene

Tabell 24 Utvikling i antall årsverk og ansatte hentet fra kommunens HRM-system.

Økningen i antall ansatte har vært lavere enn foregående år, men i særskilte tilfeller har tjenestebehovet gjort det nødvendig og øke bemanningen.

Kjønnsbalanse, likestilling og mangfold

Lier kommune skal bidra til å forebygge diskriminering og skape gode holdninger til mangfold i organisasjonen. Kommunen trenger medarbeidere med riktig fagkompetanse som er engasjerte i å utgjøre en forskjell for innbyggerne uansett bakgrunn.

Kjønnsbalanse

I 2024 var 77,2 % av Lier kommunes faste ansatte kvinner og 22,8 % menn. Av midlertidige ansatte er 74,8 % kvinner og 25,2 % menn. Kommunen deltar i prosjektet «Menn i helse», hvor menn rekrutteres til helse og omsorg ved å ta fagbrev som helsefagarbeidere.

Arbeidsgivers aktivitetsplikt i forhold til diskriminering og likestilling

Arbeidsgiver skal jobbe aktivt og målrettet for å fremme likestilling og motvirke diskriminering. I rekrutteringsarbeidet legges det vekt på mangfold og kjønnsbalanse. Mange av virksomhetene i Lier kommune har høy andel ansatte med flerkulturell bakgrunn.

I Lier kommune er arbeidsgiverstrategien et overordnet og styrende dokument som vektlegger at kommunen som arbeidsgiver skal verdsette mangfold. Det rapporteres på dette i de ulike virksomhetene med tall på uønsket deltid fordelt på kjønn, utdannelsespermisjon fordelt på kjønn, samt rekruttering av andre enn etnisk norske. Rekrutteringsprosessen i Lier kommune er kompetansebasert og skal sikre likebehandling i alle ledd i prosessen.

Kommunen samarbeider med NAV og tiltaksvirksomheter for å legge til rette for arbeidstrening og hindre utenforskap fra arbeidslivet. Dette kan være tiltak som er opprettet gjennom prosjekter i NAV eller direkte kontakt med tiltaksvirksomheter.

Lier kommunes lønssystem skiller ikke på kjønn, alder, funksjonsevne, etnisk bakgrunn eller seksuell orientering. Den lokale lønnspolitikken skal ivareta og fremme likestilling, og har som mål at alle skal likebehandles i lønnsvurderingen.

Læringer

Per 31. desember 2024 har Lier kommune totalt 39 læringer:

Fag	Antall
Barne- og ungdomsarbeiderfag	9
Helsefagarbeider	24
Kontor og administrasjon	4
Aktivitørfaget	2

Tabell 25 Læringer

Av våre læringer følger 20 det fire år lange læreløpet ved Lier videregående skole (dobbeltkompetanselæringer), mens øvrige læringer i all hovedsak følger det ordinære løpet med to år skole og to år lære. De fleste av lærlingene våre bor i Lier. Rekrutteringsgrunnlaget til læreplasser i kommunen varierer, og det er færre kvalifiserte søkere enn tilgjengelige læreplasser. Etter flere år uten aktivitørlæringer, klarte kommunen i 2024 å ansette to læringer i aktivitørfaget. Kommunen tilbyr også læreplasser i byggdrifterfaget, men det var ingen kvalifiserte søkere til dette løpet. I 2024 ble kommunen godkjent som lærebedrift i et nytt fag, anleggsgartner.

Kommunens læringeundersøkelse viser at:

- 74 % av lærlingene opplever at det er satt av tilstrekkelig med tid til veiledning
- 77 % rapporterer at det er avsatt tid til å dokumentere opplæringen
- 71 % opplever at de får den opplæringen de trenger
- 87% føler seg inkludert i arbeidsmiljøet

Rekruttering

Lier kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver og har som mål å sikre tilfang av engasjerte og kompetente medarbeidere. Det er fortsatt svært krevende å rekruttere til enkelte faggrupper, nøkkelstillinger og lederroller. Konkurransen er fortsatt til stede for de som har fått tildelt ekstra lønnsmidler, men vi er nå i en konkurransedyktig posisjon.

I 2023 ble saken "Riktig kompetanse på rett sted til rett tid" vedtatt i kommunestyret, der det ble besluttet å styrke lønnsbudsjettet med 12 millioner over en periode på tre år. Dette ga kommunedirektøren mulighet til å løfte lønnsnivået for særlig konkurranseutsatte yrkesgrupper. I 2024 fikk følgende yrkesgrupper lønnsstillegg med virkning fra 1. august 2024:

- Avdelingsledere i helse, omsorg og velferd ble gitt en pott på 1.560.000 kroner til fordeling. Lønnsjusteringen ble vurdert ut ifra dagens avdelingslederlønsspenn, samt vurdering av lønn for sammenlignbare stillinger i omkringliggende kommuner.
- Virksomhetsledere i helse, omsorg og velferd ble gitt en lønspott på 3 % av egen lønnsmasse. Lønnsjusteringen ble vurdert ut ifra stillingens kompleksitet, størrelse samt sammenlignbare stillinger i omkringliggende kommuner.

- Rektorer ble gitt en lønnpott på 6 % av egen lønnsmasse. Alle rektorer fikk 6 % lønnsøkning.
- Leger: Totalt 400.000 kroner ble gitt til enkelte leger som er svært konkurranseutsatt.

Alle nyansatte ledere har i 2024 fått opplæring i Lier kommunes rekrutteringsprosess i tillegg til andre HR-faglige temaer- og systemer. Som et siste ledd i opplæringssesjonen knyttet til rekruttering skal alle ledere gjennomføre en digital test som sertifiserer dem som rekrutterer i Lier kommune. Eksisterende ledere har tidligere gjennomført samme opplæring.

For å svare opp Lier kommunes rekrutteringsstrategi er det også jobbet med å forsterke et felles introduksjonsprogram som ble ferdigstilt i 2024. En god oppstart og tett oppfølging i ny jobb er vesentlig for at nyansatte skal finne seg til rette, fungere i organisasjonen og oppleve mestring. Da kan man også raskere bli en del av fellesskapet på arbeidsplassen, og bidra med sin kompetanse og erfaring.

Det sentrale rekrutteringsløpet for lærere er videreført, og lierskolen ansatte i 2024 25 lærere i den sentrale lærerrekutteringen.

Antall utlyste stillinger

Antall	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utlyste stillinger	152	162	193	197	160	277	609	571	572

Tabell 26 Utlyste stillinger 2016 til 2024, Kilde HR

* Fra 2022 er det endring i definisjon av datauttrekk og tall er ikke direkte sammenlignbare med tidligere år. Tidligere år har vi rapportert om antall annonser som er utlyst. For årsrapporter hentet fra 2022 og kommende år teller vi antall stillinger i stedet for antall annonser. I noen annonser rekrutteres det til flere stillinger samtidig, og enkelte stillinger lyses ut flere ganger.

Lønnsoppgjør

Lønnsoppgjøret 2024 var et hovedtariffoppgjør. Det ble i kapittel 4 gitt en kombinasjon av sentrale tillegg og avsetning av pott til lokale lønnsforhandlinger. Rammen for oppgjøret var 5,2 %, hvor 1,1 % av dette ble fordelt i et lokalt lønnsoppgjør.

Lier kommune gjennomførte lokale forhandlinger i kapittel 3 (ledere) og kapittel 5 (akademiske stillinger). Kommunedirektøren avsatte lokal ramme på 5,2 % etter frontfaget og i tråd med det sentrale oppgjøret i KS. Det ble ingen brudd i forhandlingene i Lier kommune. Grunnet høyt overheng ble gjenværende ramme til fordeling på 4,8 %.

Ledelsens prioriteringer har vært å vektlegge innsats og leveranser i tråd med kommunens og virksomhetenes planer og mål. For ledere er det satt særskilte kriterier for lønnsvurdering. Alt er forankret i vår lokale lønnspolitikk.

Kompetanse

Kompetansestrategien for kommunens ansatte peker ut fem retningsgivende faktorer. Kompetansearbeidet i Lier kommune skal være: 1) prioritert, 2) integrert, 3) ansvarliggjort, 4) målrettet

og 5) enkelt å gjennomføre. Strategien består også av konkrete tiltak som skal evalueres årlig. Tiltakene ble evaluert høsten 2024.

Ett av tiltakene i kompetansestrategien er lederutviklingsprogram. Programmet er delt i fire moduler, og modul 1 ble gjennomført høsten 2024. Det besto av en felles oppstartsamling, en digital fellessamling og én gruppesamling for hver av de seks gruppene. Tema for modul 1 var «Trygge, kompetente og motiverende ledere».

Tre av tiltakene i handlingsplanen for kompetansestrategi henger sammen og handler om digitalt verktøy for kompetansestyring. Høsten 2024 startet arbeidet med å kartlegge hvilke behov kommunen har for å kunne jobbe systematisk og strategisk med kompetanse. Arbeidet ble gjort med en smidig tilnærming, for å kunne tilpasse seg tilgjengelig kapasitet.

Alle nye ledere får en grunnopplæring innen HR-faget som et ledd i kommunens introduksjonsprogram. Dette er et 15 timers kurs fordelt på tre dager hvor alle ledere i Lier kommune etter endt opplæring skal ha basiskompetansen innen personalledelse. Kurset kjøres i regi av HR. Opplæring i tjenestekområdene følger de enkelte områdenes tema- og fagplaner.

Lederarenaer:

Lier kommune har to felles lederarenaer for virksomhetsledere på tvers av sektorer. Hensikten med lederarenaene er å styrke styringsdialogen, samhandlingen og å heve felles lederkompetanse på aktuelle fagområder.

I 2024 har det blitt gjennomført fire halvdags lederforum og én halvdags ledersamling for virksomhetsledere. Årets ledersamling ble redusert fra todagers/heldagssamling til en halvdagssamling om omstilling i regi av NAV arbeidslivssenter. Redusert omfang skyldes kommunens økonomiske situasjon samt prioritert tid til lederutviklingsprogram.

Digitalisering

Arbeidet med digitalisering har i 2024 pågått gjennom flere prosjekter og initiativer i kommunen. For å bidra til mer strategisk og helhetlig digitalisering har det i 2024 vært fokus på prosessforbedring av kommunens porteføljestyling for digitaliseringsprosjekter. Dette arbeidet fortsetter i 2025. Senhøsten 2024 startet også arbeidet med revidering av kommunens digitaliseringsstrategi. Hovedfokus i oppstartfasen har vært å analysere dagens situasjon og kartlegge nye eller endrede behov i kommunen.

Kommunestyret vedtok i desember 2023 en innovasjonsstrategi der hovedmålet er at Lier kommune skal ha en innovasjonskultur som setter spor. Det har i 2024 vært jobbet med å utarbeide tiltak og handlingsplan med fokus på bred involvering.

I 2024 ble det utarbeidet en retningslinje for bruk av kunstig intelligens (KI) i Lier kommune. Det ble avholdt fire åpne digitale kurs for kommunens ansatte, der til sammen 194 personer deltok.

Velferdsteknologi

Ny handlingsplan for velferdsteknologi ble vedtatt politisk høsten 2024. Planen gir en oversikt over aktiviteter frem til 2027. Det vil bli gitt en årlig statusmelding til utvalg for helse, omsorg og velferd om arbeidet. I 2024 ble det også ansatt en ny velferdsteknologikonsulent i helse, omsorg og velferd, med hovedfokus på hjemmetjenesten og bruk av helseteknologi. Det er nå to velferdsteknologikonsulenter i

helse, omsorg og velferd som bistår virksomhetene med implementering av velferdsteknologi. Digitale agenter innenfor velferdsteknologi fortsatte med samlinger i 2024. Flere virksomheter ble en del av nettverket. Dette for å sikre en bedre informasjonsdeling og en felles arena for relevant kompetanse.

Digital hjemmeoppfølging (DHO) var et prioritert område i hjemmetjenesten i 2024. Her deltok kommunen i et felles prosjekt sammen med Bærum, Asker, Drammen og helseforetaket/Drammen sykehus. Prosjektet ble avsluttet i desember 2024 og videreføres i hjemmetjenesten. Ved avslutning av prosjektet hadde hjemmetjenesten i Lier rundt 10 brukere som fikk oppfølging digitalt.

Antall trygghetsalarmer var ved årsskiftet 385, og antall e-låser var 544. Det har vært en liten økning fra foregående periode. Det har også vært en liten økning av antall medisindispensere/medisinroboter til 56 av kommunens hjemmeboende.

Lier kommunes avtale om leveranse av velferdsteknologi og responstjeneste utløper i mai 2025. Kommunen deltok derfor i et innkjøpssamarbeid med flere kommuner i regionen, Viken Vest Innkjøpssamarbeid (VVI). Avtale med ny hovedleverandør av velferdsteknologi og responstjeneste ble inngått med VVI i november 2024.

Kvalitetssystem

Kvalitetssystemet Rettesnora inneholder rutiner, prosedyrer og styrende dokumenter. Rettesnora inneholder også funksjonalitet for å gjøre risiko- og sårbarhetsanalyser, modul for å registrere og behandle avvik, samt modul for årshjul.

Prosjekter

Høsten 2024 lanserte kommunen et nytt intranett basert på SharePoint. Valget falt på SharePoint, da kommunen hadde både lisenser og kompetanse internt til å etablere dette kostnadsfritt. Arbeidet ble i sin helhet gjennomført i 2024 av en intern arbeidsgruppe og innhold og utforming var basert på behov som var hentet inn via workshops og skjemainnspill der alle ansatte hadde mulighet til å komme med forslag, ønsker og ideer. Det er etablert en innholdsgruppe som bidrar til innhold fra de ulike kommunalområdene.

Prosjektet «Digital arbeidsplass» ble ferdigstilt i 2024. Prosjektet hadde to formål: Å ta i bruk verktøyene i Microsoft 365 på en bedre måte, og å gjøre samhandlingen mellom skole og resten av kommunen enklere, samtidig som vi skal fortsette å ivareta sikkerhet og personvern på en god måte. I løpet av våren byttet alle lærere bruker til nn@lier.kommune.no. I praksis betyr det at lærere gikk fra å ha to brukere til kun én. Det ble gjennomført fire åpne grunnkurs i Teams med totalt ca. 60 deltagere. I tillegg ble det gjennomført en rekke kurs ute i virksomhetene. Det er også etablert et digitalt opplæringsprogram for alle ansatte.

Vårt nye oppvekstadministrative system leveres av Visma. Systemet er en oppgradering av dagens løsning for skole, samt ny funksjonalitet for ressursstyring, barnehage og mulighet for bedre og sikrere samhandling rundt sensitiv informasjon. Implementering og opplæring i systemet ble påbegynt i 2023, og ferdigstilles i løpet av 2025.

Innføring av Jamf School ble gjennomført i 2024. Systemet styrer hvilke applikasjoner og internettilgang læringsbrettene i lierskolen skal ha. I tillegg gir systemet mulighet for foreldrestyring av læringsbrettene utenfor skoletid.

Prosjekt oppgradering av Lier kommunes hjemmesider har bakgrunn i politisk bestilling og lovkrav. I 2024 ble prosjektet prosjektorganisert, og den tverrfaglige prosjektgruppen har hatt fokus på å kartlegge behov og forankre i og utenfor organisasjonen. Det har blant annet blitt gjennomført innbyggerundersøkelse, dialogkonferanse med leverandører og samtaler med andre kommuner. Prosjektet var ved årsskiftet klar til å gå ut på anskaffelse av ny publiseringsløsning, men prosjektet ble satt på vent i påvente av en politisk sak om finansiering av digitaliseringsprosjekter i Lier kommune.

Kompetanseheving

Digital kompetanse hos ledere og medarbeidere er viktig for at organisasjonen skal nå målene i digitaliseringsstrategien. Foruten allerede nevnte kompetansetiltak knyttet til ulike prosjekter og initiativ har kommunedirektørens ledergruppe sammen med ledere for IKT, Utvikling og HR deltatt i et digitalt kompetanseløft i regi av DigiViken. Kompetanseløftet bestod av fire digitale samlinger sammen med andre kommuner med tilhørende for- og etterarbeid. Siste samling i det digitale kompetanseløftet ble avholdt i april 2024.

Samarbeidsarenaer

DigiViken er et partnerskap mellom kommunene og fylkeskommunen som utgjorde det tidligere fylke Viken. Partnerskapet skal være en arena for å ivareta interessene til medlemmene ovenfor nasjonale aktører, slik som KS, staten, leverandører og andre aktører. Lier kommune har brukt nettverket aktivt for å innhente erfaringer og dele kunnskap. IKT og Utvikling har eksempelvis deltatt på opplæring i kunstig intelligens (KI).

HelseHub er et samarbeidsprosjekt mellom ulike aktører med mål om å finne felles muligheter og utfordringer knyttet til helsetjenester. Her er Lier sammen med Universitetet i Sørøst-Norge, Vestre Viken, Drammen og Asker kommune, Drammen helsepark og responscenteret i Kongsberg partnere på felles utviklingsarbeid.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

HMS er et sentralt fokusområde i kommunens planverk og arbeidsgiverstrategi. Både ledere og medarbeidere er viktige for å lykkes med dette arbeidet. Rutinen for systematisk HMS-arbeid i Lier kommune bygger på internkontrollforskriften og skal tilpasses den enkelte virksomhets arbeidsmiljø og risikobilde. Virksomhetene gjennomfører årlig risiko- og sårbarhetsanalyse for HMS som omfatter organisatorisk arbeidsmiljø, ergonomi, psykososialt arbeidsmiljø, fysisk arbeidsmiljø, kjemisk/biologisk arbeidsmiljø, samt trusler og vold. I etterkant utarbeides det en tiltaksplan med behovsrettede tiltak. Det er nettopp det systematiske HMS-arbeidet som bidrar til kontinuerlig forbedring, og som er en av de viktigste arenaene for forebyggende og helsefremmende arbeid.

Systematisk HMS-arbeid skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.

I 2024 har det vært spesielt fokus på arbeidet med avvikskultur og avvikshåndtering, opplæring i bruk av risiko- og sårbarhetsanalyser samt rutiner for forebygging og håndtering av vold- og trusler. Ledelsens gjennomgang av HMS-området har vært gjennomført for første gang, noe som danner grunnlag for å sikre god styring, kontroll og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor HMS-området.

Arbeidsmiljøutvalg og medbestemmelsesutvalg

Kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU) og de lokale medbestemmelsesutvalgene (LMU) har et overordnet ansvar for arbeidsmiljø og HMS i tråd med lov og avtaleverk. AMU og LMU skal ha oversikt over, og styrke virksomhetenes HMS-arbeid, arbeidsmiljø og forebygge sykefravær. Tabellen under viser aktiviteten i 2024.

HMS-rapport AMU	2020	2021	2022	2023	2024
AMU-møter	4	4	4	4	5
Antall AMU-saker	32	33	29	29	33
LMU-møter	206	112	128	130	131
Risikovurderinger	27	26	28	43	44
Vernerunder	25	32	33	36	33
Avvik vold og trusler	212	145	347	629	1085
HMS-avvik	394	697	624	1065	1956
Personskader	88	34	80	84	86
HMS handlingsplan	22	25	33	34	29

Tabell 27 HMS-rapport AMU fra 2020-2025, Kilde: HR

Nærværsarbeid og sykefravær

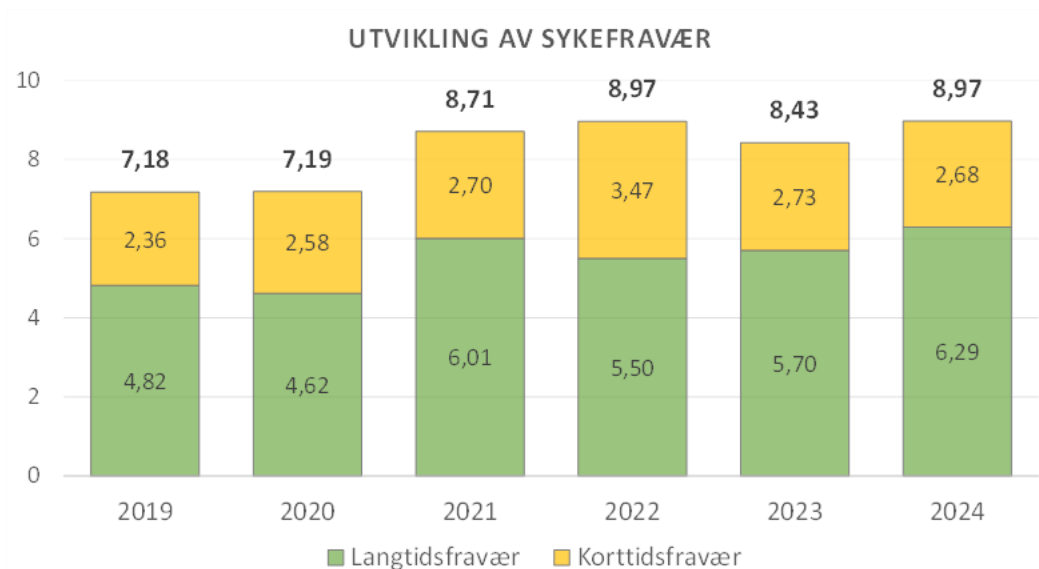
Lier kommune har som mål å ikke ha mer enn fem prosent sykefravær. I 2024 var det samlede sykefraværet i kommunen på totalt 8,97 prosent. Dette var en økning i fraværet fra 2023 som var på 8,43 prosent. Fra 1. januar 2024 ble det besluttet at kommunen skulle rapportere på sykefravær, ikke nærvær som tidligere.

Sykefraværet gjennom året påvirkes av influensa og andre sesongbaserte virus, og fraværet er høyest i vintermånedene. Lavest sykefravær har Lier kommune i sommermånedene. Dette skyldes blant annet ferieavvikling og færre sesongbaserte virus. Vi ser at det rapporteres om en nasjonal økning i sykefravær som skyldes sykdom i luftveiene. Dette økte mest i 2024 etterfulgt av psykiske lidelser. Muskel- og skjelettlidelser fortsetter å være den vanligste årsaken til sykefravær i Norge.

Lier kommune jobber med å øke nærværet blant ansatte, og det fokuseres særlig på forebyggende tiltak i arbeidsmiljøet, samt tett oppfølging av sykemeldte medarbeidere. Struktur og kompetansehevende tiltak er viktig, samt systematisk og kontinuerlig nærværsarbeid.

Av tiltakene kan nevnes:

- Nærværsforum som består av faste representanter fra NAV Lier, NAV Arbeidslivssenter og HR, i tillegg til avdelingsleder og virksomhetsleder. Målet er å jobbe sammen for at sykmeldte ansatte skal komme tilbake i jobb, finne tiltak som gjør dette mulig og tidlig iverksette disse tiltakene, i tillegg til å støtte ledere i oppfølgingsprosesser. Nærværsforum gjennomgår enkeltsaker og lager en plan for videre oppfølging og tiltak. I tillegg til enkeltsaker i nærværsforum ser vi også overordnet på sykefraværet i virksomheter.
- Arbeidsgruppe bestående av HR, hovedtillitsvalgt og verneombud ble opprettet i 2024. Denne gruppen skal gå inn i virksomheter med høyt fravær. Det er også iverksatt tiltak på avdelings- og gruppenivå. Dette arbeidet vil fortsette inn i 2025.
- Forsterket innsats rundt grunnleggende HMS-arbeid.

Figur 27 Utvikling av sykefravær

Graf: Sykefravær i Lier kommune de siste seks årene fordelt på korttids og langtidsfravær: Kilde Visma HRM

Varsling

Lier kommunes verdier er åpen, tilgjengelig og etterrettelig. Tillit og samarbeid står sentralt, og det skal være trygt å ta opp alle forhold, herunder kritikkverdige forhold. Det ble i 2024 vedtatt nye rutiner for varsling. Lier kommune har eksternt varslingsmottak.

Etter [arbeidsmiljøloven \(aml\) § 2 A-1](#) har arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten. Lier kommune legger til rette for og oppfordrer til slik varsling. Vårt varslingsinstitutt består av et eksternt varslingsmottak med varslingsportal. Eksternt varslingsmottak ble frem til 30.9.24 ivaretatt av advokatfirma PwC, som også ledet varslingssekretariatet for Lier kommune. Fra 1.10.24 er det eksterne varslingsmottaket ivaretatt av advokatfirma BDO. Lier kommune har opprettet et varslingsråd med HR-leder som leder av varslingsrådet. BDO skal undersøke varslingsaker på oppdrag fra varslingsrådet. Vi ser en økning i antall innsendte varslinger, men flere av disse er ikke et varsel etter arbeidsmiljølovens §2A.

I 2024 kom det 11 henvendelser via varslingsmottaket. Av disse ble 5 vurdert til å være klage på tjeneste, 5 ble undersøkt som varsel og 1 sak ble sendt til Statsforvalteren for videre undersøkelse og behandling. Av de 5 sakene som ble undersøkt, ble det konkludert med at 2 av sakene omhandlet kritikkverdige forhold etter loven.

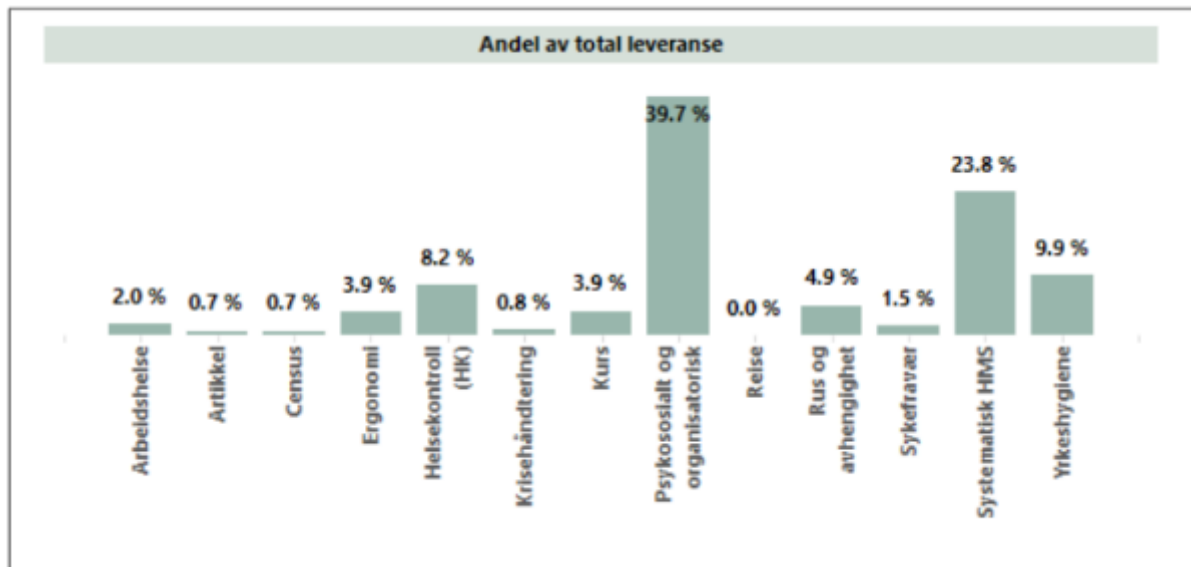
Bedriftshelsetjenesten (BHT)

Avonova Helse er Lier kommunes bedriftshelsetjeneste. De områdene hvor det har vært mest samarbeid med Avonova Helse er:

- Bistand innen psykososialt arbeidsmiljø, både individuelle støttesamtaler og tiltak på gruppe- og avdelingsnivå

- Deltagelse i sentralt arbeidsmiljøutvalg, hvor BHT deltar fast med én representant
- Forebyggende samtaler og lederstøtte ved sykefravær
- Kartlegging av arbeidsmiljø for videre arbeidsmiljøutvikling
- Samarbeidsmøter for overordnet dialog og planlegging av BHTs bistand til kommunen

BHT har etablert god dialog med virksomhetsledere og avdelingsledere, og er aktive med bistand til enkeltvirksomheter.

Figur 28 Prosentvis fordeling tjenesteleveranse bedriftshelsetjeneste 2024, Kilde Avonova bedriftshelsetjeneste.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

I Lier kommune gjennomføres 10-faktor hvert andre år. I sin enkleste form er dette en medarbeiderundersøkelse, men den bygger på en grunnidé om at arbeidsmiljøet må jobbes med kontinuerlig både på organisasjons-, gruppe-, medarbeider- og ledernivå.

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført høsten 2023. I 2024 har arbeidet med oppfølging foregått i virksomhetene.

Inspirasjonsprisen

Lier kommune deler hvert år ut en inspirasjonspris til en medarbeider som har vært en helt spesiell inspirasjonskilde på sin arbeidsplass. I 2024 ble prisen utdelt til en medarbeider i ung kultur. Prisen består av, foruten heder og ære, et tilskudd til videre inspirasjon både for prisvinneren personlig og til avdelingen.

Internkontroll og kvalitet

Arbeidet med kvalitet og internkontroll rapporteres i tråd med kravene i kommuneloven § 25-2 i form av en separat årsrapport.

Etikk og antikorrupsjon

Lier kommunes medlemskap i Transparency International Norge og kommunens vedtatte etiske retningslinjer forplikter både folkevalgte og medarbeidere til å følge kommunens grunnleggende verdier, prinsipper og retning for høy etisk praksis. Lier kommunes etiske retningslinjer og etikkplakaten blir alle ansatte gjort kjent med i forbindelse med ansettelse, det er tema i introduksjonsprogrammet for alle nye ledere og det er tilgjengeliggjort i kommunens kvalitetssystem.

Kommunens innkjøpsstrategi har blant annet fokus på å redusere risikoen for arbeidslivskriminalitet og øke kommunens kontrollmuligheter. I innkjøpsstrategien er det innført seriøsitetsbestemmelser i alle kommunens innkjøpskontrakter, både for kommunen som basisorganisasjon og for de kommunale foretakene. Intern kursing i offentlige anskaffelser er intensivert, og det vil etter hvert bli et krav at alle med attestasjon og anvisningsmyndighet i kommunen skal signere for gjennomgått innkjøpskurs. Gjennom nytt kvalitetssystem er rutiner for offentlige anskaffelser i Lier kommune forenklet og tilgjengeliggjort for alle kommunen sine ansatte. Komplette risiko- og sårbarhetsanalyse på anskaffelsesområdet er fullført, og tiltak er implementert.

Det gjøres løpende vurderinger av de internkontrollhandlinger som det er hensiktsmessig og kapasitetsmessig mulig å gjennomføre.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Krigen i Ukraina

All håndtering av flyktningstrømmen fra Ukraina er overført til forebyggende enhet. Antallet flyktninger i 2024 fra Ukraina er betydelig redusert i forhold til 2022 og 2023.

Hendelser og naturfare

Vi hadde tre alvorlige hendelser i 2024.

- 22. januar fikk vi et ekstremvær som førte til uvanlig store konsekvenser. Det ble besluttet å ha hjemmeundervisning på to skoler, da skoleskyssen ble innstilt. Ellers ingen alvorlige konsekvenser i Lier.
- 27. november hadde Telenor svikt i en server som førte til delvis bortfall av elektronisk kommunikasjon. Blant annet virket ikke nødnumrene i flere timer. Både ambulanse og brannvesenet møtte opp på vårt oppmøtested, rådhuset i Lierbyen.
- 31. desember oppsto en alvorlig brann i Lierbyen natt til 1. januar. Hendelsen medførte evakuering. Største delen av håndteringen foregikk 1. - 3. januar 2025.

Også i 2024 har det vært oppmerksomhet rundt hendelser og rapporter som har utgangspunkt i naturfare. Det meldes stadig inn hendelser. Rutinen er da at det tas bilder som sammen med beskrivelse sendes til NVE for uttalelse. Kommunen har mottatt tilskudd fra NVE til tiltak for to prosjekter.

Nye kvikkleiresoner

I forbindelse med lukking av innsigelse fra NVE til områderegulering for Lierbyen, er det avdekket ytterligere kvikkleireområder i og rundt reguleringsområdet. Her er det gjort ytterligere undersøkelser for å fastsette risikoklasse. Hovedrapporten forelå i desember 2024. En av sonene (IIa) har høyeste risikoklasse (5).

Øvelser

Høsten 2024 var Lier kommune med på Statsforvalteren øvelse med tema atomhendelse. Ellers har det vært mindre øvelser i bruk av krisestøtteverktøy og Nødnett.

Beredskapsrådet

Beredskapsrådet har hatt to møter 2024, 10. juni og 11. november. Rådet ledes av ordfører, og består ellers av kommunens kriseledelse sammen med viktige interne og eksterne samarbeidende beredskapsaktører.

Lier kommune

VEDLEGG

Vedlegg 1 Kjønnsbalanse

KOMMUNEN SOM EGEN KASSE

Årsrapport likestilling 2024

Rapportering i henhold til Likestillingsloven, Diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Tabellene viser personer og årsverk hvor det foreligger en ansettelsesavtale på uttrekksstidspunktet. Ledige stillinger er ikke med i tallmaterialet.

år	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnsford. antall		Kjønnsford. årsverk	
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2024	1 469	439	1 908	1 245,6	359,7	1 605,3	77,0 %	23,0 %	77,6 %	22,4 %
2023	1 479	412	1 891	1 244,1	345,7	1 589,7	78,2 %	21,8 %	78,3 %	21,7 %
2022	1 434	390	1 824	1 204,9	327,1	1 532,0	78,6 %	21,4 %	78,6 %	21,4 %

Kjønnsfordeling totalt

	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnsford. antall		Kjønnsford. årsverk	
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Fast ansatte	1 365	404	1 769	1 164,6	330,7	1 495,2	77,2 %	22,8 %	77,9 %	22,1 %
Vikarer	104	35	139	81,0	29,0	110,0	74,8 %	25,2 %	73,6 %	26,4 %
Totalt	1 469	439	1 908	1 245,6	359,7	1 605,3	77,0 %	23,0 %	77,6 %	22,4 %

De kommende tabellene gjelder fast ansatte

Diff lønn i menns favør er hvor mye høyere/lavere menns gjennomsnittslønn er i forhold til kvinner

Tallet er basert på lønnsnivå pr. person og følgende formel: (menns gj.snitt.lønn - kvinners gj.snitt.lønn)/menns gj.snitt.lønn

Total stillingsstørrelse

	2024						2023			2022		
	Antall personer			Andel			Andel			Andel		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
<35%	129	70	199	9,5 %	17,3 %	11,2 %	10,0 %	14,3 %	10,9 %	9,8 %	12,9 %	10,4 %
36-49%	31	6	37	2,3 %	1,5 %	2,1 %	3,0 %	1,9 %	2,8 %	2,6 %	1,1 %	2,3 %
50-75%	134	31	165	9,8 %	7,7 %	9,3 %	11,4 %	7,5 %	10,5 %	13,8 %	9,0 %	12,8 %
76-99%	163	25	188	11,9 %	6,2 %	10,6 %	11,0 %	7,3 %	10,2 %	12,2 %	7,8 %	11,3 %
100%	908	272	1 180	66,5 %	67,3 %	66,7 %	64,7 %	69,0 %	65,6 %	61,5 %	69,2 %	63,2 %
Totalt	1 365	404	1 769	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kjønnsfordeling og lønnsforskjell - Ledemivå

	2024						2023			2022		
	Antall personer			Kjønnsfordeling		Diff lønn i menns favør	Kjønnsfordeling		Diff lønn i menns favør	Kjønnsfordeling		Diff lønn i menns favør
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn		Kvinner	Menn		Kvinner	Menn	
Virksomhetsleder	33	7	40	83 %	18 %	2,07 %	77,5 %	22,5 %	-0,5 %	75,7 %	24,3 %	3,1 %
Toppleder	4	2	6	67 %	33 %	-4,56 %	66,7 %	33,3 %	-4,6 %	60,0 %	40,0 %	-8,9 %
Totalt	37	9	46	80 %	20 %	5,78 %	76,1 %	23,9 %	2,0 %	73,8 %	26,2 %	4,6 %

Kjønnsfordeling og lønnsforskjell per utvalg (ekskl. ledere)

Tjenesteområde	2024						2023			2022		
	Antall			Årsverk			Andel årsverk		Diff lønn i menns favør	Andel årsverk		Diff lønn i menns favør
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn		Kvinner	Menn	
Utvalg for oppvekst, kultur og idret	668	181	849	602,0	155,2	757,3	79,5 %	20,5 %	0,1 %	80,7 %	19,3 %	0,2 %
Utvalg for helse, omsorg og velferd	612	186	798	474,7	138,0	612,7	77,5 %	22,5 %	-4,8 %	78,5 %	21,5 %	-2,2 %
Utvalg for miljø og plan	17	8	25	17,0	8,0	25,0	68,0 %	32,0 %	-1,7 %	68,0 %	32,0 %	-0,3 %
Utvalg for landbruk og næring	6	5	11	6,0	4,5	10,5	57,1 %	42,9 %	-7,3 %	57,1 %	42,9 %	-7,2 %
Formannskapet - Stab	29	16	45	27,8	16,0	43,8	63,5 %	36,5 %	-1,3 %	62,4 %	37,6 %	2,9 %
Totalsum *	1 332	396	1 728	1 127,6	321,7	1 449,2	77,8 %	22,2 %	-1,6 %	78,8 %	21,2 %	-0,0 %

* Personer som arbeider i flere tjenesteområder medfører at antallet personer i denne tabellen er høyere enn kommunens totaltall.

Kjønnsfordeling og lønnsforskjell - utdanningsnivå (ekskl. ledere)

	2024										2023	2022
	Antall personer			Årsverk			Kjønnsfordeling av		Andel av fordelt på kjønn		Diff lønn i menns	Diff lønn i menns
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Totalt	
ufaglært	258	122	380	197,8	87,6	285,4	69 %	31 %	18 %	28 %	20 %	-0,8 %
faglært	364	85	449	282,1	67,5	349,6	81 %	19 %	26 %	22 %	25 %	-1,3 %
høgskole int. 3 år	299	63	362	266,9	50,1	317,0	84 %	16 %	25 %	16 %	23 %	-0,8 %
Universitet/hs over 3 år	360	108	468	339,9	103,4	443,3	77 %	23 %	31 %	33 %	32 %	0,4 %
annet	38	12	50	33,8	8,9	42,7						
Totalt	1 319	390	1 709	1 120,5	317,5	1 438,0	78 %	22 %	100 %	100 %	100 %	-1,6 %

* Personer med utdanning som ikke passer i gruppene, eller som ikke har fått registrert utdanningskode ved uttrekksstidspunkt

Kjønnsfordeling - Fravær pga. barns sykdom

	2024		2023		2022	
	Dagsv	Fravær%	Dagsv	Fravær%	Dagsv	Fravær%
Kvinner	1 118	0,40 %	1 404	0,47 %	1 574	0,55 %
Menn	363	0,40 %	383	0,46 %	440	0,53 %
Totalt	1 481	0,40 %	1 787	0,47 %	2 014	0,55 %

Årsmelding 2024

KONSOLIDERTE TALL

Årsrapport likestilling 2024

Rapportering i henhold til Likestillingsloven, Diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Tabellene viser personer og årsverk hvor det foreligger en ansettelsesavtale på uttrekksstidspunktet. Ledige stillinger er ikke med i tallmaterialet.

år	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnssford. antall		Kjønnssford. årsverk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
2024	1 501	527	2 028	1 275,5	447,6	1 723,2	74,0 %	26,0 %	74,0 %	26,0 %	
2023	1 511	499	2 010	1 274,3	432,2	1 706,5	75,2 %	24,8 %	74,7 %	25,3 %	
2022	1 462	479	1 941	1 229,4	413,6	1 642,9	75,3 %	24,7 %	74,8 %	25,2 %	

Kjønnssfordeling totalt

	Antall personer			Antall årsverk			Kjønnssford. antall		Kjønnssford. årsverk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Fast ansatte	1 397	492	1 889	1 194,5	418,6	1 613,1	74,0 %	26,0 %	74,0 %	26,0 %	
Vikarer	104	35	139	81,0	29,0	110,0	74,8 %	25,2 %	73,6 %	26,4 %	
Totalt	1 501	527	2 028	1 275,5	447,6	1 723,2	74,0 %	26,0 %	74,0 %	26,0 %	

De kommende tabellene gjelder fast ansatte

Diff lønn i menns favør er hvor mye høyere/lavere menns gjennomsnittslønn er i forhold til kvinner

Tallet er basert på lønnsnivå pr. person og følgende formel: (menns gj.snitt.lønn - kvinners gj.snitt.lønn)/menns gj.snitt.lønn

Total stillingsstørrelse

	2024						2023			2022		
	Antall personer			Andel			Andel			Andel		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
0												
1	129	70	199	9,2 %	14,2 %	10,5 %	9,7 %	11,6 %	10,2 %	9,7 %	11,0 %	10,0 %
36	32	6	38	2,3 %	1,2 %	2,0 %	3,0 %	1,5 %	2,6 %	2,7 %	0,9 %	2,2 %
50	136	31	167	9,7 %	6,3 %	8,8 %	11,2 %	6,3 %	10,0 %	13,7 %	7,2 %	12,1 %
76	168	26	194	12,0 %	5,3 %	10,3 %	11,0 %	6,1 %	9,8 %	12,3 %	6,5 %	10,9 %
100	932	359	1 291	66,7 %	73,0 %	68,3 %	65,0 %	74,5 %	67,3 %	61,7 %	74,3 %	64,8 %
Totalt	1 397	492	1 889	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - Ledernivå

	2024						2023			2022		
	Antall personer			Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør	Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør	Kjønnssfordeling		Diff lønn i menns favør
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn		Kvinner	Menn		Kvinner	Menn	
Virksomhetsleder	33	9	42	79 %	21 %	8,50 %	73,8 %	26,2 %	5,3 %	71,8 %	28,2 %	9,1 %
Toppleder	4	2	6	67 %	33 %	-4,56%	66,7 %	33,3 %	-4,6 %	60,0 %	40,0 %	-8,9 %
Totalt	37	11	48	77 %	23 %	9,07 %	72,9 %	27,1 %	5,3 %	70,5 %	29,5 %	8,3 %

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell per utvalg (ekskl. ledere)

	2024						2023			2022		
	Antall			Årsverk			Andel årsverk			Andel årsverk		
Tjenesteområde	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Diff lønn i menns favør	Kvinner	Menn	Diff lønn i menns favør
10 Utvalg for oppvekst, kultur og idrett	668	181	849	602,0	155,2	757,3	79,5 %	20,5 %	0,1 %	80,7 %	19,3 %	0,2 %
30 Utvalg for helse, omsorg og velferd	612	186	798	474,7	138,0	612,7	77,5 %	22,5 %	-4,8 %	78,5 %	21,5 %	-2,2 %
70 Utvalg for miljø og plan	17	8	25	17,0	8,0	25,0	68,0 %	32,0 %	-1,7 %	68,0 %	32,0 %	-0,3 %
75 Utvalg for landbruk og næring	6	5	11	6,0	4,5	10,5	57,1 %	42,9 %	-7,3 %	57,1 %	42,9 %	-7,2 %
80 Formannskapet - Stab	29	16	45	27,8	16,0	43,8	63,5 %	36,5 %	-1,3 %	62,4 %	37,6 %	2,9 %
90 Kommunale foretak	32	86	118	30,0	85,9	115,9	25,9 %	74,1 %	15,4 %	26,4 %	73,6 %	11,7 %
Totalsum*	1 364	482	1 846	1 157,5	407,6	1 565,1	74,0 %	26,0 %	0,4 %	74,9 %	25,1 %	1,8 %

* Personer som arbeider i flere tjenesteområder medfører at antallet personer i denne tabellen er høyere enn kommunens totaltall.

Kjønnssfordeling og lønnsforskjell - utdanningsnivå (ekskl. ledere)

	2024						2023			2022		
	Antall personer			Årsverk			Kjønnssfordeling av			Andel av fordelt på kjønn		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Diff lønn i menns favør	Diff lønn i menns favør	Diff lønn i menns favør
ufaglært	271	160	431	209,4	125,5	335,0	63 %	37 %	19 %	33 %	23 %	1,5 %
faglært	367	101	468	284,6	83,5	368,1	77 %	23 %	26 %	22 %	25 %	1,6 %
høgskole int. 3 år	301	78	379	268,9	65,1	334,0	81 %	19 %	24 %	17 %	22 %	5,2 %
Universitet/hs over 3 år	361	114	475	340,9	109,4	450,3	76 %	24 %	31 %	29 %	30 %	2,0 %
annet	44	12	56	39,6	8,9	48,5						
Totalt	1 344	465	1 809	1 143,4	392,4	1 535,9	74 %	26 %	100 %	100 %	100 %	0,4 %

* Personer med utdanning som ikke passer i gruppene, eller som ikke har fått registrert utdanningskode ved uttrekksstidspunkt

Kjønnssfordeling - Fravær pga. barns sykdom

	2024		2023		2022	
	Dagsv	Fravær%	Dagsv	Fravær%	Dagsv	Fravær%
Kvinner	1 136	0,40 %	1 410	0,46 %	1 577	0,54 %
Menn	406	0,40 %	426	0,41 %	494	0,48 %
Totalt	1 542	0,40 %	1 836	0,45 %	2 071	0,52 %

Vedlegg 2 Investeringsstatus og oversikt basisorganisasjonen

Oversikten viser alle avsluttende prosjekter i Lier kommune							
Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Årets vedtatte bevilgning (HP 24)	Totalt bevilget til og med 2024	Totalt regnskapsført til og med 2024	Rest/ubrukt	ubrukt i prosent	Kommentar
1744	TP 3 restmidler		-	- 485 954	485 954	100 %	Prosjektmidler, tilskuddsmidler etter covid 19.
8153	Stedsutvikling Lierbyen		3 000 000	36 836	2 963 164	99 %	Prosjektet foreslås avsluttet, midler til opparbeidelsen av elvestien er tatt inn i infrastrukturtiltak Lierbyen (som vil være ett spleiselag mellom utbyggere/kommune)
8539	Opprustning av uteant. Ved skoler	1 000 000	8 710 000	8 189 405	520 595	6 %	Opprusting av skoleanlegg på Gullaug, Hegg m.fl. er planlagt gjennomført i 2025.
8542	Ladepunktstrategi elsykler		1 048 846	464 731	584 115	56 %	Det har vært utfordringer med kapasitet i forhold til å kunne gjennomføre noe i 2024, det planlegges å bruke av prosjektmidlene i 2025.
8586	Oppgradering jernbanelinja Lierbyen - Reistad	1 000 000	1 000 000	959 840	40 160	4 %	Aventer siste faktura før prosjektet er ferdigstilt. Forventer å avslutte i henhold til budsjett i 2025.
8602	Inventar fellesarealer Heggtoppen og Vestsidenveien	300 000	300 000	-	300 000	100 %	Grunnet den økonomiske situasjonen foreslås bevilgningen trukket tilbake uten å ha blitt brukt.
8603	Inventar og utstyr til Lierlegene	200 000	200 000	-	200 000	100 %	Denne er i prosess, kostnadene løper tidlig i 2025.
8604	Inventar og utstyr til friskliv	100 000	100 000	-	100 000	100 %	Midlene vil ikke bli brukt i år, dette skyldes at midlene henger sammen med oppussing av portnerboligen ved Fosshagen som er utsatt på ubestemt tid. Portnerboligen foreslås avsluttet og da er det naturlig at dette prosjektet også avsluttes.
8605	Fosshagen - Låser tilknyttet alarmanlegget.	1 750 000	1 750 000	2 168 042	- 418 042	-24 %	Prosjektet har blitt dyrere fordi det gikk ca 1,5 år fra vi innhentet priser til det ble ferdigstilt. Man hadde også noen uforutsette utfordringer som ble fordyrende. Prosjektet er ferdig og det kommer ikke flere kostnader i 2025
9292	Rassikring		6 186 000	5 500 308	685 692	11 %	I 2024 ble det brukt brutto litt over 700 000 kroner av dette prosjektet som kommunens egenandel på prosjekt 8090, Landfallbakken Vellingbekken. Restmidlene burde ligge igjen som en buffer for fremtidige rassikringsprosjekter, som 7036 Erosjonssikring Vellingbekken på Landfall og 7037 Skredsikring Egge.
9495	Oppgrad./videreutv. Friområder/naturstier	812 000	5 944 451	4 799 197	1 145 254	19 %	Oppgradering av infotavler, benker og andre friluftslivstiltak er planlagt gjennomført i 2025.
9498	Velferdsteknologi F-sak 44/2014		15 614 242	9 614 241	6 000 001	38 %	Avtale om totalleverandør av velferdsteknologi ble inngått i november 2024. I all hovedsak er det lagt opp til leasing av utstyr. Men det kan likevel vurderes kjøp av visse typer velferdsteknologisk utstyr. Det er fortsatt usikkerhet rundt behov for investeringer i løpet av 2025. Det forventes at 2 millioner kroner av budsjettet kan reduseres grunnet mindre behov.
9515	Aktivitetspark foran ungdomshuset V2		10 693 000	8 922 512	1 770 488	17 %	Prosjektet gjenstår noe etterarbeid inn i 2025.
9545	Digitalisering av byggesaksarkiv		3 038 000	2 132 948	905 052	30 %	Mye av prosjektet er ferdig, men det er fortsatt behov om lag 200 000 kroner. Prosjektmidlene kan reduseres ned til dette beløpet.
9575	nye senger Nøstehagen	461 000	691 000	679 961	11 040	2 %	Prosjektet har gått i henhold til planen og følges videre opp med ny bevilgning inn i 2025.
9576	Nytt alarmsystem Nøstehagen, Liertun og Bratromveien 7/9/11	2 000 000	6 000 000	5 977 273	22 727	0 %	Prosjektet har gått i henhold til planen og er ferdig. Liertun må ha alarmsystem i 4. etg. Før det åpnes for drift der.
9577	Miljøsikringstiltak ved kunstgressbane på Lier Stadion		1 050 000	1 011 316	38 684	4 %	Disse midlene er ikke bevilget ennå og vil spilles inn i neste HP.
9578	Nyanlegg og rehabilitering av anlegg		9 400 000	4 905 619	4 494 381	48 %	Ferdigstilt. Nye miljøtiltak innarbeides i rehabiliteringer av kunstgressbaner.
2435	Oppgradering Sørumsseterveien		1 950 000	3 108 414	- 1 158 414	-59 %	Rehabilitering av kunstgressbane på Tranby er under planlegging.
5358	Toaletter ved Hvalsdammen		700 000	-	700 000	100 %	Prosjektet er gjennomført, veien er godkjent. Prosjektet er delvis finansiert av inntekter fra hogst som kommer høsten 2025.
5361	Ufartsparkering på Gjellebekk		1 200 000	1 037 313	162 687	14 %	Verbalforslag anses svart ut gjennom egne ressurser, større prosjekt ble igangsatt, foreslås nedprioritert og midlene her kan innspares.
8569	Forsterket satsing kollektiv gang og sykkel vei	5 000 000	15 000 000	-	15 000 000	100 %	Gjenstår noe avsluttende arbeid.
SUM		12 623 000	93 575 539	59 022 001	34 553 538	37 %	Ble lagt inn i forbindelse med HP 22-25 og ment brukt som kommunens egenandel der det brukes statlige belønningsmidler. Egenandelene hentes i dag fra budsjettet til Lier vei, vann og avløp KF som allerede er budsjettet inn. Prosjekter blir ikke nedprioritert ved avslutning av dette prosjektet da midlene har vært dobbeltbudsjettet.

15 000 000 Sum forskyvninger 2. tertial 2024
19 553 538 Faktisk ubrukt per 31.12.2024

Årsmelding 2024

Oversikten viser alle løpende prosjekter i Lier kommune

Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Årets vedtatte bevilgning (HP 24)	Restmidler inn i 2024	Totalt bevilget 2024	Regnskapsført 2024	Rest/ubrukt	ubrukt i prosent	Kommentar
5356	Maskiner, kjøretøy og utstyr	500 000	259 080	759 080	-	759 080	100 %	Løpende prosjekt for investeringer i maskiner, kjøretøy og utstyr til Kultur.
8200	Digitalisering inklusiv velferdsteknologi	6 000 000	5 509 004	11 509 004	2 221 340	9 287 664	81 %	Digitalisering inklusiv velferdsteknologi er definert som et porteføljestyrt prosjekt, hvor man kontinuerlig søker om midler til å dekke sine digitaliseringsinitiativ. Deler av prosjektmidlene (ca. 4,2 mnok) er bundet opp til allerede innvilgede utviklingsprosjekter hvor kostnadene ikke har begynt å løpe eller bare har påløpt delvis. Grunnet utviklingen i det digitale landskapet er nå få digitale initiativ investering. For å ivareta fremtidige digitaliseringsinitiativ er det derfor behov for driftsmidler. Å endre porteføljemidlene til driftsmidler krever politisk behandling, og dette vil legges frem for politikerne i Lier i løpet av våren 2025.
8201	DATAUTSTYR	2 050 000	507 334	2 557 334	34 224	2 523 110	99 %	Ny rammeavtale med Viken Fiber var på plass i sommer så arbeid med oppgradering av egen infrastruktur har blitt utsatt i påvente av den var på plass.
8410	Kom.del.plan idrett og friluftsliv	-	2 356 665	2 356 665	1 590 673	765 992	33 %	Oppgradering og etablering av flere nærmiljøanlegg er under prosess.
8437	Kulturinvesteringer	-	3 387 846	3 387 846	-	3 387 846	100 %	Midlene benyttes til kulturvern, primært tilretteleggingstiltak og formidling knyttet til helleristningsfeltet (elgfeltet) ved Utenga/Tronbergfjell. Vi er avhengige av fylkeskommune og sentrale vernemyndigheter og kostnadene løper ikke i takt med bevilgningen. Deler av ramma brukes også fortløpende til mindre investeringer i utstyr og anleggstiltak som bedrer funksjonalitet og bruk av kommunale kulturarenaer.
8537	Fast investering til IKT/digitale løsninger	-	179 841	179 841	-	179 841	100 %	Ikke vært behov i 2024, forventer behov i følge med nytt bibliotek, automater, infoskjermer osv.
9450	Sykehjemsutstyr - kjøkken	100 000	1 855 985	1 955 985	-	1 955 985	100 %	Midler/investeringer for nødvendige utskiftninger og oppgraderinger i h.t næringsmiddelregelverket, det er behov for midlene i 2025.
9520	Kartverk	-	3 349 081	3 349 081	-	3 349 081	100 %	Konto som brukes for løpende geovekstprosjekter gjennom kartverket. Det er behov for restmidlene i 2025.
9522	Utstyr planseksjonen	-	368 506	368 506	313 750	54 756	15 %	Prosjektet er ferdigstilt og prosjektet avsluttes.
8004	Egenkapitalinnskudd KLP	3 750 000	-	3 750 000	4 120 498	- 370 498	-10 %	Denne vil alltid avvike noe fra budsjett, justeres i vedtak i årsrapporten og oppjusteres i neste Handlingsprogram.
8409	Kirkeinvesteringer	3 259 000	-	3 259 000	3 259 000	-	0 %	Overført til kirken i henhold til vedtatt budsjett
8438	Kirkegårder	974 000	-	974 000	974 000	-	0 %	Overført til kirken i henhold til vedtatt budsjett
SUM		16 633 000	17 773 342	34 406 342	12 513 485	21 892 857	64 %	

10 000 000 Sum forskyvninger 2. tertial 2024

11 892 857 Faktisk ubrukt per 31.12.2024

Lier eiendomsselskap KF og Lier vei, vann og avløp KF har likelydende oversikter i sine egne årsrapporter.

Vedlegg 3 Rest investeringsprosjekter

Lier kommune

Oversiktene tar ikke med seg de prosjektene som foreslås avsluttet, kun det som skal videreføres.

Prosjekt-		Restbeløp	Mva	Mva komp	Låneopptak						
nummer	Prosjektnavn	brutto	komp %	beløp	beløp						
1744	TP 3 restmidler	485 954	0 %	-	485 954						
8539	Opprustning av uteanl. Ved skoler	520 595	25 %	104 119	416 476						
8542	Ladepunktstrategi elsykler	584 115	25 %	116 823	467 292						
8586	Oppgradering jernbanelinja Lierbyen - Reistad	40 160	25 %	8 032	32 128						
8603	Inventar og utstyr til Lierlegene	200 000	25 %	40 000	160 000						
9292	Rassikring	685 692	25 %	137 138	548 554						
9495	Oppgrad./videreutv. Friområder/naturstier	200 000	25 %	40 000	160 000						
9498	Velferdstekologi F-sak 44/2014	- 2 000 000	25 % -	400 000 -	1 600 000						
9515	Aktivitetspark foran ungdomshuset V2	1 770 488	25 %	354 098	1 416 390						
9545	Digitalisering av byggesaksarkiv	905 052	25 %	181 010	724 042						
9575	nye senger Nøstehagen	11 040	25 %	2 208	8 832						
9578	Nyanlegg og rehabilitering av anlegg	- 4 505 619	25 % -	901 124 -	3 604 495						
2435	Oppgradering Sørumsseterveien	- 1 158 414	25 % -	231 683 -	926 731						
5361	Utfartsparkering på Gjellebekk	162 687	25 %	32 537	130 150						
5356	Maskiner, kjøretøy og utstyr	759 080	25 %	151 816	607 264						
8200	Digitalisering inklusiv velferdsteknologi	- 9 000 000	25 % -	1 800 000 -	7 200 000						
8201	DATAUTSTYR	2 523 110	25 %	504 622	2 018 488						
8410	Kom.del.plan idrett og frilufsliv	765 992	25 %	153 198	612 794						
8437	Kulturinvesteringer	3 387 846	25 %	677 569	2 710 277						
8537	Fast investering til IKT/digitale løsninger	179 841	25 %	35 968	143 873						
9450	Sykehjemsutstyr - kjøkken	1 955 985	25 %	391 197	1 564 788						
9520	Kartverk	3 349 081	25 %	669 816	2 679 265						
SUM		1 822 686		267 346	1 555 339						
Prosjekter med vedtatt forskjøvet bevilgning i 2. tertialrapport 2024											
9578	Nyanlegg og rehabilitering av anlegg	9 000 000	25 %	1 800 000	7 200 000						
9498	Velferdstekologi F-sak 44/2014	6 000 000	25 %	1 200 000	4 800 000						
8200	Digitalisering inklusiv velferdsteknologi (tidligere kalt IKT handlingsp	10 000 000	25 %	2 000 000	8 000 000						
SUM		25 000 000		5 000 000	20 000 000						
<table><tr><td>Sum lån</td><td>20 628 608</td></tr><tr><td>Sum Mva inntekt</td><td>5 035 664</td></tr><tr><td>Sum annen finansiering</td><td>1 158 414</td></tr></table>						Sum lån	20 628 608	Sum Mva inntekt	5 035 664	Sum annen finansiering	1 158 414
Sum lån	20 628 608										
Sum Mva inntekt	5 035 664										
Sum annen finansiering	1 158 414										

Årsmelding 2024

Lier eiendomsselskap KF

Prosjekt- nummer	Prosjektnavn	Restbeløp brutto	Mva komp %	Mva komp beløp	Låneopptak beløp						
9303	Tiltaksplan kommunale bygg	7 287 714	25 %	1 457 543	5 830 171						
9708	Diverse tomtearealer	470 372	0 %	-	470 372						
8561	Egge skole - utvidet prosjekt	17 006 314	25 %	3 401 263	13 605 051						
9952	Tomtekjøp (avsetning)	15 000 000	25 %	-	15 000 000						
9569	Kjellstad gård	277 786	25 %	55 557	222 229						
8572	Lierbyen skole - økt kapasitet	5 355 602	25 %	1 071 120	4 284 482						
8574	Helsetjenesten for barn og unge Lierbyen	940 467	25 %	188 093	752 373						
9951	Boligpolitiske virkemidler	18 065 913	25 %	3 613 183	14 452 730						
9579	Liertun	2 222 494	25 %	444 499	1 777 995						
8548	Hennummarka skole vent.anl.	74 092	25 %	14 818	59 273						
9559	Enøk varmpumper	-5 455 051	25 %	-1 091 010	-4 364 041						
9547	Liertun - oppgradering	3 193 898	25 %	638 780	2 555 118						
9588	Legekontor Fosshagen	8 492 421	25 %	1 698 484	6 793 937						
8585	Hennummarka skole sprinkling	2 032 353	25 %	406 471	1 625 882						
9586	Bratromveien (utvidelse - personalfasiliteter og lager)	-89 788	25 %	-17 958	-71 831						
9555	Bygg- og eiendomsutredninger	1 103 550	25 %	220 710	882 840						
9583	Oppgraderinger og brukertilpasninger i boliger	-1 596 441	0 %	-319 288	-1 277 152						
8580	KS Tranby senter - rehabilitering/ny skole - ref 3.17 og 3.21	-	25 %	-	-						
8564	Sylling u-skole/hall - oppgradere ventilasjonsaggregat	1 429 440	25 %	285 888	1 143 552						
8573	Takutbedringer skole flate tak	891 225	25 %	178 245	712 980						
8553	Rehab. Rådhuset	-	25 %	-	-						
9228	SD-anlegg - diverse bygg	172 821	25 %	34 564	138 257						
8702	Gilhus gård – oppgradering og videreutvikling av eiendommen	157 278	25 %	31 456	125 823						
8703	Ombygging og tilrettelegging for tilpassede lokaler i Fosskvartalet	-	25 %	-	-						
9590	Stedsutvikling Tranby, Idrettshall på Tranby (2 håndballflater mm), torgl	-1 078 592	25 %	-215 718	-862 874						
9562	Nøstehagen vent. Aggregater	1 307 562	25 %	261 512	1 046 050						
9587	ENØK (ledbelysning)	-678 104	25 %	-135 621	-542 483						
9589	Heis V2	1 539 268	25 %	307 854	1 231 415						
8542	Ladepunktstrategi elsykler	835 147	25 %	167 029	668 118						
8525	Gullaug skole - utskifting av vinduer	482 303	25 %	96 461	385 842						
9581	Joseph Kellersvei 11, carport/parkering	2 000 000	25 %	400 000	1 600 000						
9585	Liertun innbygget balkong	1 351 864	25 %	270 373	1 081 491						
8544	Sykkelparkering tjenestesteder	1 200 000	25 %	240 000	960 000						
8704	Etablering av småhus	1 000 000	25 %	200 000	800 000						
9243	Energimerking av større kommunale bygg	116 367	25 %	23 273	93 093						
9999	Salg av fast eiendom	-5 949 779	0 %	-	-5 949 779						
9999	Salg av fast eiendom (Nytt vedtak HP 24)	-72 000 000	0 %	-	-72 000 000						
SUM		7 158 495		13 927 580	-6 769 086						
Prosjekter med vedtatt forskjøvet bevilgning i 2. tertialrapport 2024											
9550	Fosshagen fase 2	5 500 000	Avsluttes i årsrapporten								
8561	Egge skole - utvidet prosjekt	10 000 000	25 %	2 000 000	8 000 000						
9569	Kjellstad gård	50 000 000	25 %	10 000 000	40 000 000						
8574	Helsetjenesten for barn og unge Lierbyen	4 000 000	Avsluttes i årsrapporten								
8548	Hennummarka skole vent.anl.	5 500 000	25 %	1 100 000	4 400 000						
9559	Enøk varmpumper	8 000 000	25 %	1 600 000	6 400 000						
9588	Legekontor Fosshagen	5 000 000	25 %	1 000 000	4 000 000						
9586	Bratromveien (utvidelse - personalfasiliteter og lager)	10 000 000	25 %	2 000 000	8 000 000						
9583	Oppgraderinger og brukertilpasninger i boliger	4 000 000	0 %	-	4 000 000						
8580	KS Tranby senter - rehabilitering/ny skole - ref 3.17 og 3.21	8 000 000	25 %	1 600 000	6 400 000						
9580	Portnerbolig	4 000 000	Avsluttes i årsrapporten								
8553	Rehab. Rådhuset	5 500 000	25 %	1 100 000	4 400 000						
8703	Ombygging og tilrettelegging for tilpassede lokaler i Fosskvartalet	5 000 000	25 %	1 000 000	4 000 000						
8702	Gilhus gård – oppgradering og videreutvikling av eiendommen	4 500 000	25 %	900 000	3 600 000						
SUM		129 000 000		22 300 000	93 200 000						
<table><tr><td>Sum lån</td><td>86 430 914</td></tr><tr><td>Sum Mva inntekt</td><td>36 227 580</td></tr><tr><td>Sum annen finansiering</td><td>77 949 779</td></tr></table>						Sum lån	86 430 914	Sum Mva inntekt	36 227 580	Sum annen finansiering	77 949 779
Sum lån	86 430 914										
Sum Mva inntekt	36 227 580										
Sum annen finansiering	77 949 779										

Årsmelding 2024

Lier vei, vann og avløp KF

Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Restbeløp brutto	Mva komp %	Mva komp beløp	Låneopptak beløp						
700	Maskiner og utstyr	- 495 960	25 %	- 99 192	- 396 768						
701	Veglys	699 175	25 %	139 835	559 340						
703	Asfaltering og mindre tiltak	1 700 986	25 %	340 197	1 360 789						
704	Trafikksikkerhet og Grønn mobilitet	- 4 792 151	25 %	- 958 430	- 3 833 721						
705	Overvannstiltak	1 026 607	25 %	205 321	821 286						
706	Utbedring av eksisterende veier	- 16 695 298	25 %	- 3 339 060	- 13 356 239						
750	Løpende investeringer	4 361 320	0 %	-	4 361 320						
751	Maskiner og utstyr	- 122 102	0 %	-	- 122 102						
752	Renseløsning	- 4 078 099	0 %	-	- 4 078 099						
754	Nytt ledningsanlegg - utvidelse - avkloakking av nye områder	- 2 178 764	0 %	-	- 2 178 764						
755	Saneringsplan	12 080 265	0 %	-	12 080 265						
SUM		- 8 494 023		- 3 711 328	- 4 782 694						
Prosjekter med vedtatt forskjøvet bevilgning i 2. tertialrapport 2024											
706	Utbedring av eksisterende veier	31 000 000	25 %	6 200 000	24 800 000						
705	Overvannstiltak	15 000 000	25 %	3 000 000	12 000 000						
703	Asfaltering og mindre tiltak	2 500 000	25 %	500 000	2 000 000						
750	Løpende investeringer	4 000 000	0 %	-	4 000 000						
751	Maskiner og utstyr	2 500 000	0 %	-	2 500 000						
755	Saneringsplan	126 000 000	0 %	-	126 000 000						
752	Renseløsning	141 000 000	0 %	-	141 000 000						
SUM		322 000 000		9 700 000	312 300 000						
<table><tr><td>Sum lån</td><td>305 338 542</td></tr><tr><td>Sum Mva inntekt</td><td>5 988 672</td></tr><tr><td>Sum annen finansiering</td><td>2 178 764</td></tr></table>						Sum lån	305 338 542	Sum Mva inntekt	5 988 672	Sum annen finansiering	2 178 764
Sum lån	305 338 542										
Sum Mva inntekt	5 988 672										
Sum annen finansiering	2 178 764										